Sermones notabiles magistri alberti ordinis pdicatoꝝ de tempore et de sanctis per totius anni circulum incipiunt feliciter in domino...

PROLOGVS

Quoniam veritatis testimonio seruus iutilis q̄ talentū dñi commendatibus lucris non exposuit ꝫ terris infodit· vituperat· talento priuat· et in exteriores tenebras vbi fletus est et stridor dētium relegatur· Timēs et ego similiter primodicū talentū quod a dño recepi ad fructū aiarum nō erogare· quod videlicz ꝑ hoc animaduertēs diuitie tanq̄ malus et piger seruꝰ cū vereāndia subiacerem· quorūdam amicoꝝ diuinis pcibus inuitatus· quos dā sermones de tpe et festis sanctoꝝ p anni circulū compilaui· autoritates sane obscuras et incertas p industriā biblie delinquēs· Illas autē assumēs que ad instructione magis competerēt simpliciū layorū· Quocirca peto suppliciter ne scripturaꝝ sciencia diuites qui et magno cordis thesauro· magna et pciosa dona proferunt· et in ecclie gazophilaciū mittūt· ne inq̄ michi indigneūtur pauculo si cū paupercula vidua duo minuta piciam· pserū cū deo gratū sit a acceptū vt in tabernaculo eius offerat vnusq̄sq; quod pt· Alij aut et argentū et lapides pciosos· Aly bissū a purpurā et coccū offerunt· a iactum· ayeū bene agitur si obtuleri pelles arietū et pilos capraꝝ· Habū dantes igitur et delicati qui depurata tū granū esuriunt magnoꝝ doctorū scripta transcribūt· iumētis autē simplicibus huiꝰ opusculi paleas i pace dimittāt· Hij etiā qui hoc opusculū sunt suscepturi de sermonū pluralitate nō conquerātur· Poterunt em̄ si eis placuerit vna vice vel vnū· vel duo membra populo pnūciare et cetera in tēpus postmodū reseruare

Sermo primus

Dominica prima aduentus domini

Ece rex tuus veniet tibi mansuetus sedens sup asinū et pullū filiū subiugalis Quatuor sūt pncipaliter ꝫ notāda Primū est quis sit iste rex cuiꝰ aduentus annūciatur Secūm est q̄ sit filia sion cui regis aduentꝰ demōstratur Tertiū est in quali eq̄tatura venire dicat Quartū est ꝓpter q̄d aduenturus ee astruatur De pmo notat q̄ rex iste est filiꝰ dei cui tradidit deꝰ pater regnū De isto rege dicit dam· vij· Aspiciebam in visione noctis· et ecce cū nubibus celi q̄si filiꝰ hoīs veniebat· et vsq; ad antiquū dierꝫ pueīt· a in cōspectu eius obtulerūt eū· et dedit ei pōtatem et honorē et regnū· a omnes pp̄li tribus et lingue seruiēt ipi· Potestas eius pōtas eterna q̄ non auferetur· et regnū eius q̄d non corrūpetur Ecce daniel q̄ fuit milies ānis anteq̄ xp̄us nasceret· p̄dicit eius amabilē incarnacōz· necnō et gloriosam ascēsionē eius dē· Incarnatioēz p̄dicit vbi ait· Aspiciebam i visione noctis· et ecce cū nubibꝰ celi· q̄si filiꝰ hoīs veniebat· Vnde dicit· Aspiciebā

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

in visione noctis·et omnes visiones xpiane qs viderūt in via erāt quasi visiones noctis respectū illarū que erunt in pria·Licet em hic limpide videret deū·ibi tñ multo limpidiꝰ videbit Vidit ergo cū nubibz celi filium hois venientē¶ Per nubes celi caritas et veritas itelligūtur·Hec nēpe distillāt nobis roreē diuine misericordie·Cum istis itaqz nubibus filius hois venit·et veritas et caritas dei filium efficaciter ad hoc iduxerūt vt filius vginis fieri dignareť·Protinsit em hoc p caritatē et exsoluit p veritatē·Nubes etiā fuit ipa virgo maria p quā dñs venit in mūdū·De hac nube dixerat ysa·xix·Ecce dñs ascēdit sup nubem leuē et igredieť egyptū·Nubes igiť est btā maia que pluuiā diuine gre pluit toto mūdo·Hec leuis fuit qm credit in vtero mris fuisse sanctificata·xpē quod nunqꝫ ponderē aliaꝰ pēri fuit aggrauata Hanc ergo dñs ascendit p assūptionem nostre carnis·et sic ingressus est in egiptū p quā mundꝰ iste figuratur·Egiptus itaqz tenebre vel merore iterpretatur·Tūc em tenebre ignorācie dei fuerūt in impijs·et meror magnus erat in iustis qui aduentū xpi cum mltis lacrimis expectabāt Veiens aūt xpc a impioz tenebras p semetipm illustrauit·et merorem iustoz pia consolacōe placauit·De hac etiā ascensionem filij dei pdicit vbi ait·Et vsqz ad antiquū dierum puenit·et in cōspectu eius obtulerūt illū·Per antiquū dieꝝ deus pater intelligitur ad quē xpc venit in ascēsione Humilitas em et obdiēcia ipiꝰ filij dei p quas subieāt mortem·mortem aut crucis·obtulerūt eum cum gloria deo patri qui dedit ei potestatem et honorē et regnū·Potestas autē eius non auferť·et regnū eiꝰ nō corrūpetur·Det nobis dñs vt ad istū regem transire mereamur¶ De scdo nota qꝫ p filiam syon qlibz fidelis aia designaē·Syon quippe intuitur mandatū vl speculū·Debet igitur aia filia esse mādati et speculi·Tūc aūt efficitur filia mandati cū adimplet ea mādata que deus sibi mādauit·Siat em filia obedit mri ita et aia debet obedie mādatis·Dñi di ecclesiastes xij·Deū time et māda ta eius obserua·hoc ē cis homo·Et licet pluima sint mandata dm que ab oi hoie sunt obseruanda·nos tñ ad presens sex tāgemus q̄ dñs vbz obseruari·Dicitur em mathei xix·qꝫ quidam adolescens accedēs ad ihesū·ait illi·Magister bone·quid boni faciam vt habeā vitam eternā·Respondit ei ihūs·Si vis ad vitā introdi serua mādata·Dicit ille·que Ihūs autem dixit·Honora prēz tuum et mrem tuam·a diliges pximū tuū sicut tipm·Non homicidiū facies non adulterabis·nō furtum facies Non falsum testimonium dices·Et nota qꝫ in verbis prmissis dominus quatuor inhibet et duo iubet Primō inhibet corporalem lesionem·ibi nō homicidium facies id est nullum hominem in corpore suo ledas¶ Secundo prohibet corporum coinquinationem·ibi non adulteraberis·i·nez tuū neqz alterius viri siue feie corpus p luxuriam coinquinabis

¶ Tercio vetat rex ablationem·ibi nō furtū facies ideſt nulli hoi res suas·vel p furtū·vel p rapiaz·seu p vsurā·seu alio q̄q̄z mō iniuſte surripias ¶ Quarto phibz fame detrio racōz ibi·Nō falsū testimoniū dices ideſt ñlli bonā famā detractioibz tuis et mēdacijs minuas vel corrodas ¶ Jubet etiā duo ¶ Primū ē vt honorē pntibz a maioribz nr̄is ip̄ēdam9 ibi honora prēm tuū et mrēz tuā·id ē·O tu adoleſcēs·pr̄i tuo et cuilibet seniori reuēnciā exhibeas et honorē Tu etiā iuuenaula·mrēz tuā et aliā quālibz bonam mrōnā honoraè nō omittas ¶ Dcdo vt de pntibz nr̄is et de q̄busdā p̄rimis nr̄is egētibus curā habeam9·i·diliges p̄rimū tuū ſicut teip̄m·i·ſicut i ſuſtētacōe a pau ācōe ꝓpry corpis negligēs ñ existis ita etiā pntū tuoz a aliox paupm ñ obliuiſcaris ꝫ nr̄itates eoz a iopias tuis ſubleuaè eleōſimis non deſistas·Igit̄ aia q̄ hec ſex mādata adi pleuerit fideliter·dicit̄ filia sion·i·fili a mādatoz dei ¶ Erit etiā hec filia ſpeculi·i·ihu xp̄i·Ipſe em̄ est ſpeculū sine macula·ſicut dicit̄ ſa·vij·Et in hoc ſpeculū angeli cōtinue deſiderāt p̄ſpicere·ſicut ait petr9 ī·i·Igit̄ filia sion hoc ē aie mandatoz dei obſeruatrici·dicet̄ ab āgelis aū transmigbit a corpe·Ecce rex tuus venit tibi māſuet9 quaſi dicat̄ ei·O aia·q̄ regis eterni obſeruaſti mandata ſemp eū circa te ſentiens manſuetū De terō nota q̄ iſte rex quādo venit in mūdū venit i hūili eq̄tatura·videlicet in aſina et filio eius·Dñ dicit̄ i cuāgelio·ſedēs ſup aſinā et pullū filiū ſubiugalis·Per aſinā intelligit̄ laborioſa et hūilis ac contēptibilis caro xp̄i·ſicut em̄ aſina multos labores ſuſtinet·ita et caro xp̄i plurimos ꝓpter nos est paſſa labores Unde dicit ysa·liij·Vere lāguores nr̄os ip̄e tulit·et dolores nr̄os ip ſe portauit·Sicut em̄ aſina nō habet differēciam inē onera ſiue vilia ſint vel honēſta·ꝫ qualecūq̄z onus ſibi ipoſitū fuerit illud portat·Ita etiā caro xp̄i non tm̄ honeſta·ꝫ et vilia onera tolerauit Unde dicit ysa·liij· Dñ9 poſuit i eo iniq̄tates oim nr̄oz a certe michil ē vili9 q̄ iniq̄tates q̄s id ē quaz pnā dñs ꝓ nob in cruce ptulit·Judei quoq̄z satis vilia onerā impoſuerūt huic aſine·i·carni xp̄i· videlicet·ſputa ſua·Crisū siquidē conſpuerūt sicut testātur matheus et marcus·Preterea aſina est aial contēptibile·ſic etiā xp̄us·q̄ tam humilis fuit·ꝓterea contēpnebatur Dñ dicit ysaias xliij·Q̄ xp̄us quaſi leproſus esſet·et oim virorum nouiſſimus deſpectus erat·et p michilo reputatus ¶ De quarto nota q̄ rex id ē filius dei venit vt ſaluaret· Unde dicitur in euāgelio·Venit tibi id ē ad salutē tuā māſuetus id est tractabilis atq̄z benign9·Hinc etiā ipe filiꝰ dei dicit·Jo·iij·Nō miſit deꝰ filiū ſuū in mundū vt iudicet mūdū ꝫ vt saluaret mūd9 p ip̄m·De hoc etiā dicit zach·ix·Exulta filia sion iubila filia ihrlm·ecce rex tuꝰ veit tibi iuſt9·a saluator·ipe paup a ascēdens ſuper aſinum·et ſuper pullum filium aſine·Per filiam ſyon vt ſupra expoſitū est fidelis aia deſignat̄

que etiam p filiam iherusalem figu
ratur Jhēlm q̄ppe timor pfect9 inter
pretatur. Debz igit aia cuiuslibz xp̄ia
ni filia esse pfecti timoris. vt sz deū
timeat. nō tantū p̄pt̄ hoc ne ī gehen
ne tormēta mittat̄. ſ poci9 ob hoc ne
dulcis eius facies amittat̄. Nō solū
em aia debz deū timere tanq̄ iudicē
seueriſſimū. ſ etiā tanq̄ pr̄ez cariſſi
mū et sponsū dulciſſimū. Huic ergo
aie dicit̄ vt exultet et iubilet. q̄ rex
suus. i. ihūs veit in mundū iust9 sal
uator et ipe paup. Nobiliter ista ca
de xp̄o dicūtur. sz q̄ est iustus et sal
uator et paup. Justus em vocat̄. q̄
ad hoc veit vt nulli iniuriaretur. imo
vt quibz p eū saluaret̄. Hz ne di
cāt paupes ipe saluabit dites. nos
nō audem9 a p̄ppiare ad ipm. Prop
ea adiūgit̄. et ipe paup ne sz pau
peres eū fugiant. ſ fiducialiter ad
eū confugiāt. similia q̄ppe ad sibi si
milia congregātur. Dñ dicit̄ eccle.
xiij. Omne aial diligit sibi. Oīs
caro ad sibi silez coniūgetur. et oīs
caro sibi simili sociabit̄ Voluit ergo
xp̄c esse paup vt paupes eū dilige
rēt. et ad ipm cū fiducia confugerēt
¶ Suscipiam9 igit̄ cariſſim aduē
tum dñi cū tota mentis deuotione. q̄
sicut dñs olim veit in mundū vt mū
dus saluaretur p ipm. ita adhuc an
nuatim dñs aduentū suū nobis rep̄
sentat. vt p hoc nobis iuuat q̄ pat9
est nos saluaē ab oīb iniquitatibz
nostris. si tamen p verā p̄nitenciam
ad ipsius clemenciā conuertamur
Rogate ergo dominū vt sic aduentū
sui filij cū mansuetudic veientis re
neremur. vt etiā in aduētu illo q̄n
iudicaturus veiet ipi colletemur. Qs
nobis p̄stare dignetur qui sine fine
viuit et regnat deus p oīa. se. se.

Dmo. scdo.

Dominica scda

Vnc videbūt filium hois veni
tem in nubibz cū potestate magna a
maiestate ¶ Nota q̄ quadruplex ē
aduentus dñi. Primus fuit in virgis
vtex. Secds in mundū. Tercius est
in cor hūanū. Quartus erit ad iudi
ciū. In vterū virginis veit vt carne
hūana induceretur. In mundū venit
vt p suū sanguinē genus hūanū re
dimeretur. In cor hois venit vt p eū
a suis languorib9 subleuet̄ Ad iu
diciū venit vt ventilabro iudiciarie
sentencie granū a paleis separetur
Omissis autem tribus alys aduen
tibus ad presens de redēptione hūa
ni generis aliq̄ breuit̄ tāgem9. Dū
tria principaliter sūt hic nōnda. Pri
mū est qd signū ad istam redemptio
nē concurrerit. Secdm est a quibus
et p que homo redēpt9 extiterit. Ter
ciū est quid redēptionē in cruce factā
secutum fuerit. De p̄mo nota q̄ mūlti
plex signū in redēptioē hominis ac
curit. De his signis dr in p̄nti euan
gelio. Erūt signa i sole et luā et stel
lis. et in ter p̄ssu. gē. ac̄. ¶ Per solem
intelligit̄ ipe dei filius. Ipe em est sol
iusticie sicut dicit̄ malachie iiij. In
hoc sole signū magnum apparuit. q̄
videlicet obscuratus fuit sicut p̄dix
erat iohel scdo. Sol conuertet̄ in
tenebras. Nonne sol iste reputatio
ne iudeox cōuersus fuit in tenebras
q̄n velat9 fuit. et post vlationē pre
ciss9 et colaphizat9. Dictūq̄ fuit ei

Prophetiza quis est qui te pcussit. q̄ ipe ignorabāt pauciētes se. Quicq̄d etiā claritatis fuit i speciōso vultu solis isti⁹ q̄ obtenebriatū fuit p sputa in deor⁹ q̄ exspuerūt in eū. sicut testātur ma. et mar. Hinc etiā dicit ysa. liij. Nō est ei species neq; decor. ¶ Per lunā figurātur virgo maia. Unde quidam scūs dicit i laudē ipi⁹. Tu pulc̄ vt luna diceris eiq; ñ immerito cōparis Illa em̄ astror⁹ oim sola soli simillima et cādore venusta argēteo. ceteris i celo pmicat sideribz. Tu veri solis imago expssissima mē milia angelorū deo assistētiū virginali puritate in celsis glōsa refulges. In hac ergo luna. i. in btā virgine factū est signū miserabile. q; sz cōuersa fuit i sanguinē. Hoc etiā predixit Joelij. Luna mūt conuertēt i sanguinē. Tūc aūt btā virgo cōuersa fuit i sanguinē qñ intellexit dulcissimū filiū suū traditū. et captū. et colaphizatū. et alapatū. et cōsputū. et crucis martirio postulatū. Tūc vero tota luna facta ē vt sanguis qñ assistēs crucī vidit filij caput spinis lacerat̄. et dirsū et oīe corpus sanguine cruentatū. Cū etiā vidit manus q; pedes clauis pforari. et postremo lat⁹ eius crudeli lancea trāssigi. quis sufficiēter explicari poterit q̄ntos dolores tūc sustinuit virgo maria ¶ In stellis etiam signa cōtigerūt Per stellas aūt itelligūtur apli. sicut em̄ stelle affixe sūt firmamēto. ita et ipi semp adhesērūt xpo. h; certe tūc etiā in stellis hoc signū apparuit qđ sz a firmamēto cecidērūt. Dicit em̄ matḥ. xxvi. et mar. xiij. Q; tūc discipuli relicto eo fugerunt. Petrus etiam qui quasi constātior alijs eū a remotis seqbatur tritus ad vocē vni⁹ ancille eundē quē secutus fuerat. cū iuramēto negauit. Dñm et dñs dixerat mar. xiij. Stelle celi cruīt decidētes ¶ Tūc etiam i terris fcā fuit pssuā. Per eras intelligūtur ille bone mulieres que dñm sequētes plāgebant et lamentabant eum. sicut dicit lu. xxiij. Solent em̄ era alit hoies p fructū suos q̄s pducit. sic et ipe pauerūt ihm p eras eūtē et predicātē. Dñ dt lu. viij. Maria magdalena et iohāna uxor chuze pauratois herodis et susanna q; alie mlte ministrabāt ei de facultatibz suis. He itaq; cū viderunt ihm duci ad mortis supplicū magis pssuras dolor⁹ in cordibz suis passe fuerūt. et hoc xpi crudelitatē gentiū. i. eorū qui dominū gentilit et impie tractabāt. Tūc etiā quidam hoies ē ea q̄s xpus miracula fucāt opat⁹ p timore quasi arescebāt. Timebāt em̄ ne et ipi impeterētur a iudeis vt pote quasi xpter eorū curationē ihesus ipsorū sabata violasset. Tanta quippe tūc erat confusio somitus maris ac fluctuū. Per mare deniq; iudeorū maiores videlicet pncipes sacerdotum et ipsi sacerdotes notant. Per fluctus vero scribe et pharizei figurātur. Hij omnes in tātam insaniam et furorem eruperant q; libenter exterminassēt ihesu memoriam de terra. Tunc igitur qui ante eum dilexerant pre timore et expectatione eorundem cruciatuum que superuenerant vniuerso orbi id est cristo quasi arescebant. Xpus enim ido

dmiuersus orbis appellatur · quia in eo viuimus · mouemur et sum⁹ vt dicit apostolus · Etiam virtutes celorū mouebuntur sol etenim et luna necnō et alia sidera retraxerunt splendorem suū et facte sūt tenebre ī vniuersam terrā ab hora sexta vsq; ad horam nonam · sicut testatur matheus · xxvij · et lu · xxiij · Ecce que et q̄nta signa cōcurrerūt tpe redēptionis hūane ¶ De scdo nō q filius dei nos ab iniquitatibz nr̄is redemit in cruce · Hāc redemptiōz ꝓmiserat spiritus scūs p os dauid · ī · in p̄s · Quia apud dñm est miseicordia · iō subaudi · et copiosa est apud eū redēptio · et ipe redimet isr̄l ex oibz iniq̄tatibz suis ¶ Nota q p copiosam redēptionē ipe filius dei intelligit · Ipe em̄ erat redemptor et redēptiō · sicut dt apls ad cor̄ · ī · i · Qui fact⁹ ē nobis redēptio · Redemptor igitur fuit · quia ī ꝓpria psona nos redemit · Redēptio fuit · qe in semetipo hoc accepit p quod nos redemit · scz pciosum sanguinem suū qui erat in gremio cordis sui · Propter qd dicit aplus ad eph̄ · i · Deus pater gratificauit nos ī dilcō filio suo ī quo ha · re · p sa · eius · Hec ergo copiosa redemptio · i · ipe filius ab etno ast̄itit vultui pris q̄ natus carnē assumere · et genus humanū redimere quādo hoc patri placeret · Igit̄ dei filius redemit in cruce genus hūanū ex ommbus iniq̄tatibus suis quas originaliter traxerat a p̄mis parentibus · Et nota q ad minus sex erāt iniquitates adam et eue · Prima erat iniquitas q similitudinē dei suple ꝓtierūt · Ad hoc em̄ inuitauit eos psuasio serpētis qui dixit eis · Eritis sicut dy ¶ Secda fuit q sciencia boni et mali mdebite sitierūt · Illecti em̄ erant p ꝓmissionem serpentis qui ait · Et eritis scientes bonum et malū ¶ Tercia fuit q id qd̄ suū non erat vopuerūt scz fructum dñi quē sine licēcia sua fregerūt ¶ Quarta fuit quia hoc qd̄ eis inhibitum fuit gulose comederūt · Vnde legitur gen̄ · iij · Vidit mulier q bonum esset lignum ad vescendum · et pulcr̄ oculis · aspectuq; delectabile tulit de fructu illius et comedit · deditq; viro suo q̄ comedit ¶ Quinta fuit q aī elatione se exaltauerunt quasi ad pā suam reuertentes in deum Adam em̄ excusando se ait · Mulier quam dedisti mihi sociam · dedit michi de ligno · et comedi · quasi diceret · Si non dedisses michi sociam aut societatem exhibere debueram · non comedissem · Mulier etiam dixit · Serpens decepit me · et comedi · quasi diceret · Nisi tu creasses astutum serpentem · per cum decepta non fuissem ¶ Sexta iniquitas fuit · quia inobedientes suo creatori extiterunt · et hoc peccatum quasi radix et finis extitit aliorum peccatorum · Ecce ex istis iniquitatibus redemit nos dei filius ī cruce contraria predictis · vel paciendo · vel agēdo ¶ Contra hoc em̄ q illi per superbiam similari volebant optimo dei filius assimilari voluit sceleratissimo quasi enim esset omnium hominum sceleratissimus · Barraban eximio latrone absoluto ipse ad crucem est postulatus · et in medio ducū latronū suspensus · et sicut dicit mar · xv ·

Adimpletā est scriptura q̄ dicit· Et cū impijs deputatus ē ¶ Itē contra hoc q ipi ex minima scia idebite sitierūt· iste q̄ quidā impotens pstitit in doloribz et in tormētis Dicit eñ matheꝰ xxvij· Q̄ pncipes sacerdotum illudētes cū scribis et seioribz dicebāt Alios saluos fecit seipm non pt saluū facere· si rex isrl ē descēdat de cruce nūc et credimꝰ ei· Verisimile ē q̄ mlti qui tūc astabant et istas illusiones audiebāt· ihm q̄z in suis cordibz diligebāt· qđ scz videbāt eis esse stulticia q nō descēdit de cruce si potrāt descēdere· et forsitā hoc vehementer optabāt q descēderet ad suiꝰ salnacōez· et inde ox cōfusiōz· ꝯ vere ipe melꝰ et sapiēcius egit nō descēdendo Dñ dicit ysa· liij· in psona pūs de filio· In scia sua iustificabit ipe iustꝰ seruus meꝰ mltos et iniq̄tates eox ipe portabit ¶ Nō q dei filiꝰ seruus pūs appellāt· q ad mādatū eiꝰ nobis seruiuit tanꝯ bone voluntatis seruꝰ ¶ Itē q ipi fructū illū qui non erat ipox abstulerūt· dei filiꝰ prede patuit impiox qui dño cū aliud nō hrēt qđ posset ei auferre ipi sua vestimenta abstulerūt· sicut sancti euangeliste testant· et sicut ipe dicit i ps· Diuiserūt sibi vestimēta mea· et sup vestē meā· i· in tunicā meam miserūt sortē· Hāc eñ vt dicit iohis· xix· scindere nolebāt· q erat inōsutilis desup cōtexta p totū ¶ Itē contra hoc q ipi pomū cū gule cōapiscēcia cōmederūt ipe vehementer sitiens vinū mirratū· acetū fel· et absintheum bibit cū amaritudie ¶ Item contra hoc q ipi tumide se excusauerūt· ihus se excusare nolebat cū stans ante presidem accusaretur a pncipibus sacerdotū et seioribus ppli· Cum etiā diceret ei pilatus· Nō audis q̄nta aduersꝰ te dicūt testimonia· non respōdit ei ad vllum verbū ita vt miraretur p̄ses vehementer· Ihesus etiā cum staret in cruce non ostēdit innocēciam suam excusando· quod tamē optime facere potuisset ¶ Postremo contra hoc q ipi creatori suo inobedientes extiterūt· ipe in patris obediencia p quā nostras pnalitates suscepat vsq̄z in mortē crucis tam vilissimā q̄ amaissimā pseuerauit Vnde etiā cum clamore valido expirans ait· te ste luca· Pater in manus tuas commēdo spiritum meū· Spiritū inquā tue vlūtati per omnia fideliter obedientem· Caueamus ergo carissimi ne iniq̄tates iste q̄s filiꝰ dei tā amantissime luit inueniant in nob ne scz simus supbi ac ambicōsi· et ad mala alioꝝ inuestigāda curiosi· Caueāꝰ etiā ne simꝰ auari et gulosi· p̄terea ne p̄ta nostra stulte excusemꝰ· nec eis resistamꝰ quibz obedire debemꝰ ¶ De tertiō nota q cū essz in crucis patibulo celebrata redēptione generis humani p sanguē filij dei· tūc demones viderūt aiam filij hois vemientē in nubibz· i· comitatu āgelico cū ptāte magna innocēcie et maiestate diuine gle· Tunc etiam anime iustorum que erant in limbo et diutur no desiderio redemptionem expectauerant· respexerunt lucem desuper vmientem· et cum ingēti gaudio capita sua a merore tristicie leuauerūt quoniam vmit ipsarum redemptio

que eas a dyabolo dño liberarz· Det
nob caissimi dñs vt cum qui nos a
nris imiqtatibz redeit sic p bonā vitā
nūc seqmur vt etiā ab ipo i die iudi
cij ex oi miseria redimi mereamur·
Qd nob pst· ¶ Dominica tercia

¶ Smo. terq·

TV es qui venturus es an alium
expectamus? Notandū est q
dñs venit venit et veiet· Hodm pteri
tū temp⁹ veit p carnis nostre assūp-
tionē· Hodm psens tēpus veit p grē
infusionē· Hodm futurū tps veniet
p iudicij districtionē· ꝫ ꝑmo et terō
aduētu ad psens omisso aduentum
illum breuiter tāgemus qui ē p grē
infusionē· qui etiam in pūti dmōa re
psentat· Vnde etiā in collā petimus
vt mētis nre tenebras grā sue visi
tationis illustret· euāgeliū etiā est
de sancto iohāne qui interptatur gti
a· siue in quo est grā ¶ Duo igitur
pncipaliter sūt hic notāda· Primū
est quid dñs in homine p grām veni
ens opetur· Hodm est p quid hoiez
gracia recepisse pbetur ¶ De ꝑmo
nota q dñs veniens p grām sep opa
tur in hoie peccatore· a ista sep tangē
tur in pūti euāgelio· vbi dñs dt· Eū
tes renūciate iohāni que audistis a
vidistis· ceci vi· clau· am· le ꝓ· mū·
sur· au· mor· re· pau· euan ¶ Primū
ergo q dñs p graciam in hoīes veni
ens opatur· hoc est q sz eos quos
supbia excecauerat p hūlitatē illu
minat· Supbia quippe siue vana
gla est qi quoddam fulmē excecans
oculos aie· Habet enī fulmen q̄ndā
breuem claritatē habet· ꝫ tamē tene
bris creaturis valde nociuū· ita etiā
est de supbia qui lucere wlunt i hoc
seculo p elatā supbiā p quam tamē
paupes incenduntur· Dicitur enī in
psalmo Dū supbit impius incendit
paup· Hos itaq; quos cecauerat
elatio dñs p hūlitatem videre fecit
Hūilitas enī est oculus aie q quam
homo cōditionē suā ac statū suū ve-
rissime recognoscit· Vnde dt bern·
Hūilitas est virtus qua hō verissiā
sui cognitiōe sibiipi vilescit ¶ Hodz
qd deus facit in hoie hoc ē· q sz his
quos auaicia claudos fecerat p ca
ritatem gressus reaipat· Auaricia
q̄z facit hominē claudum vtroq; pe
de· Propter hoc legitur ij· reg· ny·
q ionathas filius saul habebat quin
quennē filiū qui vocabatur miphi-
boseth qui cecidit ex brachys nutri-
cis sue ad terram· et claudus fact⁹
est vtroq; pede· Ionathas interpre
tatur columba veniēs· et signficat
ihesum xpm qui sicut columba venit
Quia veniens in hunc mundum ra
mum virentis oliue portauit in ore
suo· Per oliuam enim pax et miseri
cordia figurantur que duo ipe attu
lit in hunc mundum· De pace dicit
ipe ioh· xiiij· Pacē relinquo vob pa
cē meam do vobis· De misericordia
dicitur in luca ix· Q am quadam
vice samaritani noluissent recipere
ihesum in hospicium· iacobus et io-
hannes dixerunt· Domine vis dici
mus vt ignis descendat de celo et cō
sumat illos? Et conuersus increpa
uit illos· et dixit· Nescitis cui⁹ spūs
estis· filij hoīs non veit aias pdere
sed saluare· Filius huj⁹ ionathe est
q̄libet xpianus qui dum cadit ex...

brachijs nutcis sue claudꝰ efficitur
Nutrix nrā ē diuina puidēcia. Tūc
āt ex brachijs hꝰ nutcis cadimꝰ qñ
ñ 2fidimꝰ ad plenū diuine puidēcie
q possit vel velit nos nutrire. et qñ
circa terrena cōquirēda nimis solli
citi icipimꝰ insistere. et vre tūc clau
di efficimur vtroq; prē. tūc enim a
mittimꝰ affectū erga deū et pximū
Auarus em̄ neq; diligit deum neq;
pximū. et talis claudꝰ weak miphi
boseth qđ interptat os cōfusū. Ta
les etem̄ auari cōfundētur i die iudi
cij qñ dñs dicat eis. Esuriui et nō de
distis michi māducare. sitiui et non
dedistis michi bibere. nudus fui et ñ
cooperuistis me. hospes fui et nō col
legistis me. Siaut dr ma. xxv. Hijs
itaq; qs auaicia claudos faceat. do
minꝰ p caritatē aie gressus reaupat
Caritas em̄ facit hoiez diligē deū et
pximū. facit etiā eū contēpnē bona
tpalia. et appetere sempiterna. Vnde
dicit ysper. Caritas ē vt michi videt
recta wlūtas ab oīb; creis et pūti
bus prsus auersa. iūcta deo īsepabi
liter et vnita. Terciū est qđ deꝰ fa
cit in hoīe. hoc est q videlicet eū quē
luxuria lepsū fecerat. p castitatē pu
rificat et emūdat. Cū em̄ luxuria fe
tida sit et immūda. corrūpit aiaz et le
psam eā facit et immūdā. Vnde dr li
ber medicīe. q lep est membroz cor
ruptio ex hūoribz putrefactiom̄ habi
libz effecta. Et nō q sicut legit in le
ui. xiij. Quadruplex ē spēs lepre. scz
i aute. in capillis. i veste. et in domo
Lepra in aute hūt mulieres q quibus
dā fucis et limamētis autē suam li
miūt et pungūt. vt rubicūdiores ap
pareant et mitidiores. De istis scri
bit ihēo. ad furiā. Quid facit in facie
xpiane purpurissus et ceruса q̄z al
trꝫ ruborē genaꝫ mētit et labioꝫ.
altez cādorem oris a colli. Ornatꝰ
iste nō dm̄ est. velamē istud antixpi ē
Qua fiducia elgit ad celū vultꝰ q̄s
cōditor nō agnoscit. Lepra hūt in cri
mibz viri. q crines suos calamistro
retorquēt. Lepra etiā in crimbz hūt
mulieres q vt ait ihēoꝰ. capillis alie
nis vticē et ocriput struūt. et q criēs
suos forsitā canos citrino seu croce
o colore colorāt. que etiā crimbz suis
aureas zonas itorquēt. contra mā
datū apl̄oꝫ pē et pauli. Ait em̄ pe
trus. j. iij. Mulierꝫ nō sit extrīsecus
capillatuā. aut circūdacō auri Dicit
etiā paulꝰ ad thimothe. j. ij. Non or
nēt se mulieres in tortis crimibus ā
margaitis. Lepra in vestibz hūt siue
viri siue mulieres q rugas faciūt in
vestibz suis siue lineis siue laneis. a
qui supfluitates nodoꝫ auēoꝫ vel
argēteoꝫ vestibz suis circūponūt. et
assumūt. non considerātes q habitꝰ
talis non cōgruit pmitēcie. cū dñs fi
lios et filias ade ꝓpē pmaz agendā
posuerit in hūc mundū quibz sufficе
re deberet q vestiti essent sicut pater
et mater eorū vestiti erāt. qñ eos de
padiso tūsmisit in mūdū. De q̄bz dr
in gen. iij. Fecit dñs deꝰ ade et vxori
eius tūicas pelliceas a. iduit eos. Le
pra hūt i domo q in cameis suis et in
thalaīs depīgi faciūt imagies lascī
uas q̄i choriz̄ātes. ac sese mutuo ā
plexātes Qui etiā cortias hmōi ima
gimū suspēdērūt ad pietes suos Hos
itaq; quos luxuria lepsos efficeat

veniens dñs p castitatem emundat
Officiū siquidē castitatis ē hoīez in
tinseaus et extinsecꝰ ab oībz inq̄nam
tis libidinis emūdare. Quartū ē qđ
dñs fāt p grāz in hoīes veniēs hoc ē
q̄ sez his q̄s vanitas mūdane leticie
surdos effecerat · auditū restituit p
verā cōsideracōz mūdane instabilita
tis · Vanitas q̄ppe mūdane leticie fāt
hoīez surdū intinseaus · Omīs em̄ qui
diligūt mūdanā leticiā non libenter
audiūt verbū dei · imo pociꝰ delectāt
in citharis et timpanis et fistulis et vi
gellis ac alys q̄ symphonijs necnō
et in fabulosis rigmis histrionū · De
his surdis dt dñs in ysa · xlij · Quis
surdꝰ nisi ad quē mīsi nūcios meos
p̄dicatores q̄ eos audiē causat? Hos
igit̄ quos vanitas mūdane leticie sur
dos effecerat · dñs in hoīe veniēs au
dire fāt p verā considerācōz mūdane
instabilitatis · Qui em̄ dū vere cōside
raret instabilitatē hꝰ mūdi libenter
deberet audire illos q̄ ostēderēt ei vi
am supne p̄rie vbi vera stabilitas
est et vera q̄es. Quintū qđ fāt in
hoīe dñs veniēs hoc ē q̄ sez illos q̄s
necauerat despatio venie: resuscitat
p spem diuine mie · Desperatio siqui
dem venie multos interemit et occidit
Siquit em̄ eger est in pialoso statu
vite qui p certa signa mortis a me
dicis ē desperatꝰ · sic etiā pialosa ē
aīe despatio venie quā multi ex hoc in
curr̄t q̄ multitudinē facinoꝝ suoꝝ re
cogitātes formidāt dñm sibi vel nol
le vel posse idulgere · Contra despacō
nē dr i · y · reg · y · An ignoras q̄ pia
losa sit despacō? Hos itaq̄ q̄s intere
merat despacō: dñs p grāz veniēs in
hominem resuscitat p spē misericor
die · Tanta em̄ est diuina misericor
dia q̄ respectu eius oīa peccata ho
minū q̄ntacūq̄z sint vel q̄liacūq̄z sūt
q̄si scintilla in medio maris · et hoc de
bet spem facere homini vere penitēti
Dextū quod facit dñs in hoīe in quē
venit p grāz hoc est q̄ eū quem cōsi
dēcia longe vite paupertē fecerat. hūc
p memoriam mortis et p desideriū re
gni celestis euāgelizat · i · ad studiū
bonoꝝ opm et messē q̄petue vite con
quirēdā āmonet et cōfortat · Multi
em̄ p̄ hoc q̄ cogitant se diu victu
ros negligūt fructus bonoꝝ opm · q̄
dñs veiens p grām mutit eis me
tū terroris vt eo feruētiꝰ ea seminēt
in terris q̄ metent in celis · Quecūq̄z
em̄ seminauerit hō hec et metet vt ā
it aplūs ad gal · vi · Hic etiā dicit ecc̄ · ix · Qđcūq̄z p̄t manꝰ tua facere istū
ter operare · q̄ nec opꝰ nec ratō apud
inferos est q̄ tu p̄peras. De scđo nō
q̄ p q̄tuor p̄bari p̄t si hō dñm cepit
p grāz et de his q̄tuor ioh̄ · i · p̄ti euā
gelio cōmendat a dño. Primū est
si hō siat arūdo nō agitat a vento
Pñ dicit dñs · Quid existis in des
tū videre arūdinē vento agitatam?
q̄si diceret · Johānes nō est arūdo a
vento agitata. Primū ergo signū
ē q̄ hō dñm cepit p grāz si nō agita
tur vento siat arūdo · Arundo em̄
id ē homo arūdineus agitata vento
p̄speritatis cedit ad dexteram · ven
to etiā aduersitatis agitata cedit ad
sinistram · Cōtra hoc mādauit moy
ses egi edom nūi · xx · Obsecꝝ vt no
bis trānire liceat p terram tuā · Non
ibimꝰ p agros a p vineas · nū bibemꝰ

aquam de puteis tuis ꝯ gradiemur via publica · nec ad dexterā nec ad sinistrā declinātes donec trāseam⁹ terminos tuos · Edom interp̄tat̄ terren⁹ vel sangneus · et significat mū dū qui a dyabolo qui hoicida extitit ab initio mīltiformit̄ est trucidatus Igit̄ filij grē trāsire debent p terram huiꝰ mūdi · vt nec cedāt ad dexteram ꝓsperitatis p̄ moderatā leticiā · nec etiā declinēt ad sinistrā p̄ desperatā tristiciā · Arūdo etiā videt̄ exterius solida · ꝯ intus est vacua Hic ſūt quidā hoies qui hñt arūdineas ḡcias · vtpote corpis pulchritudiez · mēbroꝝ sanā fortitudiez · lingue facūdiam · et hꝰ seculi sapiēciam · et cetera hmōi quibz raro merētur · ꝯ sepiꝰ demerētur · Contra qd̄ ait ap̄ls ad cō ū · j · cv · Grā dei sū id quod sū · a grā eius in me vacua nō fuit · ꝯ habūdā ciꝰ oibz illis laboraui · q · d · Non habui graciam arūdineam · Item dicit ad cor̄ · j · vi · Exhortamur vos ne i vacuū grāz dei recipiatis Hoc̄m signū p quod ꝓbat̄ p̄t si homo dñm recepit p gracia · hoc est si mollibz nō vestiat̄ · Ille mollibz non vestitur qui molliter nō viuit · ꝯ qui carnē suam crucifigit cū vicijs et cōcupiscencijs et qui abstrahit ei delectationes et cōcupiscēcias huiꝰ mūdi · Unde dt ap̄lus ad ḡala · vj · Xp̄o cōfixus sum cruci · viuo aūt non ego · viuit vero i me xp̄us · et post pauca subdit · Non abicio grām dei · q · d · abicerē graciā dei si molliter et sēm carnis cōcupiscēciam viuerē · Propē hoc dñs dicit in euāgelio · ꝯ qd̄ existis in deſtū · videre ho · mo · ves · q · d · ioh̄ · i · ille in q̄ē ḡ cia non est mollibz vestitus Hic etiā dicit ma · iij · q ioh̄anes hēbat vestimentū de pilis camelorꝝ · Et nota q aīa intrinseaus vestiri debet molli et delicata virtutū vestitu⁹ · Caro vero exēnseaus īm̄ptū sustinere potest · debet duris laboribz opiri · Un̄ et vlū tabernaculi q̄ intūsec⁹ vestiebat̄ · val de p̄cioſū erat et delicatū · exēnseaus vero et sup̄mū vile erat et mirabilit̄ aspect̄ Terciū signū p qd̄ ꝓbat̄ q hō dñm recepit hoc ē q sit ꝓpha · un̄ et dñs dicit · ꝯ qd̄ existis videre ꝓphetā · q · d · Vere ipe est ꝓpha · Igit̄ hō q dñm p grāz recepit · ꝓpha est · q aīe sue p̄dicit ac prenūciat aduētū dñi ad iudiciū · De quo aduētu paulus dt ad cor̄ · j · x · Nolite iudicare ante tps iudicaē q̄ aduscq veniat dñs qui illu · ab · tū · et mai · cōsi · cor · et tūc laus erit vnicuiq a deo · In aduentu igit̄ dñi ad iudiciū publicabūt̄ opatōes hominis ac voluntates · q si bone fuerint deo magnifice collaudabit̄ · si vero male · vituperabit̄ et cōfundet̄ Quartū signū p qd̄ hō expit̄ dñm i cor suū venisse p grāz · hoc ē q sez plus sit q̄ ꝓpha · Un̄ et dñs dt de io · Quid existis in desertum videre · Prophetam · etiā dico vob plusq̄ ꝓphetam Ille igitur homo plus ē q̄ ꝓpheta q̄ non solū predicit aie sue q cōsolationē inuenīet in futuro seculo · ꝯ q eam etiā q̄ pluries recipit in p̄nti · sicut dt ps · Secm̄ multitudiez dolorꝝ meorꝝ in corde meo p̄solacōes tue letificāt aiaz meā · Rogate ergo dñm caissimi vt sic nūc eū i cor nr̄m recipiaꝰ · vt ipm in iudicio cū oi leticia videāꝰ · Quod no b p̄stare di. Dominica ḡrta

Sermo quartus.

Medius vestrū stetit quem vos nescitis. Ipe est qui post me venturus ē qui ante me factus ē cuius non sū dignus vt soluā corrigiā calciamēti. Tria principaliter sūt hic notanda. Primū est qs sit ille quē iohannes mediū stare phibet et affirmat. Secūm est qñ dīm p se venturū esse predicat. Tertiū est qd sit calciamentū cui corrigiam se indignū asserit vt soluat. De primo nota q ille quē iohānes mediū stare phibet et affirmat ipe est dei filius. Vñ nota glō. sup locū istū. Medius vestrū stetit quem vos nescitis. i. psens vb apparet corpe. Hūc etiā iohānes digito demonstrauit. Vñ immediate post pmissa euāgeliū dr in iohāne. altera aūt die vidit iohānes ihm venientē ad se. et ait. Ecce agnus dei ecce q tollit pcā mūdi. Hic est de q dixi. post me venit vir qui ante me factus est. Cū ergo iohānes dicat ihm stare mediū. Nota q ihs primo iacuit in medio iumentorū. Secūdo sedit in medio doctorū. Tertio pendit in medio latronū. Quarto stetit in medio discipulorū. Quinto vero ābulat in medio cādelabrorū aureorū. Primo ergo ihs iacuit i medio iumentorū qñ scz intemerata vgo maia pannis eū inuoluit et reclinauit i psepio qr ñ erat ei alius locus i diuersorio. De hoc dr abacuc spm aliā trāslacōz iij. c. In medio duū aialium cognosceris. Erāt aūt hec duo aialia bos et asinus q vidēt i picturis q sūt libri laycorū. Jacēs ergo ihs in medio iumentorū oīdit mirabilē hūilitatem. valde em mirabile fuit q diuina maiestas induit corpus punū in stabulo iacētis ac vagientis. Debemus igit et nos in hac hūilitate mirabilē deū imitari. qr glōsū pmittit. qr scz suscipientur a gla dīm. Vñ dicit pū. xxix. Superbū sequit hūilitas. et hūiles spū suscipiet gla. Secūdo ihs sedit i medio doctorū. Vñ legit in lu. ij. Et inuenerūt ihm puntes eum i templo sedētē i medio doctorū audiētē illos et interrogātē. Per hoc q ihs sedit in medio doctorū audiēs et interrogans illos inuitat nos ad studiū vere sapiencie. vera aūt sapiēcia ē timere dīm. Vñ dr ecc. i. Plenitudo sapiēcie timor dīm. Hūc ergo timorē discē debemus qr qui timēt dīm custodiūt mādata illius. Vñ dr ecc. ij. Et vere bene erit eis pus hāc vitā qui mō timēt dīm. Vñ dr ecc. i. Timēti dīm bñ erit et in diebus psolacōis illius bñdicet. Post hāc em vitam dñs consolabitur filios suos. et tūc eos qui illū timuerunt glorioissime benedicet. Vt autem verā sapiāz. i. timorē dī discamus. debemus fugē tabernas ne ibi in medio potorū sedeamus. Debemus aūt frequētare ecclesias vt illic verba timoris dī a sacerdotibz et pdicatoribz audiamus. Vñ āmonz nos ecc. vi. In multitudie pbiterorū prudētiū sta et sapiē illorū ex corde pūgē vt tu narracōz dei possis audire. Tertio ihs stetit in medio latronū. Vñ dr io. xix. Qr crucifixerūt ihm in loco caluarie et cū eo alios duos hinc et hinc mediū aūt ihm. Istos duos i quorū medio iheſus est crucifixus. lucas appellat neq et latrones. Iheſus aūt stans in medio neq duorū latronū quasi sceleratior ipsis esset. ostendit nobis

preclarissimū exemplū pacientie qđ imitari nos oportet · vt scz qñ nos hoies vel scis vel verbis indebite pturbāt ac grauāt tūc pacientes existā9 · Si em̄ ihus innocentissim9 stās in medio latronū subsannacões irrisiones patit̄ et cruciatur · nō est magnū si et nos qui in pcis cōcepti sumus · et ꝙs mater nrā peperit in doloribz · et q̄ sine pcō nō vuim9 Si im q̄ et nos impia maloꝝ hoim verba sustineam9 et facta · alias mimis delicati milites sum9 si volum9 regnare cū xpo et michil pati p xpo · Stetit etiā ihus in medio discipulorū suorū · Vñ dicit ioh̄ · xx · Veit ihus videlicet p9 resurrectiōz · et stetit in medio discipulorū et dicit eis · pax vob · Ihs igit̄ stās in medio discipulorū suorū exēplo et verbo · iuitat nos ad caritatē et pacē · caritas em̄ mater ē pacis Vñ etiā ante passiōz exūs inē discipulos suos a mīstrās eis · magnū em̄ signū oñderat caritatis · Hic etiam dixit eis vt ait lu xxij · Ego in medio vestrū sū sic̄ qui mīstrat · Dicit etiā ad eos i ioh̄ · xiij · Si ego laui vestros pdes dñs et mgr̄ et vos debetis alter alteri9 lauare pdes Exemplū em̄ do vobis · vt quēadmod ego feci vobis ita et vos faciatis · Caritatē igit̄ et pacē xpi exēplo ad inuicē hr̄e debem9 · Vñ scribit apls ad thij · v · Sectare caritatē et pacē cū his qui mundo deū de corde puro · Videt̄ h̄ apls inuē q̄ nill9 possit iuōre de puro corde n̄ hēat caritatē et pacē · a hoc ē sine dubio vissimū Quarto ābulat xp̄c in medio septē cādelabroꝝ aureoꝝ · Vnde dr ioh̄ · in apoc · i · Vidi septem candelabra aurea · et in medio cādelabroꝝ aureoꝝ sile filio hoīs vestitū podē · et pāctū ad mamillas zona aurea et facies eius sic̄ sol lucet in vtute sua · Dicit̄ etiā in scdo · ca · apo · Hec dr q̄ ābulat in medio septē candelabroꝝ aureoꝝ · scio opa tua et laborē et pacientiā tuā Nō q̄ septē cādelabra aurea sūt septē ordines btōꝝ in regno dei · scz · āgeli · pncarche · pphe · apo · mar · ofess · vgines sūt qtinētes · a oēs aly elā qui subsistis vij · ordibz cōphē dūt · Vñ dr ibi q̄ vij · cādelabra vij · ecie sūt · i · septē congregacões beatorū Dicit̄ āt hȳ septē ordines cādelabra q̄ sicut cādelabro cādela suppomit̄ q̄ domū illūmat · ita et isti septē ordines lum̄ gle a scā imitate recepūt et p totū palaciū celeste relucēt Inē hec vij candelabra ābulat filius dei vestit9 podere · i · idumto hūanitatis et pfinct9 ad mamillas aurea zona caritatis Lucēs etiā sicut sol lucz i sua virtute sereissiō lumie diuinitatis · Ambulat in q̄ dei filius inē ista cādelabra q̄ sūt aurea · i · ad sūmā nobilitatē pducta · āministrās vnicuiq; elō iocūditatē et exultacōz · Iocūditatē vtiq; pp̄t dotē aie iā collcāz · Exultacōz vo pp̄t dotē corpis r̄ promissā · pp̄t hoc dr ecclesi · xv · Iocūditatē et exultacōz thezauizabit sup eū · Ambulās itaq; filius inē aurea cādelabra osolat vnūquēq; btm̄ ita ingens · Scio opa tua et laborem et pacientiam tuā · q · d · Scio opa tua q̄ in meo seruicio expēdisti · Scio etiā laborē q̄ primis tuis deseruisti · Scio michi oi9 pacientiā p quā adusa mīdi sustinuisti · vñ pp̄t hec ca mercedē pretuā recepisti

De scdo nō q̄ ihs qui oli iacuit sedit
stetit et adhuc ābulat ī medio. tēti
r9 ē ī die iudicij vt iterꝝ sedeat ī medi
o scz agnoꝝ et hedoꝝ. Q̄ ūt sessurus
sit ī iudicō ī medio agnoꝝ et hedoꝝ
testaf̄ p seipm matħ. ita dicēs. Cū
veneit filiꝰ hoīs ī maiestate ⁊ oēs ā
geli eiꝰ cū eo tūc sedebit sup sedē ma
iestatis ⁊ ꝯgabūf̄ añ eū oēs gētes
et sepabit eos ab iuicē sic pastor se
gregat oues ab hedis. Et statuet o
ues q̄dē a dextris suis hedos à a sinī
stris. Propt̄ mltas cās hoies fami
ouibz cōpāf̄. Quaꝝ vna hec ē q̄ scz
ouis hūle aial ē et hūlit̄ alimtū su
um decerpit a terra. Sic etiā boni
xpiani hūiles sūt. et cōtenti sūt se la
boribz suis vel iustis redditibz enutre
Econuerso facit hedꝰ qđ est aial scan
dēs rupes et arbores vt ibi accipiat
cibū suū. Ita etiā faciūt mali xpiani
q̄ volūt p iustitiā diuites fieri et am
biūt hōres hꝰ mūdi. In istorū medio
dñs sedebit i iudicio. bonos euocās
ad regnū. malos vero tūsmittēs ad
suppliciū Igit̄ in ihu tria cōsidera. q̄
scz veiet ad iudiciū vtpote rex potēs
et sapiēs. Vñ legit̄ in hodierno euā
gelio. q̄ iohānes negauit se eē xp̄m
et heliā et ꝓphaz. q. d. Ihus cū vene
rit ad iudiciū ipe erit xp̄c et helias ⁊
ꝓpha. Tria em̄ req̄rūtur a iusto iu
dice. Primū ē vt hēat auctem iudi
cādi a superiore sibi collatā. Secūm ē
vt hēat fortitudiez p quā possit exeq̄
iudiciū iniāꝝ resistētia nō obstante
Terciū est vt sit sapiēs et prudēs vt
scz sciat q̄s sit nocēs et q̄s inocens
nocētes puiat et inocētes absoluat
Propter primū ihus dicitur xp̄c qđ
interp̄tat̄ vncꝰ. Unxit em̄ eū deus
pater ī regē ac p̄ncipē regū terre. et
cōstituit eū iudicē viuoꝝ et mortuo
rū. Unde ipe ihus dt de seipo io. v.
Pater nō iudicat quenq̄ ꝫ oē iudici
um dedit filio suo vt oēs hōrificēt filī
um sicut hōrificāt p̄rem. et post aliq̄
subdit verba. iudiciū meū iustū est
Secdo a iudice req̄rit vt sit fortis et
potēs. alias iudicō suo resisteret ab
imq̄s. Xp̄e qđ et ihs vocat̄ helyas q̄
interp̄tat̄ robustꝰ dñs. Dicit̄ em̄ in
ps. q̄ ihs rex gle fortis est et potēs
Tā fortis em̄ ⁊ potēs est q̄ ad nutū
eiꝰ oēs ipij dispgent̄ sic pulvis quē
picit vētꝰ a facie terre. Iste iudex ita
fortis ē q̄ aq̄s pugillo mēsuat. et ce
los palmo pōderat. et molē terre ēbz
digitis appēdit. et q̄ liberat mōtes ī
pōdere. et colles i stateā. Vñ dt ysa.
xl. Quis mēsꝰ ē pugillo aq̄s ⁊ celos
palmo pōdrauit? Quis appēdit ēbz
digitis molē terre ⁊ libravit ī pōdere
mōtes et colles i stateā? q. d. Hoc nūl
lus facere possz ñ dei filiꝰ ihs xp̄c. ne
q̄q̄ ergo ipij poterit resistē iudicī tū
poteti et forti. Terciō nāe ē vt iudex
sit sapiēs ⁊ discernēs vt scz sciat q̄s
inocēs sit. et q̄s nocēs. vt inocēs li
bēt ⁊ hōret. nocēs āt morte dāpnet
Propt̄ hoc etiā ꝓpha vocāt. q̄ ꝓpha
idē qđ vidēs. sicut dī. i. re. ix. q̄ ꝓpha
dicebāt oli vidēs. Ihs ꝓpha ē
id ē vidēs q̄ ipe vidz oia. Videt em̄
oēs cogitacōes ⁊ locucōes ac opacō
nes hoīm. de p̄mis duobz dī ecc. xlij.
Non preterit oīs cogitatus dñm. et
nō abscōdet se ab eo vllꝰ sermo et ñ
eget āc9 cōsilio. De ꝫ° dt ecc. xxxix.
Opa oīs carnis cū illo ⁊ ñ est q̄q̄

abscondituꝫ ab oculis eius a seculo et vsqꝫ in seculum respicit ¶ De tertio nota qꝫ p calciamentū ihu humanitas intelligit. Sicut enī pes calciamēto tegit sic etiā diuinitas xpi latuit sub humanitate De hoc calciamēto dr in psal. lix. In ydumeā extendam calciamentū meū. Ydumea intꝛpretatur terrena vel sanguinea. a significat humanā nām quā ille primꝰ homicida scz dyabolꝰ ad terrenitatē declinaē fecerat et sic peri sanguine maculauerat. In hāc ergo. i. xpe hāc recapādā filius dei calciamentū suū. i. humanitatē extendi p̄misit i cruce. et sic aliemigene id est gētiles ppli p fidē subditi sūt ei Fuit aūt calciamentū istud tā violenter extensū qꝫ in q̄nqꝫ ptibz fuit disruptū. Corpꝰ enī dñi q̄nqꝫ vulneribz extitit pforatū. Corrigia huiꝰ calciamēti est gla resurrectionis ihu xpi. In resurrectione quippe corpꝰ xpi qđ in miltis ptibz disruptū fuerat in cruce sunt p gla am relegatū. Dicit igit qꝫ nō sit dignꝰ soluere corrigiā calciamēti eius. i. qꝫ sit indignꝰ et insufficiēs exponere gla am resurrectionis eius. hec ē aurea corrigia p quā oīs ecclā i fasciculo viuentiū sunt colligati. De isto fasciculo dixit abigail ad dauid regē. re. i. xxv. Malicia nō inueniat in te oibz diebz vite tue et erit aia domini mei auscondita q̄i in fasciculo viuentiū apud dñm deū tuū. Porro anima inimicoꝝ tuoꝝ rotabitur q̄i in impetu et circulo funde. Rogate ergo dñm carissimi vt sic ñc imitemur eius humilitatē. pacientiā. caritatē et pacē. vt tandē cū gaudio meamur ipsius respicere maiestatē Qđ nob.

¶ In natiuitate dñi S°. ix.

Ece euāgelizo vobis gaudiū magnū qđ erit oi pplo. qꝫ natus est vob hodie saluator qui ē xpus dñs i ciuitate dauid ¶ In verbis p̄missis q̄tuor sūt notāda. Primū est quis sit ille p quem gaudiū euāgelizatur. Secdm est q̄ sint illi q̄bz gaudiū annūciat. Terciū est xpe qđ omni pplo gaudēdū esse dicat Quartū ē quo signo iste qui natꝰ est inuenīdꝰ assera tur ¶ De p̄mo nota qꝫ ille q̄ gaudiū euāgelizat. i. q̄ de gaudio bonū nūciū apportat verꝰ ē angelꝰ dñi describit. ne videlicz videat qꝫ fuerit angelus sathane fantastic9. Dñs dicit in euāgelio p̄nti. Ecce āgelꝰ dñi stetit iuxta illos. et claritas dñi circūfulsit illos vt p hoc designaret qꝫ nō fuit illa claritas fantastica i qua se dyabolus q̄nqꝫ trāsfiguret. Dicit nāqꝫ apls ad cor. xi. Ipe enī sathanas trāsfiguāt se i angelū lucis. q̄s aūt iste angelus fuerit nō ptz ex tristi moio euāgelij. Potest tn non imerito credi qꝫ gabriel archāgelꝰ fuit vt ille q̄ virgini maie dñm ex ea nasciturꝫ nūciaueat. ipe etiā cū iam natū pastoribz annūciaret ¶ De scdo nō qꝫ illi quibz tam ingēs gaudiū nūciat. pastores dicūtur esse qui comēdant a tribz. qꝫ scz nō erāt sompnolēti. et qꝫ erāt de grege sollicīti. p̄terea qm erāt iusti. Dñs legit in p̄nti euāgelio Et pastores erāt in regiōe eadē vigilātes et custodientes vigilias noctis sup gregē suū. Nō qꝫ ait pastores. nō dicit milites vel burges ne contēpnāt illi q̄alys fuiūt ob paupertatē. Erāt aūt pastores isti vigiles

et non sompnolenti qđ innuitur ibi
vbi dr vigilātes erāt de grege sollici
ti · Dñs sequit · et custodientes vigili
as noctis sup gregē · ita em̄ solliciti
erāt de grege sibi cōmisso q etiā eū
noctibz nō reliquerūt · Erāt etiā in
sti qđ innuitur ibi vbi dicit sup gregē
suū q̄i non alienū · Non em̄ custodie
rūt gregem violēter spoliatū vel fur
to sublatū ꝫ suū · i · sibi a veris dimis
mis cōmissū · Vtinā pastores nostri
tpis ab his tribz possēt hodie cōmen
dari · In plurib̄z em̄ pdās tribz con
traria sz sompnolēcia · negligencia
necnō et iniusticia mltoties inuenīū
tur · Nō etiā q quibz nr̄m p pasto
res istos designat · Dñs em̄ quilibet
hoim̄ p̄misit aiaz suā pascendā · Ami
mā im̄ꝑ preciosō sanguine filij dei re
dēptam quā circa mille mlibz oniū
pciosiorē fore nūll sane mītis ignorat
Ad hoc aūt vt aias nr̄as pascam
āmonet nos pe · j · v · Pascite qui in
vobis ē gregē dei · q · d · O vos xp̄iani
pascite gregē qui intra vos ē · i · aias
vr̄as que intra vos sūt ¶ Ad hoc āt
vt q̄libz xp̄ianꝰ bonꝰ pastor aie sue
exist at tria requirūtur ab eo ¶ Pri
mū est · vt sit vigil et nō sompnolētꝰ
Secūm ē vt sit de semetipo sollicitus
Terciū est vt sit erga p̄rios suos iu
stus Ad hoc aūt vt vigiles simus
et nō sompnolēti · monet nos pe · j · v ·
Sobrij estote et vigilate · q aduer
sariꝰ vester dyaꝰ tanq̄ leo rugiens
circuit q̄rens quē deuoret · Ille vigi
lat qui sp creatorē suū redēptorē ac
iudicē intuet · dormiēs q̄ppe nīll vi
det · Dic itaq; vigilare debem̄ vt in
oib̄z opib̄z nr̄is deū nostr̄ q̄ nos cre
auit redeit et iudicabit · p oculis hīa
mꝰ ne sz aliq̄d agam̄ p qđ oculos
sue maiestatis offēdā · Item̄ ab vno
q̄z nr̄m requirit vt sit de salute aie
sue solliciti · Dic em̄ solliciti sumus
vt corpi nr̄o potū · cibū · vestitū · ac ali
as nēcitates suas ministrem̄ · Die
et solliciti eē debem̄ vt q̄n veneit illa
incerta hora mortis nr̄e deo aiaz nr̄az
mūdā et ōrtam repsentem̄ · Dñs dr
de pastoribz bethleheitaris q erāt cu
stodientes vigilias sup ḡgē suū · Ille
custodit vigilias noctis sup ouicu
lā · i · aiaz sibi cōmissā qui sp ā̄ sollici
tudie obp̄uat horā mortis sue · horas
ē illa nox quā sp obp̄uare tenemur
Heu mīlti sūt qui dūmō habeāt ea q̄
corpi sūt nēcaia paz vel michil curāt
q̄d fiat de aia · De talibz dr exte · x ·
Peccātē in aiaz suā q̄s iustificabit a
q̄s hōrificabit ex honorātē aiam suā
Terō rēq̄rit a q̄libz xp̄ano q sit iustꝰ
vt sz michil qđ sit alteriꝰ iuste atti
gat vel possideat ꝫ se et suos ex his
q̄ sua sūt enutriat · et ex his etiā deo
ḡtas oblacōes seu eleōsinas offeāt
Qz āt hō debeat se ex suis · i · ex iuste
q̄sitis enutre p̄bat thobie iy · vbi le
gīt q aū thobias cecꝰ essz effectꝰ et
vxor eius āna quadā vice hedū ca
prar opib̄z manuū suarū q̄sitū do
mi detulissz audiēs thobias cē ba
lātis hedi dixit · Videte ne forte furti
uus sit · quia non licet nobis ex fur
to aut aliq̄d edere vel cōtingere · Qz
autem debeat homo ex his que sua
sunt deo offerre vel elemosinas dare
dicit in p̄u · iy Honora dñm de tua
sba · glō · nō de alieā · et de primicijs
frugū tuar̄ · glō · de pcōnb̄z bois tuis

da paupibus et implebuntur hor-
rea tua saturitate et vino torcularia
redūdabūt ¶ De terō no tra q̄ ꝑ̄
hoc gaudēdum ē omni ꝑplo · q̄ videli
cet nat⁹ ē nob hodie saluator q̄ est
xp̄us dn̄s in ciuitate dauid sicut ait
angelus ad pastores ¶ Et nō q̄ ñ
q3 p̄dicāt̄ h̄ de puulo ihu filio ma
rie · Appellatur em̄ saluator · et xp̄c
et dn̄s · et dicit̄ natus esse i ciuitate
dauid · q̄ futur⁹ erat verus dauid
Saluator dicit̄ ꝑ̄ hūami generis
redēpō3 Xp̄us dicit̄ ꝑ̄ suor fide
liū in via pñtis secli cōsolacō3 Dn̄s
dicit̄ ꝑ̄ seruicij ab his q̄s redemit
expostulacō3 · Ob hoc etiā natus dr
i ciuitate dauid · vt sit imitator da-
uid · Dauid etiā imꝑpetrāt̄ manu for
tis vel vultu desiderabil⁹ · Est ergo et
ihus nr̄ manu fortis p̄ sempiternā
verbor cōdēpnacō3 · Est etiā vultu
desiderabil⁹ p̄ āmirabilē eloq̄ remuē
racō3 ¶ Primo igit̄ puer iste q̄ na-
tus ē saluator dr · vt scz redimat sub
demoiaca captiuitate gemētes · Dñ
iste saluator de seipo dr exo · iij · Vi
di afflictiō3 ꝑpli mei i egipto · et clāo
rē eor audiui · et sciēs doloꝛē eor descē
di vt liberarē ipm̄ de manu egipcior · a
educerē de ꝛra illa ad terrā bonā et
spacōsam ad terrā que fluit lacte et
melle · Ex ista auctē nōri pt̄ q̄ ꝑplus
dei · i · oms elām p̄ quē xp̄us icarnat⁹
essz · a passꝰ erat i afflictiōe ꝑ̄ diuit̄
nū exiliū · Fuit etiā i iugi clamore po
stulās afflictionis sue solaciū · Erat
michi omin⁹ ꝑ̄ vehemēs expectati
solacy desideriū in dolore · qd̄ videns
audiēs et sciēs dē⁹ descēdit carnē as
sumēs vt liberaret ꝑplm̄ p̄ sanguiēz
suū diu exulātē et solaciū postulātē
ac sese eī desideriis expectātē · Desce
dit inq̄ vt liberaēt eū de manu egip
cior · i · de ptāte demoior et educeret
eū de ꝛra illa · i · de ꝛgione tūbraꝝ scz
de limbo vbi dei ꝑplus captiu⁹ detē
batur i terrā bonā a spacōsam ad ter-
rā que fluit lacte et melle Per hanc
ꝛrā designat̄ ꝛra viuētiū scz regnū
celorū que dicit̄ terra bona · q̄ ñll⁹
ibi nisi bon⁹ sit recipit̄ Dicit̄ etiā spa
cōsa · q̄ nemo ibi ꝑ̄ hereditatis an
gustiā conq̄ritur · q̄squis em̄ in ea ē
habz quicq̄d vult · Est etiā terra flu
ens lacte diuine h̄ūamitatis · a fluēs
melle h̄ūane diuinitatis · Xp̄us em̄
illic p̄ suam lacteam h̄ūamitatem et
melleā diuinitatē dilectos suos mi
rabiliter refocillat ¶ Secdo etiā is
qui natus ē xp̄us dicitur · id est un-
ctus · Fuit crismate tinctus vt conso
laretur i via hui⁹ mundi merentes
Propter hoc ipe dicit ysa · lxi · Spiri
t⁹ dn̄i super me eo q̄ unxerit me do
minus vt cōsolarer oms lugentes
vt ponerē consolationē lugentibus
syon · et darē eis coronam p̄ cinere
oleum gaudij pro luctu · palliū lau-
dis p̄ spiritu meroris ¶ Nota q̄ tria
sūt q̄ vnicuiq3 ꝑ exteriorē hoiez tristi
cia ac merorē importāt ¶ Primū est
supbor zaulacō · scdm̄ ē ināq̄ mali
cōsa detractio · terciū ē diūsar ifirmi
tatū veracō ¶ Cōtra p̄mū ꝙsolat̄ nos
dei filiꝰ et p̄mittit se nob datū coro
nā p̄ cinē · i · p eo q̄ a supbis a potēti
bz q̄ cinis sub eorū pedibz conculca
mur · Spōdz nob q̄ nos tāq̄ reges
potētes in suo solio coronabit ¶ Con
tra 2 scz cōtra maliōsam iniquorū

dr̃actionem cõsolat̃ nos ꝓmittẽs
nob ꝑ luctu quẽ hẽm9 ex impioꝝ dr̃
tractioẽ ꝑpetue gl'e claritat̃e·q̃ sꝛ faci
et nos lucere quẽadmodũ oleũ lucꝛ
in lãpade ꝑpetue claritatis ¶ Contra
terciũ sꝛ cõtra spiritũ meroris quẽ
hẽm9 ex gũi infirmitatũ vexacõe ꝓ
mittit nob se datuꝝ palliũ laudis
id ẽ corp9 samissimũ i q̃ sp sibi laudes
referam9 dicẽtes·gl'a tibi dñe ·De
ista etiã cõsolacõe dr̃ ecle·xxxviij·
vngẽtari9 faciet pigmẽta suauitatis
et vnctioẽs cõficiet saritatis ¶ Nõ q̃
mlti sũt qui faciũt vngẽta manuũ
vel pedũ vel aliorꝝ mẽbrorꝝ·ꝫ nll9 ẽ q̃
lesũ cor vngẽ possit vel sanaẽ ṅ solus
filiꝰ dei q̃rca in oi tbulacõe suũ vn
gẽtũ est postulãdũ Terciõ puer iste q̃
nat9 ẽ dñs appellat̃·Dñ iustũ ẽ vt
hẽat seruos sibi fidẽliter seruiẽtes
Huic dñm ieremie·xxiij·deũ prẽꝛ nobis
ꝓmisisse ꝓtest̃ ita mãgens ·Ecce di
es veniũt dr̃ dñs et suscitabo dauid
germẽ iustũ·et regnabit rex et sapi
ẽs erit·et faciet iudiciũ et iustitiã in
terra ·In diebꝫ illis saluabit̃ iuda
et isrẽl habitabit cõfidẽter·et hoc est
nomẽ q̃d vocabũt eũ·dñs iustus no
ster·Dicit itaq̃ de9 pater·Ecce dies
grẽ veniũt et suscitabo dauid germẽ
iustũ·i·faciã nasci ex semine dauid
meũ iustũ filium·et regẽt rex scep
trꝫ crucis in humeris suis baiulãdo
hũiliter·et sapiẽs erit crucis crucia
tus paciẽtissime tolerãdo et sic faciet
iudiciũ ·iniquũ dyabolũ imq̃ ptãte
iuste ꝓnãde·et iustitiã·aias i capti
uitate violẽter diu detẽtas liberãdo
In diebꝫ illis iuda·i·q̃libꝫ laycis de
um cõfitẽs saluabit̃ ꝑ verã fidẽ·et is
rahel·i·bon9 religiosus deũ ꝑ contẽ
placõꝫ vidẽs habitabit cõfidẽter cer
tus de gl'a·et hoc ẽ nomẽ q̃d ꝓpẽ hec
oia vocabũt eũ tam layci q̃ religiosi
dñs iust9 nr̃·Tenemur igit̃ hmõi do
mino i triplici obsequio·scꝫ obsequio cor
dis·oris ⁊ op'is Multi vero ꝑma du
o obsequia videtur dño exhibẽ·ꝫ pau
ci obseruãt terciũ·Multi em̃ sũt qui
dicũt q̃ cor eoꝝ bonũ sit ad deũ·Plu
res etiã qui videtur ore seruire dño
ꝫ in ter cõ signo sꝛ in ope pene oẽs
deficiũt·Dñ ipe dñs dr̃ lu·vi·Quid
vocatis me dñe dñe·et nõ facitis que
ego dico·q·d·vos vocatis corde dñe ⁊
ore dñe·ꝫ nõ vocatis me opibꝫ·non
em̃ facitis q̃ dico·Hinc etiã dr̃ mathꝰ
vij· Non ois qui dr̃ michi dñe dñe
regnũ intrabit·ꝫ qui facit voluntatẽ
ptris mei q̃ in celis ẽ·ipe intrabit in
regnũ celoꝝ·Multi sũt q̃ dicũt q̃ ad
huc posuerit seruire dño·tales dicũt
corde·dñe·Hoc ũt etiã alij q̃ ꝓtest̃ãt
hoc q̃ bonũ sit et vtile seruire dño·⁊
tales dicũt ore·dñe·Dꝫ paucissimi
sũt qui hoc q̃d corde ꝓponẽt et ore
cõmendãt ac laudãt·opibꝫ exequãt
et ꝓterea ifimiti excludũtur a regno
celoꝝ ¶ Quarto puer iste qui nat9
ẽ dauid·i·manu fortis dr̃ vt feriat pe
mis ꝑpetuis deliquẽtes·⁊ se ꝑ pnãz
ñ corrigẽtes·Dñ dr̃ sa·xi·Nõ est ipos
sibil'e ꝓpotẽs man9 tua q̃ creaut or
tem trax ex mã inuisa imittere pẽo
ribꝫ mltitudiẽz visoꝝ à audaces le
oẽs·à noui gñis ira plenas et igno
tas bestias·à vaporẽ igneũ spiran
tes·à odorẽ fumi ꝓferẽtes·à horrẽ
das ab oculis scintillas mittẽtes q̃ꝫ
ñ solũ lesura potãt illos exterminãe

ꝫ et aspect⁹ p timorē occidē ¶ Nō q̄ describit hic spūs scūs demones qui ad p̄ceptū dn̄ puniēt miseros p̄o res i inferno · Cōpat aūt eos vrsis et leonibz a bestijs ira plenis · Propter hoc vero demoēs vrsis cōpantur q̄ sicut vrs⁹ aial est inquietissimū semp exūs in motu · sic etiā demoēs qui mō patissimi et puicacissimi sūt et infatigabiles ad cruciandū · Leonibus etiā compātur · q̄ leo aial est robustissimū atq; fortissimū · sicut etiā demoēs robustissimi sūt atq; validissimi ꝯra miseros p̄ores · Cōpātur etiā alijs bestijs ira pleis · Nō solum em̄ demones sūt ad hoc vt torq̄ant p̄oes patissimi atq; fortissimi sūt etiā in cruciatibz inferēdis crudelissimi Vñ vocant bestie idest vastie a vastādo ira plene · et non solū ille bestie cruciāt dentibz a vngulis · hoc est multipliciū penaꝝ inflictiōe · ꝫ etiā sui vult⁹ horribilis oñsione · p̄pter hoc dicūtur vaporē igneū et fumū de ore et naribz spiraē · et horrēdas scintillas ex oculis emittere · Et vere si possibile foret q̄ p̄ores mori possent i inferno · nō solum p̄pter cruciatus q̄ ab his iferent · ꝫ etiā p̄pter timorem horribilis vult⁹ illaꝝ mortē mauret · De his bestijs dicit in psal · Ne tradas dn̄e bestijs aias confitentiū tibi · Caueat nobis o carissimi deus ab his bestijs crudelissimis ¶ Quinto puer iste qui natus ē dicit vultu desiderabilis vt ipo vultu suo remuneret sibi fidelit̄ seruientes · Hic est em̄ ille assuerus potēs rex qui interpretatur beatitudo · q̄ ois elōꝝ beatitudo emanat ab ipo ad quē hester regia id est felix aia que p beatitudinē sursū e mortalibz pplis est eleuata · sic loquit̄ sicut testat̄ liber hester ix · Valde mirabilis es dn̄e · et facies tua plena ē graciaꝝ · Igitur tā dulcis et suauis est vultus ihū q̄ aia vniuersaliusq; elā inuenit i eo oīne delectamentū et ois saporis suauitatē ¶ De q̄rto nota q̄ ihūs natus per signū inuenitur ab angelo datū · vñ dicitur i euāgelio p̄ti · Q̄ cū angel⁹ nūciasset pastoribz xp̄m esse natum subiecit Et hoc vobis signū · inuenietis infantē pannis involutū · et positū in p̄sepio · Dixit etiā symeō postea ad mariā matrē eius lu · ij · Ecce posit⁹ est hic in signū cui contradicet̄ ¶ Nō igit̄ q̄ dn̄s cū natus essz oñdit nob in seipo q̄ntuplex signū scz signū sce taciturnitatis · bte pauptatis · p̄cio se puritatis · graciose humilitatis · ac egregie caritatis ¶ Primo igit̄ signū sce taciturnitatis nob ostendit̄ · vbi dicitur · inuenietis infantem id est puerulū non fantē scz non loquentē ꝫ pocius vagientē · Quare ergo dn̄s oñdit in seipo taciturnitatē · nisi vt destruat in nob loquacitatē ac garrulitatē · Dicitur em̄ pu · x · In multiloquio nō deerit p̄cm · Qui aūt moderatur labia sua prudētissim⁹ est · Dicit etiā eccle · xix · Qui multis vtit verbis ledit aiaz suā · Legit̄ in vitaspatrū de abbate agatone q̄ p triennū lapidē in ore suo portauit donec taciturnitatē disceret · Legit̄ etiā q̄ quidā p̄bus interrogatus a quodā quō posset placere deo et hoibus · Rñdit si optia q̄qz egeris et pauca loquet⁹ fueris ¶ Signū etiā bte pauptatis

nō

in ihesu nobis ostēditur vbi dicitur pānis inuolutū·non ut bisso vel pur pura·Erat em paupcula dei genit maria·vnde hīē non poterat pānos pciosos·Qui igit gemūt sub onere pauptatis respiciūt pannosū ihm vt cōsolentur Vñ dt ysa·xxix Addēt in dño leticiā et paupes hoies in scō isrl·i·in xpo exultabūt·Dicit etiā se neca de pauptate·Pauptas expedita est·secura est·cōpat inter se pauperē et diuitū vultus·sepius paup et fidelis ridet ¶ Signū etiā pciose puritatis siue mūdicie in ihu nobis ostendit p hoc q dicit q maria pannis eū inuoluit· Inuoluit em eum intemerata virgo pānis mūdis·q n est verisimile q tā mūda virgo pānos habuit maculosos·xpē qđ instituit spūs sanct9 q pānus ille i quo adhuc sacramētaliť inuoluit corp9 ihu·non debet esse purpureꝰ·ſ lineꝰ et mūdus·Imutat igit nos ad vite mūdiciā mūdissimus iste infantulus Vñ dt in iob xxij· Saluabit innocēs ·saluabit āt mūdicia manuū suarū·i·opm suor·Dicitur em ps·xxiv· Qui mūdus ē rectū est opus eius Quarto signū gracōse hūlitatis oñ dit nobis in ihu puulo·qm intm se hūliauit q sc subiecit se maibz virginis vt ipa eū inuolueret et reponeret vbi placeret· Dim9 ergo et nos ad imutacōz ihu hūles ac obedientes·q dns pmittit hūlibz q habitabit i illis p grāz et viuificabit eos p glaz·Vñ dt ysa·lvij·Excelsus et sublimis habitat cū contrito et hūli spū et viuificat cor cōtritoz ¶ Quinto signū caritatis egregie dmōstrat nobis in isto infantulo qui reponi voluit i psepio qi p hoc inueret se omnē esse aīalibz·pastoribz et regibz et oibz eū hīē aspicientibz· Vñ dt in iē· xxxi· In caritate pperua dilexi te·iō attraxi te miserās· Jacet igit ihus in psepio qi quidā adamas trahēs ad se p caritatē iumēta·pastores et reges·Vñ etiā iumēta pastores et ēges·caritatis ei vicē reciprocā reppterūt· Jumēta quippe fenū suū puulo cōmodauerūt·pastores deuotas laudes ipi cecinerūt·et reges pciosa munera obtulerūt Imitemur et nos illa bona iumēta·vt sc fenū retr nostraz deo nr̄o mutuem9·i·vt elemosinas nr̄as paupibz erogem9· Imitemur etiā pastores vt deū deuotis laudibz ac orōmbz honorem9· Imitemur michilomin9 reges vt saluatori nostro cor nr̄m et omne op9 nostrū quasi munera pciosa offeram9 hūliter·Rogate dñm caissimi vt sic natiuitatē eius celebrem9 in terris ut etiā ipm facie ad faciē letāter videre mereamur·Qđ nob p̄stare·

Sermo Sexty.

Ste sermo in nātiuitate xpi Verbū caro factū est et habitabit in nobis·et vidim9·10·i· Tria sūt hic pncipaliter nōnda·Primum ē quid p hoc verbū caro faz est itelligat· Secōm est·qre hoc verbū caro factū asserat· Terciū est qliter et p quid hoc verbū in nob habitare dicatur ¶ De pmo nō q p verbū dei filius itelligit· Ipe em dicit verbū quasi verū bonū· Hoc āt est retr bonū qđ cōmēdari pt a ēbz·sc ab oīs amatudinis absēcia·et ab oīmoda sufficiēcia

Media nocte clamor factus ē ecce sponsus venit exite obuiam ei Tunc surrexerūt oēs vgines ille et ornauerūt lāpades suas mat. xxv.

In pīti euāgelio quatuor pcipaliter sūt notāda. Primū ē quid p q̄n q̄z prudētes virgines intelligatur. Secūdū ē q̄d p q̄nq̄z fatuas vgiēs exp̄mat. Terciū ē quid p mediā noctē et clamorē qui tūc factꝰ ē accipiatur. Quartū ē quis sit sponsus cuꝰ aduentus virginibus dormiētibus ānūciat. De primo nota q̄ q̄ vē vgo ē que intūseaus et extūseaus ē incorrupta. Ꝑterea p quinq̄z prudētes virgines quilibet fidelis et iustꝰ homo intelligitur qui et cor interius et quinq̄z sensus suos exterius a veneno dyabuli et ab inquinamēto seculi et breuit ab omni carnis illecebra puros cōseruat et incorruptos. Dyaꝰ em̄ et seculum et carnis illecebra cor et sensus hoīm violāt et corrūpunt. Dyaꝰ em̄ maxime corrūpit hoīnē p superbiā et seculū p auariciā et carnis illecebra p luxuriā. Vnde augꝰ sicut dr in libro de vbis dn̄i Videtur michi quinq̄z vgines significare quinq̄z ptitā cōtinēciā a carnis illecebris. Cōtinēsꝰ ē em̄ ai appetieꝰ a voluptate oculoꝝ a voluptate auium a voluptate olfaciēdi gustandi atq̄z tāgendi. Et licet virginitatem in corpe pauci habeāt virginitatem tamen in corde oēs fideles habere debent ut dicit augꝰ. Virginitas aūt cordis fides ē incorrupta ut idē asserit augꝰ. Et vere hic in paucis mulieribus inuenīt. Dix em̄ ē aliqua mulier nisi vetā fidē corrupit p sortilegia et alia mulieba medicaīa et p̄stigia in quibus credunt mulieres et confidunt. Debet igit quilibet spūaliter esse virgo et prudēs vgo ut bā viriliter agat. virgo em̄ dr q̄si viriliter agens. Debet eciā esse prudēs ut ea bona q̄ facit faciat p eēna mercede Dn̄ dr glō. prudētes q̄ voluntate veritati seruiūt p eēmis. Debet eciā quilibet xp̄ianus ut prudētibz vgibz assimuleī lampadē ardētē hrē. Septem vero sūt circa lampadē cōsiderāda. Primū ē ut lāpas sit ex vitro pluc̄ido. Secūm ē q̄ lāpas inferiꝰ ē clausa et angusta sed supius apta et āpla. Terciū ē q̄ oleū infundit. Quartū ē q̄ ligmus imponit. Quintū ē q̄ igne accendit. Sextū ē q̄ caueī ei ne frā gat̄ r oleū effundat̄. Septimū ē q̄ eciā caueī ei a vēto ne lumē eius extiguat̄. De p̄mo nota q̄ p lāpadē fides xp̄iana figurat̄. fides em̄ similis ē vitro pluc̄ido. Per fidē em̄ nūc deū videmus sicut p speculum r in enigmate. tūc aūt videbimus eū facie ad faciē. sicut aplūs ad chorī. j. xiij. Et certe fides non relinquit hoīnē q̄ eā sequi voluerit nisi p̄ducat eū illuc vbi deū clarissima visione cōtēplet̄ Ibi eciā fides nomē suum mutat. que em̄ hic vocat̄ fides illic appellat̄ apta cognicō. Secūo lāpas inferius est clausa et angusta sed supius apta et ampla. Hic et fides tpalibz que infra sūt non inhiat si eēmis q̄ supra nos sūt. Dn̄ dr augꝰ Qui verā de vo fidē habet nō aspit in miseriis huiꝰ mūdi esse diues. nec pluris ē ei mundus q̄m deus. Dicit ergo q̄ puā vel nullā habeāt fidē qui tam auari sūt

cēra tpālia cōgregāda siue hoc sit p
fas siue p nephas. Tercō oleū lāpa
di infundit. Per oleū intelligūt bā
opa et elemosine q̄ dñt fidei infundi
q̄ fides sine opibz vacua ē a emortu
a. Bona q̄ppe opa sūt q̄ aīa fidei q̄
eā viuificant. sicut aīa viuificat cor
pus. Vñ dt iacō. ij. Fides si nō habe
at opa mortua ē in semetipa. Sicut
enī corpus sine spū mortuū ē ita et fi
des sine opibus mortua ē. Quarto
lāpadi ligmꝰ impomit. Per ligmū bo
na et recta intēcō figuāt. Nichil enī
valet bonū opus nisi bā et rcā intē
cōne fiat. Nūq̄ ecīā p oleum dom⁹ cō
mode vtiūt illuīnaret nisi ligmꝰ ip
neret. Vñ dt dñs math. vi. Si oc
lus tuus fuerit simplex totū corpus
tuū lucidū erit. Per oculū intelligit
bona et recta intencō per quam om
ne opus debet fieri ꝓpter deum et nō
ꝓpter laudem humanā vel aliud lu
crum tpale. Debet igit iste ligmus
impomi mediante quodā instrumen
to quod q̄nq̄z ex trā suerso impomit
q̄nq̄z ex sūmo mittit. et significat
instrumentū illud cui ligmus intru
ditur et p quod oleo imponitur spem
eterni bonī ꝓpter quā debet fieri q̄li
bet opus bonū. Quinto lāpas accen
dit igne p quē ignē caritas intelligit
q̄ facit bona opa ardere et lucē cōrā
deo et āgelis et hoībz. Vnde dt dñs
math. v. Sic luceat lux vrā cōrā
hoībz ut videāt opa vrā bona a glo
rificēt pātem vrm qui in celis ē. Dex
tro caueri debet ne lampas frangat
et oleū effundat. Tūc lāpas frāgit
et oleum effundit q̄n mortale pēm
cōmittitur. Per vnicū enī pēm mor
tale omne bonū opus amittit. Vñ
dt iacō. ij. Quicūq̄z totā legē seruauerit
offendat aūt in vno factꝰ ē oīm reꝰ
factū ergo quilibet sibi dz cauere a
mortali pēcō. Dextro ecīā sibi dz ca
uere ne lāpas bonor opm p ventum
vane glē extinguat. Nō enī nobis sz
gr̄ē dei de bonis nostris opibus glo
riam dare debem⁹. Vana glā ē ven
tus ille vehemēs qui irruit a regione
deserti idest a locis illis que ab omni
bono sunt deserta et cōcutit domū in
qua filij iob epulant idest deicit oēm
structurā bonor opm in quibus filij
dei p dulcedinē cōsciencie et gaudiū
spei epulari dñt. sicut legit in iob. i.

¶ De scdo nota q̄ p quinq̄z fatuas
virgines quidam hoīnes intelligun
tur qui videntur quantū ad apparē
tiam exteriorem quinq̄z sensus suos
a malis opibus continere et ꝓpter
hoc virgines appellant. Videntur
ecīā fidem x̄pianā habere et ꝓterea
lampades hnt. opa pietatis nō hnt
idest p largā elemosinam largicōnē
sicut possent paupibz nō miserentur
et ob hoc oleo carēt. et p̄terea eciam
si aliquid olei hr̄ent ventus inanis
glorie exsiccaret illud. Si enī tales
q̄nq̄z elemosinas dare videtur non
sincere dant eas ꝓpter deū sed ꝓpē
vane glē appetitum vel ꝓpter pudo
rem ne videlicet eor tenacitas ap̄d
homines diffamet. Tales igit fatui
vocantur quia non pspiciunt sibi de
eterno bono. ¶ De tercio nota q̄ per
medium noctis tempus illud exprimi
tur i quo homo minime se putat mo
riturū. Et aūt clamor factꝰ ē media
nocte hoc sīgt q̄ omni tpe siue sani

et ab eterna indefinencia. Et certe ab his tribz cōmendabilis est dei filius qui ꝓpē nos ē ex virgine natus Ab ipo quippe ois amaitudo est remotissima. ab ipo etiā emanat beatitudo sufficiētissima. in ipo ąqz est ēmitas indeficiētissima ¶ De ꝓmo scz q ab ipo sit ois amaritudo remotissima. dī in libro sa. viij. Proposui sapiencīā. i. dei filiū adducere m̄ ad cōuiuandū. sciēs qm̄ communicabit me tū de bonis intrās i domū meā. zqui escā cū illa. Non em̄ hz amaitudiez cōuersatio illius. nec tediū cōuictus illius. hz leticiā et gaudiū. Ipe etiā dei filius dr psa. xxxiij. Indignacō n̄ est michi. beatus igit̄ qui merui habitare cū isto vero bono. Itē ab ipo emanat beatitudo sufficiētissima. testat ecclesiasticus. xxiij. Posuit sub audi deus pater dauid puero excitare ex ipo regem fortissimū in throno honoris sedentē in sempiternū q̄ adimplebit q̄i eufrates sensū. Dicit itaqz ecclesiasticus. q deꝰ pater posuit. i. ꝓmisit dauid puero suo. i. dauid seruo suo. q videlicz ex ipo. i. de semine suo excitaret. i. nasci faceret regē fortissimū scz ihm̄ xp̄m in throno honoris cū patre sedētē. q̄ scz dei filius adimplebit q̄i eufrates. i. q̄si quidā magn9 bītudinis fluui9 oēs sensus nr̄os. Nichil em̄ in nob vacuum remanebit q̄n p hoc ver bonū sua ultissima beatitudie repleat. Vñ etiā ps. dicit. Adimplebis me leticia cum vultu tuo. Hic ē ille verꝰ helizeꝰ qui plus habet olei bītudis. q̄ nos vasa offerre possim9. Legit em̄ in iiij. regū. iij. Q dā quedā mulier inopiā suam cōquesta esset helizeo. dixit ei helizeus q̄ iret. et acciperet mutuo vasa nō pauca. et ifunderet in illa vasa de oleo illo modico qđ se ꝓfitebat hrē qđ etiā mulier fecit. et item exercuit oleū q̄ ꝓpus vasa q̄ oleū defecerūt. Hic etiā est de xp̄o qui tā sufficiens ē et habūdās. q̄ oia vasa deside rioz nostrorū oleo bītudis replebit et adhuc superit oleū. De sufficiēcia etiā huiꝰ veri bomi dī in ps. Apis tu manū tuā et imples oīe aial bene dcōne. O q̄ felices sūt illi qui introduci meruerūt in cellariū veri bomi. vt ibi inebent̄ ab vbertate domus dei ¶ Terciū videlicet qđ in xp̄o qui ē verū bonū sit ēmitas indeficiētissima testat̄ psalmista in p̄s. c°. i. nta dicēs Dies mei sicut vmbra declinauerūt et ego sicut fenū arui. tu aūt dñe in eternū ꝑmanes. et memoriale tuū in generacōe et gnacōz. Itē dicit in eodē psalmo. Opera manuū tuarū sūt celi. ipi pibūt tu aūt ꝑmanes et oēs sicut vestimentū veterascēt. Et sicut optorūū mutabis eos et mutabūtur tu aūt idem ipe es et anni tui nō deficiēt. Dicit etiā in alio p̄s. a seculo vsq̄ in seculū tu es deus. Ipc etiā dñs de ꝑmanētia sue ēmitatis. dicit in malach. iij. Ego īm̄t dñs et non mutor Bonū est igit̄ caissimi vt appodiē nos ad istud vex bonū qđ semp permanēt ne cadam9 in īteritū sempiternū. Vñ dicit p̄s. Michi adherere deo bonū est. et ponere in dño deo spem meā ¶ Nota ecōtrario q̄ bona huiꝰ mūdi non sūt vera ꝓpt̄ tria. Sunt em̄ multis amaitudinibz infusa et p̄mixta. Sūt etiā vacua et nequaq̄

replencia Hunt etiam instabilia et nullatenus pmanẽtia· Hec ꝛa testatur ecclesiastes·y·ita loquens Ego ecclesiastes fui rex in iherusalẽ edificaui michi domos et plãtaui michi vineas·feci ortos et pomeria et cõseui ea cũcti generis arboribus et extruxi michi piscinas aq̃as vt irrigarẽ siluam lignor germinãtium·possedi seruos et ancillas·multãq; familiã habui·armẽta q̃z et mltos ouiũ greges vltra oms qui añ me fuerũt in ihrlm·Coacernaui m̃ argentũ et aur et sras regũ puncias·feci michi cãtores et cãtatrices·et delicias filior hoim·ciphos et vrceos i mimisterio ad vina fundẽda·et supgressus sũ opibz oms qui fuerũt ante me in ihrlm et oia que desiderauerũt oculi mei·nõ negaui eis nec phibui cor meũ quin oi voluptate frueret et oblectaret se i his q̃ pparauerã·Cũq; me putasse ad oia opa q̃ fecerãt manus mee et ad labores i q̃bz frustra sudauerã·repi in oibz vanitatẽ et afflictionẽ animi et michil pmanere sub sole Ecce q̃nta enũat que bona eẽ reputãtur·ac etiã mltũ in hoc seculo desiderãtur que oia sic cõcludit q̃ asserit se vera cõuersiõe racois in oibz prefatis repisse vanitatẽ et afflictionẽ animi et michil pmanere sub sole·Probat igit q̃ bona pntis seculi vana sũt et nullaten9 replẽtia p hoc q̃ dicit repi i oibz vanitatẽ·Probat etiã q̃ mltis angustys et sollicitudibz sunt pfusa p hoc qđ subdit et afflictionẽ animi Probat michilomin9 q̃ instabilia sũt p hoc qđ addit·Et michil pmanere sub sole·Hec etiã oñduntur in ysa·xxxvi·vbi dicitur q̃ egiptus ẽ baculꝰ arũdineus cõfractꝰ cui si inixus fuerit hõ intrabit manũ eius et pforabit eã·Egiptꝰ interpꝛtat̃ metor vel tũbre·et significat mũdũ istũ in q̃ boni et iusti p pnis suis merent et tristant̃·Mali vero p carnis et oculor cõupiscẽcias obtũ brãtur Mũdus aũt iste est q̃i baculꝰ arũdineꝰ cõfractus q̃ pforat manũ intentis· Per hoc qđ dr q̃ est arũdineꝰ notat̃ q̃ bona huiꝰ mũdi vana sũt et non replent cor hoĩs·ꝙ sũt ad similitudinẽ arũdinis q̃ intus ẽ vacua·Vnde dicit̃ eccꝛ·xliy· Insaciabilis ẽ oculus cupidi·Dicit etiã ecclesiastes v·Auarus ñ implebit̃ pecunia·Similiter et ibẽ·ait· Auaro tã deest qđ hz q̃ qđ nõ habz·Per hoc etiã q̃ dr q̃ est baculus cõfractꝰ inuit̃ q̃ bona huiꝰ mũdi istabilia sũt et stare ñ pnt vt pote cõfractũ crus stare ñ pt·Vñ et io·dr q̃ mũdꝰ trãsit et cõupiscẽtia eiꝰ Preterea p hoc q̃ addit cui si inixꝰ fuit hõ intrabit manũ eꝰ et pforabit eã innuit̃ q̃ bona hꝰ seculi acculeata sũt et hoiez p mltas sollicitudines lacerãtia·Propter qđ et ipa veritas cõpat in euãgelio bona pntis seculi spinis q̃ suffocãt in hoie semẽ grẽ dei ¶ Deꝺo nõ q̃ ppt̃ q̃nq; causas verbũ actu factũ est ¶ Prima ẽ vt p eũ in via iusticie reuocemur·Ada quippe si aut ouis erraverat ac pierat ppt̃ qđ oẽz posteritatẽ post se ad demium infernũ ꝙ agnus dei ad pnarchas et pphetas pces a regalibz sedibus veniens ouẽ cẽtesimam scz humanũ genus quesiuit

inuentamq; quasi prudens ductor in viã iustitie·ac ad angelorũ socie tatẽ reuocauit et reduxit·De hac re uocacõne legitur in ij·regũ·xiij· Q dauid mediãte muliere thecuite pcs pit ioab vt reuocaret absolon·qui ꝓpter fratricidiũ recesserat gessur in exiliũ·Ait em̃ dauid ad ioab·Vade et reuoca puerũ absolon·surrexit igit ioab et abijt in gessur et adduxit ab solon in iherusalem·Absolon interp tat pcs amaricatio·et significat adã et quẽlibz pcorez Adam em̃ et eua vxor eius p pcã sua amaricauerũt dulcẽ creatorem suũ·quibz etiã pec cator deũ amaricat p pcm̃ suũ·Adã etiã et vxor eius eua spũale fratricidi, um cõmiserant·q; gladio iouedicie spiritũ suũ occiderant qui q̃i frater est carnis·Quibus etiã pcor p mali ciã suam occidit aiam·sicut dicit sa· xvi· Igitur iste absolõ·i·adam cũ oi posteritate sua expulsus fuit a facie dei patris i gessur qd interptatur do lor·In doloribz em̃ et erũpnis infer nalis limbi fuerũt vsq; ad aduentũ filij dei Qd sciens mulier thecuites q̃ interptatur bucina eor· et significat diuinã miserior diã que semp psoãt p miseris pcoribz·accessit ad dauid id est ad deũ patrẽ et intercessit p ab solon·i·p vnúso hũano genere po stulãs eũ ab exilij doloribz reuõri· ꝓterea deꝰ pater placat ad pticõ nẽ mie inuexit ioab·qui interptat inimicꝰ inimicicie·et significat filium dei q̃ inimicicie·i·pcis inimicat·et amicicie·i·virtutibz amicat· Ipse em̃ ẽ iniquitatũ inimicꝰ·et virtutũ amicus·Inuexit inq; deus pater fili o suo vnigenito vt reuocaret p san guinẽ suũ genus hũanũ·Qd et faz ẽ·Abijt nãq; dei filiꝰ et induit carnẽ hũanã in qua mltos dolores ptulit et postremo mortẽ amaissimã sustí nuit·et sic p dolores suos et cruciatꝰ hũanũ genus ab infermi doloribz eripu it et in ihrlm hoc est in dei patris gci am reuocauit ¶ Dedã causa·q̃re verbũ dei faz est caro·i·quare dei fi lius est icarnatus·hoc est vt scz per eius sanguinẽ a pcoz sordibz laua remur·Vnde dicit aplus ad hebre· ix· Si sanguis hircoz et thaurorũ et cinis vitule aspsus inq̃natos sãfi cat ad emũdationẽ carnis·quanto magis sanguis xpi qui p spiritũ san ctũ semetipm obtulit immaculatum deo emũdabit ꝑscienciã nostram ab opibus mortuis ad seruiẽdũ deo vi uenti·Hinc etiã dicit iohꝰ·in apoca·i· Qui dilexit nos et lauit nos a pcca tis nostris in sanguine suo·A pcca tis glosa originalibus et actualibz Et nota q; baptismus ecclesie vir tutem illam q; peccata hominum la uat accepit a sanguine xpi·Vnde dicit innocẽcius p sacmentũ baptis, mi xpi sanguinem rubricati culpa re mittit·vitat picalũ et ad regnũ ce, loz etiã puenit·Caueã ergo caissi mi ne aiaz nraz vestimẽta q̃ xpc in suo sangne lauit·rursus imũdicijs pcoz inq̃nem¶ Tercia cã q̃re verbũ caro factum est·hoc ẽ vt p eum in pe grinatione huiꝰ mundi itinere cibe mur·et hoc maxie fit p sacmentũ eucharistie in q̃ dns ad cõsolacõz et refectioẽz fideliũ suoz carnẽ suã am ministrat et sangnẽ ꝓpiat·Vñ etiã

sacramentum illud viaticum appellatur. Propter quod ipe dicit ioh. vi. Caro mea vere est cibus. et sanguis meus vere ē potus. qui mānducat meam carnē et bibit meum sanguinem in me manet et ego in eo. Optimus ē iste cibus qui fāt dñm manere in nobis et nos in eo. Igit vt p filiū dei cibaremur in hoc exilio nasci voluit in bethlehē que domus panis interpretatur. Voluit etiā reponi in presepio vt p hoc ostenderet q ipse esset panis pegrinantium qui nō solum a diuitibus inueiretur in palacio. ꝫ etiā a paupibus inuenirī possz in psepio Mirū est de diuitibus et paupibus q tam raro visitant xpi ihesu psepium cū tamen sepe visitant psepia eq cū vel iumentorum suorū. Transeamus caissimi sicut pastores loqbantur ad inuicē lu. ij. Trāseamus inquit vs bethlehē. et non tantū videamus hoc verbū quod factū est caro sed etiā mundo corde sumamus. Per bethlehē quippe non tantū materialis ꝫ et supcelestis ecclia figurat. In materiali nāq ecclesia xpi corpus cōficitur. et a deuotis xpianis sumit Insup celesti q ecclia dei filius reuelatis oculis aspicit. et ibi quilibet electus ipo suauissime fruit ¶ Quarta causa quare verbū caro factū est hoc est vt per eū in die iudicij resuscitaremur. Unde ad ipm verbum q caro factū ē dicit ioh. vi. Hec ē voluntas patris mei q misit me vt omnis qui vidit filiū et credit in eū habeat vitā eternam. et ego resuscitabo eū in nouissimo die. Igit qui vidit dei filiū oculis timoris et amoris q credit in eū vera exhibicōe opis. iste resuscitabit in nouissimo die vt vitā possideat sempiternā. Hic etiā dicit osee vi. Viuificabit nos p duos dies et tercia die suscitabit nos et viuem⁹ in cōspcu ei⁹. sciem⁹ sequmurq vt cognoscam⁹ dñm ¶ Nō q prim⁹ dies est dies fatigacōis. multipliciter em fatigamur in hac vita ¶ Secūs ē dies requiescōis qui ē post hanc vitā qñ scz spiritus scūs dicet aiabz iustoꝝ vt requiescāt a laboibz suis ¶ Tercia⁹ dies est gloriose remuneracōis qñ scz paterfamilias oparios suos p filiū pcuatorem suū denario glorie primiabit. In isto die p ipm filiū suscitabimur vt semper viuamus et oia sciam⁹. et q cūq⁹ volum⁹ habeam⁹ ¶ Quinta cā q verbū caro factū est hoc ē vt p eū in pria deificaremur. Primi quippe nāpntes deceptori diabolo credētes q efficerēt sic dij si de frū fetido comederēt. Comederūt et sic q prius erāt ai honore. cōpati sūt iumētis isipientibz et siles facti sūt illis. Vt āt pristinos honores recuperem⁹ ipe dei filius factus ē pro nobis iumētū stimulos penalitatū nrāq vere tolerans et onerose crucis perferēs cruciatus. Et sic honor qui vilitatem incidēat iumētalē ditatis similitudiez causauit. Unde dr in ps. Ego dixi dij estis et filij excelsi oēs. q. d Ego ihc dixi. i. laboibz meis effeci q vos hoies dij estis. i. eritis a dicemini filij excelsi oēs. Apls etiā testatur ad ro. viij. Q erimus heredes dei et coheredes xpi. Dicit etiam iohānes in pncio euangelio q ille qui verbum caro factū est ꝗtqt receperūt eū dedit eis potestatē filios dei fieri

¶ De tercio notā q̄ xp̄us p quīq; spe
cialiter habitat in xp̄ianis scz p fidei
sinceritatem·p corpis et anime puri
tatē·p viscerosam caritatē·p gracio
sam hūilitatem·et p timoris soliditā
tem ¶ Q̄ xp̄c p fidei sinceritatē habi
tet in quolibz xp̄iano·ꝓbat ap̄lus
ad eph̄. iij·vbi ait·Flecto genua me
a ad patrem dn̄i nostri ihu xp̄i vt
det habitare xp̄m p fidē in cordibz no
stris·Proch dolor pauci sūt qui verā
se ostēdūt hr̄e fidem·cū pene omnes
stercorā t̄reporaliū preponāt et prefe
rāt dulci xp̄o ¶ Habitat etiā xp̄c in
xp̄ianis p corpis q aie puritatē·Prop
ter qđ dicit ap̄ls ad cor̄. j. iij·Nesci
tis q̄ templū dei estis vos q spūs dei
habitet in vob̄·Templum em̄ dei san
ctū est qđ estis vos·ñ d·si estis san
cti·i·mūdi corpe et aia·tūc deus habi
tat in vobis·Domū quippe dn̄i decet
sanctitudo in lōgitudine dierū ¶ Ter
cio xp̄c habitat in xp̄ianis p viscero
sam caritatem·Vnde dicit iob̄ j. iij·
Deus caritas est et qui manet i cari
tate in deo manet et deus in eo·De
lectabile ē hoc vt deus p caritatē ha
bitet in nobis et nos in eo·Sed q̄d
est caritas·Caritas ē deū et p̄imū
ex toto corde diligere·nec eū p fictiōz
oris decipe·Multi sūt qui videt̄ de
um ore diligere·ꝫ renes ipor̄ et cor
lōge sūt ab eo Vñ dicit ier̄e. xij·Pro
pe es tu os eor̄ et lōge a renibz eor̄
quasi diceret·Os eor̄ p̄tendit cari
tatem·sed renes eorū querūt t̄pissi
mam voluptatem·Multi etiā sūt q̄
p̄rimis suis ore se diligē p̄stant
ſi dolos eō ac insidias in cordibus
machinantur·De talibus dicit ier̄e·
ix·In ore suo pacē cum amico suo
loquitur·et occulte ponit ei insidias
¶ Quarto xp̄c habitat in xp̄ianis
p gracioſam hūilitatem·Vnde dicit
ysayas lvij Q̄ dominꝰ excelsus ha
bitat cum contrito et humili spiritu
Hinc etiā ipa virgo maria non tā
tū p eo q̄ erat mūdissima·ꝫ pocius
p eo q̄ erat humilima meruit conci
pe filiū dei·sicut p semetipam testat
Respexit inq̄ humilitatē ancille sue
non ait castitatē licet essz castissima
sed humilitatē ¶ Quinto xp̄c in xp̄i
anis habitat p timoris soliditatem
Vnde dicit ap̄lus ad colo. iij·Verbū
xp̄i habitat in vobis habūdanter in
omni sapiencia·p omnē sapiencia ti
mor domini figurat̄·Quia vt dicit
ecclesiasticꝰ. i·Plenitudo sapiē est ti
mor domini·Vñ igitur xp̄c habitat
in his qui timent eū·Omnis em̄ qui
timet dn̄m nichil negligit voluntatis
eius·Rogate ergo dn̄m vt sic in ho
spicio cordis nostri habitare dignet
vt etiam ab ipso in eterna taberna
cula recipi mereamur·Qđ no·p̄st.

Sermo·Septimꝰ

In die circūcisionis dn̄i

Ost q̄ consummati sunt dies
octo vt circūcideret̄ puer vocatū
est nomen eius ihesus ¶ Tria p̄nci
paliter sūt hic notanda·Primū est
quid per circūcisionem pueri figure
tur·Secōm est quid p octo dies spiri
tu aliter intelligi detur·Tercium est
quare puer hoc nomine ihesus ap
pelletur ¶ De primo nota q̄ p circū
cisionē pueri duplex circūcisio figu
rat̄ Prima ē p quā circūcidimur
i·purgamur a vicijs q̄ iniquitatibz

vij

Secunda est p quã circumcidemur
idest liberabimur ab oibus miseriis
et penalitatibz. ¶ De prima circũci
sione dr genẽ. xvij. vbi dñs dixit ad
abrahã. Circũcidẽ ex vobis oẽ ma
sculũ. et circũcidetis carnẽ ꝓpucij vr̃i
vt sit signum federis inter me et vos
Infans octo dierũ circũcidetur vobis
omasculus animus ꝓpucij caro circũci
sa non fuerit delebitur anima illa de
populo suo. quia pactum meũ irritũ
fecit. Cum igitur circũcisio idest am
putacõ viciorũ sit signũ federis idest
pacis inter nos et deum. Nota q
quinq; in nobis pcipaliter sũt cir
cũcidenda. videlicet cor. oculus. au
ris. et lingua manusq;. ¶ Primo
igitur cor circũcidendum est a malici
osis. et maculosis cogitacionibus.
Cor autem maliciose cogitaciones a
corde sint pcidende dicit Jer̃ iiij. Cir
cũcidimini dño. a auferte ꝓpucia cor
diũ vestror̃ viri iuda. et habitatoes
ihr̃lm. ne forte egrediatur vt ignis
indignacõ mea et sucrẽdat. et nõ est
qui exũguat ꝓpt malicią cogitacio
nũ vrar̃. Per viros iuda et hitato
res ihr̃lm xp̃iam figurãt Jpi em̃ cõ
fiteri dño dñt qm̃ bonꝰ qm̃ in seculũ
mia eius Jpi em̃ suspiraẽ dñt ad visi
onẽ pacis eẽne. Precipit ergo xp̃i
amis vt circũcidãt corda sua a mali
osis cogitacõibz. i. vt nulli hoi malũ
in corde suo machinẽt. Et q̃re pcipit
hoc: Quia si corda sua nõ cãucidẽrit
egrediet cõtra eos dina indignacõ
tanꝰ seueriss̃imꝰ ignis qui nũꝰ ex
tinguet Dicit em̃ Jer̃ iiij. laua a ma
licia cor tuũ ut salua fias. vsqzquo
morabuntur in te cogitacões noxie
Cor em̃ circũcidendũ est a maliciosis
idest inmũdis cogitacõibus. Nullꝰ
em̃ requiesset in monte sancto dei ni
si qui sine macula cordis ingreditur
Unde dicit in ps. xxiij. Quis ascẽdet
in montẽ dn̄i. aut quis stabit in lo
co sancto eius: Innocens manibz et
mũdo corde Hic em̃ dr aplus ad phil.
iiij. Quecũq; sũt pudica cogitate et
deꝰ pacis erit vobiscũ ¶ Secdo circũ
cidendi sũt oculi a lasciuis nutibus
et ab impudicis aspectibus Multi
quippe nequicią. a lasciuią nutibus
oculoꝝ ostẽdũt. Unde dr ysa. iij. Pro
eo q eleuate sũt filie syon. et ambu
lauerunt extento collo et nutibz ocu
lorum ibant decaluabit dñs verticẽ
filiarum syon. Per filias syon intel
liguntur femine xp̃iane que qm̃ ad
nutus oculorũ vadunt illuc vbi ab
amatoribus turpibus corrumpant
decaluabit dominus verticem eaũ
idest tãtũ dolorem immittet eis post
hanc vitã q̃ tota cutis capitis p ra
sorium ipius iugit abstrahat. Multi
ecią hñt oculos plenos luxuria illi
videlicz q̃ in lasciuis mulier aspecti
bz delectant. De talibz dr aug. Im
pudicus oculus impudici cordis est
nũcius. De talibz ecią dr petrꝰ. ii. c.
Oculos hñtes plenos adultery pi
bũt. ¶ Tercõ circũcidẽ de sũt aures
ab auditu detractionũ. seu canonũ
Cõtra detractionũ audicõnẽ dr pu.
xxiij. Cũ detractoribz ne miscearis
qm̃ repẽte ꝑsurgz pdicõ ecx. Scri
bit ei Jeo. ad negocia. pbz. Caue ne
a linguã a auẽs hẽas prurientes id
ẽ ne aut ipe alys detrhas a alios au
dias detrhẽtes Neo multo auditori

libenter refert · Hagitta in lapide nunq̃ refigitur · interdū resiliens p artit dirigentē Aues suas a detracti one circūciderat dauid · qđ dicit i ps. c°. Detrahentem secreto p̄mo suo hūc psequebar · Debemus etiā aues circūcidere ne i turpi locutione vel la sciuo cantu delectentur · Nō dicitur eccl̃e · xxviij · Sepi aures tuas spi mis et noli audire linguam neq̃ Igi tur memoria spinaꝝ illaꝝ q̃ caput dn̄i confixerūt aures nostras sepire debemus ne linguam neq̃ · i · linguā hois turpiter loquētis à cantantis audiamus ¶ Quarto lingua q̃ sic iacobus dr iij · inquietū est malum et plena veneno mortifero circūcidēn da ē ab octo p̄cis in quibus sepe de linq̃t · ne scz p̄ferat turpiloquiū · dolū mendaciū p̄riurium · adulationem detractionē · derisionem · et maledicti onem · Propē hoc monet nos spiritꝰ sanctꝰ · i · reg̃ · ij · Recedant imāgt vtrā de ore vestro · qr deus sciencia rū dn̄s ē · et ipsi p̄parantur cogitationes · q̃i dicerēt · Detera · i · mala verba que veterascere faciūt aiaz recedāt de ore vestro · qr dn̄s hec vindicabit cui non tāmū patent verba · ꝫ etiā cogitatio nes hoīnū ¶ Contra p̄mū videlicz turpiloquiū dicit aplus ad eph̃ · v · Omnis immūdicia nec noietur in vo bis sicut decet sc̃os à turpitudo · aut stultiloquiū · aut scurrilitas ¶ Cōtra ꝑm scz dolum dicit pe · j · ij · Deponen tes os̄ malicia et omnē dolum sicut modo geniti infantes sine dolo lac · i · cō solationem diuinā concupiscite vt in eo crescatis i salutē ¶ Contra ter cium videlicet mendaciū dicit apl̃us ad eph̃ · iiij · Deponētes mendaciū lo q̃mini veritē vnus q̃sq; cū p̄rio suo ¶ Contra quartū scz iuramentū et p̄riuriū dicitur eccle · xxiij · Iuratiom non assuescas os tuū · multi em̄ casꝰ in illa · Vir mīltus iurans implebit̄ iniq̃tate et non discedet a domo sua plaga · glō · i · de corpe plaga vindex̄ ¶ Contra quintū scz adulationē dr aplus ad tessa · j · y · Neqz em̄ ali qñ fiamꝰ in sermone adulationis si cut scitis · Itē ecclesiastes vij Melioꝰ ē a sapiente corripi q̃ stultorū adu latione decipi ¶ Contra sextū scz de tractionē dicitur sa · i · Custodite vos a murmuratiōe et detractione p̄cite lingue q̃m sermo obscurus inuadet non ibit · os autē qđ mētitur occidit aiaz ¶ Cōtra septimum videlicet ir risionem simpliciū et bonoꝝ · dicitur ecclesiastici vij · Non irrideas hoiez in amaritudie anime · Dicit etiā iob xij · Qui ab amico suo deridetur sicut ego invocabit deū a exaudiet eū · De ridetur em̄ iusti simplicitas · Cauere igitur debes ne aliquē irrideas · qr si aut dicit p̄s · Qui habitat in celis irri debit derisores a dn̄s subsanabit eos ¶ Contra octauum videlicet male dictionem dicit apostolus ad rō · xij · Benedicite psequentibus vos · bene dicite et nolite maledicere · Dicit etiā iob · Non dedi ad p̄cādum guttur meum vt expeterē maledicens aiaz eius qui me oderat ¶ Quinto circū cidende sunt manus a quatuor vide licet a tactu lasciuo · a furto · a rapi na · ab vsura ¶ Contra p̄mum vi delicet immundum et lasciuum tactū dicit ysaias lij · ca · · Nolite pollutum

tangẽ ſ Mũdamini q̃ fictis vasa dñi
Itẽ dr leuiti. v. Aia q̃ tetigerit aliqd
immũdũ rea ẽ et deliq̃t. Cõtra sc̃m
scz furtũ dr thob. ij. Nõ licet nobis
ex furto aliq̃d aut edẽ aut cõfigere
Cõtra tertiũ videlicz rapinã dr dñs
p ezech. xxxiij. Impi9 si egerit pignam
a pẽo suo. rapinãq; reddiderit. i mã
datis vite ãbulauerit. nec fecerit q̃t9
iniustũ. vita viuet et nõ morietur.
Nõ q9 si ille qui rapinã restituit a de
cetẽo iuste viuit. vita eẽna pmittit
cõstat q9 ille q̃ rapinã restituere pt
et nõ restituit morte punietur eterna
Cõtra illos qui rapinã offerunt vel
ex eis elimosinas faciũt dr dñs ma
lachi. i. Intulistis de rapinis mun9
nũquid suscipiã illud de manu vra q̃i
diceret non suscipiã. Ipe em̃ rapinã
odio habuit in holocaustũ. Cõtra
quartũ scz vsurã dr dñs leuiti. xxv.
Nõ accipias vsurã a fratre tuo nec
amplius q9 dedisti. pecuniã tuã nõ da
bis ei ad vsurã. et frugũ supabũdã
ciã nõ exiges Itẽ deut. xxiij. Fratri
tuo absq; vsura id quo indiget 2mo
dabis vt bñdicat tibi dñs de9 tuus
in oi ope tuo. Nõ q9 p frem quilibet
primus intelligit cui id quo indiget
sine vsura cõmodare debem9. Qui
igit sicut pdcm̃ ẽ cor suũ et cetera mẽ
bra corpis circũciderit a vicijs a im
q̃titatibz p cultu timorẽ dñi. q; timor
dñi expellit pcm̃. tales in die iudicij
p filiũ dei cãucidẽt. i. liberabũt ab oibz
miserijs et penalitatibz De hac cãu
cisione dr iosue v. Circũcido scdo fili
os isrl. Cũ aũt essent circumcisi filij
isrl dixit dñs. Hodie abstuli oppro
brium egipti et a vobis. Josue inter
pretat saluator a sigt filium dei qui
fuit p sanguinẽ suũ. et grãm plenã
suum a pẽ s cor. saluauit. ita eciã
eundẽ populũ suum in die generalis
resurrectionis p gloriã ab ommibus
miserys et penalitatibus liberabit.
Tunc dicet deus pater. Hodie ab
stuli a vobis opprobriũ egiptioz. id
est demonũ. Penalitates em̃ corpo
ris videlicz estus et frigus sitis et fa
mes. infirmitas et labor et mors op
probriũ egipcioz. dicit. i. demonũ q; eas
p decepcõnẽ serpentis incidim9. Pre
dcẽ penalitates nõt in vno versicu
lo. Cauma. gelu. sitis. esuries. mor
bus. labor. et mors. Hec aũt septem
ab elãs in die glorie plenaliter aufe
rentur. Rogate ergo dominũ karissi
mi vt sic in hac vita a vicijs emun
demur vt post hanc vitam ab omni
miseria liberemur. Qd nob pstare dẽ

Itẽ in die circũcisionis dñi S. viij.

Post q9 cõsumati sunt dies octo
vt circũcidẽt puer vocat Cũ in p
dcõ pmoẽ dem̃ sit qd p circũcisionẽ
pueri figuret. mõ dicendũ ẽ qd p octo
dies spualiter intelligat. Et nota
q9 sicut sci traduut dñs natus est in
nocte dñice diei Est eciã in die dñica
circũcisus. Nõ eciã q9 dies dñicus in
vulgari idẽ sonat qd dies pacis p di
es solis siue dies filij. Spualit igit
cõsumari. i. ꝑpleri dñt in nobis dies
octo vt nobis hoc nomẽ ihũ ponat
Primus itaq; dies ẽ dies dñicus id ẽ
dies pacis. Secus dies lune. Tercius
dies martis. Quartus dies mercu
rij Quintus dies iouis Sextus dies ve
neris Septimus dies sabbi p dies sanc

Octauus idem dies dominicus id ē dies solis vel dies filij ¶ Primo igit diem pacis agere debem⁹ vt scz deo quem cū peccatis ḡuiter offendim⁹ p pñaz reconciliemur. et sic pacem faciamus cū ipo. Et licet peccatores deū multipliciter impugnēt. tamē p duo pcā dñs specialiter conquerit crucifigi se a pcoribz. videlicz p decimarū subtractionē et paupm oppssionē De pmo dr p malach. iij. Vos configitis me. et dixistis i quo cōfigim⁹ te. in decimis a in pmicijs. q. d. p hoc q michi decias subtrahitis me cōfigitis. vnde sequit. Inferte oēz decimam in horreū meū. vt sit cibus in domo mea. De scdo scz de paupm oppssione et spoliatione dicit dñs ij. zacha. Qui tetigerit vos o paupes tangit pupillā oculi mei. Igit qui dño decimas suas subtraxerūt et bona paupm rapuerūt nisi p penitenciā. et ablati restitucōz pacem cū deo faciāt. confundēt et icōsolabiliē lugebūt qñ aspicient eū quem tam acriter confixerunt. Unde dicit dñs zacha. xij. Aspiciūt ad me quem confixerūt. In die illa magnus plāct⁹ erit in ihrlm. Hinc etiā dicit ioh. apoca. i. Ecce veit cū nubibus et videbit eū omis oculus et qui eū pupugerūt. et tūc plangent se sup eum oēs tribus terre. tūc etiam hij qui olim dñm confixerunt cōfigentur. Unde dicit pū. xxij. Non facias violēcias paupi. q paup est. neqz conteras egenū in porta. q dñs iudicabit causam eius et cōfiget eos qui cōfixerūt aiaz eius. Igitur ne in die iudicij cōtingat nos plorare et etiā configi in conspectu filij dei. pacem modo cum ipo faciamus subtractas decias persoluēdo. et paupibz ablata restituendo. Ad hoc monet nos apls ad rō. v. Justificati ex fide pacē habeam⁹ ad deū. Dicit etiā apls ad cōr. ij. v. Obsecramus p xpo reconciliamini deo ¶ Hedo debem⁹ agere die lune p defectuū nostrorū cōsideratione. luna quippe defectū patit Et nō q ad minus in ḡtuor magnū possum⁹ cōsiderare defectū nostrū scz i vite huius breuitate. i corpis fragilitate. i rerū instabilitate. et i amicoz fideliū paucitate. De pmo scz de vite nre breuitate dr iob vij. Dies mei veloci⁹ trāsierūt q̄ a texente tela sucidit. memēto q vētus est vita mea. Dicit etiam iob xiij. Homo natus de muliere breui viuens tpe repletur miltis miserijs. q̄ qsi flos egredit et conteritur et fugit velut vmbra a numq̄ i eodē statu pmanet. dr etiā ia. iij. Quid ē vita nrā. vapor ē ad modicū parēs. i. apparēs et deinceps extēuabit. Dicit etiā seneca. Ductū est q viuim⁹ et adhuc ductō mim⁹. Hedo scz de corpis fragilitate dr ipse dñs. gen. iij. Puluis es et i puluerem reuerteris Dicit etiā bern. Nichil aliud ē caro nisi spuma caro fcā fragili vestita decore q̄ erit cadauer misex et putrid et cibz vermiū. Nā q̄ tumaīqz excolatur semper caro est. si diligenter cōsideres quid p os et nares cetetrosqz meatus corpis egrediat vilius sterq̄lin̄ū numq̄ vidisti. De tercō scz de rerū tpaliū instabilitate. Ipi qui olim diuites fuerūt in sclo q̄ modo paupes sūt i inferno. ita dicit in libro sa. vi.

Quid nobis profuit superbia et diui
cia aut iactãcia quid cõtulit nobis: tũ
fierũt oia illa tãq̃ vmbra a tãq̃ fu
mus q̃ a vẽto ẽ diffusus. Legũt eciã
isti versus de bono thoma cũtuariẽñ
in legẽda ipius. Nil dixit ꝓriũ qđ
pũcto mobilis hore. Nũc pce nũc pci
o. nũc vi nũc morte supma. Permu
tet dñs et cedat in altera iura. De
quarto videlicet de fidelium amicoꝝ
paucitate dr pũ. xix. Diuicie addũt
amicos plurimos. a paupe aũt et
hy quos habuit sepant. multi colũt
psonã potentis. et amici sunt dona
tribuẽtis. fratres hois paupis ode
runt eum. Insup a amici paul recef
serũt ab eo. ecc9 vi. Est aiaus socio
mense. et non pmanet in die nccita
tis. Multi igitur videntur esse ami
ci et non sunt veri amici. Verus em
amicus ꝓpe nullũ huiꝰ vite infortu
niũ derelinquit amicũ suũ q̃n eciam
assistat ei post obitũ suũ. vñ dr pũ.
xvij. Omni tpe diligit qui amicus ẽ
et semp in angustys cõprobat. Qz
eciã pauci sunt veri amici dicit tulli
us in libro de amicicia. Sunt mãt
amici firmi et stabiles et ꝓstantes
eligendi cuius generis est maxima
penuria. Quia igitur pauci sunt ve
ri amici. ꝓpter hoc dicit eccles. xxv.
Beatus qui inuenit verũ amicũ. A
mico em fideli nulla est cõpacio. vt
dicit ecc9 vi. ¶ Tercio debem9 agẽ
diem martis q̃ deus belli olim dice
bat. Debemus in q̃ agere diẽ mar
tis. vt videlicet dyabolo resistam9.
qui nobis in tam multiplici defectu
constitutis eciam ipam animam au
ferre conatur. ꝓpter qđ legit genes
xxxij. Da mihi animas cetera tolle tibi. Ad
hoc aũt vt dyabolo resistam9 mon
nes iacob. iiij. Resistite dyabolo et
fugiet a vobis. Hortat nos eciã pe
trus j. v. Aduersarius vester dya
bol9 tanq̃ leo rugiens circuit q̃rẽs
quem deuoret cui resistite fortes in
fide. In duello vero qđ cũ dyabolo de
bemus inire tria nobis sunt ꝑcipue
necessaria videlicet clipeus scẽ crucis
et gladius caritatis et robur spũs
sancti. Quicũq; em constanti fide se
crucifixo cõmiserit et caritatẽ dei et
ꝓximi in manu sua. hoc ẽ in opibus
tenuerit. et semp robur sancti spũs
postulauerit. sine dubio dyabolum
superabit. ¶ Quarto debemus agere
diem mercurij qui dicebatur olim
esse deus mercatorũ. dicit em mercu
rius quasi merces curãs. Debemus
inq̃ agere diẽ mercury vt videlicet
q̃ triplex ẽ de salus nr q̃ diu sum9 in
foro pñtis vite ꝓ eternis bonis fideliꝫ
laborem9. Vñ dñs dr i euãgelio lu.
xix. Ho qdã nobilis vocatis ꝓpriis su
is dedit illis decem mnas et ait illis
Negociami dũ veio. Per decẽ mnas
intelligũt tria q̃ deo spãliꝫ offerũt. et
septẽ q̃ ꝓpe dñm paupibz exhibẽtur
Tria q̃ deo spãliter offerunt sũt hec
videlicet. carnis macerac̃o. supplex
orac̃o. et deuota ploratio. Septem q̃
ꝓpe deũ paupibz exhibẽt sũt septẽ
opera misericordie. videlicet pegri
nos in hospiciũ recipere. sicieti potum
exhibere. esurientes cibo reficere. cap
tiuos redimere. nudos vestire. in
firmos visitare. mortuos sepelire.

Hec septē notantur in vno versiculo·Colligo·poto·cibo·redimo tego·visito·cōdo·Igitur p predicta negociatori debem⁹ vt decem mnas·i·denariū ppetue retributionis acquiramus ¶ Quinto debemus agere diē iouis q̄ in vulgari dicit dies tomitrui Debemus imp̄ diem illius magni et extremi·i·diē iudicij semp in mente habere vt eo feruētius eternis bonis acquirēdis insistam⁹·et vt etiā ea bona q̄ iam acq̄siuim⁹ p stulticiā et negligēciā non amittam⁹·Dies itaq; iudicij ē dies tomitrui·Tūc em̄ tomitruo diuine potēcie pauciet dn̄s p̄cores q̄n dicet dn̄s Ite maledicti i ignē eternū De hoc tomitruo dr eccle·xliij· Vox tomitrui eius verberabit terrā Hūc ergo diem semper habeamus in mēte ne p vanā gloriā et iactanciam si qua iā bona fecimus amittā⁹ Nulli q̄ppe tunc q̄ntumcūq; iusto de bonis opibz superit ꝯ pcius sibi desse debit ¶ Sexto debemus agere diē veneris q̄ putabat olim esse dea amoris·Debem⁹ imp̄ agere diē veneris vt q̄ diuino iudicio tāto timore astabim⁹ miltos tūc ineiam⁹ aīos Necessariū igit̄ nobis est vt ip̄i⁹ sc̄e trinitatis ac bt̄e virginis necnon q̄ angelor̄·p̄archar̄·pphar̄·apl̄or̄ martirū·cōfessor̄ virginū et oīm aliorū elector̄ cōquiramus amicicias Vnde dicit in pū·xxv Erā et amicicia liberat q̄s tibi ꝯua ne expbriabil' fias·expbriabil'·i· vitupabilis i die iudicij·Dicit etiā sa·viij·In aīcicia sapiē·i· filij dei est delectatio bona ¶ Et nota q̄ p ea sc̄z p p̄ma z et cordis mūdiciā ac elemosinā possum⁹ acq̄rere amicicias dei et sanctor̄ eius ¶ De p̄mo sc̄z de p̄ma dr pū·xvij·q̄ celat delictū querit aīcicias·q̄ igitur pallio p̄me celat delicta sua·querit amicicia dei ¶ De sc̄do sc̄z de cordis mūdicia dr pū·xxv·Qui diligit cor mūdiciā hēbit amicū regē sc̄z ihesū xp̄m ¶ De tr̄cō sc̄z de elemosina dr dn̄s lu·xvi·Facite vob aīcos de māmona iniq̄tatis·vt cū defeceritis recipiāt vos i eterna tabernacula·Qui igit̄ sex p̄dcōs dies cōpleuerit·sc̄z deo se p p̄maz recōciliando de cūs suos et inopiā cōsiderādo·hostes aīe·i·demones expugnādo p bonis eternis studiose negociādo·diei iudicij iugit̄ recordādo·et sōr̄ sibi amicicias cōparando·talis tūc sibit ad diē septimū scilicz ad requiē aiar̄ q sabbatū delicatū·Et bū dies septim⁹·i· tēpus post hāc vitā sabbatū appellat̄·Dic em̄ iudeis in sabbato opari non licebat ita etiā cl̄or̄ aie cū trāsierit ex hac vita deiceps nō laborabūt·ꝯ tantū visioi diuine cū suauitate vacabūt Qr aūt beator̄ aie post hāc vitā nō laborabūt·dr apoca·xiiij·Scribe·beati mortui qui i dn̄o moriūtur· āmodo em̄ iam dr spūs vt req̄escant a laboribz suis·glō·Qr eciā tūc diuine visioi cū suauitate vacabūt·dr i p̄s·xxviij·Gustate et vi·q·sua·ē do·Hoc em̄ erit aiar̄ officiū gustare et videre suauissimū dn̄m·De hoc sabbo dicit ysa·lxvi·Erit sabbatū ex sabbo·q· diceret·ex sabbato gēcie erit sabbatū glē·Celebrato vro septimo die req̄etionis aduenīet octauus dies glose resurrectionis·et iste dies appellat̄ dies sol siue dies filij·Tūc em̄ corpa

elcõz lucebũt sicut lucet sol in virtute sua. Tũc eciã elãs trãsgressores et vias hẽdibz regnũ ppetuũ cõferet. Qz tũc iusti sicut sol fulgebũt dt ipa veritas matthi xiij. Tũc iusti fulgebũt sicut sol in regno pris eoz. Qđ et eis tũc regnũ ppetuũ cõferetur testatr dns matthi xxv. Tũc dicet rex hijs qui a dextris erũt Venite benedicti patris mei possidete patũ vobis regnũ a cõstitucõne mũdi. Cum ergo dies iste octauus aduenerit tũc sicut supra dcm est ab oibus miserijs et penalitatibus gloriosa circũcisione liberabimur et vocabimur ihs id ẽ salvati et ex oibz tribulacõibz liberati. Karissimi rogate dnm vt sic in hac vita viuamus qz ad felicitatẽ vite ppetue ptingam9. Quod nobis pstare.

Sermo. nonꝰ.

Item ꝑmo de natiuitate dñi in circũcisione

Vocatũ est nomẽ eius ihũs qđ vocatũ est ab angelo priusqz in vtero concipetur legit luce i. Qz missus gabriel angelus ad mariã pmissa salutacõne videlicz. Aue grã plena ac. dixit ad eam. Ecce concipies et paries filiũ. et vocabis nomen eius ihm. legit eciã matthi i. qz ãgel9 apparẽs ioseph ait Joseph fili dauid noli timẽ accipe mariã cõiugẽ tuam. Qđ enim in ea natũ est de spũ scõ ẽ. Pariet aũt filiũ et vocabis nomẽ eius ihm. ipe saluũ faciet pplm suũ a pcis eoz. Ecce bis pnũciatũ fuit qz filius marie deberet appellari ihs Vocatus est igit puer iste hodie a parentibus suis ihesus. Quante vero dignitatis sit hoc nomẽ declarat aplus ad phil. ij. ita dicens. Donauit illi pater nomẽ qđ est sup oẽ nomẽ. vt in nomine ihu omne genu flectatur celestiũ terrestriũ et infernorũ

Nota ergo qz hoc vocabulũ ihũs ex sex litteris ẽ ꝑ quibz si sex dcones ponãt. videbim9 qnte virtutis sit hoc nomẽ. Ponam9 igit ꝑ J iustissim9. ꝑ h honestissim9. ꝑ e elegãtissimus pro s. sapientissimus. pro v veracissimus. pro s suauissimus. Et colligere possumus quanta efficacia latet in hoc nomine ihũs. Primo itaqz ihũs dicit iustissimus. necessarium em nobis erat vt nos iniustos in viam iusticie revocaret. ac ꝑ suã iusticiam deo patri moriens in cruce reconciliaret. Vnde dicit petrus j. iij. Xpus semel ꝑ peccatis nostris mortuus est. iustus pro iniustis vt nos offerret deo Qz autẽ iustus fuerit ipe centurio testabatur cũ vidit eum expirare. dicit em luce xxiij Vidẽs centurio qđ fem fuerat glorificauit dm dicẽs. Vere hic hõ iustus erat In tribz vero cõsiderari potest iusticia iusti ihu. Ipe em dedit iusta mandata. ipe faciet iusta iudicia. et ipe dabit iusta ꝑmia. De primo videlicz qz iusta dederit mãdata dt apls ad ro. vij. Itaqz lex qdẽ scã a mandatũ iustũ a scm a bonũ. Vt ãt ad pris de ceteris mãdatis taceã. nõne iustũ ẽ mãdatũ qđ dedit nobis. lu. vi. dicẽs Prout vultis ut faciãt vob hoies. a vos facite illis silr. Nõne et iustũ et bonũ mãdatũ ẽ qđ dedit i iohe iz. ita dicẽs. Mãdatũ nouũ do vob ut diligatis inuicẽ sic dilexi vos. De secũdo videlicet qz iusta faciet iudicia. testatur ꝑ semetipm ioh. v. ita dicẽs.

Pater non iudicat quenq̃·sed omne iudiciū dedit filio et iudiciū meū iustū ē·Angeli in celo etiā testantur iustum esse iudiciū fily dei·Vñ dicit Jo·in apoca·xvi·Audiui angelū ab altari dicentē·Dñe deus omnipotēs vera et iusta iudicia tua·De tercio q̃ videlicz dabit iusta p̃mia·dicit ip se math̃·xv·Jte et vos in vineā meā et quod iustū fuerit dabo vob̃·Nos etiam cū sim⁹ fily iheſu oport̃z nomē ipius p opa in frontibus nr̄is repre sentare·Debemus etiā ad imitacōz iusti p̃is nostri ihu esse iusti·Vnde dicit Jo·j·y·Si scitis q̃m iustus est scitote q̃ oīs qui facit iusticiā ex eo natus est·Ad hoc aūt vt iusticiā fir miter ap̃lectamur monet nos eccle·iiy·Vſi ad mortē certa p iusticia et de⁹ expugnabit p te inimicos tuos Et nō q̃ ꝓpter septē causas iusticiā tanq̃ sponsam caſſimā nobis copu lare debem⁹·Prima cā est q̃ ipam deo valde ḡtam esse scriptura testat̃ Secda causa ē q̃ ꝑpetua et immort̃ esse ꝓbat̃·Tercia cā est·q̃ p hāc ho mo in oī via sua defensat̃·Quarta est q̃ p hāc homo q̃i indumētis nobi libz decorat̃·Quinta cā est·q̃ p hāc homo a morte ꝑpetua liberat̃·Sexta causa ē·q̃ p hāc hoi in die iudicij tutela p̃statur·Septa causa est·q̃ p hanc et ꝓpter hāc homo i gl̄a sub limat̃ ¶ De p̃mo videlicz q̃ iusticia valde grata et accepta sit deo·dicit pū·xvi·Inicia vie bone facere iusti ciā acceptū est apud dm̄ magis q̃ immolare hostias ¶ De secdo q̃ sez ꝑpetua sit et immort̃is·dicit sa·i·Iu sticia ꝑpetua est et immort̃is·miusti cia autem mort̃is acquisitio ¶ De ter cio sez q̃ iusticia hoiem in omni via custodiat ac defenset·dicit pū·xiy·Justicia custodit innocētis viā·im pietas vero pecorē supplātat ¶ De q̃r to q̃ sez homo p iusticiā decoret̃·dr eccliasticꝰ xxvy·Si seq̃ris iusticiam ap̃phendes illam et idues quasi podere honoris·Hic etiā dr iob xxix·Justicia idutus sū et vestiui me sicut vestimēto ¶ De q̃nto q̃ sez homo per iusticiā liberetur de morte eterna·dr pū·x·Nil pderūt thesauri ipietatis iusticia vero liberabit a morte·Glō Justicia q̃z liberat ab vtraq̃ mor te·ſ sp liberat ab eterna·Jte dr pū·xi·Nō pderūt diuicie i die vlcōis·iu sticia āt liberabit a morte·glō·eterna ¶ De sexto q̃ sez iusticia tutela sit hoi in die iudicij·dr eccle·xxvy·Justi cia ꝓteget te i sempiternū a i die agni cōis inueies cā firmamētū·Per die agnicōis sic dr glo·intelligit dies iu dicij·Tūc em̄ iudex iust⁹ cognoscet de cauſ oibz et iustā dabit de eis sn̄az et tūc iusticia tutelā p̃stabit eis qui eā tenuerūt De septio sez q̃ hō ꝓpter iusticiā in gl̄a sublimabitur·dr in ysa·lviij·Añ ibit facie tuam iusticia tua·et gl̄a dn̄i colliget te·Dicit etiā pū xiiij·Justicia eleuat gētē sez in se de gl̄osam·miseros fāt ꝓpl̄os pecm ¶ Sedo ihs dr honestissim⁹·ꝓcea dr sa·x Sapia hoēst aut illū i laboibz q̃ cōpleuit labores illi⁹ In fraude eā ueiencia affuit illi·a hoēstū fecit illū Per sapiencia que dicit sapida scīa cia·diuinitas intelligitur que ihm xp̃m sedm hūanitatē suā hoēst aut i oibz laboibz suis ꝗs ꝓtulit in corpe

qui ecīa in fraude circūuenīēciū iude
or affuit et honestū fecit illū·q eī
dt aplūs ad colo·ij·Dis pulcitudo
dimittatis corpalīē·i·wācīē hitauit in
ipo·ita scūs erat et inocēs et ipollu
tus q michil cogitare vel loqui vel age
re poterāt nisi decēs eēt a hoēstū·Cū
igīē filij sim9 et frēs ihu debem9 ecīa
et nos esse honesti·Dt aūt honesta
tē hrē possim9 postulemus eā a deo
dicit eī ecī9·xi·Facile ē in oculis dei
subito honestare paupem·Debemus
āt triplicē honestatē hrē·videlicz in
cordē·ore a ope·Hec aūt triplex ho
nestas michil aliud ē nisi triplex mū
dicia siue pudicicie·Ad honestatē
cordis inuitat nos aplūs ad ro·xiij
Induamur inq̄t arma lucis sicut
in die honeste ambulemus·Arma
lucis sūt mundicia cordis ac mūdicia
cordis que induere debem9 vt in die
iudicij in ea honestate cordis quam
prius habuim9 cora oibz sanctis si
ne verecūdia prædam9· Ad hones
tatē ecīa oris monet nos aplūs ad
chorī·j·xiiij·Oia inq̄t hoēste·et fm
ordinē fiāt i vobis·Tūc hoēste a fm
ordinem fiunt in nobis cū linguam
nostram ita sub freno disciplīne cu
stodim9 q ex verbis nostris nulli9
curas inquinēt·nec ecīa cor in aliq̄
molestē·Ad honestatē opis hortā
tur nos aplūs ad tl̄es·j·x Precipi
mus vobis vt honeste ābuletis ad
eos qui foris sunt·et nullius aliq̄d
desideretis·Ille igit honeste ambu
lat qui nullū oibz a scādalizat aut
ledit a cōtristat· Terō ihs dr ele
gantissimus Unde ipe signatus est
p moysen·de quo legit exo·ij·vbi dr
Q cū p̄pisset cū mater sua vidit eū
elegātē·abscōdit cū mēsibz tribz·In
terp̄tatur enim moyses assumptus
de aqua·et figt ih̄m x̄pm qui assūp
tus fuit ex aqua lacrimax q̄s patri
arche et p̄phete ob īgēs desiderium
nativitatis eius abundantissime p
tulerūt Et certe iste puer nō tātū tri
bus mensibz ymmo septē annis ab
sconditus fuit in egipto ut euaderet
psecutionē herodis·Dicit magister
in historys de pulcitudine moysi q
fuit de9 cū venustaverat· vt ecīa ab
hostibus amaretur et alimento dig
nus haberetur· Preterea iosephus
ait q tāte pulcitudinis fuit puer
moyses·vt null9 adeo severus essz q
eius aspectui non hereret·Multiq
dum cernerent eum p platēā ferri
ecrupaciones in quibus studebant
desererē·Di igitur dīs tantam ele
gantiā cōtulit moysi seu formositā
tem quantā credit vnigenito suo fi
lio cōtulisse·de quo legit luce iij·Ap
tū ē celū·et descendit spūs sanctus
corporali specie sicut columba in ip
sum·et vox de celo facta est·Tu es fi
lius meus dilectus in te complacuit
michi·Q autem ihesus pulcer sit a
decorus testatur fidelis anima can
ticox i·Ecce inquit tu pulcer es dile
cte mi et decorus q̄i diceret·O dilē
ihesu tu pulcer es sup omne id quod
est in terris·et es decorus sup oē id
quod est in celis Iste pulcerrimus
siue elegantissimus ad minus du
plicem pulcitudinem querit a no
bis videlicet vt pulcri simus fide et
opere·Unde ipse dicit cant̄corum
primo·Ad animam cuiuslibz x̄piani

Ecce tu pulchra es amica mea · ecce tu pulcra oculi tui columbarū · q. d. O anima xpiana que es amica mea ñ per fictam caritatē tu pulc̄ es p fidei sinceritatē · et tu pulc̄ es p bonī opis claritatē · et oculi tui sūt sicut columbar · quia tu paleas mūdi relinquēs eligis celestis gramī nobilitatē · De multis heu aiabus xpianorū hodie dici potest · Ecce tu fœda es inimica mea · ecce tu fœda oculi tui coruorum Multi q̄ppe non habēt caritatem · et xp̄ hoc non sunt amici dñi · Multi em̄ carēt vera fide et xp̄ hoc sūt fœdi Multi etiā sūt in malo ope · et xpter hoc sūt immūdi · Multi q̄z immundū cadauer mulieris xponūt dulci dño et xp̄ea sūt imitatores illi⁹ corui q̄ illec⁹ cadauē ēdere noluit i archā sicut legit̄ gen̄ · viij · Quarto ihūs dicit̄ sapiētissimus · Dñ dicit̄ · ij · reg̃ · xxij · dauid sedēs in cathedra sapientissimus p̄nceps inē tres · ipe est q̄si tenerrim⁹ ligni vermiculus · De dauid legit̄ · i · reg̃ · xvi · q erat rufus et pulcer aspectu decoraq facie · Unde p ipm dei fili⁹ figurat̄ qui rufus effectus ē q̄n sunt xprio sanguine rubricat⁹ · scz q̄n in agonia sanguinē sudauit · et q̄n flagellat⁹ fuit et spinis laceratus et q̄n clauis cruci affix⁹ fuit · et demū lancea pforat⁹ · Ipe etiā ē pulcer aspectu p̄m diuinitatē · decoraq facie p̄m hūanitatē · ipe etiā sedet i cathedra ipij · vtpote p̄nceps regū terre · et est vn⁹ de tribz sapientissimis · Tres em̄ sapiētissimi sunt pater et fili⁹ et spūs sanct⁹ · In medio igit̄ pūs et spūs sancti sedet fili⁹ cū sapiētissimis · sapiētissim⁹ attingens a fine vsq̄ ad finē fortiter disponit oia suauiter · sic̄ dicit̄ sa · viij · Ipe em̄ dicit̄ tenerrimus ligni vermiculus · Sicut em̄ michil ē molliꝰ ligni vermiculo q̄ dicit̄ teredo cū tangit̄ sicut ipo michil ē duriꝰ aut forciꝰ cū tāgit · pforat em̄ lignū durissimum Sic etiā dicitur de xp̄o · modo em̄ cū pcorū linguis et factis tangitur et infestatur · michil ē eo pacientius · Dissimulat em̄ pcata hominū xp̄c pmittendo · sicut dicitur sa · xl · Verū in die iudicij cū ipse tāgere cepit pcatores michil eo durius aut forciꝰ sentietur nullus q̄ppe tūc inuenier̄ qui eiꝰ sentēcie resistere possit · Debemus etiā et nos ad imitationē ihu sapientes esse · Dicitur em̄ sap̄ · vi · q clara ē et que nunq̄ marcescit sapiencia et cōtinua apiscencia sapiencie deducet ad regnū xpetuū · Dicit̄ etiā p̄v · xvi · Posside sapienciā q̄ auro melior est · vera autē sapiencia ad minus cōsistit in tribz · Primū est vt a regione mortis in regionē vite trāseamꝰ · Secūz est vt aie nr̄e habitaculū pulcr̄ construamus · Tercium est vt cōtra fœz xpetuā nob alimēta cōquiramꝰ · De p̄mo vt scz a regione mortis i regionē vite trāseamus · dicitur eccl · vi · Quid habz amplius sapiēs stulto ñ vt pergat illuc vbi est vita · Dicat stultus reputaret̄ ille qui relinqueret regionē illam in q̄ omēs hoies sani essēt et beati · et tūsiret ad terrā illā vbi omēs essēt infirmi a miseri · ita etiā stulti sūt illi q̄ p pcā sua elongāt se a pūa paradisi vbi omēs incolumes et bti et tūsiret se i exiliū infirmi v̄ omēs lāguēt a oi miseie sviacēt

Ecōtra sapiētes sūt illi qui fugiunt
mortē infernī et pgūt ad eternā et
felicē vitā regni dei ¶ De scdo ut vi
delicet aie nrē firmū et pulcrū habi
taculū pstruam⁹ Dicit pū·xiij· Sa
piēs mulier edificat domū suā·insi
piēs extructā q̄z manibz destruet· Di
cit em pū·xxiij· Sapia edificabit
dom⁹·et prudēcia roboabit·q̄ulier
igit sapiēs id ē prudēs aīa p studia
virtutū·et opa elimosinar̄ edificat
sibi domū in celis·ꝫ insipiens aīa do
mū sibi extructā a xp̄o quātū in ea ē
manibz suis id ē pessimis opibz suis
destruit ¶ De tercō ut vitemus eternā
famē alimēta nobis mature cōquira
mus monemur pū·vi· Vade ad for
micā o piger·et cōsidera vias eius·
et disce sapiēciā· que cū non habeat
ducē nec p̄ceptorē·nec p̄cipem pa
rat estate cibū sibi·et pgregat i mes
se q̄d comedat scz in hyeme· Ibi dicit
glō· Di tātillū aīal p̄cipe carēs ra
cionis exps nā ducē sibi in posterū p̄
uidet·multomagis tu ad ymaginē
dei cōditus ad videndā gloriā eius vo
catus·doctor tāto magisterio adiu
tus ipm cōditorē habēs ducē· debes
in p̄nti fructū bonor̄ oper̄ cōgrega
re q̄bz in eternū viuas in futuro Sa
tis igit miserabile ē q̄ multi tū par̄
cogitāt de futura vita dūmodo tm̄
habeant q̄ vētrē hic pascant·et lux
urie sue satisfaciāt·nō hūt sollicitudi
nē quid agatur de misera aīa post
hanc vitā· ¶ Quinto ihūs dicitur
veracissimus· Vnde dicit mathei xxj·
Mittunt iudei ad ihm quosdam ex
pharisēis·et herodianis et dicunt ei
magister scim⁹ q̄ verax es et non
curas quēq̄· nec cm̄ vides in faciem
hoim ꝫ in veritate viā dei docēs· Vñ
et ipe ihūs dt Joh·xiiij·Ego sū ve
ritas· Et nota q̄ ihs in duplici pmis
so suo verax ē·psoluet em̄ iustis·et
iniustis qd̄ pmisit eis· Dabit nēpe
iustis eterna p̄mia Iniustis vero sup
plicia sempiterna· De istis duobz dt
dñs ysa·i· Si voluerītis et audieritis
me bona terre comedetis·q̄ si nolueritis
et me ad iracundiā puocaueritis gla
dius devorabit vos q̄ dicēt· Si volu
eritis·i·volūtatē vrāz mee volūtati
cōformaueritis·et audieritis me·i·
mādata mea pfecerītis·bona terre vive
rūm comedetis ad mēsam gle discūbē
tes Cū si nolueritis·i·mee volūtati
remurmuraueritis·et me ad iracūdi
am puocaueritis·i·mala opati fueri
tis gladi⁹ eterne dāpnacōis devorabit
vos i pfundo gehēne gemētes Mli
sūt q̄ nis cōfidētes dīme mie imo nis
ausculātes fallacie serpētine·nō cre
dūt q̄ de⁹ ipios sit eternalit dāpnatu
rus·et tales volūt mēdacē facē vera
cē ihm qui dt mathei xxvi· Ibūt im
pij in supplitiū eternū· Justi aūt in vi
tā eternā· pp̄t hoc dt aug⁹· Si fece
ris qd̄ suggerit dyabol⁹·et pcepseris
quod p̄cipit deus·veniet dies iudicij
et inuenies vex quod minat⁹ ē de⁹
et falsū qd̄ pollicitus ē dyabol⁹ Nos
em̄ cū simus filij ihesu debem⁹ esse ve
races· Veritas em̄ cōmēdabilis est
pp̄t tria· Per veritatem quippe grā
dei inuenitur· Per veritatem vbiq;
homo custoditur· Per veritatē ecīā
vsq; ad inspectionē dīme gle pducit
De primo videlicet q̄ p veritatē dei
grā inuenīt·dicit pū·iij· Miseicordia

et veritas non te deserant et inuem
es gtiam bonam coram deo et hoibz
Hinc etiā dicitur in p̄s. Misericordiā
et veritatē diligit deus Nota q̄ soror
veritatis ē misericordia. vnde etiam
coniūgit ei et nunq̄ sine ea debet in
ueiri ¶ De scdo scz q̄ homo p veritatē
vbiq̄ custodiat. dī puer. xx. Miseri-
cordia et veritas custodiūt regem. i.
quēlibet xp̄ianū qui ad hoc vocatus
est vt semetipm̄ p virtutes regat. a
sic in regno dei coronā glorie conseq̄
tur ¶ De tercō scz q̄ hō ad aspectū
diuine gl'e p veritatē puemat. dicit
eccle. xv. Viri veraces successū habe
būt vs̄ ad inspectiōz dei. Cū igitur
tā commēdabilis sit veritas. monet
nos spūs sanct⁹ vt emam⁹ eā Dicit
enī pu. xiij. Veritatē eme. glosa p̄cio
corpis tui. Oz heu nobilē veritatem
multi ita vilipēdūt q̄ deserit eā p buc
cella panis. sicut dī pu. xx viij. Nu
cognoscit i iudicio faciē. nō facit bene
Iste etiā p bucella panis deserit veri
tatē Ille etiā qui iudicio seculari siue
clericali siue spūali diuitē attēdit. et
paupem nō agnoscit. talis im̄q̄ p buc
cella panis deserit veritatē. Ihūs igi
tur triplicē veritatē requirit a nobis
vt scz p̄soluam⁹ qd ipi promisimus
et sanctis eius et p̄rimis nostris ¶
Ad primū monet nos ecclesiasticus
v. Di quid vouisti deo ne moreis rd
dere. displicet enī deo infidelis a stul
ta p̄missio. s̄ quodcūq̄ vueris deo
redde ¶ De scdo dicitur pu. xx. Ruī
na hois est deuotare sanctos. et p⁹
vota retractare. Quicūq̄ igitur san
ctos deuouit. i. sanctis aliquid vo
uit aut p̄misit. p̄soluat eis alioq̄n
cedet ei in ruinam et in interitum
sempiternū ¶ De tercō dī puer. iij.
Ne dicas amico tuo. vade et reuer
tere cras dabo tibi cū statim possis
dare. Hec autoritas intelligit de il
lis qui debita sua de die in diē differ
runt cū stati ea p̄soluere possint
¶ Dexto ihūs dicitur suauissim⁹. Est
enī suauis in ipm credētibus. in ipm
sperātibus. ipm amantibus et bene
operantibz ¶ De primo videlicz q̄ do
minus sit suauis eis qui credūt in
ipm. dī in psalmo. xxxiij. Gustate et
videte q̄m suauis est dominus. p̄mo
quippe aīa vidit deum p fidē et sic iā
eū incipit degustare ¶ De scdo scz q̄
sit suauis eis qui sperāt in eū. dicit
in p̄s. lxxxv. Q̄m tu dñe suauis et
mitis. a multe mie oibz inuocātibz te
Illi enī qui sperāt in dño inuocāt eū
et inuocātes expūūtur suauitatē ei⁹
¶ De tercō scz q̄ suauis est his qui
diligūt eū. dī in p̄s. cxix. Laudate no
men ei⁹ q̄m suauis est dñs ineēnū
misericordia ei⁹. et vs̄ in generacōe
et gnationē veritas ei⁹. Illi quippe
qui sincere amāt dīm tāta q̄ñz exp
ūūtur suauitatē q̄ p̄cūpūt in laudē
boitatis ipi⁹ ¶ De q̄rto scz q̄ suauis
sit eis q̄ bona opātur. dī in p̄s. cxlvij.
Suauis dominus vniuersis et mi
serationes eius sup oia opera eius
Multi in actu bonoꝝ operū mirabi
li suauitate mēnseas a domino refi
ciūtur. Constat igitur ihūm tāte sua
uitatis esse q̄ si haberet stomachū
ita largum et amplum sicut est tot⁹
orbis terrarum. nōdum adhuc cape
possis millesimam ptem suauitatis
ipi⁹. Q̄n etiā dñs dt fidēli seruo suo

matth·xxv· Intra ī gaudiū dñi tui q̄ si diceret· Gaudiū meū tam copiosū est quod totū in te intrare nō potest ſ; tu poti9 intrabis i illud· Si esset aliqd magnū dolium qd̄ caperet viginti carratas vini et esset melle repletum· et tunc acipetur panis vnus triticeus qui recenter esset decoctus et in medium mellis proiceretur· sicut panis ille totum mel nō posset sibi imbibē· ſ; poti9 absorberet a melle ita etiā est de suauitate diuina quā aia totā nō ualet ibibere ſ; poti9 a diuinitate absorbet· et imbibetur· Unde in p̄s· Inebriabūtur ab vbertate domus tue· Si igit desideram9 gustare suauitatē diuine boitatis oportet q̄ nos etiā simꝰ suaues· Unde dt aug9· Si aceto plenus es vbi mel ponis quo te vult implere de9· Si vis habere mel· funde fel· Triplicem itaq; suauitatem requirit a nob deus scz suauitatē cordis· oris et opis De suauitate cordis et oris· dicitur cāti· iiij· Fauus distillās labia tua sponsa· mel et lac sub lingua tua· q̄i diceret O fidelis aia que deideras esse spōsa mea labia tua debent esse suauia sicut est fauus distillans vt paupes benigne ac leniter alloq̄ris Debet etiā in corde tuo qd̄ ē cōstitutū sub lingua mel esse et lac vt scz nūllū odias a nūlli hoi dāpnū aliqd molias ī corde· Ad hoc vt paupes pie ac suauit alloq̄mur· monz nos ecc· xxiij· Fili in omni dato tuo ne des tristiciam verbi mali· Nōne ardorem refrigerat ros· sic et verbū scz bonū melli9 q̄ datum· De suauitate opis dicitur cāti· vi· Pulcra es amica mea suauis et decora sicut ihrlm· q· d· O aia q̄ desideras ee amica mea debes esse pulcra p cōtinencie puritatē· debes etiā esse suauis p opis ac cōuersacōis innocuitatē vt scz nūlli ope ac cōuersacōe noceas· Debes michiloꝰ decora esse sic ihrlm vt scz ornatu diuersaꝝ virtutū ꝓpares te ad illi9 supne ihrlm solēpnitatē Rogate ergo dñm vt in suauitate cordis oris et operis inueniamur vt tandem ad suauitatem diuine mense recipi mereamur Quod nob ipe dulcis ihs prestaē dignetur qui cū deo patre et spiritu sancto viuit a regnat deus p omnia seacula seaculorum· Amen

¶ Nota q̄ p̄dictus sermo geneālis est et potest de eo p̄dicare vbiūq; in euangelio vel in epistola p circulum anni occurrerit tibi ihs· et habes hic habūdantem materiā ad sex sermones de singulis litteris huiꝰ woꝛdu li ihesus ¶ Dominica infra octauam natiuitatis domini S°. x.

Ecce positus est hic in ruinā et in resurrectionē mltoꝝ in ista hel et in signū cui contradicetur· et tuāpius animam ptrāsiuit gladius vt reuelētur ex multis cordibus cogitationes ¶ Quatuoꝛ hic occurrūt considerāda· Primū est in quoꝰmōi ruinam ꝓpus positus esse dicatur Secdm est i quorum resurrectionē positus asseratur· Tercīū est in quale etiam signum positus esse credat Quartum est qualiter eius gladio matris anima transfigatur ¶ De primo nota q̄ puer ihesus positus fuit id est natus in ruinam ydolorū

et hoc predixerat ysa. xix. ita dicens
Ecce dñs ascendet sup nubem leuem
et ingredietur in egiptū. et mouebunt si
mulacra egipti a facie eius. Tūc do
minus ascēdit sup nubem leuem. qm
bta virgo maria q nubes leuis dici
tur. qr erat sine oīs peccati graue die
qū img̃ ihū in vlnas suas assūpsit
et cū eo fugit in egiptū. Et tunc vt
magister dicit i hystoria ad lrām. ydo
la egipti corruerūt. Tradunt ḧz san
ti q sicut in exitu filiorū israhel de e
gipto nō fuit domus ī egipto in qua
deo patrāte non iaceret mortuū pri
mogenitū. ita nec modo templū fuit
in egipto i quo nō corruisset ydolum
Et nota q cū moraliter p egiptū mū
dus iste figuret. et cū puer ihesus mū
dum verissime sit ingressus. dignū et
iustū est vt ydola mundi hui⁹ a faci
e eius prinus cōterātur. Ipse em̄ so
lus est deus et nō alius ē deus p̄ter
ipsum. Unde ipe ab oībus amand⁹
est et colendus ¶ Notandū vro est
q quatuor p̄ncipalia ydola sūt hui⁹
mūdi. videlicet Superbia. auaricia
luxuria et gula. De p̄mis tribz men
tionē facit iohānes in j. ij. vbi dicit
Omne qd est in mundo cōcupiscenci
a carnis est et cōcupiscencia oculoz
et superbia vite ¶ De q̃rto dicit apo
stolus ad philippēses iij. Multi ābu
lāt quos flens dico inimicos crucis
xp̄i quorū deus vēter est. Prima ēa
ydola scilicz superbia. auaicia luxu
ria. signata sūt p tria ydola q̃ speci
aliē coluit salomō. et xp̄ē hoc irā dei
inmerit grauissimam. Legitur em̄
iij. reg. xi. Cū esset senex salomon de
prauatū est p mulieres cor eius. vt
sequerētur deos alienos. nec erat cor
eius perfectum cū domino deo suo sic
cor dauid pr̄is eius. sed colebat salo
mon astarten deam sidoniorū. et cha
mos deā moabitarū. et moloch ydo
lū ammonitaz. Astarten interpretat
factura superflua. et significat superbiā
quam deus non creauit. sed ille ne
quissimus angelus videlicz lucifer
eam p̄mus adinuenit. Chamos int̄
pretatur congregans. et significat a
uariciā que insaciabilis ē. Unde eti
am semp mititur congregare. auar⁹
em̄ obulo indiget. Moloch interp̄tat
rex vel p̄nceps. et significat luxuriā
que pene oībus hominibus saltē per
p̄mos motus dominatur. et vix ē a
liquis ita perfectus et sanctus q̃n ti
rannid delectat eius haberi suspecta
Quartum ydolum vocatur bel. de q̃
legitur danielis. xiij. Erat ydolum
noie bel apud babilonicos. et impē
debantur in eo p dies singulos simi
le artabe duodecim. et oues xl. vini
ḧz anphore sex ¶ Nota q artabe
fuit mēsura triū modioz. Duodecim
igitur artabe erāt xxxvi. modij pa
nis simulagnei q̃ quotidie huic ydo
lo offerebātur. Offerebātur etiam
xl. oues et sex anphore vini Cōueniē
ter igitur p ydolū istud gula figuratur
q̃ vix cibo potuq̃z repleri. Nō etiā rex
iste qui sūptuosū ydolum istud cole
bat. dixit ad danielem. Nō tibi videri
bel esse viuēs deus. aut nō vides q̃n
ta comedit et bibit ḧtidie. Igitur cū
nat⁹ sit puer q̃ vocat ihs. et ē deus
nē detem⁹ aspernari et fugere p̄dcā
ydola. scz superbiā. aua. luxu. et gulā
Qui em̄ p̄dicta ydola non detrahit

a dñmo i die extreme necessitatis
derelinquetur · et eterna cōfusione
cōfundetur · Unde dicit ysa · i · Qui de
reliquerūt dñm consumētur igne scz
ppetuo · Cōfundētur ab ydolis quibz
sacrificauerūt · Dicit em ysa · ij · In di
e illa piciet hō ydola et ingredietur
scissuras petrax et in cauernas sax
orū a facie formidinis dñi et a gl'a
maiestatis eius cū surrexerit paute
re terrā ¶ De scdo nota etiā q ihs
asserit positus i resurrectionē mul
torū in israhel · Hec aūt resurrectio
fit p pnāz et gracia spiritus sancti
Un in pmo verbo qđ dñs predicauit
inuitat nos ad pnāz · math · dicēte
iiij · Penitēciam agite appinq̄bit em
regnū celoz · Idē etiā predicauit io ·
bap · math · iij · Dñs igitur ad hoc na
t9 ē vt cooperante grā ipi9 p pnāz de
pctis resurgamus ad virtutes · Hic
p semetipm dt io · Ego sū resurrectio
et vita ¶ Et nota q homo p septem
cadit et p septē resurgit · Un dicitur
pu · xxiij · Septies cadit iustus et re
surgit scz septies · Cadit em p septē
pncipalia vicia · resurgit aūt p sep-
tem dona spūs sancti · Inuitat autē
dyabolus nos ad casū · Un legitur
math · iiij · Qz assūpsit dyabol9 ihm
in mōtem excelsum valde · et oīdit ei
oia regna mūdi et gl'am eoz · et dix
it ei · Hec oia dabo tibi si cadēs ado-
raueris me ¶ Primo igit homo cadit
p superbiā a qua resurgit p donū sapi
encie · Superbia q̄ppe facit hoiez deū
despicere · sapiēcia vero conferēs aie
vt iustū facit hoiez deū quasi sūmū
bonū appetere ¶ Secdo hō cadit p ira
ā q resurgit p spm intellect9 · Per ira
quippe homo interi9 obtenebrat ac
suipius obliuiscitur · q donū intelle
ctus reducit hoiez ad cognicoz suipi9
¶ Tertio cadit hō p inuidiā q resur
git p spm concily · Inuidia q̄ppe dis
suadet hoi ne faciat aliquid bonū pp
mo suo · q donū concily psuadet hoi
vt diligat primū suū ac foueat eū
tanq̄ seipm ¶ Quarto cadit homo p
acidiā et boni opis pigriciā · q resur
git p spm fortitudinis Acidia nēpe
debilitat hoiez ne velit vel valeat de
o seruire · sed econtrario donū fortitu
dinis roborat hoiez et ad seruiendū
deo vires ei sufficiēter amministrat
¶ Quinto cadit hō p auariciā · q re
surgit p spm scie · Auaricia nāqz in-
stigat hoiez vt multa congreget et te
naciter ac impie cōseruet · q econtra
donū sciencie ostendēs hoi q bona
h9 mūdi instabilia sūt · et q de eis ar
tissima racō est reddēda · psuadet au-
dibet vt modicis sit contentus · et vt
ea q̄ iuste possidet misericorditer ac
large cū primo suo cōmunicet · Pser
tim cū oia coia debeāt esse in regno
dei ¶ Sexto cadit hō p gulā · q resur
git p spm pietatis · Gula nāqz psua
det hoi vt circa etiam suā negligens
sit et impi9 · et circa corpus sollicit9
atqz pius vt scz carni oīs voluptā
tes pstet · q econtrario donū pietatis
monet hoiez vt misereat aie sue ip
samqz sollicite pascat ac reficiat · Ip
sa em immortalis existit q corp9 ē mor
le ppē qđ non est aie preferēdū Dicit
em apls q vter escis · et esca ventri
deus autem et hūc et hās destruet ¶
Septio cadit homo p luxuriā · sed
resurgit homo per spm timoris dñi

Iuuuria nãq; instigat hominẽ vt timore dñi postposito totũ se libidi carnis immergat et inuoluat. ſ ecõtra timor dñi monet vt mũdũ se cõseruet ac immaculatũ ut sic cũ fiducia audeat representari vultui illius di stricti iudicis qui omnẽ imũdiciã vl ciscẽ. Qua igit̃ septiformis spũs eos ẽsuscitat q̃s pñz septiforme mor tificat et trucidat. di in ezechie. xxx vij. Inggssus ẽ i infcõs spũs et vix erũt. steterũtq; sup pdes suos. Nota q̃ multi sũt quos non pudet cade re id ẽ peccare. ſ pudet eos surgere id ẽ pnitẽciã agere. de talibz dt augustinꝰ. Dũt multi quos peccaẽ nõ pudet. agẽ pñam pudet. O incredi bilis insaia de vulnere nõ erubescis de ligatura vulneris erubescis. Nõne nudũ fedius et putridꝰ est. Festi neꝰ igitur karissimi de vicijs resurgere vt in die iudicij de terre pulue re ad eternam gloriam resurga mus. ¶ De tercio nota q̃ ihũs positus in triplex signũ donatus ẽ nasci videlicet in signum oĩmode paupta tis. in signũ exĩmie humilitatis. et in signũ multiplicis acerbitatis Et certe huic triplici signo pene ab oĩbz hodie cõtradi. Primo itaq; dñs positus fuit in signũ cĩmode pauptatis Paup em fuit iacẽs in psepio. pau pior fuit degẽs in seculo. pauprimꝰ fuit pendens in patibulo. Vñ filius dei loquit̃ ad pẽm in ps lxxx v. Inclina dñe aurẽ tuã q̃ exaudi me q̃m inops et paup sũ ego De signo pau ptatis legit̃ in iudic. vi. Q cũ filij israhel oppimerẽt ab hostibus suis videlicet a madiamitis. et cũ clama rent ad dñm. pcepit dñs cuidã viro forti qui wocabat̃ gedeon vt pugna ret p populo suo et saluaret eũ. Ge deon aũt cũ signũ victorie postulaẽt a dño. accepit hoc p signo vt vellus quoddã in area positũ cõpluereꝰ. et area sicca remaneret. Datũ eciã fuit ei tale signũ vt omnis terra ro re madaret. et solũ vellus sicũ remane ret. Per filios israhel intelligit̃ ge nus humanũ qd̃ ante aduẽtum filij dei in mũdũ ab infernalibz hostib us grauit̃ impugnabat̃. pp̃ qd̃ ad cla morẽ ptriarchaꝝ et pphetaꝝ deꝰ pa ter inĩuxit gedeon id ẽ filio suo vmi gemito vt ingressus in mũdũ genꝰ humanũ ab oppssione demoniũ liberã ret. Et in signũ huiꝰ liberacõnis du plex signũ pcessit. Primũ signũ q̃ tota area sicca remanẽte vellus ro re cõplutũ fuit. qd̃ oppssũ cõcham im pleuit. Per aream intelligit̃ mũdus iste. Per vellus vero figurat̃ filiꝰ di Sicut em̃ vellus sine dolore ex car ne oritur. ita et filius dei sine dolore et angustia natus ẽ ex virgine ma ria. Igit̃ cũ saluãdũ essz genus hũa nũ nõ est inuẽtus aliquis in tota a rea huiꝰ mũdi qui dignus essz repleri rore spũs sancti ad hoc ut essz dux et saluator fidelis ppli. ſ solũ vellus id ẽ corpus filij dei repletũ fuit spiri tu sancto. et hoc vellus expressam conchamideſt beatam virginem hu more gracie adimpleuit. Eandem quippe graciam quam dei filius a patre ꝛcepit cum matre sua adhuc existens in ipius vtero largissimeꝫ cõmunicauit. sicut em̃ legitur io. iij. Non ad mensuram datus est spũs

scūs sacro ifantulo in vgis vtero cō
cepto q̄ ecīā ifantul9 tore grē sibi ifu
se maternā cōchā largit adipleuit.
Sedm signū fuit q̄ ois tra voē ma
deret et solū vell9 sicū pmanēt. Per
terrā mūd9 itelligit. Per vell9 vero
fiant dem ē filiꝰ vgis figurat. Igit
oi tra huōrē diuicias desiderāte xp̄s
solus sicus pmāsit p inopiā et pau
ptatē. Ipe quippe spretis diuicijs q̄
tz mūdus inbiat pauptatē amauit
pauptati se copulauit et pauptatē
alys cōmēdauit. vñ dt bnard9. Bo
norū oim ecna in celis dño affluen
cia suppetebat. sed pauptas nō iue
niebat i eis. Hāc itaq; filiꝰ dei zaipi
scens descēdit ut eā eligēt sibi et no
bis quoq; sua estimacōe faceret p̄ci
osam. Pauptatis itaq; signo pene
omnes contradicūt hodie. Paucissi
mi quippe sunt qui ex corde diligant
pauptatē. vnde dicit ie. vi. A mino
re vsq; maiorē oīs auaricie studēt
De signo humilitatis legit exo. iiij.
vbi dr. Q̄ cū moyses mnasse gregē
soceri sui in interiora deserti apparu
it ei dñs in rubo et cōmisit ei ut esset
nūcius suus ad filios israhel et ad
pharaonē regē egipti. Moyses vero
cū peteret sibi dari sup hac missioē
signū. ait dñs ad eū. Vt credant q̄
apparuerit tibi dñs mitte manū tuā
in sinū tuū. quā cū misisse in sinū pro
tulit lepsam istar niuis. Quo fō re
trahe ait dñs manū in sinū. Retrax
it et p̄tulit itertū et erat similis car
ni relique. Per moysen intelligit fi
lius dei qui tūc manū suā id ē semet
ipm misit in sinū quando vt incar
naretur ingressus ē virginis vterū
Tūc aūt extēcta ē hec manus q̄dō
ex virgine natꝰ ē dei filiꝰ. et tūc hec
manus apparuit q̄ ipsa q̄ xp̄s in
carne assumpta apparuit similis a
lys p̄cōibz. vñ dt ysa. liij. Nos pu
tauim9 eū q̄ ipsū et passū a deo q̄
humilia tū. Tūc ecīā manus ista retra
cta in sinū ē q̄n filius dei reūsus fu
it in ascēsione in sinū p̄tis. Rursus
vero extrahēt in die iudicij. sed tunc
nō apparebit q̄ ipsa. ymmo appa
rebit in magna glā et sine oīm p̄ci
macula. Igit assūpcō despcē humani
tatis nrē fuit signū magne humilita
tis in xp̄o Et certe huic signo a mul
tis cōtradicit. q̄ milti sūt hodie i eccl
esīe magis vellēt honorari a dña
ri q̄ alijs subdi a cōtēpni. De signo
afflictionis et acerbitatis legit in io
sue ij. vbi dr. Q̄ cū iosue misisset ex
ploratores ut cōsiderarēt ciuitatis
quas ipse expugnare p̄posuerat et
illi trāsissent in iherico et diutissent
in domū cuiusdā femie q̄ raab voca
bat. intelligēs hoc rex ciuitatis illi
us fecit p̄dcī p̄dcōs exploatores q̄s
raab abscondit donec nūcij regis p
trāsissent. Tandē dimisit eos p fene
strā domus sue q̄ muro cōtigua fuit
p funiculum coccineū. Petiuit aūt
predicta raab a predictis explora
toribz ut cū venirent iosue et capet ci
uitatē ageret cū ea et cū oi parētela
sua miaz sic et ipi miaz pseuti sūt ab
ipa. Et rogauit sup hoc dari signū
Cui respōderunt exploratores. sig
num erit funiculus iste coccineus
et ligabis eam in fenestra per quam
nos demisisti. Per raab intelligitur
ecclesia cui per funiculum coccineum

salus ē ꝓmissa. Xp̄us em̄ ē ille cōcineus fumiall9 q̄ appēsus fuit in fenestra scē crucis. Et bene scā crux fenestre cōpar. Sicut em̄ colūba per fenestrā ruīsa fuit in archā. ita eciā elēcti aie p fidē scē crucis recipiūt in pūti in grām. postea vero recipient in gloriā. In hāc fenestrā appensus fuit ipe dei filij vt essz signū salutis et mie oibus qui de familia ecclie saluādi fuerūt. Erat autē filius dei q̄i quidā triplex fumiall9. cōstat em̄ ex dimitate et aia et corpe. In tercia vero sui pte videlicet in corpe ruptus fuit fumiall9 iste. a tūc factus fuit totus cocineus. flagella quippe et spine et clauī et lācea totum fumialū istū cocineū ideſt sanguineū affecerunt. Ideo signo imenarrabilis acerbitatis quā ptulit in cruce a multis hodie cōtradicit. Pauci vero sūt qui velint pati cū xp̄o sed multi sūt qui vellent libenter deliciari cum xp̄o. Rogate ergo dñm vt sic in nobis coruant ydola vicioz. et sic ad virtutes resurgamus. sic eciam pauptatem humilitatē aspitatēq̄z ihu aliq̄tenus imitemur. vt tandem in saluoz numero cōputemur. Qđ nobis p̄stare.

Item sermo de eodem. Vndecam?

Quam ipius aiam ptransibit gladius. Nō q̄ sex sūt gladij qui dñt aias nras p iugē rector da cōnē ptrāsire salubrit. Primus est acerbitas dñice passionis. Secūs ē ardor scē dilectionis. Tercius ē feruor intime cōtricōis. Quartus ē mors corporalis. Quintus ē sīna iudicialis. Sextus est pena gehēnalis. Primus igitur gladius est acerbitas dñice passionis. De isto gladio p̄dixit sanctus symeon btē v̄gīnī. sicut dicit luce ij. Tuā ipius aiam ptrāsibit gladius q̄i dicēt. O v̄go gladius ipius. i. passio filij tui ptrāsibit aiam tuā. Tātū demq̄z passa fuit de loce btā v̄go dū illusiones et afflictiones filij in cruce p̄dictis aspicēt ac si materialis gladius cor eius et visceā ptūsiēt. hoc dicit btūs Jeom9 Constat q̄ btā v̄go plus oibz filiū suū dilexit. et ꝓterea plus doluit. et tm̄ ut aiaz eius totā ptrāsiret et possidet vis doloris ad testimoniū exime dilectōis. q̄ qr mēte passa ē plusq̄ martir fuit. De doloe eciā btē v̄gis loq̄t btūs bernardus in tractatu de q̄nq̄z vbis dñi. ait āt sic Intuet te dñe illa bñdcā in mulieibz et fixis in te oculis vulnera tua materna pietate cōsideāt. et licet nō ignoret q̄d boni cōfeāt mūdo passio tua tñ tibi p̄ntis affāū cōmouet. et pcs maternū imanitate doloris arctatur Suspirat intrinseus et erūpētes reuocat lacrimas. et eo amplius anxiet tas intumescit quo p̄hibet egredi. et p luctus lamētaq̄z dissolui. emergebāt quidē aliqn̄ gemitus. ꝑ increpati rep̄mebāt reūtebāq̄z i sinū mētis de qua p̄dibāt et colliebāt se introrsus ad iuicē. Eratq̄z in aia sua tēpestas valida q̄ turrētibz sibi p̄cellis. a q̄i in sarcagine fixis medullis ebulliebant amaritudines quas excoquebāt. et coagulabat exacerbacio pseuerās. Ex p̄dictis itaq̄z vbis ꝑpendi p̄t q̄ btā v̄go tātū dolorem passa fuit. respiciens tormenta filij p̄dilecti. ac si cor eius et omnes medulle ossiū ipius in patella super

ignē frigerent. Igit gladius passio
nis ihu qui ptrā fuit aiam btē vgis
debet ecīā cor nrm ptrāsire. sumus
em frēs et filij ihu. dignūqz ē ut cō
paciamur et frī et pī nostro carissi
mo in tātis doloribz existēti. unde dr
aplūs ad cho. j. xij. Si quid patit
vnū mēbrū cōpaciāt oia mēbra. Cū
itaqz xpūs qui est caput nostrum
tam acriter passus fuerit pro nobis
debem⁹ et nos cōpati sibi qm sumus
mēbra ipius. vñ ecīā dr aplūs ad
phili. ij. Hoc sentite in vobis qđ a in
xpo ihu qi dicēt. Irrisiones et subsan
nacões sputa et flagella spinea coro
nā clauos et lāceā et alia crucis tor
menta q̄ xpc ptulit in corpe suo nos
ecīā p cōpassionē cū ipo sentire debe
tis. ¶ Secūs gladius ē ardor dile
ctionis scē. De isto gladio dicit dñs
math. x. Nolite arbitrari q̄ venerim pa
cē mittere. Nō venim pacē mittere sed
gladiū. Venim em separare hoiez adūsus
prem suū et filiā adūsus mrem suā
et nurū adūsus socrū suā. Q̄ autē
dñs p gladiū pdcm caritatē intelli
gat statim exponēdo vba pdcā sub
dit. Qui amat prēz aut mrēz plꝰ q̄ me
nō ē me dignus. a q̄ amat filiū aut filiā
plus q̄ me nō ē me dignus. Et nota
q̄ magne virtutis ē gladius caritatis
Per caritatē q̄ppe sci martires corpo
ra sua xpi dñm diūsis supplicijs ex
posuerūt. Per caritatē sci cōfessores
tpales diuicias cōtēpserūt. Per cari
tatē sci anachorite spreto tumultu
seculi solitudiēs elegerūt. Per caritā
tē sci mōchi colla sua artissime obedi
ēcie subdiderūt. Per caritatē scē vgi
nes et vidue celibatu cōtinēcie flo
ruerūt. Per caritatē q̄z boi cōiugati
opa mie deuote paupibz impēderūt
et ecīā nobis deus ut gladius scē di
lcōis iugit in corde nro pmaneat vt
deū plus q̄ nos et primū simus nos
corde ore et ope diligam⁹. ¶ Tertius
gladius ē fructuos intime contricōis q̄
bñ sequit̄ pmos duos gladios. Cū
em xpūs tanta p nobis passus sit
iustū est ut eum sincerissime diliga
mus ipiqz toto corde seruiam⁹. sed
qui recognoscit q̄ eū offendit in ali
quo dignū ē ut sup hoc amarissime
cōtera t. De gladio cōtricōis dr ps
xxxvi. Gladiū euaginauerūt pcō
res intēderūt arcū suū. gladius eorū
corda ipoz intrē. Nō q̄ pcōres p pcā
sua q̄ cū quedā euaginato gladio
et arcu extento dñm impugnant
et sagittant. sed psalmista orat et
optat vt gladius peccatorū conuer
tatur in cor ipsorū id est vt peccata su
a quibus impugnāt in semetipsos
retorqueant. Tunc em gladius pec
catoris in cor ipius conuertitur cū
de peccatis suis amarissime dolet et
cōteritur. Hinc ecīā legit̄ pmo R. xvij.
Q̄ cū dauid decidisset goliam arma
vit et stetit sup eum et extraxit gla
dium illius de vagina sua et inter
fecit illū et amputauit caput illius
Per goliā dyaḡ. et p dauid hō pmi
tens intelligit̄. Tunc em homo pmi
tens dyabolū suo gladio occidit q̄n
pcōr de pcīis illis que ei dyabolus
psuaserat et p que eū eterna mor
te trucidare proposuerat intime con
teritur et sincere confitetur. debitam
q̄z p ipis satisfactionē exequit. exp
ut pcōr de peccatis mathē penitet

ne ꝑueniat hora mortis · nr̄a riū est
ei ut semp mortē sibi imminē ꝓspiciat
¶ Dñ ḡrē gladiꝰ ē mors ⁊rpalis
De isto gladio macrobius in ꝺā li
bro q̄ appellat sompnū scipionis ta
le poit exēplū · Ait em̄ q erat quidā
ꝑis dyomsiꝰ noie q̄ cū esset in pala
cio auusdā regis et discipulus eius
miraret delicias regales et asseret
eos btōs eē q̄ talibz delicijs iugiter
hēret · Dyonsiꝰ gladiū e uagina rap
tū iussit ai tenui filo p ⁊pulum sur
su suspendi ita ut mucro gladij sup
caput discipuli dependeret · Precepit
aūt dyomsiꝰ discipulo ut comedēt ⁊
biberet et letus essz · Cūq; ille imē oēs
ꝓpositas delicias mortis piculo gra
uaret · dixit dyoꝰ · Talis ē ista vita
qua te reputas eē btāz · sic semp mor
tē nobis imminētē videmꝰ · Est ima q̄
mō felix eē poterit qui timē nō desue
rit · Mors igit̄ ē acutissimꝰ gladius
qui amaro diuorcō separat ⁊pꝰ et ai
mā · Qua ꝓpt̄ nr̄a riū ē ut gladium
mortis frequent̄ in nr̄a meōria por
temꝰ · vñ dr ⁊cꝰ vij · In oibz opibus
tuis meōra nouissia tua et in ⁊nū
nō ꝓccabis · ¶ Quit̄ gladiꝰ ē sma
iudicialis q̄ ꝓcedēt cōuement seqt̄ ·
Qui em̄ mortis sue recordat̄ remini
sci dz ecia dine sme quā hoiez pꝰ mor
tē suā oportebit audiē · De isto gladi
o dr apoc · xix · Vidi celū aptū et ecce
equꝰ albz et q̄ sedebat sup eū voca
bat fidelis et verax et aī iustica iu
dicat et pugnat et de ore eiꝰ ꝓcede
bat gladiꝰ ex vtraq; pte acutꝰ a ipo
paciat gētes · Per hoc q̄ dicit̄ dr
q̄ vidit celū aptū intuit̄ q̄ oia illa q̄
modo celata sūt et occultata · publi
ca būt̄ in die iudicij · Celū em̄ q̄ dr a
celādo tūc apiet̄ · et tūc apparebit e,
quꝰ albz i deest humanitas dei nr̄i in q̄
sedēs dimittes olim ostra dyabolū di
micaut · Hic ecia dimittes cū huāni
tate veiet ad iudiciū · Dicit̄ aūt ille q̄
sedet in equo · fidelis et verax Dñs ei
fidelit̄ assistit eis q̄ inuocāt eū in tri
bulacōibz suis · vñ dr i ps · Ad dñm
cū tribularer clamaui · et exaudiuit
me · Verax ecia ē q̄ q̄cūq; ꝓmisit e,
lās in veritate psoluet · In iustica q̄z
iudicabit · Liberabit em̄ tūc paupem
a potēte · et ꝑ serū tolē paupem aui o
lim nō erat adiutor · Ipe ecia pugbit
cōtra impios et pcōres i iudicō · vñ
dr q̄ gladiꝰ ex vtraq; pte acutꝰ ex
ore eius exibit · Per gladiū sicut dr
glō · sma dñi figurat̄ q̄ igit̄ ex vtraq;
pte dr acutꝰ · quia non solū pcā diei
sed ecia pcā in nocte cōmissa ḡuiter
vlciscet̄ et puniet gētes idest gētilit̄
et sine lege viuētes · ¶ Dertꝰ gla
dius ē pena gehēnalis · De isto gla
dio dr in iob · xix · Fugite a facie gla,
dy qm̄ vltor iniq̄tatū gladius ē · Pe
na quippe gehēne puniet oēs iniq̄ta
tes et vicia pcōx · De isto ecia gla,
dio dr ysai · xxvij · In die illa visita,
bit dñs in gladio suo duro et grādi
et forti sup leuiathā ꝓpētē tortuosū · et
sup leuiathā ꝓpentē tortuosū et occi
det cētū qui in mari ē · Nota q̄ de gla
dio gehēnalis pene tria dicūt̄ · Est ei
durus p intolerabilem acerbitatem
non enim est ita lenis vt saltem per
assuefactionem tolerari possit · Sed
cum homo fuerit mille annis in in,
ferno ita dura videbitur ei esse pena
gehenna sicut in prima hora quādo

eam pati incepit. Est enī gladius iste grādis p spacōsam capacitatē Tam spacōsus q̄ppe ē et capax fundi iferni q nūq̄ a pcōribz potuit adipleri Infernus enī ē insatiabilis et ignis nūq̄ dr sufficit. sic dr pu. xxx. Dicit eciā esse fortis p ppetuitatē et inēmnā bilitatē. Dicit enī dns reprobis ut ait math. xxv. Discedite a me i ignē eternū maledicti qui pparatus ē dyabolo et angelis eius. Non dicit. discedite in ignē trāsitoriū ꝫ in ignē eternū. Igit gladio ppetue dāpnacōis visitabit leuiathan idest dyabolus q dr serpēs q inimicat hūane nē. Inimicicias quippe dns posuit inē mulierē et serpētē id ē inē hūanā naturā et dyabolū. Dicit eciā vectis q mittit nob pclusa re aditū eterne salutis. Dicitur eciā serpēs tortuosus ppt deceptōis astuciā. Tortuosus enī ē idest multis et varijs modis laborat eos decipere et quos decepit inuitissime de fauci bus emittit. Occidit i gladio infernalis pene cetus q ē in mari. i. ois supbus et paupibz violētus. Diuat enī cetus absorbet mōres pisces q sunt in mari. sic et supbi et potētes paupres deuorāt in hoc mūdo. et ppterea gladio dāpnacōis ppetue ferient. Rogate ergo dnm ut cū sobrie et iuste et pie viuamus in hoc seculo ne gladio mortis ppetue feriamur. sed pcius coronā phēmis gaudij pseq̄mur

In ephia dñi. Sermo. xij.

Intrātes domū inuenerūt puerū cū maria mre eius et prostrātes adorauerūt eū. et aptis thesauris suis obtulerunt ei munera aurū thus et mirrā. In pncipalit occurrūt q̄stiones

Primū ē qui sint q cū muneribz venerūt. Secūm ē que sit stella quā secuti fuerūt. Tertiū ē que sit domus quā intrauerūt. Quartū est quis sit ille quē in domo inuenerūt. Quintū ē q sint munera q obtulerūt. ¶ De primo nota q illi q cū muneribz venerūt ad pucz ihm dicunt esse reges et sapientes. Magus enī idē est qd sapiens. Q aūt hy tres magi qui cū muneribz venerūt reges fuerūt. haberi pt ex ps. lxxi. vbi dr. Reges tharsis et insule munera offerēt reges arabum et saba dona adducent. Tota eciā ecta testat eos reges fuisse. Q. eciā fuerūt magi. i. sapientes dr math. ij. Cū natus esset ihs in bethleem iude in diebus herodis regis. ecce magi venerunt ꝛc. Magi igitur fuerūt idest valde sapientes. quos enī greci phos nūcupant prse magos appellant. Erant aūt nomina istorū trium magorū sm hebraicā linguā appellius amethus et damascus. ita dicit mgr in hist. Interpretat aūt appellius fidelis. amethus humilis. damascus misericors. Cum igitur isti tres magi quoslibet xpianos significent qui a pi fuerant primicie nostre. si sumus veri xpiani quiq; requirunt a nobis. Primū est ut simus reges. Secūdū est ut simus sapientes. Tertiū est ut simus fideles. Quartū est ut simus humiles. Quintū est ut simus misericordes. Primo itaq; debemus esse reges ut videlicet regnum nobis cōmissum ita disponamus ut deus in eo habitare dignetur. Regnū uro nobis cōmissū intra nos est

videlicet aiam nrām q̄ p iusticiā et pacē et gaudiū in spū scō dispōnēda ē et hic xp̄us in ea regnabit. vñ dicit aplūs ad ro. xiiij. Regnū dei non est esca et potus. sz ē iusticia pax et gaudiū in spū scō. Justicia in hoc cōsistit vt nullū opibz nīs ledam9. Pax in hoc attēdit ut neminē vbis nostris offendam9. Gaudiū em̄ hēm9 i spū sancto si ꝓpter securitatē conscientie et verbis mūdicīā de dei mia ꝓfidam9 Hedo debem9 esse magi id ē sapientes. Nāria q̄ppe regibz ē sapia vñ dr eccle. iiij. Melior ē puer pauper et sapiēs rege sene et stulto q̄ nescit p uidere in posterū. In hoc ergo vera sapiēcia ꝓsistit vt nob̄ prudeam9 in posterū. De hac prudione habet̄ in quodam libello qui barlaā nūcupatur. Legit̄ em̄ ibi q̄ quedā magna ciuitas erat cuius ciues talē habebant cōsuetudinē q̄ singulis āmis sibi nouū regē p̄ficiebāt. Rex em̄ electꝰ tā tū vnū annū regnabat. Anno vero trāsacto trāsmittebat̄ in q̄dā exilium vbi fame siti frigoꝝ vsq; ad finē vite sue miserabilit̄ agebat̄ Talis āt eligebat̄ q̄ deoꝝ ciuiū leges a ꝓsuetudines p̄mi9 ignorabat Multi igit̄ fā fuerant reges qui regno accepto voluptati et delicys intendebāt. a quid futurū esset minime p̄uidebant. Anno vero finito illuc relegabāt vbi infelices fame et nuditate ꝑpetuo p̄mebant. Tandē eligit̄ in regē vir magne sapiēcie quidā qui cū regalē potēciā esset adeptus a quodā cōsiliario suo mores et cōsuetudines ciuiū diligenter inuestigat. Cui cū dictū esset quid cōsuetudinis essz in illa ciuitate. sapiens thesauros auri et argenti et p̄ciosoꝝ lapidū quoꝝ dominū acrepat. transmisit ecaltē p fidelissimos nūcios multā copiā auri et argēti necnō et nobiliū gēmarū in illā insulā in quā se nouerat relegandū Igit̄ āno illo reuoluto cū regno ciuitatis illius ꝑuenit̄ et illuc vbi multa bona p̄miserat mittere in multarū rerū copia p totū tēp9 vite sue deliciabatur vbi ifimius nūs stulto rū regū q̄ nichil p̄miserāt gnis impie miseriā paciebat̄. Exēplū istud expone q̄ p ātrē p̄dcōz mūd9 iste figuāt aui9 regnū trāsitoriū ē et momētaneū et cū milt̄is āmis vixerit hō in hoc mūdo cū veneit hō mortis sue sen vix reputat p̄ vnū annū vixisse. et certe nullus diu potuit hic pmanere. Mundus eciam iste multos malos ciues habet qui desiderāt mortem p̄morum suorum ut ipi bona eoꝝ valeāt possidē. Ipi eciā filij sepius añ diē p̄is inq̄runt in ānos. Hoz heu milti q̄ diuites et abūdātes sūt in hoc seculo nō p̄uidentes sibi de futura vita tm̄ p̄ntis vite diuicys a delicijs imbyāt ac inaūdūt. ꝑ̄ qđ aim moriunt trāsmittūt in exiliū gehēne vbi mortis ecne miseriā. et iediā ꝑpetue paciūt Qui vero sapiēs ē res suas p manus paupm ac religioso rū trājmittit in celū. thesaurizans thesauros suos vbi nec erugo nec tinea demolit̄. a vbi fures nō effodiūt nec furant̄. Ad hoc igit̄ ut nobis p uideamus in posterū nīariū ē ut nomina triū magoꝝ moraliē repūtem9 in nobis. Terō itaq; debemus esse fideles. Tunc aūt vere fideles sum9

si circa ꝑtiã aiam crudeles ⁊ impij
nõ existam⁹. vñ dt dñs in ps. c. Oculi mei ad fideles terre ut sedeãt mecũ
videlicet in throno meo. dt eciã dñs
apo. y. Esto fidelis vsq; ad mortẽ et
dabo tibi coronã vite q̃ dicẽt. O qui
libz xpiane esto fidelis aie tue vsq;
ad mortẽ pñtis vite et sic dabo tibi
coronã glie sempiterne. Multi sũt qui
fideliores sũt asinabz suis q̃ aiabz
Ql⁹ em̃ curãt de asina corpis q̃m de
aia q̃ ẽ spõsa eẽ regis. Et tales si
miles sũt illi saul q̃ missus fuerãt ut
q̃reret asinas pris sui sic legit̃ i. R.
ix. Quarto dicem⁹ cẽ hũiles. Tũc ãt
vẽ hũiles existimus si deũ filialit̃ ti
meam⁹ ⁊ mãdatis ei⁹ obediam⁹ vñ
dt ia. iiij. Hũliamini in ꝓspectu dñi ⁊ ex
altabit vos. dt eciã ibidẽ. Deus sup̃
resistit. hũilibz aũt dat grãm. subditi ergo estote deo Quito debemus eẽ
misericordes ut videlicz paupibz in
eoz ncitatibz assistam⁹. vt ipa veritas dt math. v. Bñ misericordes qm̃
ipi miam ꝓsequẽt. Ecce traio dt iacob.
y. Judiciũ sine mia illi q̃ nõ facit mi
sericordiã ¶ De sedo nõ q̃ stella quã
magi secuti fuerãt signt grãz dei. Cũ
em̃ xpus natus essz q̃dã noua stella
sicut mgr̃ testat in hystoriis in iudea
exorta fuit. Hec eciã stella magne
claritatis extitit et reliqs planetis
et stellis multo vicinior̃ triz fuit q̃a
gi itaq; in suis regionibz existẽtes p
dictã stellã sup iudeã stãtẽ viderunt
ipamq; secuti fuerũt et vsq; in ihe
solimã venerũt. Cũ aũt egressi essẽt
de ihelm tũc ꝑmo ꝑdeã stella notabili motu ꝓcessit eos et duxit illos in
bethleem stetitq; sup locũ vbi puer
iacebat i cunabilis. Hec oia de grã
dei pñt exponi. Per iudeã q̃ppe in q̃
primo hec stella exorta fuit. eccia. i.
bonoz hoim congregacõ figurat̃ Grã
quippe dei semp inh̃ iustos et bonos
cõmorat̃. Grã vero dei ihijs q̃ saluãdi
sũt apparens eis trahit eos ad se et
pducit in ihelm idest in statũ bone vite. Jherosolima nempe pacifica siue
visio pacis intrpretatur. Illi em̃ qui
tractu diuine gracie venũt in statũ
bone vite pacem cũ deo faciunt quã
prius pcis suis impugnauerunt.
vñ et ipi post hãc vitã eternã pacẽ
videre merent̃. Cũ aũt hij qui saluã
di sũt tractu diuine grẽ venerit ihe,
rosolimã idest in bonã vitã. tunc di
cũt vbi ẽ qui natus ẽ rex iudeoz: Cũ
em̃ hõ cepit bñ viuere tũc ꝑmo sapit
ei deus. et tũc ex magno desiderio q̃
rit de ipo ut ipm plenius possit hr̃e.
nondũ tñ videt eũ a facie ad faciem
verũ cũ ex iherosolima idest ex cõuersacõne bone vite egressus fuerit in
morte. tũc iterꝫ stella grẽ apparet ei
ut siqut ꝑmo traxit hoiẽ ad noticiam dei et ad ꝓsociũ bonoz hominũ
deo famulanciũ ita tunc ducat eum
ante venustam faciẽ dei et ad societatem angelorũ corã deo letanciũ. Igitur cũ aia fidelis egressa de corpore
viderit pclarã graciam se ꝑuentrem
tunc gaudebit gaudio magno valde. siqut legit̃ de magis q̃ de ihelme
gredientes et iterato stellã videntes
gauisi sunt gaudio magno valde.
Gracia quippe dei cum apparuerit
iuste amme de corpore egredienti
quatuor ei beneficia prestabit per
que eam mirabiliter exhylarabit.

Sequētes em̄ dēones abigit horrē
das tenebras depellit·ignē vrentē
p medīū diuidit et ad facīē dei pdu
cit·Primo igit aia in exitu suo gau
debit q̄ p grām dei q̄ ē potēs aiaz de
fensatrix ab ea sequentes demones
abigūt·Deones em̄ insidiant aiabz
de corpe trās migrātibz ut eas in im
trītū ptrahant sempiternū·Secō
gaudebit aia gaudio q̄ p grām dei
que ē lucernaz deportatrix horrē de
tenebre depellunt·Occurrūt siquidē
impijs aiabz e corpe trās migrātibz
tenebre palpabiles et horroris ple
ne·Terō gaudebit aia iusta gaudi
o magno q̄ p grām dei que ē bona
rū aiaz scutifera vrens ignis diui
ditur ut p eam illesa ptrāseat Dicit
em̄ augustinus q̄ anime post hanc
vitā ignē atrocē trāsibunt vbi ser
mones otiosi et cogitacōnes inique
vel sordide et multitudo leuiū pcorū
que puritatē nobis nature infecerūt·
expurgabūt·et tāta ptrāseūdi mo
ra ānti fuit pēni materia· Quarto
gaudebit aia bona gaudio magno
valde qñ p grām q̄ est diuini thala
mi cameraria ante facīē dei suauis
simā pducīt·Tūc em̄ adiplebit eam
leticia suauissimi vultus dei· ℣ De
terō nō q̄ dom̄ quā intrabit aima
stella id ē grā dei deducta ē dom̄ et
ne glorie·In hac em̄ domo nō inuei
tur ihs cōceptibilit iacens in pēsepio
sed honorifice sedens in regali solio·
vñ cātat in introitu pxie dñice·In ex
celso throno vidi sedē vir quē ado
rat multitudo āgelorz ꝛc·In hac glo
riosa domo sedet ad latus filij ītemē
rata virgo maria·vñ legit iij·R·ij

Q venit bersabee ad regem salo mo
nē et surrexit rex in occursū eiꝰ ado
rauitq̄ eā et resedit sup thronū suū
positusq̄ ē thronus matri regis q̄
sedit ad dextrā eius·Per salomonē
dei filiꝰ intelligit· et p bersabee btā
virgo maria q̄ tūc venit ad filiū qñ
assumpta ē in celū tunc etiam filius
venit in occursū eius ipamq̄ adora
uit idest adoracōne dignā demōstra
ut eamq̄ in throno glorioso ad suā
dexterā sublimaut·Rogate ergo do
minū vt sic nos faciat esse reges sa
piētes fideles hūiles et miseratiues
ut post hāc vitā stellā id ē dei grām
videamꝰ auius ducatu ante ihm et
mrēm eius cū leticia veniamus·Ad
nobis pstare dē·

Item sermo de eodem. xiij?

Trocidētes adorauerūt eū· et
aptis thesauris suis obtulerūt
ei muneā aur thꝰ et mirrā ℣ Duo
hic occurrūt pcipalit notāda·Pri
mū ē quis sit ille aut magi detulerūt
munera·Secōm ē q̄ sint munera q̄
pdictes obtulerūt· ℣ De primo nō
q̄ puer fuit pānis inuolutꝰ aut ma
gi muneā detulerunt·et certe in hoc
notatur magna fides istorz triū ma
gorū q̄ puerz illū quē viderūt pānis
inuolutū et in pēsepio repositum cre
debāt esse regē cūm seculorz·credebāt
cū ecīā esse deū decz·credebāt michilo
minus esse eū in cruce moriturū pro
pānis omniū populorū·Quia enim
hec tria credebant de ipo· xpterea
pdictes adorauerūt eū et obtulerūt
ei aur tanq̄ regi excelso·thus sicut
deo vero·et mirram tanq̄m in cruce
morituro· De fide istorum trium

regū et magox & bernard9. O ſtu
peda magox fides q̄ puulū pānis m
uolutū tāq̄ deū adorat quibz non
ſordet loci vilitas quos nō ſcandali
zat pueri pānoſitas quos nō offen
dit paupalle mūs pauptas. maior
eſt hec fides latronis in cruce cōfite
tis. Et nota q̄ puer iſte cui munera
deferūt p mirrā thus et aux erpri
mit qđ apte innuit ſecreta huiꝰ diei
que talis ē. Eccleſie tue q̄ſumꝰ dñe
dona xpicolis innue quibz nō iā aurū
thus et mirra pferē. ſed qđ eiſdē mu
neribz acē. Hz q̄s in altari imolat et
ſumit n ihs xpc oli in p̄ſepi ēdimat9
Igit puer iſte cui a magis munera
deferūt mirra ē q̄ xpc nos pā mul
tiplici cruciat. Thus ē q̄ p eū ira di
patris mitigatur. Aurū ē quia per
eum quilibet elatus in gloria decorat.
Primo igit puer ihus p mirrā sig
nificat q̄ xpc nos multiplices ſuſti
nuit cruciatus. Mirra quippe genꝰ
qđdā gūmi ē ſatis amax. Unde fide
lis aia dr cāti. i. ſocialus mirre di
lectus meꝰ michi inc vbera mea 2mo
rabit. ſocialus mirre. glō. tota con
geries paſſionis. inter vbera cōmora
bitur. gloſa idest in imutabili memo
ria. Et nota q̄ faſciculus ex multis
aulmis et ariſtis cōponit. ſic eciā paſ
ſio xpi xpc multa ſunt mirabiliter ag
gravata. Primū ſunt q̄ tanq̄ latro
cū gladys et fuſtibz eſt cōpḣenſus.
Unde ipe ihs dixit turbis ſicut teſtat
matḣ. xxvi. Tanq̄ ad latronem ex
istis cū gladys et fuſtibz cōpḣendē
me. Secōm ē q̄ vinctus ē et ligatꝰ
ad diverſos iudices ignominioſe eſt
adductꝰ. unde dr ioḣ. xviij. Qui adduxe
runt ad anā primū. erat enim ſocer cai
yphe. Deinde adduxerūt eū ad ca
yphā in ptorio. poſtea tradiderūt eū
pilato q̄ ecciā miſit eū ad herodē ſicut
dr lu. xxiij. Tercium ē q̄ tāq̄ quidā ex
ecrabilis ab immundiſſimis ē cōſputꝰ
unde dr matḣ. xxvi. Tunc expuerūt
in faciem eius Quartū q̄ tanq̄ fur
terrā indignus reſpicere ē velatus.
unde dr mar. xiiij. Ceperūt quidā con
ſpuere eū et velare faciem eius. Qui
tū ē q̄ tanq̄ quidā neq̄ fuit colaphi
ſatus. unde dr matḣ. xxvi. Tunc cola
phis eū ceciderūt. Hortū ē q̄ velut
malefactor ab ignobilibz ſeruis eſt
alapḣatus. unde mar. xiiij. Et mini
ſtri alapḣis eū cedebāt. dr ēt matḣ.
xxvi. Alii palmā dederunt in faciem
eius dicētes. xpheciza quis ē qui te
pauſſit. Septimū eſt q̄ veſtibz ſuis
tota multitudine fuit exutus. unde
matḣ. xxvij. Exeūtes eū glō xpi
veſtibz clamidē coccineā circūdederūt
ei. Octauū ē q̄ tanq̄ fatuus in veſte
alba et ruſa irriſus ē et illuſus. Co
rā herode quippe irriſus ē in veſte al
ba. unde dr lu. xxiij. Spreuit illum
herodes cū exercitu ſuo et illuſit in
veſte alba. Item in veſte ruſa illu
ſus fuit a militibus pilati. unde di
cit matḣei. xxvij. Clamidem coccine
am circūdederunt eum et genu flexo
illudebant ante eum dicentes ei. A
ue rex iudeox. In hac eciā illuſione
iterato conſputus fuit et alapḣatꝰ
ſicut dicunt matḣ. et ioḣ. Nonū eſt
q̄ ligatus ad columpnam flagellis
acriter eſt verberatus. unde dicit. ioḣ.
xix. Tunc apprehendit pilatus ihe
ſum et flagellauit. gloſa p milites.

Decimū ē q spinis vsq ad tenēita
tem cerebri pāgē tibz ē coronat9. vñ
ioh̄. xix. Et milites plectētes coronā
de spinis ipsuerūt capiti eius. Un
decimū ē q arūdineo baculo in capi
te vulneāto atrociter ē passus. vñ
dr mar. xv. Percutiebant caput ei9
arūdine. Duodecim ē q barbā eius
euellētes mētū ei9 lacerauerūt. vñ dt
ysa. lvy Dē eū luristis sup quē dila
tastis os. et eiecistis liguā. sup locū
istū dt glō. q barbā eius euulserūt.
Xiy. ē q patibulū crucis humeris
eius imposuerūt. vnde dt ioh̄. xix.
Baiulās sibi crucē ihūs exiuit in eū
qui dicitur caluarie locus hebraice
golgatha. Xiy. ē q in medio latro
nū tanq̄ sceleratior ipis esset eū cru
cifixerūt. vñ dt ioh̄. xix. Crucifixerūt
ih̄m. et cū eo alios duos. glō. latro
nes hinc et hinc. medium autem ih̄m.
Xv. est q violenter eū extendētes
cruci durissimis clauis affixerūt. vñ
dr in p̄s. Foderunt manus meas et
pedes meos. dinumerauerūt omnia
ossa mea id ē dinumerabilia fecerūt
p̄ minima corporis extenc̄oe. Xvi. est
q eciā crucī affixū milites ac sacer
dotū p̄cipes ac iudeorum seniores
blasphemauerūt et irriserunt. vnde
dicit̄ mathei. Pretereūtes blasphe
mabant eum. mouentes capita sua
et dicentes. vach qui destruit tem
plum dei et post triduum reedificat
illud. salua teipm. si filius dei es de
scende de cruce. Similiter et princi
pes sacerdotū illudentes cū scribis et
senioribus dicebant. alios saluos
fecit seipm nō potest saluū facere. si
rex israhel ē descendat nūc de cruce
et credim9 ei. Xvij. est q eciā ipi la
trones iuxta eū crucifixi i p̄teriū ei
ſecerūt. vñ dt mar. xv. Qui cum eo
crucifixi erāt cōuiciabant̄ ei. vnus
tū illorū latronū in cruce cōuersus
fuit. vt dt lu. xxiij. Nā cū vnus eorū
diceret blasphemādo. Si tu es x̄ps
saluū fac te metipm et nos. alter q̄
conuersus fuit increpabat eū dicēs
Neq; tu times deū q in eadem dāp
nac̄one es. et nos quidē iuste. nā dig
na factis recipimus. hic vero michil
mali gessit. Xviij. est q vino mir
rato et aceto eum potauerūt. vnde
dt mathei xxvij. Currēs vnus ex eis
acceptā spōgiā impletā aceto ipsu
it arūdini et dabat ei bibere. Et eciā
mar. xv. Dabant ei bibere mirrha
tū vinū. Xix. est q cum mortuus es
set et corpus eius requiē habere de
beret ipm lācea trāsfixerūt. vñ dicit
ioh̄. xix. Unus militū lancea latus
eius aperuit et cōtinuo exiuit sangs
et aqua. Xx. est q eciā ipm mortuū
cuius innocēciā sol et luna saxa et
terra manifeste pbauerāt. seducto
rem appellauerunt. vñ dt mathei x
xvij. Altera die que post parasceuen
ē q̄uenerūt p̄cipes sacdotū et phai
sei ad pilatū dicētes. Dñe recordati
sum9 q̄ seductor ille dixit adhuc vi
uēs p9 tres dies resurgā. Jube ergo
custodiri sepulchrū vsq; in tercium
diē nē. Ecce mirre fasciculus quē q̄
libz Fan9 i cordis sui camēa dz collo
care. Quer ēt ihs p thy9 itelligit q̄ p
ipm de9 p̄ nob̄ ē mitigat9. Thure
em placni de9 dr. vñ dr eccl. i. Sims
on sacerdos magnus quasi thus re
dolens in diebz estatis. Symeon

intpr̃tat audiens metorē et sīgt filiū
dei q̄ audiuit metorē antiq̄ pīm q̄
magnis p̄cibz postulauerūt ut vēn
ret et eripet eos de manu infernalis
ticāni·qui eciā xp̄c hoc sacerdos dr
q̄ obtulit semetipm hostiā suauita
tis deo pī in ara crucis p pāis ppli
sui·Et ob hāc causam dr fuisse q̄ thy
reolēs in diebz estatis·i·in diebus
ire et seuicitatis patne·Ipe q̄ppe la
crimis et orōmbz suis placauit irā
patris·vnde dr aplūs ad hebre·v·
Jhūs in diebz carnis sue p̄ces sup
plicatōnesq̄z ad deū cū clamore va
lido et lacrimis offerens exauditus
ē p sua reuerēcia·Jhs aūt eciā per
aurū significat q̄ quilibz clāis p ip
sū erit decoratus·Ipe em tanq̄ q̄dā
aureus anulus et sicut aurea fibu
la necnon et sicut corona aurea san
ctos in patria decorabit·Jhūs igit ē
tanq̄ q̄dā aureꝰ anulꝰ quē deꝰ pr̄
dat auribet p̄cori p pm̄az ad se reu
tēti·vñ legit lu·xv·Q ille p̄fatias
ad quē p̄digus filꝰ reūsus fuit iuſ
sit dari anulū in manū eius Jhs igi
tur anulus ē petr nciū q̄ certificat
eos de grā pīs·Jhs eciā ē sicut q̄dā
aurea fibula q̄ dat hoi in vtutibus
pficiēti·vñ legit macha·i·x·Q an
tiochus rex dedit ionathe ptātem ut
haberet fibulā aureā·Antiochꝰ iné
p̄tat silens paup et sīgt ipm dei fili
um·de quo dr ysa·lxvj·Q non cla
mauit neq; exaudita ē vox eius fo
ras·sed sicut agnus cor̄ tondēte se
obmutuit et non aput os suū·Jo
nathas intrp̄tat colūba vniens et
exp̄mit quēlibet q̄ pficit in vtutibz
Virtutes em sūt argentate pēne
colūbe id ē aie quibz ipe vlat in celū
Igit ionathe idest auribz hoi in vir
tutibz pficienti dat ātiochꝰ id ē Jhs
xp̄us fibulā aureā·i·dat ea semetip
sū·Pemi q̄ppe dz ihūs sup oēs tanq̄
q̄dā aureū signaculū ut ois intelle
ctus et affectꝰ hois cōarrat in ipm
Detemꝰ em tendē in xp̄m cū oi intl
lectu nrō et affectu·Jhs eciā ē tāq̄
que dā aurea corona que dabit auri
bet hoi ad eterne vite brauiū puni
enti·Apter q̄ monet nos aplūs ad
chorū·i·ix·Vt tam fidelit curramus
et tā fortit r in agone cōtendam⁹ vt
hāc imarcessibilē coronā cōp̄hendas
mus De hac aurea corona habetur
exo·xxv vbi dr dns ad moysen·faci
es sup archā coronā aureā p circui
tū·Nota q̄ in archa tria erāt reposi
ta videlicz due tabule decē mādatis
digito dei inscripte et vna q̄dā am
māna et virga aaron amigdalina
Q̄ tabat eciā intra scā scōr subtr
alas cherubim·Per archā itaq; au
tuslibet elā aia figurat·que q̄ dece
p̄cepta dm̄ studiose suauit et q̄ ce
lesti dulcedine q̄ p māna significat
semp imbiauit q̄ eciā pauper et infir
mos tāq̄ vga amigdalina sustēn
uit ac pauit·Apterea pucit in scā scōr
id ē adepta ē societatē scōr ōgelor·
Tali aūt aie ipe dei filꝰ erit aurea
corona p circuitū q̄ eā ex oi pte sem
piterna glā coronabit·Hinc eciā dr
ysa·xxviij·In die illa erit dns exerci
tuū corona gle et sertū exultacōnis
residuo populi sui·¶ De secundo
nota q̄ munera que magi procden
tes obtulerunt erant mirra thus
et aurum·Nos igitur cū predictos

magos significemur memorata mu
nera offerre debem⁹ ut vidz licz offeā
mus mirrā mirre thus thuri et au
rū aūo ℣er mirrā vero nōt vite no
stre aspitas·p th⁹ deuocōis assidui
tas·p aux p̄ciosa cāitas·℣ño igit̄
offerre debe⁹ dño mirrā p vite nr̄ē
aspitatē ut sicut ipe in corpe suo mul
ta xp̄i nos passus ē incōmoda ·ita
et nos xp̄i ipm aliq̄ icōmoda pacia
mur·¶Mirra aūt ista q̄ dño ē offeren
da cōsistit in ieunijs in vigilijs in ci
licijs et duris stratis·in geūflectioī
bz et vgax passionibz in pegnacōi
bus et in ceteris huiⁿ cemoi corpali
bus afflictioibz·¶Sicut em̄ mirra v̄
mes arcet a mortuis corporibz ita
p̄dcā repellūt ab hcie malas cogita
cōes et nocias voluptates·¶De hac
mirra dr iudith·¶Descēdit iudith in
domū suā lautaq; corpus suū et vnx
it se mirra optima·℣er iudith q̄ in
tr̄ptaī cōsitens intelligit̄ q̄libz fide
lis aia q̄ cottidie cōsitet dño qm̄ bo
nus qm̄ in seculū mia eius·¶Hic aūt
debet descēdē in domū suā p xp̄ie cō
sciencie discussionē·¶Oz ecīā lauare
corp⁹ suū p lacrimax effusionē a sin
cera confessionē·¶Debet michi omni
nus corpus suū pungere mirra bo
na meliori et optima·¶Mirrā bonā
offerunt qui oculū habent ad infer
nū· et ideo se hic xp̄ter peccata sua
castigant et affligunt ne ibi semp a
demoibz affligāt·¶Mirrā meliorē offe
rūt qui oculū habent ad celū·et ideo
se puniunt et tribulacōes p̄ferūt
vt ad societatē sanctox qui illuc p
multas tribulaciones puenerunt·
postea mittant· ¶Mirram optimā
offerunt qui tantū oculū dirigunt in
ipm deum·et xp̄ter hoc se grauibus
afflictionibus subiciunt ut passioni
sue saltē in aliq̄ respondeāt·et ut de
ipo sue dulcedinis fonte eo arctiⁿ
post modū bibāt·¶Secūdo debemus
dño thus offerre p deuocionis since
ritatē·¶In hoc aūt cōsistit deuocōis
sinceritas vt libenter oremus et li
benter de dño cogitemus· Libenter
ecīā ecīas diuinū officium audituri
frequētē⁹·libenter quoq; verbo dei
aures nr̄as accōmodemus·¶De hoc
thure dr leui· xxiiij·q loquit̄ dñs ad
moysen·¶Duodecim panes de simila
sup mēsam purissimā cora dño sta
tues et pones sup eos thus lucidis
simū·¶Nota q̄ p xij panes simulacri
neos designant̄ xij gaudia que inue
niet quelibz bona aia in purissima
mēsa sce trinitatis·¶Primi q̄tuor pa
nes signt quadruplex gaudiū xp̄i
quadruplicis mali amocōnē·¶Alij q̄
tuor panes signt q̄driforme gaudi
um xp̄ter corpis glorificacōnē·¶Ulti
mi q̄tuor panes exprimūt quadru
plex gaudiū de quibus anima speci
alem habebit remuneracōnem·¶Pri
mū igitur gaudiū ē de vinculorum
discrupcōe·¶Uincula aie sūt fames et si
tis et frig⁹ et est⁹ labor et infirmi
tas et cetra incōmoda q̄bz cōstrigit̄
in carcere corpis sui·¶Hijs vinculis
disruptis in morte dicz felix aia·¶Dis
rupisti dñe vincula mea et tibi sacri
ficabo hostiā laudis·¶Secūdū gau
dium est quia liberata est de malox
hominū impugnacione·¶Mali em̄
persequuntur bonos odio cordis
verbis et factis·¶Terciū gaudium est

er demonū insidiantiū cōcultacōne
Cū em iusta aia erepta fuerit de cor
pe tūc sup aspidē et basiliscū ābula
bit et cōculcabit leonē et draconem.
Per hec em q̄tuor aialia demones fi
gurant. Quartū gaudiū ē ex infer
naliū tormentoz euasione. Letabit
em iustus cū viderit vindictā. i. leta
bit cū se viderit euasisse locū supplicō
rū vbi exercet vindictā scelez et pēa
rū. Alia q̄tuor gaudia sūt ex corpis
glorificacōe. videlicet claritas. agili
tas. subtilitas. incorruptibilitas. que
q̄tuor notant in sole. Vltima q̄tuor
gaudia de ipō aie dote spāliter esse di
cūt. videlicz oīmoda cognitō. pleissiā
dilāo. suauissima dei visio. et eius dē
copiosa et eterna fruitō. Sup istos
duodecī panes idest sup ista duodecī
gaudia pone iubet thus lucidissimū
q̄ singula pdictā bñ cōsiderata mira
bile afferunt hoi deuocōnē. Et ut hō
hec duodecī assequat assidue debet
dño offerre suā orōnē. Tercō debe
mo aut dño offerre p pēōsam carita
tē. sed forte dicet aliqs. ego paup sū
et egenus et nō possū hrē aut quod
offerā. ad qd ego rñdebo. Si nō ha
bes aut caritatis qd offeras q̄re in
tribus locis et satis inueies. videlicz
q̄re in ophir et in eulath a in tharp
Per ophir itelligit teneā ifirmitas
ihu xpi. Per eulath aspera passio
Et p tharsis iocūda glorificatō Pri
mo igit aut caritatis q̄rēdū ē i ophir
vñ legit iij. Reg. ix. Qz serui salomois
ibant cū classe in ophir et sūptū inde
aut detulerūt ad salomonē regē. O
phir inp̄tat infirmitas et bñ expri
mit nobis infanciam saluatoris nū
Quid em infirmio fragilio puero
nouit nato. Certe hic multū auri. i.
caritatis inuenit. Vere em magna
fuit caritas q illa dei vtus q firma
ut orbē tre q nō cōmouebit sic p no
bis ē infirmata ut mēbra infantuli
assumēt tenerūa. Tale q̄ppe desidā
uerant eū antiqui prēs. vñ dr ysa.
liij. Et nos desiderauimo cū viz no
uissimū et scientē infirmitatē. vñ eē
aplūs ad hebre. iij. cū gaudio excla
mat. Non hēmo pōtificē q non possit
cōpati infirmitatibz nris. Qualem
igit habes o aplē. subdit Teptatū
aūt p oīa p similitudine absq; pēa
et quid boni nobis ex hoc pueniet se
quit. Adeamus ergo cū fiducia ad
thronū eius grē. Modo forsitan ali
quis dicet q eiā alibi libenē quere
ret aut idest caritatē pēōsam. ꝓt
hoc sdo in eulath ē p̄cēdū. Legit
em gen. ij. In tra eulath nascit au
rū. et aut terre illius optimū. Eui
lath inp̄tat dolēs vel pturiens et be
ne exprimit nobis passionē filij dei
Ibi em ut dr ysa. liij. vere lāguores
nrōs ipe tulit et dolores nrōs ipse
portauit. Et in veritate hic multū au
ri id ē caritatis inuenit. vñ dr aplūs
ad ro. v. Cōmēdat deo caritatē suā
in nobis qm cum adhuc pēores esse
mus xp̄c p nobis mortuo ē Ipe eiā
ad eph. iij. flexis geibz orat ut scia
mus superminētē scie hūane carita
tē xp̄i. Ibi dr glō. Nemo pt caritatis
eius magnitudinē colligē sz q deo sa
tus ē homo. q iustō p ipijs. dñs p
seruis. creator p creatura moritur
Tale q tm auri inuenit in dolore passi
onis ihu qd nō pt totū colligē. Sed

q̃ forte dicēs q̃ libent hr̃es aur̃ alteri⁹ gn̄is · ꝑtēa tercō eūdū ē i tharsis · vñ legit̄ iij · Reg · x · Q̃ classis salomonis ibat in tharsis p tres ānos deferēs inde aur̃ · Tharsis int̄pt̄ exploracō gaudij · Quid igit̄ p tharsis intelligitur nisi curia supcelestis vbi nature nr̄e thron⁹ eleuat⁹ ē i excelsis Vñ cant̄ In excelso throno vidi sedē viz id ē filiū dei hoīnē fem̄ quē adorat multitudo āgelor̄ cē · Dē hic p̄t magnū gaudiū explorari · vñ dr̄ crisostō · Leuea magnū et mirabile et stupēdē plenū ē carnē nr̄am sursū sedere et adorari ab āgelis et archangelis · Hoc ergo sepius in mente vsans excessum pacior magna de gne humano ymaginās · Verissime hic plurimū auri · i · caritatis inuenit̄ · Dicit em̄ apls ad eph̄ · ij · Deus q̃ dives ē in mia ꝑpē nimiā caritatē suā qua dilexit nos · cōsedē nos fecit in celestibz in xp̄o ihu · Cōsedere id ē simul sedē · q̃ vē nā nr̄ā deo vnita sedet cū ipō in throno glorie sue · Vere magne caritatis fuit q̃ limū nr̄m sibi dei filiꝰ cōiunxit · et cōiunctū sup cherubin et seraphin eleuauit · Di ipatorr̄ōnus sororē alianꝰ pauperim asinarij vel bubulci duceret in vxorē et facēt eā ꝑsortē impij sui magnā grām et honorē diceret̄ fecisse asinario vel bubulco illi · Ita eciā filiꝰ ipatoris celestis eximiā i hꝰ caritatē oñdit q̃ carnē nr̄am assūpsit in spōsam eāq̃ glorie sue fecit eē cōsortē · Nō q̃ q̃dā hoies sūt asinarij et q̃dā bubulci · Asinarij sūt illi qui asino corpis sui onus laboris imponunt · xp̄oq̃ seruire cōpellūt · Bubulci sūt illi qui xp̄o nō seruiūt · sed tm̄ ꝑtē corpis sui pascūt · Porcus aūt ad hoc comedit ut comedat̄ · Ita a corpa illa que tā gulose pascūt tādē a vermibz comedent̄ · Cū igit̄ kmi xp̄us tantā caritatē nobis oñdeit p nobis videlicz nascēdo p nobis moriēdo carnē eciam nr̄am sursū trāsferēdo · iustum ē ut nos illū ex toto corde diligamus · ipi q̃z fidēliter seruiam⁹ ut sic aī cōspectū ipius clemencie veniamus · Qđ nobis prestare dignetur qui cē ·

Dñica ꝑma post ephīam · S⁰ xviij ·

Actū ē p⁹ triduū inuenerūt ih̄m in tēplo sedētē in medio doctor̄ audiētē illos q̃ interrogātē · Nō q̃ i pñti euāgelio octo notari pñt i puero ihu · Que si quilibz hō fuerit imitatus sufficiūt ei ad statū salutis et ne · Primū ē q̃ pacē amauit eāq̃z se amaē fcō dēmōstrauit · Secūm ē q̃ tēplū fiat cultū dei diligēs frequētauit · Terciū ē q̃ doctoēs prudēt̄ auscultauit · Quartū ē q̃ tpalibz vebz spūalia ꝑamauit · Quintū ē q̃ magnā nobis in se oñdit hūlitatē · Sext̄ū ē q̃ floruit p vite puritatē · Septimū ē q̃ voluntati sue parentū ꝑpo fuit voluntatē · Octauū ē q̃ sicut ꝑficiebat etate sic eciam profecit per sapiencie et grē claritatē · ¶ Primum igit̄ qđ cōsiderandū ē in puero ihesu hoc ē q̃ pacē amauit · eāq̃z se amaē facto dēmōstrauit · Vnde dicit̄ in presenti euāgelio q̃ consūmatis diebz paschalibus cum redirent parentes eius · remansit puer ihesus in iheru salem · Iheru salem pacis visio interpr̄atur · Dignificat igit̄ ih̄m pacē

Luce ij

cordis·Qui em habuerit hic pacē cor
dis pueiet ad visionē ppetue pacis
Per hoc itaqz q alys a ihūlz recedē
tibz puer ihs emāsit in ihūlm p ēduū
oñdit q pacē amat et q cū ipa et in
ipa libenē hitat·vñ dr ips·lxxv·Fa
ctus ē in pace locus eius·Hic em le
gīt lu·x·Qe mittēs septuagintadu
os discipulos añ faciē suā in omnē
ciuitatē et locū quo ipe erat vēturus
dicebat illis In quācūqz domū itra
ueritis pmū dicite·pax huic domui·et
si fuerit filiꝰ pacis requiescet sup illū
pax vrā·Ecce pmittit pacē in oēm
ciuitatē et locū quo ipe erat vēturus
p hoc innuit q in nullo hoīs cor vi
re dignat̄ misi ibi pacē inueniat Igi
tur cū cor nēm spūalit debeat esse ihe
rusalē·notāduē q tripliciē pacē ha
bere debemus si volumus q ihs ma
neat nobiscū et habitet in corde nō·
Prima pax est ut nullū in nūs cor
dibz odiamꝰ·De hac pace dr aplūs
ad·colo·iij·Pax xpi exultet in cordi
bus vūs·Tūc pax xpi exultat i cor
dibz nūs cū nec rancor nec inuidia
nec odiū inquietāt·Hec em expelli de
bent a corde ut pax in ipo eo q̄cius
requiescat·Secūda pax est ut ne
minē vbis nūs vel occulte vel palā
offendamꝰ·De hac pace dr aplūs
ad cho·ij·rij·Pacē habere et deꝰ pa
cis erit vobiscū·De qua vero pace lo
quīt stati q̄ exponēs subdit Salu
tate inuicē in osculo scō q̄ dicēt Nō
debetis inuicē in vbis iurgiosis litiga
re·ꝫ pociꝰ benigne vos salutāē et hꝰ
dr̄is facē i osculo scō nō i osculo dolo
so sic osculatꝰ fuit ioab amasam·Le
gīt em ij·K·xx· q ioab q̄ erat pn̄ceps
milicie dauid vna cū manu te
nuit cuiusdā militis mētū q̄ amasa
wcabat̄ q̄ osculās eū dicensqz ad
eū Salue mi frē·altera vero manu
gladio pausit eū in latē et effudit i
testina eius·Hic adhuc hodie mul
ti sūt q̄ alios salutāt quibz tn malū
facē moliūt·vñ dr greg·q̄tū tenē ē
cū benigtate blandiri sed similtā ad
gladiū mittit q̄ latenē ex malicia p
cutit·Tercia pax ē ut nulli malū vel
dāpnū aliqꝺ nūs opibz ifrām9·De
hac pace dr aplūs ad thes·ij·iij Ipe
deꝰ pacis det vob pacē sēpitnā in oi
loco·De q̄ vero pace loq̄t̄ stati q̄ ex
ponēdo subiūgit·deus sit cū oibz v
bis·Tūc ē deus nobiscū cū nulli ma
lū vel dampnū inferimus sed vnū
quēqz sicut nosmetipos diligamus·
Deus aūt est caritas ut ioh̄·in sua
epla pdestat̄·Qe aūt ipe ihūs ut bit
nos hre hāc tripliciē pacē·p hoc cui
denē oñdit q post resurrectionē ap
parēs discipulis ter dixit eis·Pax
vobis·sicut ait ioh̄·xx· Nedm qꝺ
cōsiderari oportet in puero ihū hoc ē
q tanq̄ cultū dei diligens templum
non theatrum frequentauit·Vnde
legitur in hodierno euāgelio q pa
rentes eius regressi ihūlm inuenerūt
eum in tēplo·nō dr q inuenerūt eū
in theatro·Ecce habemus hic exem
plū a dño ut libenē ecclias frequēte
mus et in dei cultu ac seruicō delecte
mur·sicut legīt lu·ij·de illa scā an
na q̄ non decedebat de templo ieiu
nijs et obsecrationibus seruiens deo
die ac nocte·Sicut eciam legitur de
sancto nicolao qui cum adhuc esset
puerulꝰ scē ecclie mātā frequētabat

Sed heu multi solo noie xpiani existentes sepi9 et libenci9 frequētāt tabernas q̄ ecīas Et xp̄ hoc hoies sepe plagant in vineis suis et frugibz ac alys rebz· vñ dt dñs in aggeo po· Qua dom9 mea deserta ē et vos festinatis vn9q̄sq; in domū suā xp̄ hoc phibiti sūt cēli ne daret rorē· et terra phibita ē ne daret germē suū et weaui siccitatem sup terrā a sup montes et sup triticū et sup vinum et sup oleū· et queq; pfert humo· et sup homines et sup iumēta et sup omnē laborē manuū· Si igit iudei sic plagabant qui domū dñi reliquerūt desertā· et in domos suas festinauerūt· multo fortius plagandi sūt xpiani qui verbū dei horrent vt venenū· et qui fugientes scām ecclesiam festinant ad tabernā vt ibi vacent ludis et potacionibus et clamoribus· ¶ Tercio quod in puero iheſu cōsideranda est em9· hoc ē q̄ doctores prudenter auscultauit· vnde legitur in pūti euāgelio Q̄ sedit in medio doctoꝝ audiens illos et interrogās· Si igit ille qui erat fons sapiencie et qui oia sciebat doctores audiuit et interrogauit· multo cōuenienci9 nos qui hoies illiterati sum9 verbū dei audire debem9· Propt nostrā q̄ppe doctrinā cōscripta ē pagia sacre scripture· vñ dt apls ad ro· xv Quecūq; scpta sūt ad nrāz doctrinā scpta sūt· Quecūq; scpta sūt glō· de xp̄o in dimis libris ad nrāz doctrinā scpta sūt· Xp̄i em vita et nrē vite et moꝝ ē disciplina· Et nota q̄ valde nrārū ē verbū dei· Est em q̄ dam lucerna pedibus hominis ambulantis in tenebris· vnde dr in ps· Lucerna pedibz meis verbū tuū et lumē semitis meis· Si aliq̄s in obscurissimā nocte iret p viā in qua cēnt p fundissimē fouce· et nollet añ se ponere lucernā p quā posset foueas declinare· nōne stultus reputaret· Si aut et illi multū stulti sunt qui in tenebris huius exilij ābulātes· nolūt sibi p̄dicari verbū dei p quod docent euadere foueas infernales· ¶ Quartū q̄d ad imitacōnē oportet p̄sideranda in puero ihū q̄ spūalia rebus tpalibz p̄amauit· Vñ dr in hodierno euāgelio q̄ cū dixisset mr eius ad eū· Fili quid fecisti nobis sic ego et pater tuus dolentes q̄rebam9 te· & Quid ē q̄ me querebatis· nesciebatis q̄ in hus que patris mei sunt oportet me esse· quasi diceret· Dicio q̄ desolatū me credentes querebatis me· ꝑ sciatis q̄ spūalem cōsolacōnē quam habui in domo p̄tis mei id ē in templo isto plus dilexi q̄ carnalē cōsolacōnē quā hre potuissem intrā in domo vrā· Heu q̄ pauci sūt qui hodie puerū ihm imitēt i hac pte ut videlz pl9 diligāt spūalia q̄ tpalia· Pl9 ei liti gāt hodie clerici layci a mōchi p tpalibz defensandis q̄ laborēt p aiabz saluādis q̄d tñ mx ē cū spūalia carnalibz sint p̄sideracioā· sic aia corpe nobilior iudicat· ita q̄z spūalia meliora deberēt q̄ corpalia reputari· Unde paul9 tpalia stercora reputās spūalibz tō auiditate iheſit· vñ dt ad phil· 3· Propt xp̄m luc oia arbitror vt stercora a ea q̄ retro sū obliuiscēs ad ea q̄ poa sūt me extēdo ¶ Quīti q̄d attēdē debem9 i puero ihū hoc ē pre

clara humilitas quã nobis ondit i se metipo· vñ dr in pñti euãgelio· Et de scẽdit cũ eis· Desc̃sus igit ihu inuit nob p̃cipuã humilitatẽ in ipo quã ecia postea vbis dcauit ita dicẽs mat· xi Discite a me q mitis sũ a hũil corde et inuenietis requiẽ aiabz vr̃is· dt ec lu· xviij· Ois q̃ se exaltat humiliabit et q̃ se humiliat exaltabit· Prochdoloz pauci sũt hodie q̃ imitẽt dscẽsũ ihu ꝙ pene oẽs aspnãt ad ascensũ honoris et dignitatẽ· ¶ Hex tũ qd̃ p̃sidrãdũ ẽ in puero ihu hoc ẽ q floruit p oimodã vite puritatẽ· vñ dr in pñti euãgelio· Et erit nazareth· Nazareth q̃ flos l mũdicia ĩceptat· Qz ergo ihs erit in florẽ et mũdicia hoc sign q seruauit mundicia castitatis Prochdoloz ita nõ faciũt adolescentes et iuuenes nr̃i tp̃is q̃ heu nis cito vgimitati cõtumeliã inferũt et castitati p turpẽ luxuriã eas a sui corporis hitaculo pscribẽtes· Hic ecia faciũt vgines et adolescẽtule nr̃i tp̃s que cũ lasciuis suis choreas ducũt vbi igne dyabolico ituẽtes accẽdũt et ab intuẽtibz accẽdunt vbi p lasciuos motꝰ sollicitãt et sollicitãt· Vñ timendũ ẽ ne nobis cito eueniat qd̃ illis euenit qui p diluuiũ pierũt· Legit em sic genñ· vi· Corrupta ẽ tra corã deo et repleta ẽ iniq̃tate Cũq; vidisset deus terrã corruptã· ois quippe caro corrupat viã suã sup tr̃ã· dixit ad noe· Ecce ego adducã aq̃s diluuij sup tr̃ã ut interficiã omnẽ carnẽ in qua spũs ẽ vite· et sic fm ẽ· Oẽs em qui tũc erant in mũdo p diluuiũ pierunt· excepto noe et vxore sua et exceptis tribus filijs eius et eox cõiugibus· Ecce nãq; p̃dicti saluati sũt in archa· q igit ignis luxurie cm̃ p ualuit in mundo timendũ ẽ ne pus q̃ credat erit ille magnus ignis q̃ p̃cedet diem iudicij et cõsumat oẽs q̃ in igne luxurie sũt acrẽsi ut sic purget faciẽ terre· ¶ Septimũ qd̃ vtile est vt consideretur in puero ihesu q parentes suos honorans voluntatem eorũ sue p̃posuit voluntati· p̃ hoc dr in pñti euãgelio· Et erat subditus illis ipoz videlicet mãdatis p oia filialit obediẽdo· ad hoc ãt ut obediamus pentibz nr̃is siue carnalibz siue spũalibz· monet nos ecclesiasticus dicẽs· Qui timet dm̃ honorat pentes· et q̃i dñs seruet hijs qui se genuerũt in ope et p̃mone et oi pacientia· Ecce quo filij dñt obedire parẽtibus suis vt videlicet seruiant eis studioso ope et mãsueto sermone et ut in oi ope subportẽt eos si forsitan aliq̃s debirant vel si quãdo ab eis durius increpãt· dt ecia aplus ad eph· vi· Filij obedite parẽtibus vestris in dño· hoc em iustum est ¶ Octauũ qd̃ cõsiderari oportet in puero ihesu hoc ẽ q̃ sicut p̃ficiebat etate corpali· ita ecia ostendit se p̃fecere q̃ sapiẽcia et grãz· p̃ hoc qd̃ legit in fine pñtis euãgelij· Et ihs p̃ficiebat sapiẽcia et etate et grã apud deũ a homines· Ecce habemus hic erẽplũ a puero ihu q̃ sicut etate p̃ficim9 id ẽ sicut de die in diem senescimus et magis ac magis prope mortis a p̃ximamus· Ita ecia de die in diem p̃fecere debem9 in sapiẽcia et grã tã corã deo q̃ corã hoibz ut videlicz de tpe in tẽpus vera sapia sapiẽcores existam9

et amplioꝛē nobis grām tm dei q̄m
hoim cōquiramus. Heu multi faciūt
ecōuerso. Qui scz de die in diē de āno
in annū magis ac magis deficiūt in
sapiencia et grā tam dīna q̄ huma
na. Et de illis p̄t dici illud seculare
puerbiū. q̄ videlicet qui erāt in iu
uentute āgeli. facti sūt in senectute
dyaboli. hinc ē qd dicit ecc̄ꝰ xxv. Qꝛ
dñs odit senem fatuū et insensatum
Rogate ergo dñm vt sic puerꝛ ihm
in p̄dās octo virtutibus imitemur
quatenus ipius hēditatis cōsortes
effici mereamur. Qd̄ nobis p̄stare.

In octaua epiphanie. S. xv.

Hic est filius meus dilectus in
quo michi cōplacuit. Nota q̄
cū xp̄us ihs esset a iohāne in iordaē
baptizatus. facta ē vꝛ patris de cē
lo dicēs. Hic est filius meus ⁊c. Nō
cciā q̄ baptismus xp̄i nō solum fuit
inicīū. et forma baptismi nostri in
quo ex aqua ⁊ spū scō regenerāmur
a p̄cīis originalibz emūdamur. ve
rū ecciā sigt scām baptismū ecc̄ie. vide
licet p̄mām p quā ab actualibz cri
minibz purificamur. Qui em̄ vestē
inocēcie in p̄mo baptismo sibi tra
ditā p mortalia p̄cā sordidam effece
rūt. nāe habent ut in lauacro pēni
tencie rursus eā purificēt vt sic per
grām efficiant filij dei qui p̄us p pec
catū fuerūt filij dyaboli. ¶ Et nota
q̄ septē cōtr̄erūt in baptismo xp̄i.
que si quis spūaliter fuerit exeauꝰ
de tali dt deus pater. hic ē filiꝰ meꝰ
dilectus in quo michi cōplacuit. Nō
aūt q̄ septē sunt nacāria ut a pecca
tis nūs emūdemur. et a deo p̄ē dile
cti filij appellemur. Primū ē vt gali
leam relinquam⁹. Secm̄ ē ut ad io
hannē veniamus. Terciū ē ut in ior
danē descēdam⁹. Quartū ē ut bapti
sati ascēdamus. Quintū ē ut oracō
nes effundam⁹. Sextū ē ut celi ap
tionē nobis obtineam⁹. Septimū ē
vt celūbe sedes existamus. Prima
quatuor et duo vltima tāgūt in p̄n
ti euāgelio. quitū vero tāgit lucē iij.
¶ Primo igit ille qui vult esse dei fi
lius debet galileā relinquē p̄ peccati
detestacōnē. vnde dt mathi iij. Tūc
venit ihs a galilea. Galilea int̄pꝛat
rota. q galileā itaq; p̄m intelligit.
Peccata quippe sūt rota dyaboli. q̄
bus deducit hoines ad infernū. Et
certe cōtra totā pcā graue tormentū
dine sentēcie in iudicō psonabit. vñ
dr in p̄s. lxxvi. Viderūt te aque deꝰ
viderūt te aque et timuerunt. etem̄
sagitte tue trāsierūt. vꝛ tonitrui tui
in rota. Per aquas hoies intelligū
tur. hoines em̄ fiant aqua dilabunt
in terrā sicut dr in p̄mo R. xiiij. Dicit
ecciā apoca. xvij. Qꝛ aque sūt populi.
Hoies itaq; videtes deū i iudicō tiē
būt. Et quare timebūt: certe q̄a sa
gitte verboꝛ suoꝛ trāsibūt corda im
pioꝛū. et vꝛ tonitrui eius idest vꝛ
dure sōne sue terribiliter psonabit i
rota id ē cōtra totā scelez et pcōꝛū.
et nō incō grue pēm mortale rote cō
patur. Sicut em̄ p rotā cōfringūt
mēbra latronū. et postea rote cīrcā
flectūt. et in eminēti palo flectunt.
sic ecciā vires et artus aiaꝛ. Primo
p rotā pcā cōfrāgunt. et postea mi
sere aie rote pēni circāflexe ponent
in palū dāpnacōnis etne. Qui igit

xv

filiꝰ dei vocari desideãt nãce ẽ ut a galilea trãseat id ẽ ut pãa detrsteꝫ et fugiat. ¶ Secdo qui appetit esse filius dei oportet ut ad iohãnẽ veiat p verã cõtricionẽ. vñ dr mathi. iij. Qꝛ ihs venit ad iohez. Johes interpr̃at grã xpi qꝺ ecia dimã grãm sigt. Tuc aũt hõ vẽit ad grãm dei qñ de pãis suis intime dolet et cõterit. Qꝛ autẽ ille q̃ de sceleribz suis veꝛaciter cõtrit diuinã grãm assequat̃ testat̃ ps. in ps. l. Sacrificiũ deo spũs cõtribulatus cor cõtritũ et hũliatũ deus nõ despicies. pmmo libenꝫ et gratanter aspicies. ¶ Terco qui vult dei filiꝰ fieri nãce hz ut in iordanẽ descendat p sincerã et humilem cõfessionẽ. vñ dicit mathꝫ. iij. Qꝛ ihs venit in iordanẽ q̃i diceꝫ. baptizãꝺ descẽdit in iordanẽ. Jordanis interpr̃at riuus iudicij et significat cõfessionẽ. In cõfessione quippe pmitẽs corã confessore suo q̃i corã iudice quodã existens iudicare debet semeripm oia pãa sua a inquãtũ ea vemimiscit exponẽdo Confessor em̃ in foro pñe vicarius est iudicis sempiterni. Si ergo peccator q̃i in iudicio cõstitutus corã cõfessore suo reum se esse ostenderit et pãa sua pure confitꝰ fuerit. certum ẽ q tãꝝ in quodã riuo p cõfessionẽ ab oibus pãoꝝ sordibz abluet vñ dr in ps. xxv. Confessio et pulcritudo in cõspcũ eius. Nota q pmit ibi et pro est q̃i diceret. sincera cõfessio ẽ pulchtudo in cõspcũ dñi. ¶ Quarto qui desiderat esse filius dei oportet ut baptizatus ascendat p vtuosam satisfactionẽ. vñ dr mathꝫ. iij. Baptizatus aũt cõfestim ascẽdit de aq̃ ihũs Per hoc q ihs de aqua dr ascẽdisse innuit nobis q vẽ pitẽtes celebrata cõfessione dñt ad celũ ascendẽ p vtuosam satisfactionẽ. Dic em̃ p peccãa descẽderũt ad inferos. ita ecia p cõdignã satisfactionẽ de die in diem scãdẽ dñt ad supos. hꝫ q̃dã vt loces a fortes sũt in descẽdẽdo hoc ẽ in peccãdo. sed valde segnes et infirmi sunt in ascẽdẽdo. i. in pdignã satisfactionẽ p pãis exoluẽdo. Multi igit deficiũt in ascẽsu satisfactionis. sicut pficit vtrãnꝰ ascendẽ volẽs cumulũ arenosũ. vñ dr eccꝰ xxv. Ascẽsus arenosus in pdibz veteranꝰ. Si em̃ aliq̃s veteranꝰ debiles pedes hñs arenosum cumulũ ascendẽ nitꝛet cõstat q pius q̃m niti posset sursum p arenam fluidam et instabilem deorsum labetur Hic ecia multis contingit qui breuissimo tẽpore pmanent in satisfactione sibi iniuncta. sed statim ad pãa sua sicut canis ad vomitũ et sicut sus ad luti volutabrũ reuertũt sicut dr petrꝰ ij. v. ¶ Quinto q̃ cpetat dici filius dei necesse est ut oret ad dominũ per precum effusionem. vnde dicit lu. iij. Qꝛ ihesus baptizatus oraut. Quicũqz igitur pro peccatis suis satisfactionem suscepit debet orare et sedulis precibus a domino postulare vt vemittat sibi peccata sua. caueatqz ei ne deinceps ea committat. vnde dicit apostolus ad philippẽses iiij. Nichil solliciti sitis. sed in omni oracione et pticiones vestre in omni obsecracione innotescant apud deum quasi diceret Non sitis solliciti idest nolite timere quin dñs pticiones vras exaudiat

si eas offerre voluerítis. Hec autem debent esse petitiones vre. vt videlicz dicetis vobis debita vra dimitti a ut obsecretis qtꝰ custodiat vos ne rursus in tptaciones inducami. Debetis etiã ei gras agẽ qꝝ tam diu distulit vos q de pris cõmissis si vultis penitere potestis. ¶ Septo qui concupiscit esse filius dei oportet qꝝ apiatur ei celũ p elimosinaꝝ largicionẽ. vñ dr mathi iij. de xpo. Et ecce aperti sũt celi. Tũc hoi petẽti apiũt celi cũ insistit opibz mie. pascens videlicet esurientes. potũs sitientes. nudos vestiens. pegrinos in hospitiũ recipiẽs. infirmos visitãs. et captiuis redẽptionẽ trãsmittẽs. aliaqꝝ opa pietatis exercẽs. ꝯia quippe hostiaria ẽ regni dei que misericordes homines intromittẽs et vsqꝝ añ faciem regis eterni producit. vñ dr pú. xviij Donũ hois dilatat viã eius et ante principes spaciũ ei facit. Donũ itaqꝝ hois idest elimosina dilatat viam aie ab vtroqꝝ latere dẽones longe ab ea repellens. et facit ei honorabile spacium corã pncipibz supcelestis curie ¶ Septimo qui appetit esse filiꝰ dei nãe ẽ ut sit sedes volumte p pacis et pacifice possessionẽ. vñ dr mathi iij. de xpo. Et vidit spm dei descẽdentẽ sicut colũbã. et venientẽ sup se. Qꝝ spiritus scus in specie colũbe descẽdit sup dñm et mãsit sup eũ. hoc sigt q si pmites desiderat esse sedes colũbe idest spus sci. nãe ẽ ut pacẽ habeat et pacificã ut videlicz p pacẽ in se manẽtẽ nullũ inquietet. nullũ ledat. à offẽdat. et ut p pacem eos modeste sustineat q eũ inquietauerũt à molesti am ipi vel dãpnũ intulerũt ut sic filius dei dicat. a regni celoꝝ possessor effici mereat. ꝓpt hoc dr dñs mathi v. Bti pacifici qm filij dei vocabũt. et stati immediate subdit. Bti qui psecucionẽ patiũt ꝓpt iusticiaꝫ qm ipoꝝ ẽ regnũ celoꝝ. Rogate ergo dñm vt sic septẽ pdcã fideliter exeqmur ut filij dei esse mereamur. et p ꝓsequẽs regni ipi pticipes efficiamur. Qd n. p.

Sermo. xvj

Dominica secunda post ephiam

Die tercia nupcie facte sunt in chana galilee ¶ Quatuor pncipaliter sunt hic notãda. Primũ ẽ qd p has nupcias intelligat. Secũdũ quid p die tercii exprmat. Tercium ẽ quid p sex ydrias accipiat. Quartũ ẽ qualiter aqua in vinũ in hys conuertat ydrijs. ¶ De pmo nota qꝝ p has nupcias xpi a ecte cõiunctio figurat. de hijs nupcijs dr apoca. xviij. Gaudeam9 et exultem9 et demus gloriã ei. qꝝ venerũt nupcie agni a uxor eius ꝓparauit se. et datum ẽ illi ut cooperiat se bissino splendẽti et cãdido Bissinũ em̃ iustificacões scoꝝ sunt. Nota qꝝ pdcã verba pñt esse verba scoꝝ angeloꝝ ita dicẽciũ. Gaudeam9 qꝝ deus ad suũ ministeriũ nos creauit. et exultem9 qꝝ verbis agelis cadẽtibz nos in gloria cõfirmauit et demus gloriã ei. qꝝ ut nos nẽ reparẽt morte amarissimã tolerauit. et vere dignũ et iustũ sicut dem̃ ẽ gaudeam9 et exultem9 et demus gloriã ei. qꝝ venerũt nupcie agni id ẽ xpi scãz ecclaz quã p sanguinẽ suũ desponsauit cito sibi vmũsalẽ in gloria copulabit. Et hoc ideo faciet qꝝ uxor eius idest

scā ecīa se ꝑparauit et qꝫ posset dici angelis p qđ ꝑparauit se spōsa agni subdūt· Datū est illi ut cooperiat se bissino splēdēti et cādido· i· ꝑparauit se vario vtutū vestimēto p qđ a aia splēdebit et corpus cādidū apparebit Qꝫ aūt p bissinū vtutes intelligant ipe textus exponēdo subiungit· bissinū em iustificatiōnes sūt scōꝝ· Quia vero tā honorifice sūt nupcie xpi et ecīe· ꝑterea immediate subdit q angel⁹ dixit ad iohānē· Scribe bā qui ad cenam nupciarū agni vocati sūt· Nota q spōse duo satis odiunt videlicet rugas in vultu a maculas in vestitu· Quo circa ut scā ecīa vel ecīa quelibet fidelis aia non hꝫet rugas aut maculas vemit ipe spōsus et extēdi se ꝑmisit in cruce ut auferret scē ecīe vel cuilibz fideli aie rugas vetustatis· Hāgnē quoq; et aquā lāterea p̄cussus in latē pfudit ut ablueret ab ecīa vel a q̄libz aia maculas fœditatis· vñ dt aplūs ad ephe· v· Xp̄us dilexit ecīam et tradidit seip sū p ea ut illā sanctificaret mūdās eam lauacro aq̄ in vbo vite id ē in seipo q̄ est vbū vite ut exhiberet ipe sibi gloriosam ecīam non habentē maculam aut rugā aut aliquid eiusmodi sed ut sit scā et immaculata· ¶ Dē sēdo nō ut p diē tertiā futura gloria designat in q̄ nupcie xp̄i et ecīe ꝑsūmant· Tres em dies hēm⁹· Prim⁹ ē dies ire· Sec⁹ dies grē· Tercius dies glorie· Diem ire intrat infantulus statū cū in mātis vtero viuificat In peccatis em originalibz cōcipit quilibet puer et nascit in hoc mūdo Vnde dicit aplūs ad ephē· y· q oīes natura sumus filij ire· De die vero ire trāsit in diē grē cū in aquis baptismi a pēis originalibus emūdat Permanet aūt in die grē vsq; in finē vite nisi forsitan excidat a grā p pām mortale· Currit em dies grē p totū tempus p̄tis vite· Cui em hō scdm aiam intrat in diē glorie q̄do emēcipatus fuerit aia ipius a corpali carcere· In diem glorie venire aspirabat aplūs q̄ dt ad ro· vij· Infelix ego homo quis me liberabit de corpe mortis huius· Igit in die tercia hoc ē in die future glorie cōsūmabit nupcie xp̄i et ecīe Celebrabit aūt hec nupcie gloriose i chana galilee id ē i cimatis amore· Chana em zelus dī et galilea rota mētis· Zel⁹ aūt id ē quod amor· et p rotā notat eternitas q̄ in rota nō est finē reperire· Fient itaq; nupcie xp̄i et sacrosancte ecclesie in eternitatis amore quia deus sanctā ecīam nūq; repudiabit· sēp ea amplexabit et amabit· Et nota q̄ in hijs nupcijs dapifer erit ipe spōsus ihūs xp̄us· vñ dī in pīa euāge°· q̄ vocat⁹ ē ihs ad nupcias Qꝫ aūt ipe dapifer sit futūs testat p semetipm lu· xij· amē inqt dico vobis q̄ transiens ministrabit illis se precingendo et eos discumbere faciēdo· Erit ecīa xp̄inatrix in hijs nupcijs ipa celestis inpatrix vbo mari a· dicit ecīa in euāgelio· Et erat mater ihū ibi· vñ ipa dicit cāti· y· Introduxit me rex in cellā vinariā ordinauit i me caritatē q̄ dicēt Rex celestis introduxit me i cellā vinariā faciēs me p̄mo degustare ainuslibz vinū suū nobilitatē· q̄ dē dās m cellarijs sui

pleissimā ptātē Ordiāuit eccīā ī me cā
ritatē·i·imūprit m̄ ut aubiz aīe ꝓpi
nē plus vel min9 ꝑm qđ requisierit
opis ei9 effectus vel cordis affectus
Multū em̄ amās et magna opans
plus mereť celestis cōsolacōis q̄ mi
nus diligēs et minus opis exhibēs·
ꝓpter hoc đt dñs iob· xxxij· In domo
ꝑis mei māsiōēs multe sūt· De eccio
nō q̄ p sex ydrias sex vtutes intelli
gūt quas sex psone in sex etatibus
siue tpibz huiꝰ mūdi ad eccīe nupcí
as obtulerūt· Higule vero ydrie ca
pūt metretas binas vel ternas· p
ma ydria ē innocencia· scđa iusticia·
tercia obedīēcia· q̄rta paciēcia· qui
ta pemitēcia· sexť caritas siue benuo
lencia· Igiť prima ydria ē innocēci
a· Hāc obtulit abel ad nupcias xpi
Hec aūt innocēcia signabať p illū
agnū quē abel dicitur obtulisse· Hi
ait em̄ agnus innocens ē et mūdꝰ
im et abel innocens fuit manibus
et mundo corde· Hūc aūt abel a nos
imitari đbemus ut innocēciam ad
xpi nupcias ꝺpertemus· Nullꝰ em̄
ad illas nupcias recipiť misi appo
tet ydriam innocēcie· vnđe dicit qui
libet electus in ps· xxv Ego in inno
cēcia mea ingressus sū· Itē in ps· c·
Perebulabā in innocēcia cordis mei
in medio domus mee q̄ diceret· Per
ambulauiđ ē oia eli ptransiui ho
stia et hoc p innocēciā cordis mei· q̄
videlicet cri ē in medio domus mee
ià st circa mediū corpis mei· Capit
autē ydria innocencie duas metre
tas· In duobz em̄ cōsistit innocēcia
Primū ē ne homo faciat miseꝛ· Se
cūdū ē ne đseratꝫ miserū· vñ đt au
gustinꝰ· Duobz modis nocet hō in
q̄ntū in ipo ē à faciēdo miseꝛ à đse
rēdo miseꝛ· Quis ē q̄ facit miseroes
qui infert violēcias vel insidias ra
pit res alienas· opprimit paupes·
furať· aliena coniugia sollicitat· ca
lūpnioſus ē vult inferre hoibz q̄ do
leāt studio maliuolēcie· Quis ē qui
đserit miseros: Qui vidit inopē ali
quo auxilio egētē et cū hēat qđ pre
stet contēpnit đspicit alienat ab eo
cor suū· Cum igiť ꝑm p̄dcā verba au
gustini nocens sit ille qui facit mise
rū vel qui đserit miseꝛ· p locū a ꝗtra
rijs innocēs ē ille q̄ miseꝛ non facit
nec miseꝛ đserit· i· q̄ nulli hoī nocet
ꝫ oibz libenter ꝓdest· Scđa ydria ē
iusticia· Hāc noe obtulit ad nupcí
as xpi· De iusticia nāq̄ noe đi geñ·
vij· Noe vir iustꝰ atq̄ ꝑfectus fuit a
cū đo ābulauit· Dñs eccīā eū testať
iustū fuisse ꝓpter qđ et dixit illi geñ·
vij· Ingređere tu et oīs domus tua
in archam· te em̄ vidi iustū corā me
Nos em̄ ad imitacōnē huius iusti
noe offerre đbemꝰ iusticiā· Qui em̄
nō venerit cum ydria iuste nūq̄ vide
bit regē glorie· ꝫ intrans cū iusticia
cernet deū in gloria· vñ đi in ps· xvi
Ego aūt in iusticia apparebo in con
spcū tuo saciabor cū apparuerit gla
tua· Capit aūt iusticie ternas me
tretas quia p iusticiam đbet homo
vnicuiq̄ redđere qđ suū ē videlicet
primo sibimetipi et đo· Proximo
đbet redđere boitatē ut videlicz boni
tatē exerceat circa primū suū cogi
tatu vbo et facto· Disciplinā sibimet
ipi dz ipe đbere ut corpus suū et aīam
sub disciplina castitatis regat et

tuſtodiat· Hoc ēcīā debet deo pſoluē
ut videlicet q̄q̄z ſcit deo placere li
bēt cogitet loquat agat· De hijs
tribz dī in p̄s· bonitatē diſciplinā et
ſciām doce me· Tercia ydria ē obedi
encie· Hāc abrahā repñtat ad nup
cias xp̄i· legit q̄ abrahā eximie fu
it obedīē· Vnde habet gen· xxv· q̄ dñs
ad emēdacōnē ſequēciū tp̄tās obe
dīēcīā abrahe dixit ad eū Tolle filiū
tuū vnigenitū quē diligis ysaac et
vade in terrā viſionis atq̄z offer eū
ibi in holocauſtū ſup vnū monciū
quē mōſtrauero tibi· Nō q̄ multa
dicūt hic q̄ aggūat obedīēcīā abra
he ēq̄z mirabilit̄ p̄mēdabilē reddūt
Primū ē qđ dicit· tolle filiū tuū· non
dicit tolle ſeruū tuū alterī? hoīs fili
um· Secūm ē q̄ addit vnigenitū· nō
em alterū habebat de legittima vx
ore ſua ſara· Terciū eſt q̄ ſubūgit
quē diligis ysaac· p̄miſſū em fuit a
brahe q̄ ex ysaac multi reges eſſent
naſcituri et ecīā ipe xp̄us ex eius ſe
mine ſpabat naſcituros· p̄terea in
ſenectute ſua genuerat eū· p̄ hās
āt cauſas mirabilit̄ dilexit eū· Quar
tū eſt q̄ nō iubetur tātū offerre par
tem fily ſui videlicet pedem vnum vel
manū vel auriculam ſed totū ipſum
precipitur in fruſta concidere et ig
ne cremare· vnde additur· et offer
eum in holocauſtū· Si em filius tā
tū pedem vnū vel manū amiſiſſet ā
oculū adhuc potāt filios procreaſſe
et ſic poſteritas abrahe nō peryſſet
Quintū eſt q̄ non iubetur ſtatim fi
lium occidere ſed dicitur ei· vade in
terrā viſionis ac· Si em ipm ſtatū
in ipſo feruore obedīencie iuſſus fu
ſſet mīt timere non tantū dolorē pa
tri intuliſſet quem poſt dies aliquos
expectauit· vnde dicit gloſa· Nō ſta
tim iuſſus eſt abrahā occidere filiū
ſed triduo ad immolādū ducere vt
longitudine tp̄oris tp̄tacō augere
tur· p̄r triduum cor ſcientibus cor
paterna viſcera cruciantur· et pro
lixo ſpacio pater filium intuetur· ci
bum cū eo ſumit tot noctibus pēdet
p̄uer m amplexu p̄ris cubat in gre
mio et p̄ ſingula momenta in patr
no affectu dolor occidendi filij emu
lat· Licet ergo abrahā timere poſſet
q̄ ex occiſione dilī filij ſui ysaac to
ta poſtēritas ſua deleret· ipe tñ ecīā in
die trō in eiusdē obedie vigore pmā
ſit quā h̄uit in p̄ma hora iuſſionis di
uine· p̄pter hoc abraham ab obedi
encia mirabiliter cōmendatur Nos
ecīā ad imitacōnē abrahe debemus
obedienciā apportare ad nupcias xp̄i
alioq̄n nō intrabimus in regnū dei
Obediencia nāq̄z aperit portā para
diſi que extruſa inobediencia clauſa
fuit· vnde dicit qđā ſcūs in vitaſpa
trū· Obedīēcia ē celos aperiens et hoi
nē de terra leuans· Et nota q̄ obe
dīēcia tā nobilis ē vtus q̄ oibz ma
rtiribz ſacrificijs añferet· Hinc eſt q̄
dt ſamuel ad ſaul p̄mo R· xv· melior
eſt obedīā q̄ victime· et auſcultare
magis q̄ offerre adipe arietū· qm q̄
ſi pcm ariolandi eſt repugnare et
quaſi ſcelus ydolatre nolle acquieſ
cere· Capit autem ydria obedienci
duas metretas· In hijs em duobus
cōſiſtit vera obediencia vt videlicet
noſmetipſos et omnes res nras ad
voluntatem dī et ad mandatū eī

hilariter exponam⁹. Hic em̄ fecit il
le scūs abrahā qui primo semetipm
dño obtulit exiēs videlicet ad māda
tū eius de tra sua et de cognacōe sua
et de domo pīs sui et exulē se faciēs
pegrinū. et tāq̄ eciā corpus suū ad
p̄ceptum dñi cruciciēs. Sedo obtu
lit id qđ inter res suas habebat ca
rissimū videlicet dilāssimū filiū suū
quē patissimus fuit immolare nisi
dñs mādatū suū p angelū reuocas
set Quarta ydria ē paciēcia cū qua
venit dauid ad nupcias xp̄i. Mira
bilis em̄ dauid pacīe legit extitisse.
Cū em̄ p̄sequerēt eum saul vsq; ad
mortem q; mortē eius vehemētissime
sitiebat. Duabz vicibz eō tradidit in
didit saul in manus dauid ita q; da
uid saul potrat occidisse. Nō aūt oc
cidit eum sed p̄scaucionē eius susti
nuit pacienter. Legit em̄ p̄mo R. xx
iiij. q; cū saul cum tribus milibus vi
rorū electis ex oi israhel p̄sequeretur
dauid et ad aluū purgādū quādā
spelūcā itroisset in qua dauid cū su
is armigeris latitabat. instigatus
dauid a suis q; sciū in intencionē pte la
tebāt spelunce ut occideret saul. nō
eū occidit ꝫ partē clamidis saul silē
ter p̄scidit. Exeunte vero saul de spe
lunca secutus est eum dauid et ostē
dit ei partem clamidis sue quā pre
sciderat et dixit ei q; sicut partē cla
midis ip̄ius abscidit. sic eum ipse
potrat occidisse. adiecitq; quē p̄seq̄
ris. rex israhel quem p̄sequeris. Ca
nem mortuum sequeris et pulicem
viuū. Ecce quante paciēcie et humi
litatis fuit. Legitur eciam primo R.
xxv. q; iterato saul cū tribus milibz
diuorū de electis israhel quesiuit da
uid in quodā deserto. Qđ intelligēs
dauid assūpsit secū quēdā nomine
abysay et venit nocte ad locum vbi
saul castrametatus est. Inuenitq;
saul et totū exercitū eius dormiētē
Cūq; dixisset abysay p̄fodiā saul lā
cea et affigam terre non p̄misit da
uid sed accepit lāceā et ciphū q̄ erāt
ad caput saul dormiētis Cūq; recēs
sisset dauid et vertice mōtis ascēdis
set. esseq; inter eum et saul grande
interuallū clamauit dauid et increpuit principē exercitus saul q; male
custodierat dominū suum. dixitq;
saul. Quare querit rex israhel puli
cem vnū sicut p̄sequitur aquila p
dicē in montibus et adiecit. Ecce ha
sta regis. trāseat vnus de pueris re
gis et tollat eā. Legit eciā ij. R. x vi.
q; cū absolon filius dauid insurrexisset cōtra p̄em suū egressus est da
uid ex ihr̄lm et oēs illi q̄ fideliter ad
hēbāt ei. Quo egresso quidā vir no
mine semey p̄cēdebat egrediens et
maledicebat mittebatq; lapides cō
tra dauid et dixit. Egredere egrede
re vir sanguinum et vir belial red
didit tibi dominus vniuersum san
guinē domus saul qm̄ inuasisti reg
nū pro eo. dixit aūt abysay. Quare
maledicit hic canis morituus dño
meo regi. vado et amputabo caput
eius. et ait dauid Dimitte eū ut ma
ledicat. dimitte eum vt maledicat
iuxta p̄ceptū dñi si forte respiciat
dñs afflictionem meam et reddat
mihi bonum pro maledictione hac
hodierna. Ecce q̄m paciens fuit da
uid hic. et multa alia leguntur de

pacīēcia eius· Nos ecīā ad imitacō
nē dauid dēbem⁹ offerre ydriā pacīs
Qui em̄ pacīēciā nō attulerit aiam
suā saluaē nō poterit· qui vero cū pa
cīēcia venerit ille a regno dei nō peri
bit· ꝓpē qđ dñs dt lu· xxi· In pacīa
vrā possidēbitis aias vrās· dr ecīā i
ps· ix Pacīa paupm nō pibit i finē·
capit ydria pacīe tres metretas· q̄
cūqz em̄ vult esse vere pciens opor
tet ut odiosa vbā et fcā maloꝝ hoiz
sustineat pcienē· Quīta ydria ē pī
tīcia· Hanc zorobabel apportāit ad
nupcias· legīt em̄ in libro regū pa
lipomenon q̄ plūs iudeoꝝ q̄ erant
in regno iherusalē ꝓpē multa sceleā
a pcīa q̄ cōtra dñm cōmiserāt a re
ge caldeorū q̄ nabugodonosor wca
bat captiuati sūt et i babilonem de
ducti· vbi septuagīta annis amarā
passi sūt captiuitatē· verū cū tādē pe
nitērent se dñm grauiē exacerbasse
p cyrū regē psarū et caldeoꝝ licēcia
ti sūt ut reuertrēt in ihēlm· Reuer
si itaqz sūt ducē hūtrs zorobabel· E
rat em̄ pūceps oim illorū q̄ de capti
uitate ꝓpē pmam sūt reūsi· sicut le
gīt in esdra et neemia· Nos ecīā ad
imitacōnē zorobabel debem⁹ dño of
ferre pmaz pserā cū oīs pcraueri
m⁹· et ꝓpē hoc sine pma nō possim⁹ i
trare regnū celoꝝ· De pmo videlicz q̄
cēs pcō sim⁹ obnoxij dt io· j· i· Si
dixerim⁹ q̄m pcīm nō hēm⁹ ipi nos se
ducim⁹ a veritas i nob nō ē· Dicit ec̄
paulus ad ro· iij· oīs pcraueūt et
egēt grā dei· glō· i· indulgēcia a reia
pcōꝝ De scdo videlz q̄ sn̄ pma pcō
res nō pnt intrare regnū celorū· dr
math· iij· vbi sic legīt· Cū ihs cepit
ꝓdicare et dicē· pmam agite q̄ appīq̄
bit em̄ regnū celoꝝ· Igīt q̄ nō agit
pmaz nō a ꝓpīq̄bit ei regnū celoꝝ·
imo clōgāt ab ipo· ꝓpē qđ ecīā dñs
dt lu· xiij· Nisi pmaz egeritis cēs pi
bitis· capit aūt ydria pme duas me
tretas· Ad verā q̄ꝑpe pmāz ptinz vt
nō solū hō pcīrat de malis cōmissis
ꝫ ecīā de bonis omissis· Nō solū ei hoi
ꝓcipit ne faciat malū ꝫ ecīā mādat
ei ut faciat bonū Qui igīt a mala cō
mīsit et bō obmisit· nāe ē ipi ut pei
teat q̄tin⁹ ad regnū dei pueiat· Ter
ta ydria ē caritas siue bmiuolēcia·
hāc spālibz hoibz alys apportat ad
nupcias eāe ipe filꝰ dei· Tāta q̄ꝑpe
caritatē siue bnuolēciā exhibuit no
bis filꝰ dei q̄ ecīā supemin⁹ hūane
scīē sicut dt aplūs ad ephe· iij· Et nō
q̄ caritas magne potencie est apud
dei filiū· caritas em̄ iussit introire in
virginis vterū· caritas reposuit eū
in artū presepiū· caritas fecit eum
ꝓpter nos in hoc mūdo sustinē mul
tiplex incōmodū· caritas tādē suspē
dit eum in crucis patibulū· caritas
iubet ut omni hominī penitēti pādat
miserīcordie gremiū De caritate ei
am dt augustin⁹· O caritas q̄ mag
nas vīes hēs de celo dēū deposuisti·
O cara saītas· O scā a vera caritas
q̄ tāta es in cris q̄nta es i celis Nos
ecīā ad imitacōnē ihu debem⁹ appor
tare ad nupcias triūphantis eāe y
driā caritatis· vnde dt nobis ipe ihs
math· xxij· Diliges dñm dēū tuū ex
toto corde tuo et ex tota aia tua a ex
tō mēte tua a ꝓxim tuū sicut tipm
q̄ dicēt· diliges d· d· t· ex to· cor· t· q̄
dulcē creatrē ꝓpe ci dēdit tibi cor iq̄

est pncipiū vite et finis. Cor em̄ est mēbrū qđ p̄mo recipit vitā et vltīo dimittit vitā. Et ex tota aia tua q̄ pū receptorē. Ipe em̄ p te posuit ai mā suā. et in tota mēte tua q̄ copio sum remuneatorē Ipe em̄ pl9 dabit tibi possessiois in celo q̄ mēte possis vel cīā audeas exoptare. Diliges ecī am pxim tuū sicut teipm. i. sicut tibi ipi libenē bn̄ facis et lesioi tue sollicite caues. ita ecīā pxio tuo bn̄facies et lesioi sue diligenē caue memento. Dele9 igit̄ ydriā caritatis sine veiuolēcie nobiscū apportare. alioq̄n nō poteim9 intrare vitā etnā. vnde dt iohis. j. iij. Qui nō diligit manz in morte q̄ dicēt. q̄ caritatē nō apportaueit in morte ppetua pmanebit. Capit ecīā ydriā caritatis tres metretas Qui cī deū vē diligit libenē sustinz ppē ipm pauptatē et pcēptū et cē mortē q̄ntū libz durā et amarā. cū ipe ppē nos hec ēa sustinueit. Sustinuit em̄ dei filiꝰ qm̄ p̄or dilexit nos magnā ppē nos iopiā et pauptatē et magni ōtēptus vilitatē necnō et dire mortis acerbitatē. ¶ De q̄rto nō q̄ ille sex lapidee ydrie q̄ erāt ibi posite p̄m purificatōnē iudeoz. Prio fuerūt iplete aq̄. demū aqua illa in vinū optimū ē conuersa. Per hoc aūt sigmificat̄ q̄ pre dē sex virtutes exercitores earū in via huiꝰ vite in qua hō vix sibi pt cauere a maculis tā q̄ aqua purificāt. In p̄ma vero quēlibz elem̄ sicut nobile vinū mirificē letificāt. Vinū q̄ppe vtutū corda letificat eloz. Dicūt ēt sex p̄dē vtutes ppē hoc lapidee q̄ hō p eas asseqūt bītudis eēmitatē. Lapides q̄ppe duabiles sūt et p lōga secula pmanentes. Rogate ergo dn̄m ut det nobis sic scōrū virtutes imitari ut eē mēam̄ ipis i gl̄a sociari

Dnīca tercia post ephiam S. xvij.

Qm descēdissz ihs de mōte ecce lepsus venies adorabat ihm dicēs. Dne si vis potes me mūdare. Quatuor sūt hic pncipaliē notāda. Primū ē qđ p hoc q̄ ihs a mōte descēdit intelligat̄. Secm̄ ē quid p lepsū moraliē oñdat̄. Terciū qđ hoc sit q̄ lepsus a dño mūdari p̄catur. Quartū ē q̄t ad emūdacōnē leprosi req̄rāt̄. ¶ De p̄mo nota q̄ ppē hoc ihs de monte descēdit ut ostendat se se libenter velle p̄cōribz miserēri si velint vemā postulare. Mons em̄ significat eminētē austeritatē iusticie vallis aūt exprimit suauem suum mie. Monet igit̄ nos ipe dns. ysaye xxv. vt q̄ diu est in valle mie cōūtemur ad ipm. vt aūt sic Conūtimini ad me et salui eritis oēs fines terre q̄ ego dns et nō ē alius. in memetipso iuraui q̄ dicēret. q̄ diu vobis patet fin9 mie vite cōūtimī ad me oēs p̄cōres in q̄busq̄ ecīā sitis finibus terre. Ego em̄ sū dns q̄ possū vos saluare. et nō ē alius qui possit ab ira mea vos protegē. Q aūt velim vos saluare si ad me cōūsi fueritis p hoc pbare potestis q̄ hoc iuraui in memetipo id ē ac si iuraueri certū oñdi p sanguinē meū quem ex corpe pro vobis effudi. Conuertantur itaq̄ ad dominū q̄ diu ē in planicie mīsei cordie q̄ cū iterū ascenderit mōtē iusticie non parcet alicui pcōri. ꝫ p̄m meita vnius cuiusq̄ iusticias iudicabit. sicut ipe dicit in p̄s. Cū acceptro

tepus ego iustitias iudicabo. De
sedo nō q̄ plepsū q̄bz pōr exp̄mi
tur. Siaut ei corp̄ p lepr̄ corrūpit̄
ita eccl̄ā aia p pēm inficit̄. Et sicut le
pra q̄tuor mala iportat hoi videlicet
q̄ fāt eū immundū deformē fetidū et
raucū. ita et pēm aiaz imūdat de for
mat fetidā reddit et mutā. De p̄mo
videlicet q̄ aia p pēm imūdet̄ dt ie.
tremis. i. et loquit̄ sic de anima pec̄a
trice. Sordes eiꝰ in pedibz eiꝰ q̄i di
ceret. Ita ē repleta imūdicijs pēc̄ꝑ
q̄ a capite vsq̄z ad pedes ē inuoluta
sordibz. Itē ie.mi. dt ibidē. in circuitu
eiꝰ hostes eiꝰ fcā ē i hyrlm q̄i polluta
mēstruis int̄ eos q̄i dicēt. hostes aie
pec̄atcis. i. dēones sūt i circuitu eius
de fedāt̄es eā pēis. p̄ñ ipa ē int̄ eos
idest dēones ita imūda ac si menstru
is sit polluta De sedo videlz q̄ aia p
pēm nō solū imūdet̄ sz eccl̄ā deformet̄
dt ie. in tremis. i. Egressus ē a filia
syon ois decor eius q̄i dicēt. ab aia
pec̄atrice q̄ olim fuit filia syon. i. filia
grē p pēa que ēmisit ois decor eiꝰ
exyt. i. totā pulchritudinē mēbrorū
amisit. Lepra em̄ q̄nq̄z ē violenta q̄
totū vultū hois deturpat auferēs ei
labia nasū caules et alia membra.
vñ a pēor p̄t hoc dicē qđ dr treñ. iij.
Vetustā fecit pellē meā a carnē meā
ptriuit ossa mea. Per pellē siue aurē
q̄ ornatuā ē corpis itelligit̄ nitor di
ne grē. p carnē itelligūt opa mie. p
ossa nōnt corpales labores utpote ie
iunia pegnacōes vigilie q̄ cia dya
bolus aufert hoi ut dissipat p pēm
De tcō videlicet q̄ pēz fetere faciat
aiam dr ysa. xxxiij. Interfā eoz pici
ent̄ et de cadaueribz eoz ascēdet fetoz

Per infēcōes itelligūt pēores quos
dyaꝰ gladio imq̄tatis infecit ꝑter
qđ piciūt a sinu grē et de cadaueri
bz eoz. i. de aiabz pēo inuolutis et
corruptis ascendit fetoz quē deꝰ et ā
geti eiꝰ sustinē nō pūt. dt eccl̄ā ice. ij.
Ascēdet fetoz eiꝰ et ascēdet putredo
eius q̄ supbe egit. Hec dicit̄ de pēo
re q̄ q̄m supbe agit dū pēis suis au
dēs impugnare. ꝑtrea ascendens
est fetoz eius et putredo in nares di
uine vlc̄ōis. hinc eccl̄ā dt anselmus
O q̄ tolerabilius cam̄is putridus se
rat hominbz q̄ aia pec̄atrix deo. De
quarto videlicz q̄ pēm raucā imo
mutā reddit aiam dr in p̄s. xxxvij.
et loquit̄ ibi p̄s. in psoā pēoris. Ego
tanq̄ surdꝰ nō audiebā et sicut mus
tus nō apiens os suū. Cotidie dñs
etna supplicia cōminat̄ pēoribz. nec
tñ hanc cōminacōnē pcipiunt aure
cordis. Surdos em̄ facit eos amor
terrenoz et delcātō pēoꝝ. Pēores
eccl̄ā licet sciāt se in ira dñi ꝓstitutos
nō tñ aperiūt os suū ut cū vera con
fessōe mīseri cordiā dñi depcent̄. Mu
tos quippe ymmo mutos dyaꝰ eos
fecit p pēm. Vñ dr mathi. xy. et luce
xi. q̄ ihs de quodā obsesso demoniō
cecāt quod erat mutum idest qđ sol
ebat illū mutum esse quē obsederat
vtinā dñs demoniū istd lōge pellat
a nobis. Igit̄ p lepsū intelligit̄ ois
hō cui septē principalia vicia dñan
tur videlz supbia ira accidia iuidia
auaicia gula et luxuria. Vnde eccl̄ā
quatuor dicūt̄ ee spēs lepre q̄ septē
pēis mortalibus adaptāt̄. Prima
spēs dr allopicia a hec gnāt̄ ex ipu
ro sangne. p hāc aūt supbia figurāt.

Supbi quippe semp eleuãt q ex al
to sangne id ẽ ex nobili dscẽdẽt pa
rẽtela. Dicit ãt allopitia q̃i vulpia
Alepes em̃ vulpes diait et bñ supbi
a vulpibz cõpat. Supbi q̃ppe semp
ad modũ vulpiũ magnã post se ge
stũt trahẽ caudã famulorz. Supbe
ei mulies magnã sibi faciũt caudã
vestimẽtorz. Sedã spes lepre dr ele
phãcia Hec nascitur ex melãcolia et
sigt acridiam et auariciã. Acridiosi
quippe et tãq melãcolici pigri sũt et
põderosi in obsequio xpi. Melãcolia
ciã multũ hz de nã terrestri. et xpẽ
hoc sigt auariciã. Auari nãq semp
terrã et terrena sitiũt et cõcupiscũt.
Tercia spes lepre dr leomina. hec na
scit ex colera et sigt irã et odiũ siue
inuidiã. Iracũdi quippe q multũ de
colera dyabolica qui tanq leo rugi
ens circuit q̃rens quẽ deuoret semp
exardscũt in furorẽ et irã. Que ira
cũ se sufficienẽ vlcisci non pt in odiũ
et in inuidiã cõmutat. vñ dr aug.
Quid ẽ ira? Ardor et libido vindicte
Quid ẽ odiũ: Ira inueterata Quar
ta spes lepre tiriasis appellat. hec na
scit ex flegmate et sigt gulã et luxu
riã. In gulosis nãq et luxuriosis
multũ flegma turpitudinis dñatur
et luxurie. Et xpẽ hoc tãq lepros a
deo et sanctis ãgelis deiutãt. De
tercõ nota q sine causa lepsus iste
rogabat dñm ut mũdaret eũ. Qui
nãq em̃ in lege moysaica lepre adiu
dicatus erat q̃nq; xpẽ hoc dãpna si
ue incõmoda sustinebat Primũ eat
q habebat dissutũ vestimẽtũ. Secũ
dũ q debebat hre caput nudũ. Ter
cium q habuit os vste contectum.
Quartũ q clamabat se sordidũ et
cõtaminatũ. Quintũ q solus extra
castra filiorz israhel habebat habi
taculũ. De istis quinqz dr leui. xiij.
Quicũqz maculatus fuerit lepra eit
separatus ad arbitriũ sacerdotis. ha
bebit vestimẽta dissuta caput nudũ
os veste cõtectũ. contaminatũ ac sor
didũ se clamabit. oi tpe q lepsus ẽ a
imũdo solus habitabit extra castra. Hec
q̃nqz de dãpnatis pcorib; expmunt
Primo em̃ pcores qm̃ stolã inno cẽ
cie sibi in baptismo cõcessã p pca su
a lacerauerũt q inq̃nauerũt nec eã
acu pme recõsuerũt. nec eã suis lac
rimis abluerũt. xpter a semp lacera
ta q immũda in inferno deferẽt idumẽ
ta nec dabit eis illa vestis nupcial
qua oms filij dei vestient. Secdo q
oms pcores xpi scelera sua coronã
regni celestis pdiderũt xpi hoc hẽbũt
caput nudũ. vñ et ipi dicũt in treis
iij. Ccidit corona capitis nr̃i ve no
bis q pcauim. Tercõ dãpnati pre
catores os veste cõtectũ hẽbũt q nõ
admittẽt ad cõcentũ ãgelorz et oim
electorz vbi gla in excelsis deo et alla
et scis scis scis. et te deũ ypetue cõ
cinet. Quarto miseri pcores clama
bũt se sordidos et contamiãtos. Crude
litas em̃ eius ignis faciet eos pti sta
ri cũ dolore q sordidi sint et immũdi.
Quinto eciã pcores a deo reprobati
soli habitabũt extra castra filiorz israhel
q tuc nõ hẽbũt spem q ad electorz cõ
sortiũ admittant. xpter hec que pre
dicta sũt dns dr ad dãpnatos ysaye
lxv. Ecce pui mei q̃ medẽt et vos esuri
etis. ecce puit mei bibẽt et vos sitietis
ecce puit mei letabũt et vos confundemi

ecce seruū mei laudabūt p exultacōne cordis et vos clamabitis p dolore cordis et p contricōne spūs vlulabitis Ecce ḡtuor in vna auctoritate q̄ patient illi q̄ ex̄ electōr cōsorciū electi fuerūt Paciēt ei fons habitatē sitis inolerabilitatē eterna p̄fusionē et cordis ac spūs afflictōnē. Igit̄ q̄ leprosus id ē peccator tot dāpna pacient a mala misi a pctorū sordibus fuerit emēdatus. Propter hoc debet ire in occursū dñi q̄ diu ē in cāpo misericordie. Debet in q̄ ire p iugem meditatiā mortis sue. Ille nāq; vadit in occursū dñi qui mortis sue iugit recordat. In morte etenim nra p̄sentabimur eterno iudici put in corpe gessimus recepturi siue bonū siue malū fuerit. Debet etiā leprosus id ē pctor occurrēs dño sic orare. Dñe si vis potes me mūdare ḡsi dicēt. dñe ego miser pctor tā ḡuit te offendi q̄ nō audeo te p emūdacōne mea inpellare. verūtn scio q̄ si vis potes p tuā miam me mundare. ¶ Decimo nō q̄ ad hoc ut leprosus .i. pctor ḡlibet emūdet tria sūt p̄cipaliter necessaria. Primū ē ut manū dñi cōtingat. Secūm ē ut sacerdoti se oñdere nō vereat. Terciū est ut ab ipo hoc munus qd̄ p̄cepit moyses offeratur Per p̄mū notat vera cōtricō. p secūm exp̄mit pura cōfessio. p terciū intelligit p̄malis satisfactio. Primo itaq; nāe ē pctori ut manu dñi cōtingatur. vñ dr in p̄ti euāgelio. Extēdēs ihs manū tetigit eū dicēs. volo mundare. Tūc ihs manū mie tangit pctore qñ immittit ei veram cōtricōnē. De hoc tactu dicit in ps. c. iij. q̄ respicit terrā et facit eā tremere q̄ tāgit montes et fumigant. Nota q̄ p terram intelliguntur pctores. Ipi em̄ p frequentē montē demonū quasi terra terruntur. Ipsi ecia tanq̄ montes contra deum p pcta sua ausu temerario erigunt. Respiciens ergo dñs terrā misericordie oculis facit eam tremere tremore pñie. tangens ecia montes manu grē facit eos fumigare p lacrimas cōpūctionis intime. Dedonecessariū ē pctori ut ostēdat se sacerdoti p puram cōfessionē. vñ dñs dixit leproso. Vade ostende te sacerdoti. Ille ostēdit se sacerdoti q̄ oia pcta sua pure ac integre cōfitet. Oia em̄ pcta que cōmisim9 ambulādo. stādo. sedēdo discreto cōfessori plenarie sūt cōfitenda. Tercō p̄cipit penitēti ut offerat penitencialē satisfactionē. Hinc ē q̄ dñs ait leproso. vade et offer p emundacōne tua munus qd̄ p̄cepit moyses in testimoniū illis. Nota q̄ ex̄ p̄ceptū dñi qd̄ dedit moysi in leuit. xiij. Nullus leprosus adeo pauper erat quin p emūdacōne sua offerre deberet agnū vnū et olei sextarium aut par turturum aut duos pullos columbarū et decimā sile oleatū. Per agnum quod animal est innocens et innocuū. hoc significat q̄ ille qui vult vere penitere resumē debet aginā innocenciā. Omne quippe dāpnū qd̄ alicui intulit hoi siue verbo siue facto ad plenū ei debet restituere secūm omne posse suū. p̄terea decet ps cauere debet ne aliquē dampnificet aut cōtristet. Per sextariū olei sex opera misericordie figurāt videlicet panē p̄bē esurienti. et potū sitienti. nudū vestire. viatorē in hospicium cape

infirmū visitaē et incarceratī ăgustī
as subleuaē. Et bñ mia oleo cōpaī
Siaut em oleū lenificatiuū ē doloz
im eciā dñ p eleōsinas et opa mie
placaī et pātrici aie ꝓpiaī. Per
par turtuz sigī duplex ieiuniū a ci
bis matrialibz et ieiunū a mūdali
bz gaudijs atqz wluptatibz. Turī
em amisso cōpare suo ieiunat ab oi
bus gaudijs in ābz alie aues delcā
ri ꝓsueuerūt. Per duos pullos cōlū
barū notatur oracō plena gemitibz
Duplici quippe de causa gemē debet
ꝑmitēs ut colūba. tum qz deū grauiē
eracerbauit. tū qz semetipsum plu
ribz boīs spoliauit Per dcimā simi
le oleare figuāt deuota adimpletio
dcē pceptoz dñi. Siaut em pāis si
milagineus cor hois cfortat et siaut
oleū ardēs in lampade domū illumi
nat et eciā oibz alijs lūribz supferē.
Sic eciā dcē pcepta dñi quemlibet
xpianū in tertis cōtra dyabolū robo
rant et cōfortant ipmqz in celis cla
rificāt et sup thronos regales exal
tant. Rogate ergo dñm ut sic nos a
pcoz lepra purificare dignet ne le
atoz societas nob in postez denegeī
Qđ nob pstaē ac. Dmo. xviij.

Dominica quarta post ephiam

Omine salua nos ꝑmus. ma
thei viij. Quatuoz sūt hic
pcipaliter notāda. Primū ē quis
sit ille a quo salucō postulaī. Se
cūdū ē quid p discipulos q̄ se salua
ri petierūt intelligaī. Tercīū ē in qui
bus casibz hō indigeat ut ei subsidi
um saluacōis afferaī. Quartū ē q̄
bz eīna saluacō scptuē testioio ꝑmit
taī. De ꝑmo nō qz ihs ē ille quē
oīs hō p saluacōne sua sollicite debz
inuocaē. vñ ipe dr ysa. xlviij. Ego do
minꝰ deꝰ tuus saluatoz tuꝰ. dr eciā
ioh. iij. ipe dei filiꝰ de seipo. Non mi
sit deus filiū suū ut iudicet mūdū. sz
ut saluet mūdus p ipm. Hūc salua
torē ptierūt oēs pīarche et ꝓphete
xpē qđ ysayas i psoā eoz sic ait xlv
c. Rorate celi desup et nubes pluant
iustū apiaī tra et gīminz saluatorē
Per celos intelligūt pēs et filiꝰ a spi
ritus scūs Per nubes ātmia et veri
tas figurāt. Per trā quoqz notaī
btā vgo maia. Orāt igit sci pēs vt
celi toraē dignēt idē ut pē et spūs
emittāt filiū. qz patus erat ad mit
tendū. rogant eciā ut nubes pluant
iustū id ē ut mia et veritas e celo de
ducāt dei filium Mia quippe imitta
uit filiū ut ꝑmittēt se ventuz. Veri
tas vo cōpulit eū ut exsoluēt ꝑmis
sū. Decet em ut in dei filio veritas in
uemiaī. Precāt eciā sci pīarche ac
ꝓphete ut btā vgo q̄ ē terra grā ple
na apiaī p deuocōnē et p cōsensum
fidei ad verba āgeli qui dicturꝰ erat
ei qz ꝓceptuā essz filiū dei ut sic gmi
net. i. pariat saluatorē toci mūdi.
De scdo nō qz p discipulos ihu intelli
guntur boni xpiani. Siaut em boni
discipuli magistrū suum sequūtur.
eiusqz preceptis obediunt. Ita eciā
xpiani debent ihm sequi ac manda
tis eius obedire Sed quoz sum debe
mus sequi ihesum: Certe in ecclam
vñ dr in pūti euāgelio Qz ascendēte
ihu i nauicula secuti sūt eū discipuli
ei. Per nauicula scā eccla figuraī.
Sic em nauicula i pcipio et i fine
stricta ē qz āgusta i medio spacioſa

xviij

et magis extēta. Ita ecīā scā ecīa in
principio sui paucos hūit veros fide
les. paucos ecīā in fine sui q̄ dēū vē
colāt hēbit. q̄ultoz em̄ caritas i fine
seculi refrigescet. vērūtn̄ sicut prima
ps nauicule et posteior eminēcior ē
q̄ sit media. Ita ecīā scī apli et mar
tires q̄ ecīam in suo sāgne funda
uerunt p vērā caritatē corda sua ad
dēū hēbāt suspēsa. Hēbit ecīā ecīa
in fine sui gl'osos martires q̄ feruēti
caritate cor suū ad dēū erectū hēbunt
Igit̄ ihs carnē assumēs ē corpaliē
ingssus ē scāz ecīaz ut videlz fās et
vbis formā viuēdi ecīe sue daēt. ce
pit em̄ ihs facē. q̄ibz ergo xp̄ianus
dz seq̄ ihm̄ gressibus suis bone vite
Et nō q̄ mīlti noie sūt in ecīa. pauci
vo in ea sūt meito bone vite q̄ulti ei
diaūt ihū dñe dñe. a tn̄ nō faciūt ea q̄
dt ihs. Quid valeret hoi q̄ tm̄ ore
esset in naui ß mambz et pedibz veli
quaqz pte corpis sui essz extra naui
in magna tēpestate mīltū de submer
sione talis hois esset timēdū. sic ecīā
mīlti xp̄iai sūt q̄ tm̄ solo ore sūt i na
uicula ecīe. Xp̄iani q̄ppe vocāt a se
in dēū credere p̄fitēt pedibz tn̄ et ma
nibz sūt extra ecīaz. nō em̄ viuūt ut
xp̄iani q̄ nec circa dēū p vērā dilōez
afficiūt nec ecīā fidē quā ore loquūt
bonis opibus exequūt. Tales certis
simi debent esse q̄ misi nauicalā mai
bus et pedibus intraueūt idest misi
bona ope faciant et deum ex corde di
ligant in abyssū perpetue dampna
cōnis demergent. Debent ecīā xp̄ia
ni tamē boni discipuli mādatis dei
obedire et in ipis iugit̄ meditari. vñ
dicitur in p̄s. Meditabar in manda
tis tuis que dilexi nimis. Dedit aūt
nobis dñs duo mādata q̄ factis adi
plere debem9. De istis mandatis dt
in p̄s. xxxiij. diuerte a malo et fac bo
nū. Nota q̄ triplex ē malū a quo est
diuertēdū. et ē triplex bonū qđ ē faci
endū. Diuertēdū em̄ ē a malo mali
cōse auaricie a malo lutose luxurie
et a malo ābicōse supbie. Diuertēdū
in q̄ ē ab hō triplici malo ut videlz p
malicōsam auaīciā nec corpi nec ve
bus p̄ximi noceamus ut p lutosam
luxuriā aias nr̄as nec corpa pollua
mus et ut p ābicōsam supbiā dēū q̄
diligit huiles nō offendam9. Debē
ecīā triplex bonū facere. primū bonū
ē ut p pias eleōsinas paupibz assi,
stam9. scōm ē ut p vērā pn̄iam aia
rū nr̄ax maculas abluam9. tercīū
est ut diuino cultui deuotis orōibz in
sistamus. ¶ De tercō nota q̄ sex ge
nera hoim̄ indigent saluatore. Pri
mi sūt quibz immnet fluctuū seui
cia. Secūdi sūt quos p̄mit fames et si
tis angustia. Tercij sūt quos vexat
infirmitatū molestia. Quarti sūt
qui multitudinē hostiū incīderunt.
Quinti sunt qui periculosa deuia er
rantes intrauerunt. Sexti sūt qui
iam p ignis incendiū perire cepērūt.
Primi igit̄ indigent saluatoē q̄bus
imminet fluctuū seuicia. vñ dī i p̄
ti euāgelio. q̄ cū motus magnus fa
ctus esset i mari ita ut nauis opiret
fluctibz. accesserūt discipli et suscita
uerūt ihm̄ dicentes. Dñe salua nos
perimus. Nota q̄ hodie in mari hu
ius mundi fluctus sunt viciorum
quibus naui sc̄ē ecīe dya9 miābilit
infestat et impugnat. vnde oseeiij.

Nō ē veritas et nō ē mia et nō ē scia
dei in tra· maledcm̄ et mēdaciū a hoi
cidiū et furtū iundauerūt et sanḡs
sanḡnē tetigit· Nō ē veritas in tra q
pauci sūt q̄ veritatē vbis et fās exe
quāt· Et nō ē mia in tra q pauci sē
q̄ sciat teneret paupm miserēāt Et
nō ē scia dm̄ i terra q pauci sūt qui
passionē ihu cōpassiois oculis itueā
tur· vñ dr ips· liij· Nō ꝓposuert deū
ante cōspectū suū· Q aūt vera scia
sit aū deuocōne vemimsi passionis
ihu testat aplūs ita scribēs ad cho·
i· ij· Nō iudicaui me scire aliq̄d inter
vos nisi ihm xpm et hūc crucifixum
Cū igit veritas et mia et scia dm̄ nō
sint in tra· quid ē in tra: maledictū
em̄ in tātū inualuit in mundo q ho
mines iumentis suis et ancillis et
etiam pueris suis in die multociens
maledicāt· Et quid de pueris dicam
etiā ipi creatori suo q̄ pluries male
dicāt· vñ ipe dr p iēm· xv· Cōes ma
ledicūt m̄ tēdaciū· Veritate q̄ppe de
relicta mēdaciū pene oēs hodie ꝓple
tūt· vñ dr iē· ix· Douauerūt linguam
suā loq̄ mendaciū· Ibi dr glō· Vsus
reddit mḡm· consuetudo altera na
tura est· Homicidiū etiā habundat
in terra· et licet hoicidiū nō fiat ab
oibz manu· fit tn̄ ab infimitis ore et
vide· Ille manu ꝓmittit homicidiū q̄
corpaliter hoinē interimit et occidit·
Ille lingua ꝓpetrat hoicidiū q̄ ꝓxio
suo detrahit et bona opa eius mutit
Ille vide homicida existit q̄ frēz suū
odit· vñ dr ioh· j· iij· Oīs q̄ odit frēm
suū hoicida ē Furtū etiā inundat in
terra· Per furtū intelligit oīs cōtre
tatiō rei aliene inuito dño rei· Istud
furtū ꝓhibuit dñs exo· xx vbi dr Nō
furtū facies· vbi dr glō aug⁹· Furti
noie intelligit oīs ꝓtrectatiō rei alie
ne· Furtū igit inundat q̄ simoie rapi
ne vsuē et mltiplices doli siue falla
cie nis exercuerūt in tra· Adulteriū
etiā mūdat in tra· Per adulteriū ve
ro nōt luxuria q̄busq̄z mois exple
at siue cū soluta siue cū cōiugata sū
cū q̄sangea vel feia dō dicata sū nāli
ter peccet sū etiā pām ināliē attēpte
tur De tā mltiplici adultrio dr iē· xx
iij· Adulteriis ipleta ē tra et sanḡs
sanḡnē tetigit· Sanguis cē hodie
sanḡnē tāgit in tra q̄a pēc.es sup
vnā iniq̄tatē aliā apponūt iniq̄tatē
et ita exaggḡuauert iniq̄tates suas
que siat onus graue grauant sup
ipos· Conuemienter aūt p sanḡuinē
intelligit iniq̄tas q̄ siat p sanḡnē
vestis inquinat· ita etiā p iniq̄tates
aia maculat· Cū igit fluct⁹ iniq̄ta
tis mūdat in tra et ḡuiter nauicalā
ecce cōcutiāt· nec habem⁹ ne ab hys
fluctibz in pfundū ifermi dēhamur
ut dñm deuotis pēcbz et assiduis ex
citem⁹ vt videlicet ipe in adiutoriū
nrm̄ exurgēs impet vētis et mari
et sic fiat trāquillitas magna· Per
ventos dēones intelligūt· et p mare
tēptatiōnū aduersitas figurāt· Di
cit em̄ p ventos maē inquetāt ita
et p dēones tēptatiōnes cōtra aiam
siue etiam agitāt· Si igit dñs la
crimosis pēcbz nris excitatus dēmi
bus impauerit et tēptatiōnes seda
uerit· fiet intus in anima nostra tn̄
quillitas magna· Vt autem domi
nus ecclesie nauicalam a demonibz
et tēptatiōibz absoluat et defendat

Aptēa in cuiuslibz hore cānonice icep
cione horaz species i die diā9. dē in
adiutoriū meū itēde Rogate g° dñm
ut sic nos a dēmbz a a pāis tuear
ut ąlibet nr̄m eū in gl̄a sua letanter
Itē de eodē. S°. Cintuē mēatur.
Nē salua nos pim9. mathi 8.
Duo pcipalit sūt hic nōnda.
Primū q̄ sint illi ąbz saluator nr̄a
rius estimat. Sdm ē ąbz cēna sal
uacō pmittat. De pmo nō q̄ ser
gnibus hoim saluator nr̄arius esti
mat. Primi sūt illi ąbus iminet fu
ctuū seuicia. Hūc articulū in pcēdti
f mone pseuti sumus. Sedi sūt ąs
pmit fe mis angustia. vñ legit geñ
xlvij. Qz in toto orbe pamis dērat et
oppresserat fames terram. vnde vni
entes egipcij ad ioseph dixert. Da
lus nr̄a in manu tua est. respiciat
nos tm̄ dñs noster et leti seruiem9
regi. dedit itaq̄ ioseph alimenta eis
qui famē paciebant. p fe mē itelligit
defaūs vi et cēmi boi. p ioseph vero q̄
inēptat accrescēs sigt filio dei. qui si
aut lucas dt pficiebat grā et etate
et sapiencia apud dēū et homines.
Ad hoc ergo omnes qui cognoscūt
se habere defectū veri et eterni boni
dñt accedere p iuge desideriū et piū
affectū rogātes et dicentes. Salus
nr̄a in manu tua ē. respice nos pie
ihu ut des nobis in pnti panem grē
tue et panē sacrosc̄ eukaristie. a da
nobis in futuro panē sempitne gl̄e
sed heu multi plus esuriūt et desi de
rant siliquas porcorū. Vnde legitur
lu. xv. q̄ filius ille pdigus qui om
nem substanciā suam consūpserat
viuendo luxuriose aspiebat ventrē
suum replere de siliquis quas por
manducabant. et nemo eciā eas
siliquas in copia sibi dabat. Per si
liquas porcoz intelligūt immunda
desideria carnaliū voluptatū in qui
bus porci idest dēmones delectant. qui
ti quippe sūt qui libidinē carnis ipi
dulci deo et oibus gaudijs celestibz
anponūt. i. magis desiderāt et labo
rāt carnis explere voluptatē q̄ dei
facē volūtatē. Legit tm̄ q̄ ille filius
fo me liaris tādē in se reuersus et mi
serā inopiā suā considerās reūsus ē
ad prēm pīam agens. Vtinā a isti
p vera pīam ad dñm reūtant. vt
videlicet substāciā sue aie quā am
serūt p luxuriā et gulā reaupent p
cōtinēciā et pīam. Tercij indigent
saluatore quos erat infirmitatis
molestia. vñ et ipe dñs dt lu. v. Nō
egent qui sani sūt medico sed q̄ male
hñt. Nota q̄ tūc homo in aia lāguo
rē et infirmitatē incurrit qñ dm qui
vera salus nr̄a ē p pēm amittit. Ne
cessariū ē ergo pēori ut p vera cōti
cōnē animā suā offerat sūmo medi
co priusq̄ mortē incurrat eternā ut
sic ille manū misericordie imponat
anime eamq̄ saluet a peccati egritu
dine ac vite restituat sempitne. Vn
de legitur lucē iiij. q̄ omnes qui ha
bebāt infirmos varijs languoribz
ducebant illos ad ihm. At ille sin
gulis manus imponēs curabat eos
Legitur eciā mathi ix. ecce mulier q̄
sangs fluxū paciebat xij. āmis. ac
cessit retro a tetigit fimbriā vestimē
ti ihu. dicebat em̄ intra se. Si teti
gero tm̄ vestimentū eius salua ero.
et ihus conuersus videns eam dixit.

Confide filia fides tua te saluā fecit et salua facta ē mulier ex illa hora Per mulierē istā q̄libet aia figuraf̄ que tūc fluxū sanguinis patif̄ cū pre cati imūdicia ab ipa cōmittif̄ p sup mū westimētū xpi mia designat̄ que mia est sup oia opa eius Hoc westimentū si pēatrix aia credēdo cōfitēdo et vere pmitendo tetigerit sine dubio saluabit vnde dicit glosa sup p dictum locū Mulier credidit dixit tetigit quia hijs tribus fide verbo ope re ois salus acquiritur Quarto saluatore indigēt qui ab hostibus oppimūtur Vnde legif̄ iudicū iij Fecerūt filij israhel malū in cōspectū dñi et obliti sūt dei sui seruientes balaym et astaroth Iratusq̄ cōtra isrl dñs tradidit eos in manus aisauraserthaym regis mesopotamie et seruierūt ei octo annis et clamauerūt ad dominū qui suscitauit eis saluatorē et liberauit eos othoniel videlicet filius cenez fuitq̄ in eo spūs dñi et iudicauit israhel Israhel interpretat vir videns deū vel princeps cū deo Igit̄ p filios israhel xpiani figuraf̄ q̄ bonis opibz mercari dñt in hac vita ut p hāc vitā deū videāt et principes sint cū deo suo Cusauraserthayn interpretat tenebrosa imāgines et sigt dyabolū q̄ tenebrose imāgati dñat̄ Imāgines em semp tenebras queūt Igitur xpiani tradūt semetipos in manus dyaboli pter tres principue causas Prima ē q̄ dei obliuiscūt p sitibūdā auaricia Auari quippe tā audiendi quā ois corporales q̄ dei primus obliuiscūt Secūda cā ē q̄ fluāt balaym p vanā supbiā que cōmoratur in illis qui ad dignitates sūt ascēdentes et qui in hoc mūdo superiores esse laborāt Tercia causa ē q̄ seruiūt astaroth p gulosam luxuriā Astaroth em interpretatur pspex vel arbiculum et significat gulosam luxuriā Oēs em ei fluentes primo cogitāt qualit̄ vētrē q̄si q̄d dā p sepe cibis adimpleāt et deinde quo opus luxurie in arbiculo pagāt Tali bz ergo xpianis nāce est ut p veram cōtricōnē clamēt ad dñm ut mittat eis saluatorē qui liberet eos videlicet othoniel Othoniel interpretatur signū dei et sigt filiū dei q̄ signū scē crucis portauit in humeris suis qui ecia ut daret nobis signū mie dei pris suspēdi voluit in patibulū q̄d pus erat sup humeros eius Tunc aūt filius dei saluat pcores de manu dyaboli qñ p recordacōnē sue passionis facit eos dignos fructus agere penitēcie Quiti necesse hñt saluatorē qui pialos sū deuiū intrauerūt vñ dr in ps. c. vi. Errauerūt in solitudine in inaq̄sa viā ciuitatis habitacōnis iuc. Et in ps. c. xviij. Erraui sicut ouis q̄ pierat Nota q̄ ille errat et infernale deuium incidit qui a via virtutum recedit Errantes ergo continuus precibus debent rogare xpm qui reducat eos de via viciorū in viam virtutum vñ et ipe dicit luce. xix. Venit filius hominis quere et saluū facere q̄d pierat Ipe em reduxit zacheum de via iniquitatis et impietatis in viam misericordie et iusticie vñ et zacheus dixit ad dñm Ecce dimidiū bonorum meorum dñe do pauperibz ecce q̄ ē in via mie sequit̄ Et si q̄d ab aliquē defraudaui reddā Ecce q̄ ē i via iusticie

que reddit vnicuiqz qd suū ē. Sexti indigēt saluatorē q̄ tā ardorē ignis pire cēperūt. vñ legit̄ nūi xvi. Qr cū iudei ptra moysen ⁊ aaron murmurarēt p̄ morte dathan et abyron et chore ⁊ socioꝝ eiꝰ ⁊ dicerēt. vos interfecistis pplm dñi. misit dñs ignē in populū q̄ guste ostupsit eū. qd cū vidisset aaron ad monimēnē moysi cucurrit ad mediā multitudinē quā iā vastabat incēdiū et obtulit thimiama et stās inter mortuos et viuentes p̄ populo deprecatus ē et plaga cessauit. Aaron interpretat montanꝰ et sigt filium dei q̄ habitat cū prē in mōtibz eēms. Iste aaron olim cū ignis ire dei deseuiret in pplm stās in cruce inter viuos et mortuos obtulit thimiama corpis sui pciosi et sic ira pris cessauit. Ipe eciā cottidie assistit patri no vultui repōnens ei passionē suā quā p̄ nobis i cruce sustinuit ut mitiger irā pris quā frequēt̄ pctis nostris ptra nos metipos grauit irritamus. Hic ē qd legit̄ lu. ix. cū discessēt iacobus et iohes ad dñm. Dñe vis dīs ut ignis descēdat de celo et consumat samaritanos q̄ nō receperāt illos. Respondit ihs. filius hoīs nō venit aias pdere sed saluare q̄ dicebat. Non veni ad hoc ut hoies exurā igne. sed potius ut saluē eos et ex igne eripiā. ¶ De sexto nō q̄ duodecī gnibz hoīm p̄mittit scptura q̄ in ea būtudine saluabūt. Primi sunt rē credētes. Dñs dt dñs mar. xvi. q̄ crediderit et baptizatꝰ fuerit saluꝰ erit. q̄ aūt nō crediderit cōdēpnabit. Secdi sūt innocētes. Dñs dr in iob. xxv. saluabit innocēs. saluabit ēt in mūdicia manuū suaꝝ. Ille ē vē innocēs q̄ nulli hoi noceat vel vbo vel fco. Tercij sūt deū timētes. Dñs dr in ps. cxlvij. volūtatē timēciū se faciet ⁊ deprecōnē eorū exaudiet et saluos faciet eos. Ille vero timet deū q̄ mādata eius custodit. Quarti sūt sapiēt̄ gdiētes. Dñs dr pū. xxviij. q̄ sapiens gdit̄ ille saluabit̄. Ille sapiens gdit̄ q̄ cottidie cauet sibi de p̄cipiō gehēnali. Quinti sūt luxuriā fugiētes. Dñs dr i pū. ix. de mulierē stulta ⁊ clamosa plenāq̄ illecebris p quā luxuria figurat̄. et seq̄t̄ ibi. Nec applicabit illi desc̄det ad inferos. q̄ ēt abcesserit abea saluabit̄. Sexti sūt boi pauperes Dñs dr in ps. xxxiv. saluos faciet filios paupm. dr eciā in ps. lxxi. aias pauperum saluas faciet. Ille ē bonus paup q̄ castꝰ ⁊ fidelis ⁊ pacifēs ē in paupte sua Septī sūt spūs hūles Dñs dr in ps. xxv. qm̄ tu pplm hūlem saluū facies ⁊ oculos superboꝝ hūliabis. dr ēt in ps. xxxiij. hūles spū saluabūt̄. dt ēt iob. xxij. q̄ inclinauerit oculos suos ipe saluabit̄. Octaui sūt cōfitentes. Dñs dr in ps. vij. qui saluos facit rectos corde. Nota q̄ cor nrm debet esse rectū p lineā ascēdēte et descendēte et p lineā trāsuersalē Tūc ē cor nrm rectū p lineā ascēdēte cū in deū extēdit̄ p intimā dilectionē Tūc ē rectū p lineā descēdēte cū extēdit se homo ad filiorū suoꝝ correctionem. Tunc autē cor nostrū rectum est p lineam transuersalem cum extendimus et expandimus nos ad elemosinarū erogacionem. Ad dexteram quippe et ad sinistram pauperes habemus quibus subuenire

xlem⁹. Nemi sūt māsuetudīnē āplectētes· vñ dr in ps·xxv. Cū exurgēt in iudiciō deus ut saluos faceret oēs māsuetos tre· Decimi sūt in deo sperātes· vñ dr in ps·xvi· Mirifica mīsericordias tuas q̄ saluos facis sperātes in te dñe· Undecī sūt simpliciter ābulātes· vñ dr pū·xxviy· Qui ābulat simplicit saluus erit· Ille ābulat simplicit q̄ sine cordis duplicitate deum amat et prim· Duodecī sūt in bono pseuerātes· vñ dr dñs matth·xxiij· Qui pseuerāuerit vsq; in finē saluꝰ erit· Rogate ergo dñm ut sic i bono ope phistamꝰ ut ad celestis saluacōnis brītudinē pūgamꝰ· Dō nob ps·

¶ Nō q̄ pdcīs pmo gnālis ē et potes cū pre vbicūq; occurrerit tibi ihc Ihs em saluator intpretat· In alijs tcīs locis sepe locū hz·

¶ Dominica sexta· Simo· xx·

Simile ē regnū celoꝝ hoi q̄ seiauit bonū semē i agꝝ suo ¶ In pnti euāgelio q̄tuor pncipalit̄ st notāda· Primū ē qd p hoinē seiatorē et eiꝰ inimicū figurat· Secdm ē qd p bonū semē et qd p zizaniā designat· Tertiū ē qñ vtusq; semis messis expetat· Quartū ē qs locus zizanijs et quis locus tritico deputet· ¶ De primo nō q p hoinē illū qui bonū semē seiauit· dei filius intelligit· p inimicū aūt eius dyabolꝰ expmit· Vñ et ipe dñs rogatus discipulorū suorū pnīs euāgelij pabolā exponens ita dr matth·xiij· Qui seiat bonū semē ē filꝰ hois· ager aūt ē hic mūdꝰ· Inimicus aūt q̄ zizaniā seiauit ē dyabolꝰ Igit homo iste q̄ seminat bonū semē est filius hois idest filius virginis ihūs xp̄us quē maria virgo cōcepit virgo pepit virgo quē genuit adorauit· Inimicus eiꝰ ē dyabolꝰ q̄ statī post creacōnē suā adusus creatorē suū inuidias exercit· xp̄ea dr de dyabolo ysa·xiij· Quō cecidisti de celo lucifer qui mane oriebaris· q̄ dicebas in corde tuo· In celum ascendam supra astra celi exaltabo solium meū similis ero altissimo· Qz cū dyabolꝰ esset inimicus filij dei satis patenē declarauit videlicet q̄ psuasit iudeis q̄ dñm ac mgrem suū iudeis tradere non vererentur· et quia hoc pmouit q̄ ihs caperet colaphizaret alapis feriretur velaret cōspuceret flagellaret spinis coronaret illud ēt in crucē suspēderet aceto et felle potaretur lancea transfigeretur· Hec autem omnia ihesus innocenter pacienter et sapienter sustinēs· p innocenciā pacienciā ac sapienciā· suū ac tocꝰ humani generis inimicū vicit ac pstrauit ac de potestate eiꝰ multoꝝ scōrū aias diu iniuste detentas eripuit· ¶ De scdo nō q̄ bonū semē bonī xp̄iani et p zizaniā nequā et mali hoies figurāt· vñ et in expicōe huiꝰ euangely dñs ait matth·xiij· Bonū semē sūt filij regni· zizania vero sūt filij nequā· Igit semē bonū qd seminat filꝰ dei sūt hoies boni quos seminat in agro huiꝰ mūdi Tūc vero primo cepit seminare semen suū cū creauit adā et euam ut ex eis magna pplōꝝ messis crearet· Qd videns dyabolus dei et hoim inimicus semē dñi pessima psuasione corrupit· Dñs ecīa cotidie boās seinat aias in humana corpa q̄ dyaꝰ p pāa corrūpit et in naturam

zizaniorꝫ cōuertit· fūt itaqꝫ bonī hoīnes bonū triticū· Dñs dr in hodierno euāgelio· q̄ vult inimicus et seminauit zizania in medio tritici· Et nō q̄ tria cōsiderari pñt in grano tritici· Est em exterior rubicūdū et interius cādidū· et ē in vna pte diuisū· sic ecc̄ bonī xp̄iani dñt esse rubicūdi p dīnce passionis recordacōnē· Debent ecia esse cādidi p castitatis ac mūdicie cōsuacōnē· dñt michi omī esse diuisi p pia ꝫ passiōez· xp̄ hec tria dr ioh· in apoca· vij· Vidi turbā magnā quā dinūare neo poterat ex oi gēte et tribu et pplō et lin· et stan· añ thronū amic· sto· al· et pal· in ma· eorꝫ· Per illā turbā magnā oēs cla figurāt· q̄ xp̄ tria cplex pmiū accepert· Quia em olim ihm in doloribz crucis intuebāt· xp̄ta stāt añ thronū ut eū in diuinitatis sue gloria dulcit mitigā tur· Et q̄ olim se cādidos a mūdos p castitatē cōseruauerūt· xp̄ter hoc stolis albis et cādidis fūt amicti· Quia ecia olim ad miserias paupertū p pia cōpassionē cor et manꝫ apiebāt· xp̄ta mō palmas in manibus eorꝫ portāt· fructus em q̄dā dulcissimus crescit in palma q̄ fructꝫ dattili nūcupat· q̄ igit miseicordes olim paupes p dulces eliōsinas refecerūt ob hoc et ipi dattilos celestium palmaꝫ hītes in manibz stantes corā agno suauit reficiūt· Nō ecia q̄ per zizania siue loliū mali et neqꝫ homines figurant· sic ecia p zizania tritica pmīt et suffocat· Ita et mali homines p suā neqcia fūt infesti i hoc mūdo· Sunt em eos corde odientes ore ledentes et operibus persequentes· Vnde potest dicere quilibz bonꝫ homo hoc q̄d dicit in ps· multi persequūt me et tribulāt me· Hinc etiam dr aplūs ad thiō· ij· iij· oīs qui pie volūt viuere in xp̄o psecucōnē patiet·

¶ De tertio nota q̄ messis zizaniorꝫ et tritici ē finis seculi· vnde ecia ipe dñs exponēs istud euangelium ait· Messis ē cōsūmacō seculi· messores aūt angeli sūt· Dñs igit q̄ patiens ē a miseicors· et q̄ pctorꝫ pnam deferāt· xp̄ta pctores nō statim ad pcatū exterminat· ꝫ sinit eos crescē vsqꝫ ad messem i malicia· i· quousqꝫ falx mortis nālis eos abscidat Dñs ita qꝫ xp̄ hoc pctorē expectat ut a malis suis penitreat· Pctor vero q̄ patient expectat a dño· xp̄ hoc de die in die magis ac magis delinquit et peiorat Dñ dr eccl· viij· q̄ nō pferet cito contra malos sīa absqꝫ vllo fiore filij hoim xp̄etrant mala· ¶ De quarto vero q̄ locus ille in quē zizania idest mali et neqm homines mittent est caminus ignis ardētis· Dñs dñs in exp̄positōne pñtis euāgely sic ait· sicut zizania colligūt et igni cōburūt· sic erit in cōsūmacōne· mittet filius hois angelos suos et colligent de regno eius oia scādala· et eos q̄ faciūt iniqtatē et mittēt eos in caminū ignis ibi erit fletus et stridor dentiū· Care qs est locus impior:· Per caminū figit gehēna i qua sūt tria mala· videlicet ignis et fletus et stridor dentiū· Ignis exurrit pene atrocitatem que semper deseuiet in miseros pctores· Fletus demonstrat dāpni irreparabilitatē· Hec ē em quasi causa pcipua fletus eorꝫ q̄ nūqꝫ reparare potūt gaudia

illa a quibz excidêrũt. Stridor dẽcium notat odij imanitatẽ. quibz em̃ alterũ grauit odiet in inferno. et ꝑ hoc dẽtibz stridebit in ipm̃. et qualit̃ verbi mittent̃ in get̃ennã certe ipe dñs dt̃ matthi xiij. Colligite ꝑmũ zizania et alligate ea in fascículos ad cõburendũ. ꝑ hoc verbi simul alligati mittunt̃ in infernũ ut qui similes et pares fuerũt in malicia. similes ecia et pares fiãt in pena. vnde glo. In fascículos dt̃ nõ in vnũ fascẽ qz ꝑ modo pfitatis sue vnusquisqz pumit̃. Que ecia locũ debeat hẽ tritiaũ dm̃. dñs ipe declarãs in euangelio ait. Tritiaũ congregate in horreũ meũ. Per horreũ intelligit̃ glorioſũ regnũ. vñ ipe ihs ait matthi xiij. in fine exposicõis pñtis euãgelij. Tunc iusti fulgebũt sicut sol in regno pris eor. In hijs vbis dñs pmittit tria bona tritico suo videlicet icõpabilem claritatẽ. regiã dignitatẽ. et suauissimã caritatẽ. ꝑmũ notat̃ ibi vbi dicit Tunc iusti fulgebunt. Soli quippe nullũ terrenũ lumẽ cõpari pt̃. scdm notat̃ ibi vbi addit̃. in regno. Quilibet em̃ electus erit rex magne dignitatis. terciũ notat̃ ibi vbi subiũgitur In regno pris eor. Sicut em̃ pueri in aspectu carissimi pris colletanẽ. ita ecia ela in sinu dei cõgregati suauiter se adiuicẽ diligẽt et amabunt Rogate ergo dñm ut sic bonũ semen inueniamur vt in eterna gloria trãsferamur. Quod nobis prestare dẽ.

Dominica in lxẽ. Sino. xxj.

Dm̃ sero factũ esset dicit dñs vinee patratori suo. vsa ox

varios et reddẽ illis mercedẽ suã.

Quatuor pñt hic notari. Primo qd ꝑ sero intelligat̃. Secdo quid ꝑ dm̃ vinee exp̃mit̃. Tercõ quis ꝑ patrefamilias accipiatur Quarto que sit merces q̃ operarys datur

De primo nota qz ꝑ sero intelligitur finis mũdi qñ quilibz in qualibz etate mũdi laboras mercedẽ plenã recipiet sui laboris. Per sero eciam intelligit̃ finis vite cuiuslibet hominis. Mane quippe sicut dt̃ glo intellectus nũ puericia ẽ. Hora tercia est adolescẽcia qz sol iã in altũ ascendit. Sexta inuẽtus cũ plenitudo roboris solidat̃. Nona senectus qñdo sol id ẽ calor etatis declinãdit. Undecima declarat etas. In oibz aũt predãs horis id ẽ etatibz quilibet homo inuitat̃ ad opus bonũ. Et certe we hoi illi quẽ nõ solũ ociosũ ymmo pnicioso ope occupatum inuenerit hora mortis. vñ eccle. ix. Quecũqz pt̃ manus tua facere instãter operare qz nec opus nec racõ nec sapia erũt apud ifernos quo tu ꝓperas. nec opus alicuius remuneracõis nec racõ calliditatis exarsacõnis nec scia manualis defensionis erũt apud ifernos quo tu ꝓperas.

De secdo nota qz ꝑ dm̃ vinee exp̃mitur deus pater dñs ecie militantis ac triũphãtis. Per vineã scã ecia figurat̃. vñ ysa. v. Vinea dm̃ exercituũ domus israhel ẽ. et ysa. v Vinea facta ẽ dilcõ meo in cornu filio olei et sepiuit eã et lapides elegit ex illa et plantauit vineã electam et edificauit turrim in medio eius et torcular extruxit in ea expectauit ut faceret vuas et fecit labruscas. Per vineã electam

sicut testat fidelis aia in cantico suo ecta fideliu figurat que fat e dilecto filio olei hoc e ihu xpo qui caste ai me sup oia e dulcis. q ecia filius olei id e filius mie figurat. Facta e inq ei hec vinea in cornu. i. in eminecia spatis dilcois a sepiuit eam munimie dece preceptor. et elegit. i. apportauit ex illa lapides. i. impedimenta bonar operonu. et edificauit in medio eius turri agelice pretiois a extruxit in ea torcular sue passois. Tere quor que a qlibz xpiano requrit. Primu e ut precepta decalogi fidelit custodiat Sedm e ut impedimenta bonor opm fugiat utpute comessacones et ebrietates choreas spectacula inimica ecia a alias seculi wluptates et vanitates. Terciu ut semp ipleret angelica pretione. Quartu ut iugit in corde circuferat dnica passione. Heu multi qui dicut esse de ecta no sacrifut vuas id e opa iustitie et pietatis. sed pro labruscas i. opa iniqtatis et impietatis. De tro no q p patratore patrisfamilias accipitur dei filius que constituit patr sup oez hereditate sua. sicut ipe filio testat matthei xi. Oia mihi tradita sut a pre meo et neo nouit filiu nisi pe et neo nouit prez nisi filius et cui filius voluerit revelare. vn et philippus dt ad ihm. ioh. xiiij. Dne ostende nobis prez et sufficit nobis qi dicet. dne tu hes prem sub tua ptate que petimus ut ostendas nobis. Itaq; filius patrisfamilias q p tubam nouissima sicut dt aplus j. ad thes. iv. vocabit operarios a reddet illis mercedem sua. De quarto no q merces hec que dabit operijs e denarius sicut ipe paterfamilias dicit. Nonne ex denario conuenisti mecu et dicit glo. q denarius habet ymaginem regis qui p dece nummis olim numerabat Per denariu ergo intelligitur diua formitas q consistit ex dece Primu e formosa claritas. secundum angelica subtilitas. tercium celestis agilitas. quartum felix impassibilitas. quintu dulcis sotor societas. sextu cognitio plena iocunditatis. septimu ardentissima feruor caritatis. octauu visio speciose humanitatis videlicet ihu xpi. nonu fruitio suauissime trinitatis. decimu eternitas inenarrabilis felicitatis. Prima quatuor notantur matthei xiij. tunc iusti fulgebut sicut sol in regno patris eorum. In sole em notatur claritas. nocte em abigit et diem illuminat. Hec agilitas. cui em exit in orientem. in momento apparet in occidente. Item subtilitas. penetrat em vitrum sine sui lesione Item impassibilitas. a nullo em leedi potest. Quintu innuit matth. xvi. vbi petrus cui vidisset ihm xpm trasformatu et societate moysi et helye cui eo. dixit ad dnm. Domine bonu e nos hic esse. si vis faciam hic tria tabernacula tibi vnu. moysi vnu et helye vnu. Hi igit desiderabilis erat societas vbi duo apparuert cui xpo. q incomprehensibilit dulcis erit illa societas vbi milia miliu et decies centena milia electorum cui no minori numero angelorum aggregabut in gla cui deo vivo. De sexto j. ad thes. xiij Videmus nunc per speculum et in enigmate. Tunc aute facie ad facie

nūc cognosco ex pte tūc cognoscā sic et cognitus sū. Ibi sciet hō oīa q̄ int ipm̄ vel aliū quēlbz sūt. omnia que extra ipm̄ uel ēca ipm̄ sūt oīa q̄ sup ipm̄ sūt. ¶ De septō ysa ix. et erit lumē isrl in igne et sanctus ē in flamma hec auctas sic exponit q̄ sīs dei qui ē lumē oīm fideliū erit i igne idest totus erit igne caritatis accēsus et q̄libet scūs eiꝰ erit iflāma. i. inflāmabit ab hoc igne. De octauo dt ber. plenū prsus omni suauitatis dulcedie ē videre hoiem hōis cōditorē. De nono cātat i q̄dā sequētia Illi ciues āgelici sub ierarchia triplici ene gaudēt a simplici se mōarchie subtā mirāt nec deficiūt in illū quē pspiciūt fruūt nec fastidiunt q̄ frui magis sitiūt. De decāo matth. dicunt hij q̄ a sinistris regis erūt in supplicio eternū. iusti āt in vitā eternā. p vitā eternā intelligit eternitas felicitatis. Quam nobis prestare dignet

Dominica in lr̄ Smo. xxij.

EXijt q̄ seīat seīare semē suū. Quatuor hic occurrūt notāda. pmū est q̄s sit sator a q̄ semē seminat. Secdm ē qd̄ sit semē q̄ sic seīat. Tertiū q̄ sit tra i quā semīat. Quartum quis fructus ex hoc semine oriatur. ¶ Nota ergo q̄ multiplex est sator. Primus ē deus pater. Secundus dei filius. Tertiꝰ bonus homo Quartus malus homo. Quintus dyabolus. Sextus est ipā mors. et q̄libet horꝝ habz suū semē qd̄ seīat a tra in quā semīat. et q̄libz eorꝝ fructum sui seminis expectat. Primus sator fuit deus pat̄ qui q̄n tēpꝰ misertēdi aduenit filiū suū vnigenitū seiauit in vginis vterū. hec em̄ fuit illa benedicta tra de qua pus benedixisti domie tra tua. Dñs et gabriel archāgelꝰ dixit ad illā. benedicta tu in mulieribꝰ. hoc semē. i. di filiꝰ seminatū in ānūciacōe a mortuū in passione multū fructū attulit in resurrectōe et ascēsiōe. Jo. xij nisi grānū frumēti cadēs in tra. i. in vginem fuit mortuūsq̄ in cruce ipm̄ solū manet. si aūt mortuū fuerit multū fructū affert. hoc grānū qd̄ e sinu patris ceciderat in vtrꝝ vginis i ascēsione reūsū est ad dextrā patris multum fructū referens secū. fructus autem ille erant fideles anime quas de limbo infernī eripuēat et secū cū celestēs in regalibus sedibz collocauit. Unde ysay xxv. In die illa erit germē dni in magnificēcia et gloria et fructus tre. i. tracte vginis sublimis et exultacio hijs qui saluati fuerint de isrl. ¶ Secdūs seminatoꝛ est dei filiꝰ xpūs ihesus. Uñ exijt. glō. de sinu patris in mūdū. semē aūt suū sicut ipēmet testat̄ est verbū dei. Hoc autē pcit tripliciter uidelicz iuxta viā supra petrā et inter spinas. per viā intelligunt corizatores saltatores et lusores ad metā cū globis. hij em̄ frequētant vias et in hijs pcit verbū dei. per petrā q̄ humore caret intelligūt potatores i tabernis q̄z fauces semper sicce sunt igne infernali iflāmate et i hijs pcit verbū dei. p spinas accipiūt luxuriosi siāz frequētatores q̄ pūctiōes patiūt luxurie sas. p spinas et notāt auaī hoīes q̄ cotidie aspiditatū pūctioibz stimulant. et

in hijs vtrimqz vbū dñi suffocatur
Per tra bona signt boi xpiani in q
bus vbū dei vite fructū affert·et ut
dt matħ·xiij·facit aliud cētesimū a
liud lx·aliud xxx·Dñs etiā dns mar·
iij·Et aliud cecidit in tra bona·glo·
fidelē mētē·et dabat fructū ascēdētē
et crescentē·et afferebat vnū xxx·
glo·in coniugatis·et vnū lx·glo·in
viduis·et vnū·c·glo·in vginibz·Co
tugati igit gaudebūt de fructu xxx°·
vidue·de lx·vgies·de cētesimo·Tercio
seminator ē quilibz bonus hō qui tri
plex seminat semē·Primū ē op9 mū
dicie·Secūm op9 iusticie·Terciū o
pus mie·Et certe trium horū laborū
gloriosus erit fructus·De semine mū
dicie ad gala·vi·Que seiaueit hō h
metet·qm q seminat in carne sua
subaudi voluptatē·de carne et me
tet corruptionē·Qui āt seiat in spū
castitatē de spū et metet vitā eternam
De seie iusticie·ij·ad cho·ix·q ammi
nistrat semē seinati augebit incremē
ta frugū iusticie urē·Semē āt iusti
cie seiari dz a ope a ore ut sit veritas
in ore a eqtas i ope·De seie mie ad
chorī·ix·Qui parce seiat parce et
metet·et q seiat de bñdcōe de bñdcio
ne a metet·Itē ad gal·vi·Bonū faci
entes nō deficiamus·Tpe em suo me
tem9 nō deficiētes·ergo dū tps hēm9
opemur bonū ad oēs·maxīe āt ad
domesticos fidei·Domestici fidei sūt
veri pdicatores q et ore pdicāt et ope
et qui tugit fidē inuiolatā cāuerūt i
hospicio cordis sui·circa eos opa mie
dñt a fidelibz spāli9 exercere·Quar
tus sator ē pcor qlibz·Et nō op ē se
mē vanitatis et iqtatis·Semen
vanitatis seināt huāne laudis aui
di et luxurioſi·Semē āt iqtatis
iuciūt superbi et auari·De pmo ozee·
xiij·De tū seiabūt et turbinē metēt·
De scdo ecclē·vij·Nō seines mala in
sulcis iustitie·et nō metes ea in sep
tuplū·glo·in gehēna·Itē glo·sigt p
fectū vlcionē·septenarius em pfectū
sigt·Nō ergo q fures et raptores v
surarij et falsarij iqtis iudices et iu
ste cause oppssores et oēs alios in q
cūqz negocio deceptores seināt iqta
tis semē·et hij metēt vindictā septē
plicē·Prima ē ignis ielemētia·Se
cūda frigoris vehemētia·Tercia fa
me narrabilis·Qrta sitis itolerabi
lis·Quinta morboz seu infirmitatū
diuersitas·Sexta fatigationū seu la
borū sempiternitas·Septia mortis e
ternitas·Quintus sator est dyabo
lus·de quo dt dns matħ·xiij·Cum
dormirēt homines venit inimic9 et
superseiauit zizaīa in medio tritici et
fra·Inimic9 aūt q seiauit ea ē dya
bolus·Igit libēo arbitrio dormiēte
et defensione rōnis nō obstāte dya
bol9 in corda hoīm vbi de9 seiaueat
tritū vtutū superseiat zizaīa vicioz sz
superbie ire iuidie auaricie accidie gule
luxurie et puitatis hētice·et ex istis
semibz irrotabit etna pena gehēne·
Officiū et satoris hz ipa mors pquā
corpa iustoz hoīm reūtūt i puluerē
sz ex pulueribz iterū suscitabūt i glām
Dñi j·ad cho·xv·Seiatur corp in
corruptōe miltiplicis infirmitatis·surg
get in incorruptōe etne et deliciose sa
tatis·Seminat in ignobilitate ab
iecte vilitatis surget in gloria regie
dignitatis·Seminat in infirmitate

pauptatis surget ivtute opulẽte felicitatis·semãt corp9 aiale p oditi:
onẽ bestialis necessitatis surgz corpus spirituale p dignitatẽ angelice
puritatis·Quod corp9 i die udicij nobis pstare dignet qꝫ

¶ Dominica in ḡquagesima S'o xxiij·

STans aũt ihũs iussit cecũ ad
duci ad se ¶ In vb pmissis ê
a fũt nõnda·Primũ ê qũo ihs staẽ
dicat·Secdm per qs ceaus ad iheſũ
ducat·Terciũ qs sit ceaus q a dño
illumiãt ¶ De pmo nota q stat in
cruce et e cruce vocat nos ad se di
cẽs can·vi·Reútere reútere sunamitis reútere reútere vt intueamur te·
reútere p passionis mee recordacionem·reútere p amarã ptricionẽ reútere p lacrimosam cfessionẽ reútere p
volũtariã satisfactioẽz pú·i·vocaui
rẽuistis· extẽdi manũ meã a ñ fuit
q aspiceret·despexistis omẽ consiliũ
meũ et icrepaciões neglexistis·ego
in iteritu vrõ ridebo et subsanabo cũ
vobis qd timebatis aduenerit· ¶ De
scdõ nõ q p duos ceaus ad ihm ducit·pmus ê timor seruilis·scdus est
amor filialis·timor timet·ne i gehẽ
nã mittat·amor sitit vt ad patris
dextam statuat·hij sũt illi duo discipuli qs domn9 misit matth·xxi·vt
adducerẽt ei asinã a pullũ ei9·p asinã ãtiq peratores·p pullũ iuuenes
peratores itelligũt qꝫ cũsionẽ do9
siderat et in eis reqescere aupit ¶
Decio nõ q per ceũ q a dño illuminat peratoꝛ expmit·q indigz vt
p vera fidẽ illuminet a p bonũ op9
deũ imitet·vñ et ihũs dixit isti ceco
ispice fides tua te saluũ fecit a pfecti
vidit a seqbat cũ magnificãs dñm
Et nõ q spũal cecitas ex sex causis
pũgit·Prima pũgit p rex cupiditatem·Secdã p glorie siue iactãcie fatuitatẽ· Tercia p luxurie voluptatẽ
Quãta p iracũdie ḡuitatẽ·Quita
p vanã mũdi leticiã·Sexta p stultã sui ipi9 placẽciã·Prima cecitas
q pũgit p rex cupiditatẽ nõt i tobia
q sterc̃ore hyrũdinũ excecatus fuit
p hyrũdinẽ q volatu leuis est a cecare cõpit intelligũt viri pfecti qꝫ cũ
sacio in celis ẽ a cte isti tpalia reputãt vt sterc̃ora·Vñ ap9 ad phil·iij·ex
istimo oia detrimẽtũ esse ppẽ eminẽtẽ
sciam ihũ xpi dni nri ppter quã oia
detrimẽtũ feci a arbitror vt sterc̃ora
vt ipm lucrifaciã a inueniar in illo
subaudi per bonã cũsacionẽ qꝫ bũ
mortui q in dnõ moriũt·Igit p amorẽ et cupiditatẽ tpaliũ bonoꝝ mlti
excecãt ne videãt et paupiscãt ecnũ
bonũ a cte isti necesse hñt vt felle piscis arẽt sicut ecia tobias ad pfiliũ
raphael felle piscis illi9 q iumentũ tobiã devorare voluit illuiat9 fuit· p
piscẽ istũ intelligit dyabol9 huãm
gñs inimic9 aui9 fel ẽ illa inestimabilis ifernalis amaritudo quã ipijs et
auaris in supplicio ppinabit·Job·
xx·pais eig in vtero illi9 vret in fel
aspidũ intrũseaus·oia em que modo
paupibus p violẽciã auferũt in fel
amarissimũ draconis cũsa a cordibz
impioꝝ a auarorũ pncipum infusa
ees ppetuo cruciabũt·Hoc itaqz fel
le timẽ dñt p recordacioz auaꝝ oculos
suos vt videãt·et illuiati auaricie
renũciẽt a ablata restituãt·Secdã

cecitas q̄ cōtingit p glē sue iactācie
fatuitatē notat̄ in illo cęco a natiui
tate·ioh̄·x·Quis em̄ cęcus a natiui
tate nisi ille quē vana gl'a excecat:
et merie ille q̄ de natūtate sua hoc ē
de nobilitate gl'at̄·Et certe stultū ac
fatuū ē de hmoi gl'ari·Dñ boetius in
libro de cōsolacōe·Quid gen⁹ et pa
uos strepitis: h pmodia vrā auto
rēq̄ deū spectes null⁹ degener extat
Et cte tali cecitate pssi nāe h̄ñt vt lu
to ex sputo cōfecto liman̄t a in nata
torijs siloe lauentur et sic vid̄bunt
Quid ē trā p sputū dn̄i nāi made fcām
oculis supponē nisi cōsiderare se plas
matū ex tra aiā de⁹ p pām hoīs ma
ledixit: Et q̄d ē se in natatorijs siloe
lauare n̄ attēdē se emūdatū et nobi
litatū fonte baptismatis xpi sangui
ne rubricati: Hoc em̄ cōsiderās a at
tēdēs illuminat̄ ne vel in se vel in su
is pentibz gl'et̄·nō baptizēt̄ diuites
in vino et paupes in aqua·Tercia
cecitas q̄ puenit ex luxurie wlupta
te notat̄ apo·iij·Angelo laodicie ec
clesie scribe·hec dt am̄ testis fidelis
et verus qui ē pncipiū creature dei·
Vtinā frigid⁹ esses p castitatē aut
calidus p caritatē· sz qr tepidus es
p luxurie wluptatē incipiam te euo
mere de ore meo et ido suadeo tibi ut
induaris vestimētis alb̄ et nō appa
at cōfusio nuditatis tue et collirio in
ūge oculos tuos ut videas·Hoc col
liriū ffici dz ex pice et sulphure ex ig
ne et grādine ex serpētibz et bufoni
bus·Hec em̄ pparata sūt luxuriosis
ut p ea pumiant̄·Hoc itaq̄ pponere
dn̄t oculis cordis sui ut luxuriā fugi
ant et sic videāt claritatem dei·Hec
ecia cecitas q̄ puenit ex voluptate
luxurie·manifeste notat̄ in sampsōe
q̄ fuit legit̄·iudicū·xvi dormiuit sup
genua dalide q̄ ecia abrasit eū·Ab
rasū vo rapuerūt philistym·i·dem o
nes et excecauerūt eū·Quarta ce
citas q̄ puenit ex ira caude guinte
notat̄ in actibz aplōr vbi legit̄·q
saulus spirās ignē minax et cedis
in discipl̄os dn̄i·ibat furys iuenis
et dirū toto corpe vir⁹ efflabat·vbi
sequit̄·Q iuasit eū cecitas a cādis
in trā michil videbat·vbi ei subūgi
tur·q p impositōnē manuū ananie
visū recepit·Saul⁹ i hoc loco sīgt
iracūdos·qui ut visū recipiant nāe
h̄ñt ut sint anamias q̄d nomen int̄p
tat̄ donū grē dn̄i et sīgt māsuetudi
nē patiēcie·Hic em̄ grāz dn̄i mēnt
ut man⁹ ei⁹ ponat·Quinta cecitas ō
fugit p mūdi vanā leticiā q̄ multos
excecat vsq̄ ad senectā et semū·et
hoc notat̄ in cęco pūtis euāgelij quē
dn̄s respicere nsit et sic vidit·Et si
nāe ē hys q̄ p pūtes iheicōthime regi
onis hoc ē instabiles mūdi vanitatis
excecati sūt ut respiciāt·i·retro aspi
ciāt einos cruciatus·et luctus q̄ se
quūt̄·q̄ modo saltat et ludit respicē
debet q̄ cito in fine retro portabit̄ ad se
pulchrū·Sexta cecitas contingit ex
stultā fuyp̄ius placēcie·Quidā em̄
hoies q̄a ex sua iusticia nimis p̄su
munt sibimetipis placere incipiūt a
alios quoslibet despiciunt·et p̄ter
hoc vere coram dn̄o ceci fiūt·Iste es
prefigurat cecus ille de quo legitur
math̄·viij·vbi sic dr·Pcessūt ad eū
da·et adduxāt ei cęū et rogabant
eū ut illū tāgeret·et apphensa ih̄us

manū ceci eduxit eū extra viā ⁊ ex
pōs in oculos eius iposuit maibz
suis interrogauit eū si aliqd videt · et
aspiciēs ait · Video hoies velut arbo
res ābulātes · Dem iterz iposuit ma
nū sup oculos ei⁹ et cepit videre et re
stituit⁹ ē ita ut clare videt oia · Beth
saida fm qđ dt glō · in limiaris dom⁹
vallis incptat · Ille g⁹ habitat in beth
saida q̄ hoc putat q̄ ad ipm solū tm̄
ad vallē scitatis oēs grē confluxerint
Hoc āt putās decipit et vē ceacs eē
oñdit · Vñ dt glō de isto ceco · non vi
det qđ est qđ fuit qđ erit · Tales sibi
metipis placētes nō vident qđ sunt
Credūt em̄ se esse bonos ⁊ iustos et
nō sūt · Et ponat q̄ sint boni ⁊ iusti
tm̄ nō videt qđ olim fuerūt · fu erunt
em̄ et ipi pōres · Dauid continue vi
dit quod fuit ait em̄ Pōm meū cōtra
me est semp · Non vident eciā quod
erūt · q̄ licet nō arbitrēt se esse imu
nes a pōtis pnt eciā et ipi fieri pō
res · Cū em̄ āgel⁹ olim pcauerit in
celo · pnt et ipi pcare adhuc existen
tis in mūdo · Talibz āt ut illuminēt
et videāt tria sūt nāria ut videlicz
exeāt viā sue māsionis educāt ut ocu
lis eoz man⁹ dm̄ supponant · et vt
eciā a dño aspuant · Tūc extra viā
bethsaide educūt cū se virtutibus et
bonis opibus pauperes reputāt et
mendicos dicētes · cū ps · miserē mei
dne qm̄ inops et pauper sū ego · Tūc
in oculis eoz man⁹ dm̄ semel et ite
rū supponūt cū opa xpi et scōz pm̄
attēdūt · Tūc quoqz cōspuūt cū oia
opera sua sordida et vilia reputāt
quasi pannū menstruate · Apt̄ hoc
legit̄ q̄ iste ceacs illumiatus vidit
ābulos hoies velut arboes ābulātes
glō Ideo omnes existimat se supio
res se indignū iudicās ut dauid iu
dicās se indignū vocari hominē sed
canē mortuū et pulicē viuū · Roga
te ergo dm̄ ut sic in pnti illuminati
mereamur ut in futuro ad aspectū
eius admittamur · Qđ nobis ac̄

In capite ieiunij · S. xxiiij.

COnúitimini ad me in toto cor
de vro in ieiunio et fletu ⁊ plā
ctu et scindite corda vra et nō vesti
mēta vra et cōúitimini ad dm̄m deū
vrm̄ q̄ benignus et misericors ē pa
cies et multe mie et prestabilis sup
malicia · ¶ Et nō q̄ in hys vbis p̄
missis p̄mo pōr ex pte dm̄ p xphe
tā ad pnām vocat̄ · Deīnde ne pōr
desperet dns ex benignitate multiplici
cōmendat̄ · ¶ Primū notat̄ ibi · hec
dt dns cōúitimini ad me ac̄ · Hec aūt
cōúsio vel pna in septē cōsistit q̄ in cō
sequētibus exp̄ment̄ · Conúitimini
inq̄ in ieiunio · i · p mali operis dimissi
onē q̄ nō ē ieiuniū tm̄ a cibis ⁊ eciā
a malis opibz · Vñ ysa · lviij · nonne
hoc ē magis ieiunū qđ elegi · Dissol
ue colligacōes impietatis solue fasci
culos deprimētes videlicet pcōrū · et
fletu xpter boni operis omissionē · et
planctu xpter pōi multiplicis cōmis
sionē · et scindite corda vestra tripli
ci scissura contricionis confessionis
cōpassionis et lacrime profluant p
contricionem ut peccata revelentur
per confessionem ut miserijs p̄mi
subueniatur per compassionem · et
cōúitimini ad dm̄m deū vrm̄ p opa sa
tisfactionis · ¶ Deīm oñdit ibi q̄

benigno ē pcoribz et imītis mlta bñ
ficia largiēdo·et miseriors ē tpc ad
pmam sufficiēs pcēdo·pacīēs irri
tatoribz et exacerbatoribz pie pcēdo
et multe mie ꝙsos ad se miserior di
ter recipiēdo·et pstabilis sup malici
a pcā eis cōmissa paīne ignoscēdo
et nūq̄ deseruos obiciendo. Qđ no·

Sermo de eodē ut supra. xxv.

Conuertimini ad me in to· cor·
vrō in ie·et fle·et plāc·et scim
tor·vrā nē. Joel ij. In vbis istis
duo sūt ꝓsiderāda·Primū ē de ꝙsio
ne pcorū ad pmaz·Secdm ē de mō
cōsionis eoz·Primū notāt cū dt·cōu
timi ad me·quod cū dt in ieunio et
fletu·Oz in pmis sciēdū ē q̄ ēplex ē
cōsio·pma ē simplex·scda p accidēs
cia p ꝓpēm·pma ē penitētiū a voz
religiosoz·scda ē ypocritaz siue flōz
religiosoz a carnaliū a dissolutoz·
tercia ē pcoz·pma ē boā scda ē ma
la tcia ē pessiā·Ista vltia ē p pām
qñ aia miserа delinq̄t suū creatorē
dulcissimū et cōutit se ad creaturā·
certe ista ꝙsio fit p pām mōle·q̄
dt btūs aug9·Pām ē aūsio ab imō
mutabili bono ad ꝑmutabile bonū·
et qñ aia ꝙtit se ad creaturas obte
nebrat peiorat a corrūpit·Obtēbra
tur p suā malicīā qñ malicia eoz ex
cecauit eos·sapi·ij·Peiorat p bono
rū naturaliū vulneracōnē·q̄ p pām
vulnerat aia in rōne in memoria et in
intellcū·Corrūpit p bonoz ḡtuitorū
expliacōnē·Vñ lu·Hō qđā descēde
bat de ihīlm in ihīco· et incidit i latro
nes·i·in dēones q̄ vulnerauerūt eū i
naturalibz et spoliauerūt eū in gra
tuitis·Alio mō exponit illd in ꝑmoē
illo·ne eū aūtisz saul nē. Isti in fine
aūtūt in ifernū·Vñ ps·Cōūtāt pc
catores in ifernū oēs gētes q̄ obliui
scūt dēū·Secda ē ptialis ita sint cōū
tātur religiosi dissoluti carnales et
oēs q̄ nō cessāt domos circuire sicut
mulieres de q̄bz dt aplūs ad thi. vij
Adolescētiores viduas deuita q̄ pri
mā fidē irritā fecerūt·silr et ociosi di
cūt circuire domos·nō solū oēse sed
vbose et curiose loquētes que nō ez.
Isti sūt filēs garrule mulieri·de qua
dt pū. vi. Mulier garrula vaga inq̄
eta impatiēs nō valēs in domo cōsi
stere pdibz·Isti hñt extius hītū reli
gionis ꝑ intius nullā hñt religionē.
De istis dt dñs ie·y. Convertimini ad
me tota corde vrō nō in pte. Tercia cōsio ē simplex et boā
et ista ē q̄n oia nra desideria et cogi
tacōes ad dēū querunt et eū totis vi
sceribus diligimus. de hac dt psal. tri.
Cōuertimi ad me in to· cor· vrō Oz
sūt tria q̄ dñt nos monē ad istā cōū
sionē. Primū ē appinquacō mortis.
Vñ eccle. vij. Ne tardes conuerti ad
dñm et ne differas de die in die. dicē
do cras cras cōuertar sicut clomat
comix sed audi quid sequit. Subi
to veniet ira dñi et deest mors. Vē subi
to veniet et nescis vbi vel qñ. Unde
bernardus. Certū est q̄ morieris ꝑ
nescis vbi neq̄ qñ. Vbiq̄ enī expe
ctat te mors et si tu es sapiens vbi,
q̄ eam expectabis. et ecclesiastic·ri
ij. dicitur. Et mors ē testimoniū in
feroz q̄ demōstratū ē tibi Illd dele?

habere maxime i isto tempe in memo
ria nrā et ideo cineres hodie ponunt
sup capita nrā et dt sacerdos ālibz.
Memento hō qz cinis es et in cinerē
reuteris. Hodm est cōsideracō max
ime benignitatis nū creatoris de q̄
dr ioel.ij. Cōuertimi ad dñm qz benig
nus est et miserior et patiēs et mlt
e misedie et prestabilis sup malicia
Et zach.po Cōuertimi ad me dt dñs p
pñam et ego cōuertar ad vos p mi
seriordiā. et ysa.xl. Derelingt impius
viā suā et vir iniquꝰ cogitacōes su
as et reuteat ad dñm et miserebitur
eius qm̄ multꝰ ē ad ignoscēdū. Ter
ciū ē recordacō dnice passionis. Vñ
in ysa.xl.dt dñs. Herue meꝰ iacob
noli timē sed conuertere ad me qz ego
redemi te. Et certe nō auro nō argē
to. sed pcioso sanguine agni immā
culati ihu xpi redepti estis de vana
vrā cōuersacōe. Ista ꝛ dēpcōnē debeꝰ
semp ad memoriā reducē. Vñ eccle.
xxxix. Gram fideiussoris tui. s. xpi ne
obliuiscaris: dedit aiaz suā p te. Et
certe siaut dicit beatus iho. Ihesu bo
ne quantaūqz ppinat nobis pñs
tribulacō mala. parua patimur si
recordamur quid biterit ad patibu
lum qui nos inuitat ad celū dicēs.
Venite q̄ laboratis et onerati estis
et ego reficiā vos. matth.xi. sed ipe
conqueit p dd dicens. obliuioni da
tus sū tāq̄ mortuus a corde. Certe
ipam passionē nō debemꝰ obliuioni
tradē ꝫ sepe ad meōriā reducē. Ista
tria cito dūt nos ad deū cōuertē. Di
cit ergo. Conūtimi ad me qz sine
media qz solo fmoē sanat oia. Vñ
eccle.xliij. medicina oim i festiacōe ne
bule. et sapie.xvi. qz neqz herba neqz
malagma sanauit eos. ꝫ fmo tuus
dñe q̄ sanat oia. ps. Misit vbū suū
et sanauit eos scz pcores. Ite dicit
adhuc. cōuertimini ad me q̄ sū veri
tas et via. et ideo nō poteris deuiare
Ite cōuertimini ad me qz vrā spirā
dia sū vita etna. Vñ ioh.xiv. Ego
sū via veritas et vita. via in exēplo
veritas in promisso. vita in pmio. Jo.
xvij. Hec ē vita etna ut cognoscāt
te solū deū et quē misisti ihm xpm. se
quit. In toto corde vrō. s. p amore.
sed siaut dr exo. vij. si conūtimini ad
deū in toto corde vrō dt dñs. auferte
de medio vū balym et astaroth. Ba
lym supior intpāt et significat sup
biā. Astaroth intpāt pfecte. In pfe
pio em̄ duo sūt cibus et fimus. In ci
bo notāt gula. in fimo notāt luxuria
Isti sunt duo dij alieni qs debem⁹
auferre de cordibz nīs. scz superbiam
gulā et luxuriā si volumꝰ ad deū cōū
ti in toto corde nrō p dilcōnē qz conū
ti ad ipm in toto corde michil aliud ē
q̄ diligē corde siaut dr deutro. vi. Dili
ges dñm deū tuū ex toto corde tuo et
ex tota aia tua. i. dulciter fortiter et
ardenē. ut dt bnar. seqt. In ieiunio
et in hoc notāt satisfactio. De hoc dt
ysid. Siaut equis frena sūt ponen
da. ita corda nrā ieiunijs sūt restrin
gēda. qz immūdi spūs ieiunio fugāt
Dz sciēdū ē qz duplex ē ieiuniū vnū
ē corpale et aliud ē spuāle. Corpale
ieiuniū ē aut cibis a potibz superfluis
et delicijs abstinere. Illud ieiuniū si
cut dt bnūs ysidorꝰ macerat corpus
sed cor ipiguescit carnē debilitat et
aiam cōfortat. Isto ieiunio deberem⁹

cōuerti ad dñm Illud ieiuniū multa boā facit. Primū ē qđ suggestionem dyaboli dēstruit. Vnde iudith. xiij. dr qp ipa iudith caput holofirnis āputauit. i. suggestionē dyaboli euanuit. Hēdz ē q lasciuiā carnis domat et reprimit. ideo pfissoes et pdicatoes q̄ tota die seāt nr̄ mulieres q̄ sunt sicut ignis. debēt tibi nē ieiunare. Vñ math̄. vij. et ix. Hoc genꝰ dēonij nō eicit nisi in ieiunio et orōe. Dicit btūs ieō. qp ieiunio sanāt pstes cōrpis et orōe pstes mentis. Terciū est qđ pnā eānā vitare facit et ad miam dei facit pāores pueire. Vñ ione. iij. dr. qp fō ieiunio misertus ē dñs ac. Qui tū ē qz intellēm sut tilē tribuit. Vnde daniel et socij eiꝰ post ieiuniū ditati sūt sup oēs in sciā a intellēū visionū ut habetur dañ. pmo. Quintū est qđ ad cōtēplacōnē celestiū hominē ducit. Vñ ad romanos xix. dr qp helyas post ieiuniū xl. diex venit ad mōtem dei oreb et ibi vidit dñm. Vere post ieiuniū venit homo ad montem dei oreb cōtēplacōnis et ibi reficitur aia fidelis qz ibi videt deū qui ē pais vite eterne. ꝫ certe aialis hō sez carnalis nō vult illuc venire qz qñ homo totus repletus est cibarijs delicatis tunc ascēdūt fumositates in cerebro et non vult tūc misi dormire sicut porcus. ad cho. iij. Animalis hō nō percipit q̄ dei sūt. i. qp dulcia sūt et qp ptiosa et qp gl̄osa. Itē sedm ieiuniū spūale est et illud ē abstinē a vicijs. i. ab ommibus illicitis et ab omni spē mali. Vnde grego. Inuanū caro attenditur siue affligit si a prauis voluptatibus non refrenat. et gl̄o sup mat. xvij. dicit. qp ieiuniū gnāle ē nō solū modo ab escis sed ab oibus vicijs et illecebris carnalibz abstinere. ap̄. thess. v. Abstinete vos ab omni spē mala. sequit. In fletu et planctu. in hoc nōt cordis cōtricō. Sed sciēdū qp quinqz sūt p quibz dñt pmitētes lugere. Primū ē de bonis omissis. Vñ iudi. ix. dr qp filia iepte virginitatē suā fleuit duobz mēsibz. p virginitatem sterilitas bonoꝝ opm significat pro qua dz aia fidelis flere. p duos menses significat defectus bone voluntatis et defectus bone opacōnis in homine. Vere p bonis omissis debz aia fidelis flere qñ videt qp tpe suū amisit sine penitencōne qñ videt qp oportet mori et tamen nichil bonī fecit. Vñ psa. xxx viij. dr qp cum egrotasset conuertit se ad paretem et fleuit et orauit dominum ut elongaret vitam suā videns qp pauca bona fecisset. Sedm ē p malis cōmissis. Vnde ierē. vi. Accingere cilicio cōspgere cinē luctū vnigenitū facito tibi quasi planctum amarū valde. luctum et planctū debet facere fidelis anima pro malis cōmissis. ia. v. Miseri estote et lugete. gl̄osa. merores estote de lictorum vestrorum et lugete in animo pro cōmissis. Terciū est pro peccatis alienis. Vñ. lucas xix. dr. qp videns ihūs ciuitatem ihēlm fleuit ac. et ieremi. xix. Quis dabit aquā capiti meo. et oculis meis fontem lacrimarū et plorabo super interfectos filie pli mei. Quartū est p morte ionathe et saul idest deuotas oracōis. Vnde regū pmo dicit. qp david planxit planctū hmuscemoi sup

saul et ionathā filium eius et p̄cepit
ut docerēt iuda plāctū hmoi·et ait·
Cōsidera israhel p hys q̄ mortui sūt
sup excelsa tua· Saul imp̄tat̄ peti
ō et sigt̄ deuocōnē q̄ orāt̄ i orōe· Cer
te sup mortē saul et ionathe dñt fi
ly israhel flere hodie·i·religiosi sup
mortem deuote orōmis·quia deuote
oracōnes mortue sūt in montibz gel
boe idest in habundancia diuiciarū
et carnalium cōcupiscēciaz· q̄ gel
boe imp̄tat̄ aceruus pluuiaz et sig
nificat habūdanciā diuiciaz et car
naliū cōcupiāz· Quintū ē p spūali
et ecīā corpali lapidacōe et p̄phana
cōe ecte dei et religionis· De hoc ma
chab̄ x vbi dr q̄ fily israhel iudi ascē
derūt in montē syon viderūtq; ciui
tatē desertā idest religionē et altare
p̄phanatum idest sacerdotes et por
tas exustas idest p̄latos· i in atrys
virgulta nata idest malas psonas
et pastoforia diruptа idest doctores·
sciderūt vestimēta sua et plāxerunt
planctu magno·sequitur· Scindite
corda vrā· Hic notat̄ confessio que est
noua cula q̄ debet scindē malas cogi
tacōnes furta homicidia adulteria
et alia p̄cta que omnia exeūt de cor
de·iuxta dr mathi xv· Et certe modo
tpe putacōis aduenit·p̄m q̄d dr can·
p̄mo· Ad istā satisfactionem monet
nos dñs ie·iuy· Circūcidimini viri iu
da et auferte p̄putia cordiū vrōz scz
p confessionē· Cōfessio est porta p quā
intrant aie ad paradisū·p̄s· Introite
portas eius i cōfessioē· Sine confessio
ne nō p̄nt aie ad mnām dei puenire
p̄ p̄petracōnē pēi mōtis si tp̄e p̄nūt
confiteri dū p̄nt copiā sacerdotis hr̄ē· Qñ
p̄ū· xxviij· Qui abscōdit scelera sua
nō dirigēt̄· q̄ ūt confessus fuerit ea miaz
cōsequēt̄· Rogate ihm xp̄m ut faciat
nos ita ad ip̄m cōuti i toto corde nrō
in ie·et fle·et plāc·et ita cē p confessio
nē corda nrā scindē ut p̄ hāc vitā
ad miaz ei⁹ possi⁹ p̄ducire· C. d̄ no·nē

¶ Item sermo ut sup̄· xxvj

xxvi

Ecce nūc tp̄us acceptabile· ij·
cho·6· Apls in vbis p̄dās nō
bonū tpe cē describit· In q̄bz ea ponū
tur p̄ q̄ q̄libz hō dz bñ et indilate
opari· Primo p̄ tpis oportunitatē
q̄d nōt ibi·tpe acceptabile· Secdo p̄
ter optimi tpis breuitatē q̄d nōt ibi
nūc· Tertō p̄ vtilitatē optū p̄gōnē
q̄d nōt ibi· Ecce· Aliq̄n em̄ aliq̄s hz
aliq̄ facē et videt q̄ tpe oportunū et
sāe tpe breue et mediū ē et q̄n h° vi
det et attendit si est sapiēs nō differt
opari· Est em̄ tpe oportunū ad tria
q̄ sigñt tria que mō p̄mittentes facere
dñt· Est em̄ tpe tre nascētibus ad
germinādū idest ad bñ opandū· in
firmis ad mediādū·i·p̄ta p p̄niaz
expellēdū· vimentibz ad vineas pu
tādū·i·ad nociuos socios repellēdū
Ista tria debent p̄mittentes modo spe
ciali facere· Debent em̄ bona agē
mala depnē·malaq̄ cōsortiū declina
re· Primo em̄ ē tp̄us terre nascen
tibus ad germinādū idest nobis om
nibz ad bene faciendū·p̄s· Tp̄s bñ
faciēdi etc̄· Sicut em̄ nō ē tradit ita
misera vel herba in terra vel plāta
q̄ nō conet̄ p̄ferre folium vel germē
vel aliquā viriditatē·sic nec hō alic⁹
sexus cōdicōnis vel status qui modo
plus solito non debeat operare elemosi
nas dare et alia opa misericordie et

boā facere · geñ · i · Germinet tra herbā virētē · i · hō treñ bonā ꝓfessionē q̄ visū alioꝝ cōfortet · vigor em̄ ofortat et delcāt visū et oñdit radicē in terioꝛē eē viuā · Dicat em̄ hba q̄ mō nō ḡmāt signū ē q̄ mortua ē radix sic q̄ mō nō ḡmāt opꝰ bonū signū ē q̄ nō viuat spūaliē apō · Nomē hēs q̄ viuas et mortuꝰ es nō em̄ inuenio opa tua pleā cora deo meo · Fit ergo tpe faciēdi ſ q̄ multi bona faciūt mō et paꝛ sibi ꝓficiūt q̄ in pcīs ea faciūt · ideo nō solū sufficit facē boā ſ ecīā opoꝛtet expellē mala · Vinū em̄ bonū in vas nō ponit nisi pus a sordibus abluaī · et hoc signficaī p hoc q̄ tpe ē aptū mō infirmis ad medicādū · i · pcīa p confessionē cōtricōnē satisfactionē medicādū · vt em̄ mali huōres p medicinā · ita pcīa p confessionē ctricōnē et satisfactionē expellūt · Dūt ei tria que opoꝛtet facere accipientem medicinā · Primū q̄ eam ꝓpt̄ amaritudinē non dimittat · Secdm q̄ eā coopertū deglutiat · Terciū q̄ dietā medici seruet aut teneat · Primo ꝓpter amaritudinē eam accipere nō recusaret · quia licet amara tū vtilis et necessaria · Dic em̄ cōfessio licet sit pudorosa · ꝓcō āgustiosa · satisfactio laboriosa · nō tū ꝓpt̄ hoc sūt ḡ dimittēda q̄ sine hijs nō ē aie saitas · eāꝰ Altissiꝰ de tra creauit medicinā · nē · bū dt de tra · Dñs em̄ de ipa tra fāt fossatū cū caro que peccauit se afflixit · os q̄ sollicitauit ipm cōfitēdo recognoscit · cor q̄ ꝓcepiuit dolet · corpꝰ q̄ cōmisit punit · ad ro · vi · Dic exhibuistis mēbra vra seruire imūdicie et iniquitati ad iniq̄tē · ita nūc exhibete mēbra vra ſuie iusticie in sanctificacōnē · honorē · Ꝑ bū dt vir prudēs nō abhorrebit · q̄ melius est vnā angustiā hre q̄ xx · Dñ habēs spinā in pede vel trū in corpe libenꝰ vult hre āgustiā ad horā ut extra hat q̄ diutiꝰ affligat · sic et paꝛ in cōfessioē ꝓfundi et satisfactione āgustiari · multū ē melꝰ q̄ in iferno inedū punīri et cruciari · eccle · xviij · Añ lāguoꝛē adhibe medicinā · Lāguoꝛ ei in iferno erit q̄ ibi nō potrit q̄s acipere saitatē · Secdm ē qd medicinam nō masticet sed coopertū nebula trāsglutiat ne eius amaritudinem sentiens eam reiciat · Dic qui vult pmitere nō debet pmie confusionē cogitare nec penam sed premiū eternum attēdere · hec ē nebula pulchra visu et suauis gustu · eccle · xx · Medicīa oim in festiuitate nebule · Terciū est q̄ dietam medici debet obseruare ut nō vadat ad tabernā ꝓ oculo sanādo · Artā dictā tenet quis ꝓ corpoꝛe multo plꝰ ꝓ aia · eāꝰ · Da locū medico · ē em̄ tpe quando egeas eius · glō · Fac ꝓfiliū eius · sed quia modicū sit mētū totā massam corrūpit non sufficit tene facere mala expellere nisi malorū cōsortia euitentur quia aīa recidiuā pateretur · et hoc signficaī p hoc q̄ mō ē tpe ad putādū vineas id̄ est malos socios remouēdū · cañ · ij · Tpe putacōnis aduenit · In putacōe em̄ inutilis ramus abscidit ne bonū ramū impediat fructificare · sed si habes aliquem consiliariū vel ꝓximū aut sociū qui tibi sit occasio ad malum vel boni impedimentum deuita eum · De vinea enim tua ramos

nocuos resecares vel minus te dili
gis q̄ vineā· vel socios tibi nocuos
resecabis matħ· ij· Si oculus tuus
scādalizat te erue eū a pie abs te ac̄
Si man⁹ vel pes scādalizat te absci
de ac̄· Sed q̄ multi ad p̄dcā faciem
da expectāt tpe et die· ideo dt aplūs
nunc· Nunc aūt debem⁹ bona facere
p̄ter tria· p̄ē tpis brevitatē· p̄ter
lucri magnitudinē· p̄ē monitor mūl
titudinē· Primo ergo debem⁹ nūc bo
na facere p̄ē tpis brevitatē· q̄n em
quis hz alīq̄ facere si magnū tpe hz
nō ē mirū si dimit diu· sed q̄n via
tor habet magnā viā ire et parū tē
poris si sapiens ē et vult venire ad
bonū hospiciū añq̄ hostia claudan
tur mane arripit iter· Sic si diu vi
cturi essem⁹ et hoc sciremus eo minus
esset mir si aliqui diu in p̄cis mora
rent et bñ facere differēt· sed mag
nā dietā hēm⁹ facere q̄ vsq; in celū
R· viij· Grādis em tibi restat via et
pax tpis q̄ breves dies hois sunt·
Ideo cito debem⁹ iter arripe· Tūc āt
iter ad celū arripim⁹ cū p̄ca relin
quentes bona facere incipim⁹· io· j·
r· vij· Hoc itaq; dico frēs tēpus bre
ue ē· Et mir est q̄ p̄ores plus sibi
longā vitā promittūt q̄ boni· cū tamē
eōdē debeat eē· Si q̄s hz i orto suo
arborē fructificātē et aliā nō fructifi
cātē citius abscidit nō fructificātē·
Timere ergo dēt mali q̄s p plures
ānos promisit ds i hoc mūdo expectās
fructū misi fructificēt q̄ cito extirpēt
Iu· de fici· Ecce iā anni tres sūt q̄ ve
nio q̄rens fructū in ficulnea hac et
minime invenio· succide ergo eā· ut
q̄d trā occupat· q̄ g⁹ modicū tpe ha
bem⁹ et de nob nō sum⁹ securi maxi
me p̄ores· ideo cito bñ facē nō diffe
ram⁹· ad gala· vi· Dū tpe hēm⁹ ope
mur bonū ad oēs· Sedo debem⁹ bo
na facere p̄ē lucri magnitudinē· Libē
ter em locāt se hoīes ad opandū i
die lucrali· ß cre mō pl⁹ lucrāt vn⁹
ieunator eleōsinari⁹ boi opator q̄ so
lebāt facē q̄nqz q̄ ātiq̄t⁹ nō lucrāt ri
boā terrena· ysa· po Si volueritis et
audieritis me boā tre comedetis· mō
bñ facēdo lucrat hō vitā eternā· mat·
xx· Scā āt cūuēcōne cū oparys ex de
nario diurno· i· vita eterna· dt glō· q̄
in cētuplū pl⁹ valz· ēc· melior ē dies
una in atrijs tuis sup milia· parū
tū p⁹ hoc tpe· i· p⁹ morte lucrabunt
q̄ tūc claudet ianua regni celestis
ut dr matħ· xxv· Pñ eā⁹· q̄ cūqz pe
man⁹ tua instant operare q̄ nec op⁹
nec rō ē apd̄ inferos q̄ tu p̄eras scz
aliqu⁹ valois apd̄ inferos· Jte tertō
debem⁹ boā facē p̄ē memitor multi
tudinē· Vinea ei malum si nō fructi
ficat nō debet sibi iputari· ß q̄n mag
nis expēsis colit si nō fructificat cul
pāda ē· sic nō multū arguēdi erone
ātiqui si nō bñ fecerūt q̄ pauores cul
tores hēbāt· i· monitores· ß mō sunt
plures q̄ vnq̄ fuert· ideo arguēdi
sūt q̄ mō nō bñ opant· Heb· vi· Ter
ra sepe sup se veni· in bi· ac̄· p̄ferens
spias a tribulos· reprba ē a maledcōi
p̄xia q̄ dicet· Jte maledā i ignē eter
nū ac̄· q̄ eis arbor q̄ non fāt fructū
bonū excidet aut⁹ p̄suacō i p̄bustioē;
veniet· vñ sequit· et in ignē mittet·
Hz q̄ posset se excusare alīq̄ p igno
rāciā si nescīret tpis opportunitatē· Ideo dt· ecce· q· patēs ē q̄ te p̄ūti· ac·

Smo. xxvij.

Dñica ꝑma in quadragesima

Actus est ihesus in desertum a spū ut tēptarēt a dyabolo. Quatuor hic occurrūt notanda. Primo quis p ihm̄ intelligat. Secundo quid p desertū exp̄mat. Tertio quare ihūs in desertū a spū ducatur Quarto quid p misteriū angelor ac cipiat. ¶ De ꝑmo nota q̄ p ihm̄ q̄libet xp̄ianus qui mēbrū xp̄i est intelligit. Sicut em̄ xp̄us ꝑmo in iordane baptizatus fuit et sup ipm̄ baptizatū spūs scūs in specie colūbe descēdit. et terc̄ xl. diebz et xl. noctibz ieiunauit. Sic etiā xp̄ianus misterio sacēdotis in fonte baptismatis emūdat. Postq̄ aūt emundatus fuerit: templū et habitaculū sancti spiritus efficitur. Unde et toto tpe vite a vicijs et c̄oapiscētijs huiꝰ mūdi q̄bus in baptismo renūciauit ieiunare dz Et hñ p quadragenariū n̄m oē tpe vite nr̄ē accipit. Per totā em̄ vitā nr̄am decalogū legis diuine quadrifomiter amplecti debemus et adimplere videlicet. dilc̄one. cognitc̄one. loauc̄one. opatc̄one. Quē em̄ aliq̄s sincere diligit. libenter de eo cogitat et loquit et fuit aut obsequit. ¶ De scdo nō q̄ p desertū mūdus iste exp̄mit. Sicut em̄ in deserto maciali pauca sūt mā suetā aialia. i. mansuetā. sic etiā in mūdo isto pauci sūt q̄ seq̄nt dñm nr̄m tm̄ ipe manū suā apiat et ipleat oē aial bñdc̄one. Pluues em̄ sūt in mūdo q̄s dñs de rore celi et de pīguedine t̄re diuites fecit. q̄ tm̄ eū sic̄ mansueta aialia nō sequūt. imo potiꝰ sic̄ fere bestie psequūt. Induerūt em̄ naz leonū p supbiā. visoz p luxuriā. lupoz p auaticiā. et vulpiū p neḡciā. ¶ De terc̄o nō q̄ ideo ihs ductus e in desertū ut tēptarēt a dyabolo. Sic etiā nos q̄ sumꝰ mēbra ihu xp̄i xp̄e hoc expulsi sumꝰ in hāc vallē miserie ut tēptemur a dēomibz q̄bus cū adiutorio septiformis spūs resistē debemꝰ ut resistentes vincamus et vincētes glose coronemur in celis. Hñ legit m̄. ij. q̄ spiritus expulit ihm̄ in desertū et erat ibi xl. diebz et xl. noctibus et tēptabat a sathana. eratq̄z cū bestijs. Ibi dt glō. q̄ q̄dragenarius nūs totū tēpus sigt q̄ mēbra eius dyaꝰ tēptat. Nota igit̄ q̄ hostes nr̄i tēptatores sūt demones quoz officiū e xp̄ianos p tēptac̄nes exercere Hñ ad eph̄e. vi. Nō e nobis colluctatio adūsus carnē et sanguinē tantum sed adūsus p̄ncipes et p̄tates. adūsus mūdi rectores tenebraz haz cōtra spiritalia neḡcie in celestibz. Ductor aūt nr̄ et defensor est spūs scūs au cōmissi fuimꝰ in baptismo. Unde ad ro. viij. Quicūq̄z spū dei agūt hij sūt filij dei. Itē nō q̄ dyaꝰ ꝑmū adā p tria vicia supauit. videlicz p gulā auariciā et supbiā. Per eade etiam secūdū adam idest ihm̄ xp̄m tēptūs supatus est. Unde dt glō. Nota dyabolū in hijs vinci in quibz adā vicit quē de gula tēptauit dū de ligno vetito gustare rogauit. De vana gloria cū dt. Eritis sicut dij De auaricia cū ait. Scientes bonū et malum. Itē dicit alia glosa in hijs tribz. gula. auaricia. supbia omnia vicia sibi fedērata sunt pcepta. In hijs tribus omnia genera temptationū cōprehendūt. Nota igit̄ q̄ dyaꝰ tēptauit

dñm ꝑ tria que sunt radices et origo oīm pcoꝝ. Primo tẽptauit eum p gulã dũ dixit. Si filius dei es dic ut lapides isti panes fiant. Fugiam⁹ et nos itaq; gulã ne ꝓsternamur p luxuriã que nascit de gula. Vñ glõ. origi. In pugna xpi prius agit cõtra gulam ieunãdo p quã victus ẽ primus hõ. Gula libidies iflãmat carnis cẽciã nutrit q; repugnat legi mẽtis. Hec misi prius ifrenet frustra cõtra alia laborat. Et nota q; tria mala oriũt ex gula. Primũ ẽ abhoiabilis fornicacõ. Hedm ẽ tumultuosa altricatio. Tercõ secretoꝝ reuelacõ. De p̃mo nota q; illi homines sodomite q; nimiũ erãt gulosi. effecti fuerũt abhoiabiliter luxuriosi. Vñ ezech. xvi. Ecce hec fuit iniquitas sodome sororis tue superbia saturitas panis. et habundancia et ociũ ipius et filiaꝝ eius. Item de primo et secdo pũ. xx. Luxuriosa res vinũ et tumultuosa ebrietas. Quicũq; his delectat non erit sapiens. De secdo pũ. xxviij. Cui rixe cui sine causa vulnera? nonne his qui cõmorant in vino et studẽt calicibus epotandis? De tercõ pũ. xxx. nullũ secretũ vbi regnat ebrietas

¶ Secdo dyabolus tẽptauit dñm per auariciã cũ ostenderet ei oia regna mũdi et gloriam eoꝝ. et dixit ei. Hec oia tibi dabo si cadẽs adoraueris me Et nota q; ꝓter tria fugienda est auaricia. Per auariciã em deus q; est sũmũ bonũ amittit. anima pcõsa vendit. homo ꝓprius dyaboli efficit De p̃mo dñs matth. vi. Nõ potestis deo seruire et mãmone. Item ad eph. v. Hoc scitote intelligentes q; auarus qd est ydoloꝝ seruitus nõ habet hereditatẽ in regno xpi et dei. De secũdo eccle. x. Nichil ẽ iniq⁹ q; pecuniã amare. hic em aiam suã habet venalẽ. De tercõ dñs ipe loquit ad serpẽtẽ gen. iij. Terrã comedas omnibus diebus vite tue. Per terram intelligit auarus qui terrã celo ꝓponit. et ꝓterea dyaboli ꝓprius efficit. ut ab eo semp comedat. Tercõ dya⁹ dñm tẽptauit p superbiã cũ dño ducto sup tẽpli pinaculo dixit. Si filius dei es mitte te deorsũ. Vñ eciam superbia ꝓpẽ tres cãs ẽ fugiẽda. Per hãc em superbi deo odibiles efficiunt. p hãc oia bona opa dispergunt. per hãc omes elati in infirmi ꝙcipitũ demerguntur. De p̃mo eccle. x. Odibilis est coram deo et hoibus superbia. Quid superbit terra et cinis? De secdo dt greg. Qui cetteras vtutes sine humilitate cõgregat q; q; pulueꝛ in vento portat. De tercõ dñs lu. xviij. Omis q; se exaltat humiliabit. Item lu. x. Videbã satanã q; fulgor de celo cadẽtẽ. Item ibidẽ. Tu capharnaũ vsq; ad celũ exaltata vsq; ad infernũ demergeris. ¶ De qrto nota q; p ministeriũ angeloꝝ accipit gloriosa remuneracõ victoꝝ in qua ãgeli ministri existẽt. Vñ dicit matth. iiij. Tũc reliqt eũ dya⁹ a ecce angeli accesserũt et ministrabãt ei. Item dt glõ. Fiant in hoc agone milicia nra ꝑstrunt. Ita in ol sequio angeloꝝ gloriosa remuneacõ edocetur Rogate ergo dñm ut sic imitatõne sui det nobis omnem temptacõnẽ euincere ut coronã glorie angelis ministrãtibus assequamur. Qd nobis

¶ Dñica ꝓma quadragesime ſmo alio

Dominica Primo

Dom ieiunasset ihs xl. diebz et xl. noctibz postea esuriit. mat. iiij. In verbis pdcis de duobz edocemur. Primo qd sit agendū. Secdo qd sit credendū. Primū notat ibi. cū ieiunasset. glo. qz ieiunauit exemplū nobis ieiunādi dedit. grego. Ois xpi actio nra ē instructio. Secdm. s. qd sit credendū nō ibi. xl. diebz et xl. noctibz nr̄. Et nondū qz duo credenda sūt de xpo scz potencia diuinitatis q nō. ibi xl. die. et xl. noc. qd tm ieiunauit dine potencie fuit. infirmitas nre carnis q nō. ibi. postea esuriit. glo. Esuries signū ē infirmitatis et nre humanitatis et sic istruimur in moribz et in fide. Et ergo. cū ie. xl. di. et xl. noc. po. esu. Primo edocemur qd sit agendū. Notandū qz ibz de cibis ad ieiunium nos inuitauit. ppt oportunitatē. ppt eruditionē ppt utilitatē. Primo ppt oportunitatē. conueniebat em refrenare gulam scz ieiunādo p quā victus fuit pm̄ homo in paradiso. porte em et fenestre p quas solitus ē latro intrare claudūt. i. loca infirma p q aliqn patuit aditus adūsarijs munit. ps. Opui in ieiunio aiam meam ne hostes inuenīt aditū intrādi ad eam. Secundo ppter eruditionē. Et em glo. Ieiunat ut tēptet. et q ieiunat tēptatur. et ideo docet nos ut qu aliq bona incipiunt ut ieiuniū nr̄. hmoi stati a dyabolo impugnant. Un thoiij. Bona ē oro cū ieiunio et elemosina magis qz thesaurū auri condere. Un Et. bona ē oro cū ie. et ele. qz ieiunio sine oroe et ela non ē in tuto loco. pegrinus em nō tute vadit solus p talia loca vbi scit esse latrones. nō nes em impugnāt ieiunātē vel ut supbiat p vanā glorīā vel ut auaricia incēdat ut q sibi subtrahit in bursam poāt et ideo boā ē oro cū ieiunio que vetat pestes mētis et ela pestes supdictatis. Qz aūt dyabol impugnet ieiunantes patet hic qz xpm stati post ieiunium impugnauit. Un fiant q bz inimicitias et treuge rupte sūt int ipm et adūsarium eius sollicite se austedit auxiliū ab amicis suis qrit. Dicet dyabol treugas hz cū discipulis et aliquātula pacē. q. pfidelitatis suis. sed cū quis pcm dimittere et boā facere incipit tūc rupte sūt treuge. q ex tūc pt se hē p diffidato. Un gen. i. Inimicitias ponā inter te et mulierē ut insidiabeis calcaneo eius id est si bonum incipiat insidiaberis ne ad finē producat. calcaneū em finis hominis est et significat finē bone operationis et pfectionē. ideo debet se bonis opibus munire. oronibz auxiliū scōz implorare ne ex aliqua pte ruat in peccatū. Tertio ppter utilitatē que ē aduersarij expulsiuū di recreationiuū. Primo em est demonis expulsiuū maxie illius qui temptat de luxuria sicut sanctus qui erat lupū de silua. mathi. xvij. Hoc genus demoniorum nō eicitur nisi in oroe et ieunio. hospes em delicatus nō diu moratur in hospitio vbi nō recipit ic cūde imo scient nō ingredit. Luxuria vero delicatus est et ideo odit hospitē et societatē ieiunātium. mathi. xvij. Cū immūd spūs exierit ab hoie ābulat p diuersa loca qrēs requiē et nō inuenit. Sicut em pisces in arido cito moriuntur sic etiā luxuria in austeritate vite et ieunio moritur.

ysaie·i· Putrescēt pisces sine aqua et morient in sitio· Ther· sine cere et bacho friget ven9· Sedo ē dei recōci liatiuū· q̄ em aliū offendit si emēdā soluit delicti pacē hz· Jeiumū āt q̄ pe nale ē satisfacit de pcō· Joñ· iij· Cō minatus ē dñs ninuitis dieb̄s· ad huc xl· dies et ninue subuertet· et crediderūt ninuite dño et predicaue runt ieiumiū et postea seq̄t Vidit do minus opa eor et cera et miserē ē et cera· Et nota q̄ dt osi sūt a via sua mala· Jeumū in pcīis nō placz deo nec fraudū lutosū oblatū pcīpi ysa·lviij· Quare ieiunauim9 et non aspexisti ne Respondet· ecce in die ie iunij vr̄i inuenitur voluntas vestra nē dyabolus nō comedit sed semp ieunat et a pcīis non cessat· ieiuna igit sine pcīis vel siaut dyabolus ie iunabis· ysidorus· Qui se a cibis ab stinet et mala agit demones imitat Melius ē abstinē a pcīis q̄ a pane et p̄medē in xl· ieiunāt a pane a car nes hpītis comedūt· i· pcīm q̄ vene no delectacōis aiam occidūt· lu· xviij· Jeiuno bis in sabbato dicebat pha riseus qui supbiā et indignacōnem respectu alioz hēbat vñ iustificat9 in domū suam nō descēdit· ysa·lviij· Nolite ieiunare sicut ad hūc diē· et nō q̄ nō sufficit debili et infirmo die tā mediāe p diem et horā seruare et postea cuilibet se exponē sic in xl· ie iunare et post pascha pcīis obedire ecclē·iij·p· Qui ieiunat in pcīis suis et itez faciens eadem quid pficit hu miliacō ei9· Ideo dñs osee y Sāctifica te ieiumiū et post seq̄t a mitta vobis frumētum et oleum et replebimini in eis· trea cū ecciosa spinas a ebu los pfert· laboriose vero exaltat fru ctū bonū· sic caro· ecclē·xx Qui opat terrā suā saciabit ne· ps· ipam car nē que ē exactor pessim9 hois imimi cus fāt sibi ad libitū subiugari fiant equus lesciuus a bene pbendatus recalcitrat a dño suo ascendēti ptra dicit· Afflictus vero labore a ieiumio pacifice se habet et ad libitū dñi sui duci a oneari pmittit· ps· Cū michi molesti essent sez motus carnales in duebar cilicio ut cōtra tela aduersa riu resistēm humiliabā in ieiumio ai mā meā· Quadriga em nō onerata facilius ab equo trahitur et nauis leuigata cicius a vento et remigio ducitur· sic caro ieiumio attenuata in suis actibus expeditur· quarto R xix· Helyas ieiunauit xl· diebus et xl· noctibus et iuit ad montem dei oreb· Castellanus enim affamatus castrū tradit ad libitum impugnā tis· sic luxuria affamatus corp9 ad libitū hois et racōnis ēdit· luce·xv· Luxuriosus qui a patre supbe recessit fame et ieiumio afflictus ad pcēm humilie est reūsus· Magna ergo ē humilitas ieunij q̄ hec fāt· magnū em cōmodū infert homini q̄ de domo sua expellit hominem hoicidam vel latronem et qui amicum optimum sibi iratū reconciliaret et q̄ terrā suā sterilē fraudatā sibi faceret a ideo cri stus merito suo exēplo ad ieiumium nos vocauit· Sequit· postea esur ijt· Legim9 cristū tripliciter esuriisse sez reputacioē nūcupacioē affectoē Reputacione ut in panperib9 quia quicqd pauperibus impendit xpo

fieri reputat. matth. xxv. Esurivi et dedistis michi manducare ac. sequit. Qd vni ex minimis meis fecistis mi fecistis et ideo non sunt contempnendi paupres. Si quis em ita familia ris esset regi q quicquid sibi fiet rex sibi fieri reputaret et talis ad domu tuam veniret honorifice reciperes et eum non despiceres. ideo ecclesiastici. Anima esurientem ne desperveris. q. d. ne vilipendas quia paup e. Sepe em in vili sacco recondit bonu frumentu et in concha fragili lapis pciosus. et econtra so. sub auro fulgenti lignu putridu. sic sub paupe habitu aia pciosa. Sed do nuanpatiue ut di in ps. si esuriero n dicam tibi. et seqt. Nunqd manducabo carnes tauroz. q. d. nbz xpi no est nisi conuersio pcatoz. iohis iiij. Rogabat discipuli eius eu ut manducaret. ille aut dixit. Ego habeo cibu manducare quem vos nescatis. quasi diceret. non quero cibu materialem sz spualem salutez aias et ideo si tu vis xpm ad hospicium cordis imitare et gratanter reficere ysionem tua et alioz diligenter stude as parare. gen. xxvij. Dixit rebecca filio suo iacob. affer m duos edos optimos ut faciam pri tuo ex eis escas q bus libenter vescitur. quos cu comederit benedicat tibi pus q moriat. Edi qui fetent sut pcatores. sz optimi sunt qui in igne contricois et pne pati sut et sic faciem obtinuit benedcone. Tercio legimus xpm eciam esuriisse effectiue salute. s. aiaz. matth. xij. Esuriit et videns fici arborem secus viam venit ad eam querens fructu et nichil inuenit in ea nisi folia. esuriit scz aiaz salute ar denter appetiuit. Sicut em ardenter esuriens nullu genus panis respu it. sic xpus nullu iuuenem senem homi cidam latronem. actuu x. Cu esuriret petrus cecidit sup eu metis excessus et vidit celu aptu et vas qddam vbi erant alia quadrupedia et alia ser pentina terre et volatilia celi. et facta est vox ad eum dicens. Surge petre occipe quasi nulla differencia faciendo Dns ad modu querentis panem ho stiatim stat ad hostium et pulsat. a pocc. iij. qm milti eu abire ieiunu per mittut. ps. Opui in ieiunio anima mea. Glosa exponit de xpo ac. Roga te ergo dnm karissimi ut sic a vicys ieiunemus ac. Qd nobis pstare.

Item sermo ut supra. S°. xxix.

Hec est voluntas dei sanctifica cio vestra. pma ad thessa. iiij. Olim dauid orabat dicens. doce me facere voluntatem tuam ac. et miserecors deus p apostolos petru et paulum et p semetipm docuit nos suam volu tatem. Considera ergo voluntas dei est ut a peccato sanctificemur ut in bono exercitemur. ut in vtroq con firmemur. ut in celo glorificemur. Primo enim voluntas dei est ut a peccato sanctificemur. Unde hic ad thessalonicenses iiij. Hec est volun tas di sanctificacio vra ut abstinea tis vos a fornicacone ac. Sanatis catur qui a peccatis mundatur. qui da em debet esse dilecta sponsa xpi ad ephesios quinto. Xpus dilexit ecclesiam et tradidit semetipsum p ea ut illam sanctificaret mundans lauacro aque et cetera. Mundat autem deus animam non solum

lauacro baptismi p̄mi ꝫ ecīa sc̄di scz lacrimaꝝ. Ysidor⁹ Lacrime penitentis apud deū p baptismate reputāt sed q̄d p̄dest hōi si balneat et statim sordidis vestib⁹ induat. sic q̄d p̄dest aīme si ecīa mūdet et stat̄ in viciosam osuetudinē relabat. ꝑ hoc p̄cipit exo. xix. Vade ad pplm et sanctificabis eos hodie et cras lauentq; vestimēta sua. i. mores suos Ecc̄i. ix. Omi tpe vestimēta tua sint cādida. stult⁹ esset q̄ ecīa i ipō balneo sordidas vestes nō deponeret. sic ē q̄ pcā sua plāgit q nō relinq̄t. Greg. q̄ fletibz suis vite mūdiciā subtrahit añ di oculos sordidas ecīa ipās lacrimas facit. Sedō volūtas dei ē vt in bono exercitemur. j. petri. ij. sic ē volūtas dei vt bene faciētes obmutescere faciatis ꝛc̄ si ergo bene facitis volūtatē dei impletis immo ex deo nati estis Joh. iij. qui bene facit ex deo est qui male facit nō vidit deū imo nec videbit in eternū. Deus em̄ bene facit bene faciētibz p̄s. bñfac dñe bonis et rectis corde declinātes aūt iobligabit dñs cū op̄atibus iniquitatē sed attē de quib ait petrus. Obmutescere faciatis ꝛc̄. magna virtus bonorū sanctoꝝ qui nos ipos apud deū crescē et obmutescere adūsarios et animos nō erubescere faciūt. Augustin⁹ Qui nos amāt q̄rūt q̄d laudēt i nob qui aūt oderūt detrahūt nobis. nos aūt in utroq; iudicio ꝓstituti vitam nr̄am sic custodire debem⁹ et famam vt erubescāt de detractorib⁹ laudatores Dicerte qui modo detractionibus et cōtūciombus et cōspiracioib⁹ et alys perūsis locucioibus nolūt in mūdo obmutescē obmutescēt i iudicio Mathei xxij. At ille obmutuit Tercio volūtas dei est vt in utroq; ꝓfirmemur scz vt a pcō sānificemur et in bono exercitemur. Joh. vij. hec ē aūt volūtas ei⁹ qui misit me pris vt omē q̄d dedit michi pdā nō perdā ex eo. sola pseuerācia facit vt nō p damur. vñ math. Qui aūt pseuerauerit vsq; in finē hic saluus erit. ber. absq; pseuerācia nec qui pugnat victoriā nec palmā victor ꝓsequit Illi aūt pducūt q̄ nō p seuerādo a deo sepārāt. ps. pdidisti oēs q̄ fornicāt abste. michi āt adhere deo boñ ē. fornicāt q̄ derelicto deo uo spōso in mūdo luxuriāt. Si g⁹ nō vis pdi adhere deo volūtatē ei⁹ semp et pseuerāt in plēdo. j. ad hebre. v. semp q̄d bonū ē sectamini in iuicē a i oēs. semp gaudete sine itermissioē ōte. hec ē em̄ volūtas di in oibz nob i xpō ihū. Ysidor⁹ Tūc deo placz nr̄a cōuersacio q̄n bonū q̄d inchoam⁹ fine pseuerāti cplem⁹ Et nō q de ēplici volūtate di pdcā di ad. ro. xij. Reformamini in nouitate sens⁹ vri ut pbetis q̄ sit volūtas dei bona bñplacēs a pfcā. volūtas dei bona ē ut a malo scificemini. bñplacēs. ut bonū opemini. pfcā ut i vtroque ꝓfirmemini. Quarto em̄ volūtas di ē ut i cælo glorificemur. Joh. vi. hec est aūt volūtas p̄is mei qui misit me ut omis qui videt filium et credit in eum habeat vitam eternam. Bene dicit et credit in eum. si autem scire desideras vtrum vere credas in crist̄m attende quod dicitur. mathei. xvi. Signa autem eos qui in me credunt hec sequentur

In noīe meo dēōia eiciēt linguis lo-
q̄ nouis ſpēt̄s tollēt· et ſi mortiferū
q̄d biberūt nō eos nocebit· ſup egros
man⁹ iponēt et bñ hēbūt· Demonia
ſūt p̄ca q̄ de corpe eicè debem⁹· Vnde
de maria magdalena ejecta ſūt ſep
tē demoia· i· ꝑm greg· vmúſa vicia
atq; p̄ca lingue noue ſūt v̄ba edi
ficatoria et bona· lingue em̄ antiq̄
fuerūt v̄ba nociua et p̄ua· ꝑs· Hicce
dāt vetera de ore vrō· Serpētes ſūt
mot⁹ ſeu ꝛaupie ſenſualitatis· te ci
qui ſerpenti cōſentit q̄ paradiſū pdit
ut eua· Serpētes tollim⁹ q̄n ꝛaupi
ſcēcias reſtrīgim⁹· mortifer at ē q̄d
libz ſcādalū q̄libet iniuria q̄ nō ſolū
fō ꝫ dicto nob̄ iferē· Vñ ia· iiij· de li
gua dr· Eſt em̄ in q̄etū malū plena
veneno mortifero Si ergo acceptā i
iuria nō inflamur p ſupbiā nō ſuffo
camur p inuidiā nō diſrūpimur p ira
cūdiā· tūc vtiq; mortiferū bibimus
et nō nob̄ nocet· bibe ꝑ xp̄o q̄d p te
bibit xp̄c· mat· xx· Potestis bibē ca
licē quē ego bibiturus ſū ac· Hz q̄c
q̄d afflictionis ēreā ꝓpinat adúſtos
leue erit ſi inſpiciam⁹ q̄d biberit ad
crucis patibulū q̄ nos inuitat ad ce
lū ayan⁹ iponēt ſūt adiutoria caita
tis remedia pietatis ex q̄bz ſepe qua
leſcūt· vel q̄ ſpūaliē vel corpaliē egri
ſūt· Vides ergo q̄ dēōia ſūt vicia
voluptatis· lingue noue ſūt v̄ba vtili
tatis· ſpēt̄s ſūt ꝛaupie ſenſualita
tis· mortifera ſūt inurie adúſitatis
man⁹ iponēs ſūt adiutoria caitatis
Voluntas g⁹ dei ē ut q̄ ſic p ſigna p̄
dēā credit in filiū dei hēat vitā eēnā
ioh̄· x· Oues mee vōē meā audiēt a
ego do eis vitā eēnā· Ad quā nos p

mulier chananea a finib⁹ illis egress
clamauit dicēs

Dñica ſcḋa quadrageſime S. xxx.

Miſerere mei dñe filī dauid filia
mea male a dēmonio vexat· ma·
xv· Quatuor p̄ūt hic nōri· Primo
q̄d p mulierē chananeā intelligat.
Secdo q̄d p filiā ei⁹ exp̄mat· Tertō
q̄re dñm filiū dauid nōinet· Quar
to quā miaz ab eo expoſtulet· V De
p̄mo nō q⁹ p mulierē chananeā intel
ligit aia cuiuſlibet p̄ctis q̄ tñ ſe in
malo ſtatu ēe recognoſcit· a xp̄o hoc
dei miaz iplorat· Hanc mulierē cha
naneā appellat mar· vij· ſyropheiſ
ſam· Syrophenissa interp̄tat altꝛa
ſa mulier vñ ſigt aiam ad dēū cōūt
deſiderātē· Chananea ecclīa interp̄tat
emulatrix et exp̄mit aiaz q̄ dñm p
patiēciā emulat· i· ſeq̄t· V Secdo
nō q⁹ p filiā mulieris exp̄mit aiuſli
bet aie p̄ctatricis ꝓſciā· Et ēt q̄ diu
aia p̄ctis ē ſubdita male a dēōio vr
at ꝓſciā· Et nō q⁹ filia· i· ꝓſciā eoꝛ q̄i
p̄ctis male vexāt p ſpūm ſam ēmīnū
remorſionē· ꝫ ſi in p̄ctis dereliquint
vexabūt p̄ius et peſſimē· p̄ius i ama
ra carnis ac aie ſeparacōe· peſſime in
vmis et ignis ſeuiſſimā cōtricōne Igit
quelibet p̄ctatrix anima que filiam
idest cōſcienciā ſuā p caule⁹ p̄ctoꝝ
vexari ſentit a demone p piū ſaluati
oris deſiderīū curreꝛe debet poſt dñm
eiq; debet magno cōtricōnis clamore
ſupplicare ut velit cōſcienciā ſuam a
vexacōne dēmonis liberāē· V De ter
cō nota q⁹ ideo dñm filium dauid ap
pellat quia eum de genere dauid de
ſcendiſſe recognoſcit· Vnde in pſal
mo promiſſum fuerat ei· De fructu
ventris tui ponam ſuper ſedem tuā
Dixēat ēē lu· i· gabri· ad mariā· Ecce

cipies et paries filiū a Vocabis nomē eius ihesū et dabit illi dominꝰ deꝰ sedē dauid patris eius ac. Quarto videndū ē quā misericordiā ab eo expostulet Et nōdū cognouit eū esse filiū dauid ꝓtinuit a ut miserēt sui velut dauid ꝙndā saulis fuit misertus cū tactu citharę dęmonū ab eo expulit Legit ꝓmo. R. xvi. c. q cū spiritus dñi recessisset a saul a spiritus nequā exagitaret eū ad ꝟsū seruoꝝ saul vocatus fuit dauid qui sciebat psallere in citharā Igit quōcūqz spiritus malus arripiebat saul dauid tollebat citharā a pulsabat citharā manu sua et refocillabat saul et leuꝰ habebat recedebat qz ab eo spiritus malus Nota q mathematici dicunt ꝑm qđ testat magister i hystoriis q qđā dęmones odiūt a fugiūt armoniam citharę. Vnde dicit ecia glosa sup loū ꝓdictū q refert bocā ꝓhm quendam tactu citharę dęmonū ab obsesso corpe depulisse. Igit notandū ē q fiat dauid vocatus fuit ut a saul tactu citharę dęmonū expelleret ita et xp̄us venas a arterias venerabilis corpis sui extēdi pmisit i ligno crucis ut ab hūano genē imo a qlibet peccatorę dulci armonia septē vocꝫ q ꝓtulit in cruce septiformē dęmonū. qđ suggit septē principalia ēmia potēter eicęret. Dñ ysa. xvi. vēter meus ad moab quasi citharа sonabat. Moab impetrat de patre vel ex prē. Ergo p moab vmúsū genus humanū ul quilibz hō figuratur qui ex ꝓmo patre adā descēdit. Et nota quāto forcius corda extēdit tanto dulcius resonat. sic et xp̄us vsqz ad diuinitatioē oim ossiū extēsus fuit in cruce ut dulcius resonaret Prima igit uox huius citharę fuerūt ūba dni. Luce xxiij pr dimitte illis nō enim sciūt qđ faciūt. Hec armonia expellit dęmonū ire Ira enim ñ dimittit iuriā sz potius uindictā expetit Admonet nos igit hec citharа ut oi ire et corde renūciem⁹ et debitoribus nostris dimittam⁹ Dñ mathei vj. si nō dimiseritis hoibz nec pr meus dimittet vobis peccata vestra Secūda uox huius citharę fuit. ūbū dei. Luce xxiij Amē dico tibi hodie mecū eris i padiso. hec armonia expellit dęmonū iuidie. Inuidia enim nulli cōmunicat sua Dñs docet nos dñs p hoc q latroni padisū cōmunicauit et dedit. q inuidia ab hospicio cordis nostri expellam⁹. opa enim bona opa p inuidiam putrefiūt. púbio. xiij putredo ossiū inuidia. Tercia uox citharę fuerunt ūba dni. Jo. xix. mulier ecce filius tuus dicit discipulo ecce mat tua. hec uox expellit dęmonū luxurie. castitatis fuit úgo q hec verba audiuit ecce filius tuus castus fuit discipul⁹ aut dicit ecce mat tua. Sicut enim infantulus habitator ē matis utęi sic ecia xp̄s habitator ē mūdoꝝ corpm et castarū aiaꝝ. eōrūso diabolus inhabitat in fedis corpibz a aiab⁹ imundis. Sicut mat diligit filiū sic eē casti a mūdi diligūt xpm a semp p oculū habēt corp⁹ suū sanguē cruētatū Matrē suā a di filius matrē assert ꝓtinētiū a castoꝝ. Quarta vox h⁹ citharę habet mathei. xxvij. heli heli lama zabathani. hoc ē deus deus meus ut qđ dereliquisti me? hec armonia expellit

demoniū auaicie. Auari em nūmos et peamiā siue alia bona colūt p dō dñi et ab aplō ydolatre nūcupant. Docet igit nos filij dei p hoc q auri liū querit a deo pē nō sparc in icerto diuicias sz in deo viuo. Nō em bona p auariciā cōsita pūt subuenire aie in tpe vltie necitatis. sz solus deus pē qui ē deus nē p creacōnē et deus nē p redēpcōnē. Quinta vox huius cythare fuit hoc vbū sitio. iohis. xix. Hec armonia expellit demoniū gule. Gula em semp exardescit siti et istigat homine ad supfluū potū. studet em calicibus epotādis. Dñs aūt ut sitim gule extinguat in nobis docet nos sua siti sitire fontē cōsolacōis eterne de quo qui biberit nō sitiet in eternū. Sexta vox dīce cythare habetur iohis. xix. Cōsūmatū ē. Per hāc armoniā expellit demoniū accidie que nichil bono fine cōsūmat. sed potius eos q circa pncipia in seruicō dei feruētes spū fuerūt. postmodū segnes reddit et pigros. Vt aūt dñs accidiā a nobis extrudat a ad feruorē boni opis nos accēdat. et se bñ oia cōsūmasse. Septima vox huius cythaē fuerūt verba que dñs clamauit in cruce. luce xxiij. Pater in manus tuas cōmendo spiritum meum. Hec armonia excludit demoniū superbie. Dominus em ut doceret nos semp p humilitatem spm nostrū et aiam in manus dñi cōmendare. cū pdcā verba prenūciasz inclinato capite emisit spiritū. Supbi em nō subiciūt se manibus dñi. sed potius erecto collo cōtra eū currūt ipmqz quātū possunt impugnant. Rogate igit kīm dñm ut sic a nobis p cytharā corpis sui omne demoniū expellat ut tandem spū dei repleti in regnū suū recipi meamur.

Dñica tercia q̄dragesime. S°. xxxj.

Dm immūdus spūs exierit ab hoie am. p loca inaquosa q̄rēs requiem et nō inuenīēs dicit. Reuertar in domū meam vñ exiui. et cū venerit assu. ali. sep. ne. se. et inha. ibi.

Quatuor hic occurrūt notāda. Primo quid p immundū spm accipiat. Secdo quid p loca inaquosa sumat. Tercō quid p domū quā immundus spūs reptit exprimat. Quarto q̄d p septem nequiores spūs intelligat.

¶ De primo nota q̄ p immūdū spm dyabolus significat. quia pter hoc immūdus dicit q̄ delectat habitare in immūdis corpibus. Vñ siant in luxuriy. legitur demonia ab obsesso homine expulsa p xpm. intrauerunt porcos qui sunt immunda aialia. Dicitur etiam dyabolus immūdus spiritus q̄ hoīnē q̄ debet mūdū hitmanū eē spūs sci p pēnā imūdiciā inquinat laborat. Ipe em suggerit hoi superbiā. iram inuidiā auaiciā gulā et luxuriā p q̄ septē pcā mortalia et capitalia inquinat corpo et aia vbi deberet mūda eē sedes spūs septiformis. ¶ De secdo nota q̄ p loca inaquosa significant religiosi et vere penitētes q̄ bñ diciunt inaquosa quasi nō aquosa. i. arida. Arefaciunt em se per carnis mortificacōnē. et sunt sicut dicit glō. ab omni humore libidinis immunia. Possunt etiam dici inaquosa idest intus aquosa p lacrimosam cōpūctionē. Irrigant em aquis gratū suas vera ligna paradisi. Igit immūdus spūs

idest dyaꝰ cū ab hoīe expulsus fuit
vl per baptismalē īnocētiā vl per
quadragesimalē vērā pēnitēciā ābu
lat per scōs īaquosos idest mimime
aquosos p ois wluptatis aēfāonē
vl īaquosos idest intus vl intime
aquosos p salubrē lacrimaꝝ pfusio
nē. Ambulat inquam p eos q̄rēs re
ḧem .i. siaut dr glō callide trāptās eos
explorat. si quos ibi sue neq̄cie gre
ssus figē possit et cū nō īuenerit re
ceptaculū. dicit reuertar in domum
meā. vñ exiui ¶ Vñ dr ecio nota q̄
domꝰ quā īmūdus spūs idē dyaꝰ
reptit et in quā reūtitur. sunt illi a
quibꝰ eiectus fuit i baptisma p collā
tā sibi vtute baptismatis īnocēciā
vl fūt illi a quibꝰ exiuit in quadra
gesimali ieiunio per pēnitēciā. Hec
aūt domꝰ idest cōsciā pēnitētiū licet
scopis mūdata fuerit vl ab ipis pe
nitētibz p sincerā et nudā cōfessionē
vl a sacerdotibz p sollicitā crimināꝝ
īquisitionē. licz eciā ornata fuerit a
sacerdotibz p bona exēpla scōꝝ que
quasi cortinas q̄sdā sacerdotes suis
doctrinis in corda pnitenciū appende
runt tamē q̄ īmūdus spūs siaut dr
mathei xij. eā vacātē īuenit ab exe
rcitione satisfactōnis que īmūcta fu
erit cōfitēti. vadit et assumit septem
alios spūs nequiores se et īgressi
p reādiuationē hītāt ibi ¶ Modo vi
dēdū q̄d p septē neq̄ores spūs itelli
gaī Et nō q̄ dici pñt hy septē nequi
ores spūs. Primꝰ est de pēcto stulte
se iactare. qđ certe multi faciūt. mul
ti nāq̄z se de hoc iactāt q̄ sero ēbria
ti fuerūt. multi eciā de hoc gloriātur
q̄ talē vginē vl puellā cognouerūt
Multi eciā se de hoc iactāt q̄ sic a sic
rēderunt q̄ sic illū vlcerauerūt vl q̄
sic et sic luserūt et sic de multis alijs
Et certe grauius et nequius est de
quocūq̄z pēcto cōmisso se iactare q̄
illud simplicit̄ ppetrare. de talibz dr
pū. ij. Qui letāntur cū malefecerūt et
exultant i rebus pessimis. de hijs eci
am dr aplūs ad phil. iij. Multi am
bulāt quos sepe dicebam vob. Nūc
aūt et flens dico īimicos crucis xpi
quoꝝ finis īteritus quoꝝ deꝰ vēter
est et gla in cōfusiōe ipoꝝ. Alia īrā
habet in pudēdis. q̄ vidlicz fortes
fūt ad opus fornicationis exercen
dū. Hoc dūs est pēm cōmissū iuramē
tis negare siaut faciūt q̄ alios tenēt
in debitis. Et cū ab eis fuerit debita
requisita iurāt p deū et in reliquys
scōrū q̄ in nullo eis teneāt. Nequā
igitur spūm hñt qui res alioꝝ iniuste
detinēt Nequiorē vero spūm hñt qui
q̄ res alioꝝ nō habeāt vl possideant
iurāt falso. hij em furto a rapine eci
am piurio supaddūt. Tercius est de
pēcto quod ipe cōmisit aliū q̄ innocēs
fuerit infamare. siaut multi faciunt
q̄ peccata q̄ ipi cōmiserūt impingunt
innocētibz ut sic excusentur ab ipis
Hic fecerūt illi senes pbiteri in da
niele q̄ de crimine adulterij de quo ip
si rei fuerūt susannam innocētē ifa
mauerūt quā tū dūs p sapiēciā dani
elis mirabilit liberauit. Nequā igit
spūs est pēm qualecūq̄z cōmittere
Nequior aūt est de hoc innocētē quē
libet infamare. Quartus est causā
pēci in deū vcaruare Iste neq̄or spi
ritus locutus est ex ore adā et eue
in paradiso Per hoc em qđ dixit adā

thulier quã dedisti michi sociã. & dixi
m et comedi ꝙ retorquet culpã pcti
sui in deũ q ei dederat mulierẽ. Per
hoc eciã qđ dixit eua. serpes dedit m
et comedi et ipa quodãmõ pcm suũ
obliquit in deũ ꝙ dicẽt. Nisi tu serpẽ
tẽ creasses p cũ decepta nõ fuissẽ. et
ꝓterea nõ m debes imputare. ꝑ tibi.
Sic et hodie mlti lingua huiꝰ spiri
tus nequioris loquũt et dicũt. Si
deus noluisset ego tale et tale pcm
nõ fecissem. dicũt eciã si m imutabilit
ꝓordinatũ nõ fuisset tale qđ m nõ ac
cidisset. Spũs igit neq ẽ pcã are. ne
quor aũt spũs ẽ culpã pcti qi incuita
bile fuerit in deũ retorqre. Quitus ẽ
pcti gue dimẽ ãnulla è. sicut multi faci
ũt q simplicẽ fornicacõnẽ a lasciuas
choreas et gũe et mẽ suetã exactio
nẽ in subditos suos et filia. qi nullũ
dicũt esse pcm. Et ẽte p leuiori pec
cato. i. p omestione vetiti pomi ipm
dei filiũ oportuit crucifigi. De talibz
dt dns in ie. viii. Attẽdi a ausculta
ui. neõ qđ bonũ ẽ loqt. Nullꝰ ẽ qui a
gat pmaz de pcis suis dicẽs. Quid
feci. q. d. Oẽs pcã sua leuia ꝑputãt
et ꝓtea vo dolore de eis nõ pmitẽt
ut deleatẽt. Spũs ergo neq ẽ pcã
gualia ꝓtraẽ. neq ẽ ea cõtra sciaz
quasi nulla sint vel leuia defensare
Sertus ẽ pcti detestatores impug
nare. sicut multi faciũt qui bonos vi
ros q in pdicacõmbus suis pcã dete
stanr odiũt et impugnãt. De quibz
dicit sapiẽ. v. Dixerũt impy ciraũei
amus virũ iustũ qm imutilis est no
bis et cõtrio est opibus nris. gnis
est nobis eciã ad videndũ qm absti
net se a vijs nostris tanq ab immũ
dicijs et ꝓfert nouissima iustorũ.
Spũs itaqz neq ẽ pcã cõmittere.
nequor aũt ẽ eos qui cõtra pcã p
dicant et homines ad conuersionẽ
ammonẽt odire et psequi. Septꝰ
est eciã ut ꝑ se oret refutare. q ulti
cm ita delectanr in pcti dulcedine et
ita absorti sũt a vanitate huiꝰ mũdi
q eciã molestũ esset eis ut oraret ꝑ
eis ut cõuerterẽt ad dnm. Et tales
certe dicũt deo. recede a nobis quor
fundamẽta. i. secuti ꝓspitatẽ acci,
deris sanitatẽ fluuiꝰ mortis et cine
dãpnacõis cito subũtrt. De istis dici
tur in iob. xxij. Fluuius subũtrt fun
damẽta eor qui dicebãt deo. recede
a nobis et qi michil posset facere em
ipotes est ima bũt eũ aĩ ipe implẽ
set domes eor bonis. i. quor sma p
cul sit a me. Igit neq spũs ẽ pcãre
ꝙ nequor est ne a pcis eximat eciã
orones bonor refutaẽ. Sic gate ergo
dnm ut ita ab hijs neqoribz spiritib
libẽmur ut tãdẽ ꝓsortiũ ãgelor adi,
pisci mereamur. Qẽ nobis ãt

Dmica quarta quadragesime xxxv

Cepit ihs panes et aĩ gẽs
egisset distribuit discũbẽtibus
In pnti euãgelio tria pncipalit sũt
hic nõnda. Primo qđ p quinqz mlia
viror dr intelligi. Secdo qđ p qnqz
panes ordeaceos et duos pisces fi
gurer. Tercõ quid p duodecim cophi
nos intelligi affirmer. ¶ De primo
nota q p quinqz mlia viror quili
bet xpianꝰ intelligit. Per pnã cm a
mimi cõpassionẽ quantũ ad primũ
et p deuotã in deũ affectionẽ seu di
lacionẽ et p scãz cogitacõnẽ et p vilẽ
et mũdã locucõnẽ necnon et p bonã

et iustā opacōnē. Quilibz hō hic qui qz milia repsentat. sic em millenari9 ex mltiplicī nūo surgit et cōsistit. sic ecīa mltiplex pia cōpassio. multifor mis ecīa ē deuota dilcio. silr mltimo moda ē scā cogitacō. mltiplex ē ecīa vtilis locucō. silr a mltiformis bona opacō. Et certe p qlibz pdcōz mil le retributōes a dño hō potest promereī Potest ei hō ex pia opassione mille merita lucri. silr ex deuota affectioē seu dilcōne. silr ex scā cogitacōe. silr ex vtili locucōe. silr ex boā opacōne Et nō q hec qnqz milia dicunt viri fuisse nō mulieres. Sicut em viri sē fortōres ad laborādū ita qlibz i qui qz pdās se dz strenue exercere ut p ea retributōnē ppetuā mereat. ¶ De scdo nō q p illos quiqz paēs ordea ceos hec qnqz figurāt. videlz pmāl satiffactio. scā pdicacō. mortis recor dacō. scōz mutuō. a dnici corpis et sanguinis pticipacō. Duo pisces sūt spes diuine pietatis a dulcedo cari tatis. Primꝰ itaqz panis q nōtari9 est pcōrī ut p eū resumat vires grē dei ē pmātis satiffactio De isto pane legit in damiele vbi dr q abacuc itri uerat paēs in alueolo quoqz dictu angelico detulit damicli in babilonē qui eat in lacu in medio septē leonū Et nota q in loco isto p damielē pec catoꝝ potest intelligi. Per lacū vero babilonicū intelligit ergastulū siue captiuitas hui9 mūdi. Per septē vo leones septē pncipalia pcā figurā tur videlicet supbia ira inuidia acci dia auaricia gula a luxuria. a qui bus vix aliqs pt esse tutus nisi p di uinā gram custodiat. Et nō q sicut panis fragibilis ē i frusta ita ad mi nus ex quiqz psistit vera pnia. vide licz p cōfessioē oracōe carnis ma ceracōe et eleōsinaz largicōne. De cūd9 panis ē scā pdicacō siue vbū dei De hoc paē ipe dns dr mat. iiij. scpt tū ē nō in solo paē viuit hō. sz i omni vbo qd procedit de ore dei. Iste ecīa pa nis diuisibilis ē in qtuor frusta. p di em vbū vtutes cōmēdāt et vicia re pbāt. Item p vbū dei supplicia pcōri bus ondūt et iustis etna gaudia p mittūt. De hoc paē dr aplus ij. ad thi. ij. Oīs scptura diuinitus inspira ta vtilis ē ad docēdū ad arguendū ad corripiēdū ad erudiēdū. ad docē dū p vtutū et bonoz cpm cōmēdacō nē. ad arguēdū p vicioz reprobacez. ad corripiendū p emi supplicij pcōri bus ostensionē. ad erudiēdū p sem piterni gaudij iustis promissionē. Ter cius panis est mortis et incineracio nis recordacō. De isto pane dr in iij. R. Cū em dormiret helyas sub vm bra iuniperi excitatus ab angelo in uenit ad caput suum panem subci nericiū et vas aque. Ad āmoicōnē tero angeli panē illū comedit et am bulauit in fortitudine cibi illius qua draginta diebus et quadraginta noctibus vsqz ad montem dei oreb. Per iunipeꝝ que spinas habet pro foliis et tamen proicit vmbrā intel ligitur pungitiua seculi delectacio. Ille igitur dormit sub vmbra iunipeꝝ qui putat quietem et delectacionem inuenire in spinosis gaudijs huius seculi. Huic ergo necesse est vt exci tatus gracia dei inueniat panem subcinericiū et vas aque ad caput

suū in quo ē meōria·i· ut recogitet se
cito in cinerē reūsuz· Considēt eciā
q oia gaudia huiꝰ seculi ptrāseunt
more fluētis aque· et sic cū fortitudo
hac cōsideracōe pueire poterit ad mē
sam dñi vbi ē vera refēs· Oreb em
interp̄tat mēsa· De hoc eciā paē dt p̄s·
Cinerē tangꝫ panē manducabā ac·
Quartꝰ panis ē scōz unitacō· Exē
pla em̄ scōz fidelit inspecta miabilit
confortāt hoiēm cōtra aduersa et p
spera huiꝰ mundi· Accipit eciam hō
ab exemplis sanctoz spem vite et
desideriū glorie· Ipi em̄ fortes erant
in adūsis huiꝰ mūdi sustimēdis· et i
psperis p̄tis seculi cōtēnēdis· Ipi
quoq; vere penitētes utpote maria
magdalena et multi alij suoz crimi
nū veniā obtinuerūt· Ipi nichilo⁹ ad
coronā gle optinēdā fortit exarserūt
De hoc paē habet nūi xuij· vbi legit
q cū iosue et caleph terrā p̄missio
nis explorassēt· verūs dixerūt· Sicut
panē pl̄m ēte deuorabi⁹· Et nō q
sic legit in leui· Olim i lege tria ge
nera panū habebāt videlz paēs ole
o limi et paēs in sartagine frixi· Itē
paēs similagine i simplī in clibano
cocti· Per p̄mos intelligunt apostō
li quos dñs unxit in pontifices huiꝰ
mūdi· Per scdos figurāt martires
q frixi fuerūt in sartagine passiois
Per paēs azimos et similagineos
intelligūt virgines et cōtinētes quoz
studiū erat ut eēnt corpe et aia mū
di· Quintꝰ panis ē corpis a sangnis
dñici pticipacō· De hoc pane dt dñs
io· vi· Ego sū panis vivus qui de ce
lo descendit· si quis māducauerit ex
hoc pane vivet in eternū· q panis quē
ego dabo caro mea ē p mundi vita·
Ad hūc panē digne sumēdū requiri
tur mūdicia cordis oris et opis· Du
o pisces sunt spes diuine pietatis et
dulcedo caritatis· sicut em̄ piscis sem
per sursū nitit· ita et spes et caritas
niti faciunt aiam ad supiora· ¶ De
tercō nō q p duoꝝ ū cophimos figu
rant xp̄i· p̄mia seu gaudia q̄ ex p̄di
ctis pambz et duobz piscibz reportā
tur· Ex pane em̄ penitēcie colligunt
duo cophimi Primus ē baptismalis
innocencia· Secūs fructuosa iusti
cia· Qui em̄ vere penituit recipit bap
tismalē innocenciā et venit ante deū
cum multo fructu iusticie et bonoz
opm· Ex pane verbi dei colligūt duo
cophimi quoz unus est auditus an
gelice modulacōnis alter plenitudo
cognicōnis· Qui em̄ libenter audit
verba p̄dicatorū tandem audiet cā
tum angelorū et videbit ibi et cogno
scet omnia que hic audiuit· Ex pa
ne tercō idest memoria incineracōis
colligunt duo cophimi videlicet aie
glorificacō et corpis dotacō· Qui em̄
se ex memoria sue mortis emēdaue
rit et aie et corpis glorificacōnē asse
quetur· Ex quarto pane reportant
duo cophimi· unus est sanctorū socie
tas· alter angelorū equalitas· Qui
em̄ sanctos fuerit imitatus· sanctis
in celis sociabit· et angelis equabi
tur· Ex pane eukaristie colliguntur
duo cophimi· unus est iocunde visio
nis· alter suauissime fruicois· Qui
em̄ digne nunc sumpserit corpus et
sanguinem ihesu xp̄i tunc eum facie
ad faciem videbit iocundissime et
fruetur eciam ex eo suauissime·

Ex pisce spei colligit vnus cophinꝰ
id̃ corona glē. Qui em̃ se p spem in
fatigabilit extendit ad supcelestia
ap̃hēdet coronā glē sempitne. Ex pi
sce caritatis colligit vnꝰ cophinꝰ. i.
pleā possessio supcelestis aurie. Qui
em̃ verā habuerit caritatē cū ipa sit
regina mūdi p ipam oim bonoꝝ dn̄
pleꝰ possessor pstituet. Rogate ergo
filiū dei ut sic paibꝫ p̄dās cibari me
amur in terris ut cophinos plecōs
vasꝫ gaudij iueiamꝰ i celis. Qđ no-

xxxiij.

Dñca quinta q̄dragesime S.

Abraham pater vester exulta
uit ut videret diē meū. vidit e
gauisus ē. Jn vbis p̄missis tria Joh. viij.
p̄cipalit sūt hic nōnda. Primo q̄s
sit dies dn̄i de cuius visione abrahā
gratulat. Secdo qñ diem istū vidis
se credat. Tercio quid a nobis qui
diē hunc exp̄sse vidimꝰ requirat.
Primo igit notandū ē q̄s sit dies de
cuius visioē abrahā gratulat. Et nō
q̄ scdm glosam abrahā in spū vidit
diē incarnacōis xp̄i. vidit ecia diem
eternitatis eius. et ex hac visione
mirabiliter exultauit. Vñ glō. incer
tū ē an diē tpalē q̄ erat vetur in car
ne an diem eternitatis. ꝑ vtrūq; abra
ham vidit. Vnde ineffabile gaudiū
illi. quanti em̃ ē videre verbū apud
p̄rem et q ipm caro fcm̃ est. Et licet
testimonio glose hos dies videit. dici
ecia salua fide p̄t q vidit ecia in spū
et vo intellcū diē redēpcōis. diē vide
licet passois ihu xp̄i p quā redēptū
fuit oē genꝰ huanū. michil em̃ nasci
p fuit msi redimi p fuisset. Vnde
scdo nōndū ē qñ diē dn̄i scz diem re
dēpcōis vidisse credat. et dici p̄t q
tūc cū misus fuit ap̄riū filiū immola
re. legit em̃ in genī. q dns ad mani
festādā obediām abrahe ymmo ad
ostendēdā ipi passionē ihu xp̄i pce
pit ei ut filiū suū quem diligebat ysa
ac in mōte moria immolaret. Jgitur
abrahā de nocte cōsurgēs nemi qđ
facturus erat indicans. strauit asi
nū suū ducens secū duos iuuenes t
filiū t iuit iter duoꝝ dieꝝ. Tercō die
relictis iumentis infra cū asino et ac
ceptis lignis et igne solus cum filio
mōtē ascēdit. Cui cū filiꝰ in mortem
ap̄riā cōsensisset. et p̄ extracto gla
dio iā filiū esset immolaturus clamās
angelꝰ inhibuit ei puerꝝ occidere. Et
cū post tergū respicēt vidit arietē in
ter vepres herentē cornibus. quē ar
ripiens immolauit. Et tunc dns cre
dit ei revelasse redēpcōnē tocius ge
neris huami faciēdā p passionē dile
ctissimi filij ihu xp̄i. supra qua redēp
cōne vltra q̄m dici p̄t exultauit. Et
nota q̄ abrahā imp̄tat pater mul
tarum et subintelligit genciū et sigt
deū p̄rem q̄ p creacōnē p̄ē tocꝰ ge
neris huami. ysaac imp̄tat risus vel
gaudiū et figurat ih̄m xp̄m q̄ risū fe
cit mā sue in natiuitate qr ipa eū pe
perit absq; dolore. Qñ ecia natus fu
it gaudiū fuit angelis suscitatū. ab
angelis ecia tūc gaudiū fuit pastori
bus ymmo oi fideli ap̄lō nūciatū. Nō
ecia q̄ sicut tradūt hebrei in monte
moria postea a salomone templū fcm̃
fuit et in eodem loco vbi abraham
aram erexerat altare fuit constitu-
tum. Tunc igitur verus abrahā in
mōtē moriā ascendit immolare filiū

xxxiij

suū quādo deus pater iudeis et gen
tibz ptātē pmissiue dedit ut filiū suū
vnigenitū ihm xpm in mōte caluarie
q̄ erat cōminꝰ ātati ihēroso lomitā
ne crucifigerēt. In hoc aūt q̄ filius
non fuit lesus. sed aries īmolatus
notaī q̄ nō fuit passa dimitas ꝫ aī
ma et caro xpi que quodāmō īt̄ ve
pres hesit q̄ licet nō essz pcatrix tū
videbaī similis carni pcatrici. De
pres em̄ vel spine signt aculeos pcō
rū. signt eciā pūctiones peālitatū in
q̄bus vginis filiū sc̄m carnē vestiſſi
me hesit q̄ diu in hoc seculo añq̄ cru
cifigerēt vixit. ¶ De tercō nō q̄ a
nobis q̄ diem passionis ihu xpi aī re
dēpcōnis huāne expssius vidimus
q̄ viderūt pūarche tria specialit re
quirūt. Primū ē ut ab illis vicys p
quibz diluendis passus est dñs filius
caueamus. Sc̄dm ē ut ei iugit gra
cias agam9. Terciū est ut ei eciā vi
ces bonoꝝ opm repēdam9. Et nota
q̄ q̄tuor fuerūt pcā adam et eue vi
delicet inobedia qua pcepta dñi non
seruauerunt. supbia q̄ similitudinē
dei ꝑ̄ā appetierūt. auaricia qua
omi et mali sciām sitierunt. gula q̄
de fructu vetito gustauerūt. Dñ ab
hijs quatuor pdictis cauere debem9
q̄ sūt radices et origimalia oim pc
catorū. Cōtra inobediēciā loquit̄ do
minus lu. xviij. Amē dico vobis qui
cūq; nō acrepit regnū dei sicut puer
nō intrabit in illud. q. d. sicut bonꝰ
puer obedit pī et matri. obedit eciā
magro suo. sic quilibet xpianus debet
obedire michi. debet eciā obedire ple
bano suo in omni salutari mandato
alioquin nō intrabit in regnū meū.

Item cōtra supbiam dr dñs lu. xiij.
Omnis qui se exaltat humiliabit. et q̄
se humiliat exaltabit. Eade verba dr
lu. xviij. legit eciā lu. x. q̄ cū discipu
li dixissent. Dñe eciā dēmia subiciūt
nobis in nomine tuo. respōdit illis.
vidēbā sathanā sicut fulgur de celo
cadentē q̄si dicēt. Cauete vobis a va
na gloria ne a grā et gloria sicut sa
thanas excidatis. Cōtra auariciā
dr lu. xij. videte et cauete ab oi auari
cia q̄ nō i abūdācia cuiusq̄ vita ei
ē ab hijs q̄ possidet. Cōtra gulā ait
lu. xxi. Attēdite vobis ne forte grauēt
corda vrā in crapula et ebrietate et
curis huiꝰ vite et supueniat in vos
repētina dies. Itē grās agere debe
mꝰ dño ꝑ eo q̄ nobis sanguē suum
fudit. vñ sacrdos cotidie dr i missa
Grās agamus dño deo nō. et rōne
tur ei. Dignū et iustū ē. Unde legit
apoca. v. q̄ exercitus celi magnifi
cas grās egit agno q̄m occisus erat
et redemerat eos deo in sanguine suo
Tercō requiritur a nobis q̄ filio dei
eciā vices bonoꝝ opm repēdam9 q̄
ꝑ sanguē suū redēpti sum9. vñ ꝓ
in can. ij. Xpus passus est ꝑ nobis
vobis relinquēs exēplū ut sequami
mi vestigia eius. Cōsequmur vestigia
eius si corde ore et ope et rebus no
stris sanguini suo fideliť seruiam9
Quod nobis prestare dignet

In die palmarum. Sō xxxiij.

Adduxerūt pullū ad ihm et im
posuerūt illi vestimēta sua et
sedit sup eū. Multi āt strauerūt vesti
mēta sua i via. alij āt frōdes cedebāt
de arboribz q̄ sc̄nebāt i via. q̄ q̄ p̄bāt
q̄ q̄ seq̄bāt clamabāt dicētes. osāna.

benedictus qui venit in noīe dn̄i. ¶ In verbis p̄missis sex breuit̄ sūt ostēdāda. Primo q̄ sint discipuli a quibus pullꝰ in biuio soluit̄. Secdo q̄s sit pullꝰ vl asellus qui xp̄o adducitur. Tertio q̄s sit ornatus vestimentoꝝ q̄ pullo supponit̄. Quarto que sint vestimēta que in via pstern̄it̄. Quinto qui sint frondes qui in via piciūt̄. Sexto quid sigmificēt laudes que a p̄cedēt̄ibz et subsequētibz p̄frūt̄. ¶ De primo nō q̄ discipuli dn̄i p̄ques pullus asine soluit̄. sūt mia et veritas. Mia q̄ dn̄m ut p nobis crucifigeret̄ induxit. Veritas q̄ hoc qđ p̄bus nr̄is p̄miserat ad effectū p̄duxit. De istis duobz discipul̄is in p̄s. mias dn̄ ꝛc. mia et veritas p̄cedent faciē tuā. De secdo nota q̄ p asellū siue pullū asine intelligit̄ crucis patibulū xp̄i tres racōes. Quarū p̄ma ē. q̄ et asellus portat in huēris suis signū crucis. Secda rō ē q̄ asellus ē aial natū ad laboēs et ad onera portanda. sic et crux dn̄i tulit p̄a mūdi. Vñ ēt aplūs ad colo. ij. q̄ xp̄us cyrographū decreti. i. p̄m ade qđ erat contrariū nobis tulit de medio et affixit illud cruci. Tercia racō ē q̄ hoc vocabulū pullus siue asellus sonat infirmitatē siue debilitatē. Virtus em̄ a p̄tās xp̄i q̄ infirmata videbat̄ in cruce. Infirmitatē suā siue debilitatē oñdit xp̄s in p̄s. vbi dr. Deꝰ deꝰ meꝰ respice in me q̄re me dereliquisti. et infra. Ego sū vermis a nō hō opprobriū hoim a abiectio plebis. Hic asellus ergo stabat i biuio ut p hoc innuēret q̄ gētiles a iudei qui diu̇ et contrijs vys ibāt p sanguinē filij dei a p fidē crucis forēt redimēdi et xp̄o q̄ ē lapis angularis p crucē essēt adunādi. Stabat ēt iste asellus añ ianuā ut p hoc figuraret̄ q̄ scā crux essz aptua ianuā regni celestis. Stabat āt pullꝰ ligatꝰ q̄ nullꝰ in ueiebat̄ in eis adeo inocēs a mūdꝰ q̄ p mortē suā possz saluari genꝰ humanū. Vñ venerūt duo discipli dn̄i videlz mia et veritas et soluerūt hūc pullū id ē ostenderūt dei filio vesuatā mortē crucis et adduxert asellū ad ih̄m et ih̄m ad asellū. Quia p miam et veritatē ih̄s inuitus baulaut sibi crucē exiēs in eū q̄ dr caluarie locus. sic testat̄ io. xix. ¶ De ēcō nota q̄ vestimēta q̄ pullo supponūt̄ ante q̄ ih̄s sup eū sederat. signt fructū redēpcōis et gl'am resurrectionis. Vñ ēt aplūs ad hebre. xij. Ihūs xp̄o sito sibi gaudio sustinuit crucē cōfusione cōtēpta. Vestimēta igit̄ asello supposita sunt duplex gaudiū qđ a xp̄o anteq̄ pateret̄ xp̄o sitū fuit et ostēsū videlicet gaudiū qđ erat habiturus ex fructu redēpcōis gnis humani. et aliud gaudiū q̄a eāt cū gloria resurrecturus et cū carne q̄ passus fuerat ad patris dexterā reuersurus. Hec igit̄ gaudia intuens cōsedēs ascēdit in crucē. ¶ De q̄rto nō q̄ vestimēta q̄ a turba pstern̄it̄ in via signt corpa nr̄a. Dicit̄ em̄ in p̄s. q̄ oēs sicut vestimentū veterascent Et nota q̄ olim sancti martires prostrauerunt in via xp̄i vestimenta coccinea quoniā corpora sua tradiderunt ad supplicia. Coccus nam q̄z sanguinei coloris est. Confessores namq̄ miserunt in via cristi

vestimēta iacinctina q̄m vigilijs et
ieunijs macerauerūt corpa sua et
cor semp elcuatū habebāt ad supe
lestia· Jacinct⁹ siquidē aerei coloris
ē· Virgines vero et cōtinētes pstra
uerūt in via xp̄i bissina vestimenta
Obtulerūt em̄ corpa sua candida et
immaculata filio dei qui ē candor lu
cis eēne· Bissus nāq; ē q̄dā genus
lini cādidissimi q̄ nascit in egipto
Dic et nos ad imitacōnē mēm debe
mus offerre deo p̄o nobis crucifixo
corpa nrā p martirij desideriū vel sal
tē p equanimē tolerantiā infirmita
tū· Debemus ecīā ea offerre tā q̄ cō
fessores p carnis macerac̄onē· et sic
vgines et cōtinētes p castitatis a cō
tinēcie oseruacōnē· ꝛ heu multi faci
ūt ecc̄uso Multi ei sūt qui oē incōmo
dū carnis fugiūt et i suis infirmitati
bus murmurāt et blasphemāt· Itē
multi sūt qui libencius vadūt ad ta
bernas ut ibi vacēt potacōibus q̄m
eant ad ecc̄as ut illic instent oc̄ōibz
Itē plimi sūt qui offerūt corpa sua
meretrici et studēt fornicacōi· Nota
ecīā q̄ vestimēta nrā munda et no
ua debemus psternere in via dei· ꝛ
aliqui sūt qui corpa sua toto tēpore
vite sue polluta cū fuerūt inueterata
et emortua tūc primo volūt ea mitti
in viam xp̄i· Cū em̄ mortui fuerūt et
subter eos sternet tinea a opimētū
eoz vermes erūt· Tunc primo se in
claustris faciūt sepelir· cōtra q̄d dr
aplūs ad ro· xij· Obsecro vos frēs
p miseracōdiā dei ut exhibeatis cor
pora vestra hostiā vuētē scām deo
placētē· viuentē ut sami et iuuenes
deo seruatis· scām ut in bono opere
iugiter pfistatis· Hanc⁹ em̄ ē qui
firmus deo placet· et quicq̄d agitis
simplici et rcā intōne faciatis ¶
De quinto nota q̄ frondes qui ster
nūtur in via sign̄t sanctas elemosi,
nas quas quilibz xp̄ian⁹ ab arboe
iuste sue hereditatis vel ab arbore
ppry laboris decerpe debet et iacta
re in viā crucifixi· Et nō q̄ verissimū
est q̄ quidā hoz frondiū fuerūt frō
des oliuaz· qua transitus dn̄i tunc
erat p montē oliueti· Oliua vero pro
fert oleū dolores lenificās· Unde p
frondes oliuez sign̄t elemosine que
dant ex possessioē talis hereditatis
q̄ bona cōscia possidēt· Joh· ecīā dicit
xp̄s· q̄ cū ramis palmaz p̄asserunt
obuiā xp̄o· sed palma cortice habet
asperam et amarā· Unde p ramos
palmaz exp̄mūt elemosine que ex
iustis laboribus manuū offerūtur·
Et nota q̄ quidam offerunt frōdes
aridas tales videlicet qui tunc dant
elemosinas quando bona sua non
possunt diutius possidere· Ally offe
runt ramos veneno infectos qui pu
tant redimere animas suas talibz
elemosinis quas p vsuras et alias
iniquitates acquisierunt· ¶ De sex
to nō q̄ illi q̄ laudes deo obtulerunt
p̄decētes et sul sequētes significāt bo
nos xp̄ianos qui grās cotidie agūt
sup oibus beneficijs exhibitis· Qui
ecīā p deuotos orōnes satagūt dig
ni inueniri diuinis beneficijs in p̄ia
exhibendis· Quod nobis pstaē dī·

In cena dñi· S⁹ xxxv·

Os vocatis me mgr̄ et dñe et
bñ dicitis· sū etenim· Duo

currūt hic notāda. Primo quare ihūs mgr̄ vocat. Secūdo quare eciā dñs appellet. ¶ De primo nota q̄ ideo mgr̄ vocat q̄ docet nos exēplis et verbis. Vñ dr de eo actuū i. q̄ cepit facere et docere et ut pfectius nobis doceat semetipm nobis exhibz q̄si librū ad legēdū. Hinc ē qđ dr apoc. vidi in dextra sedētis sup thronū librū scriptū intus et foris et signatum sigillis septem. Iste liber quē vidit ille verax discipulus ē ihs xp̄us Ipe ei sedet ad dextrā pr̄is sup thronū eius. Iste liber scriptus est intus lās multimode bonitatis. scptus est eciā foris lās multiplicis aspritatis. videlicet flagellis. spinis. clauis et lancea. Iste eciā liber ab eterno signat9 fuit septē sigillis q̄ ab inicio a ante scula pordinatū fuit q̄ filium dei oportaret pro nobis nasci circūcidi mori sepeliri resurgere ad celos ascendere et inde ad iudicium redire. Ista aūt sigilla successiue fuerūt aprta. adhuc septimū apietur Et nota q̄ in isto magistro tria principaliter sunt notanda Primo em exhibet nobis exemplū ammirande humilitatis Deinde cū discipulis suis pascha facit extime caritatis. Tercō vocat nos vocacōne quadriformis vtilitatis. De primo videlicet de exemplo āmirande humilitatis. Legitur ioh. xiij. vbi dicit sic. surgens ihūs a cena et posuit vestimēta sua. et cū accepisset linteū precinxit se. deinde misit aquā in pluī et cepit lauare pedes discipulorum suorū et extersit linteo quo erat precinctus. sequit Postq̄ ergo lauit pedes eorum accepit vestimenta sua et cū recubuisset iterū dixit eis. Scitis quid fecerim vobis. si ergo ego laui vestros pedes dñs et magister. et vos debetis alter alterius lauare pedes Exemplū em do vobis ut quemadmodum ego feci vobis ita et vos faciatis. Nota igitur ad lram magnū hic humilitatis exemplū exhibetur. Vnde dicit glo. sup locū illū. scies quia omnia dedit ei pater in manus et quia a deo exiit et ad eū vadit. surgit de cena et posuit vesti. ac. Glo. p̄misit altitudinē supposituras humilitatē ut pfectē cōmendetur humilitas hoi cū tā altus sic se humiliaut ut et pedes traditoris lauaret. Bonū igitur est. p̄dictū sequi mur humilitatis exemplū. Dicit em glosa super verbū illud. exemplū dedi vobis ac Qui ad pedes inclinatur humilitas ei in corde excitatur vel siam est confirmatur humilitatis affectus. Nota eciam predicta verba sic potes moraliter exponere. Surgit ihūs a cena idest de statu et contēplacōne paterna ut nos ad cenam refectionis eterne vocaret et posuit vestimenta sua videlicet immortalitatis indumēta factus pro nobis mortalis ut nos stola immortalitatis indueret. Et cum accepisset linteū precinxit se carnem mundam assumens de virgine ut nos ad bellandum virtute et gracia precingeret. Deinde misit aquam in peluim sanguinem pretiosū effundens in mundū ut nos ab infectiōe viciorū mūdaret. et cepit lauare pedes discipulorū suorū. affectus nostros videlicet purificans ut nos digni9 ad consortiū

de eo q̄ cum discipulis pascha cele-
brat caritatis. Dt lu. xxij. Venit dies
azimoꝝ in qua nāe erat occidi pa
scha. et misit petrū et iohānē dicēs
Euntes pate nobis pascha et man
ducemus. at illi dixerūt. vbi vis pa
remus. et dixit ad eos. Ecce introeū
tibꝫ in ciuitatē occurret vobis homo
amphorā aque portās sequimini eū
in domum in quam intrat et dicetis
patrifamilias domus. dicit tibi ma
gister vbi est diuersoriū vbi pascha
cū discipulis meis manducē. Et ipe
vobis ostēdet cenaculū magnū stra
tū et ibi parate. Nota q̄ pascha in-
telligit cotidiana recordacō passio
nis ihu xpi. Cotidie em̄ nāe ē ut ore
anime manducem9 illū verū agnū
paschalem videlicet ihm xpm assum
igne passionis in ueru sue cruciala
sancte crucis. Et certe ipe tunc pa-
scha manducat nobiscū qñ ei cor no
strū in igne sue passionis assum per
martiry deuocionis ꝓponimus ad edē-
dū. Sed nota q̄ petrus et iohānes
missi fuerūt ut pascha ꝓparārēt q̄s
tamē homo āphorā aque baiulās
introduxit in domū ad prēmfamili-
as apud quem in magno cenaculo
strato pascha fuit ꝓparatū. Per pe
trū qui interp̄tat agnoscens intelli
gitur fidei intellectus. Per iohannē
qui int̄p̄tat grā notat opis effectus
Per hoīnē amphorā aque portantē
significat deuocōnis affect9. Deuocō
em̄ lacrimas portat in domū mentis
Per prēmfamil. interp̄tat spūs cu
iuslibet xpiani in anus cenaculo id
est corde qđ magnū debet esse p exte
sionē scōꝝ desideriorꝝ. et stratū p san
ctaꝝ virtutū ornatū misterio itellāis
et effectus ductu affectus magister ihs
pascha facit p sue passionis cotidia
nā repsentacōnē per quā caritatē in
nobis mirabiliter accēdit et confir
mat. ¶ De tercio videlicet q̄ vocat
nos vocacione quadriformis vtili
tatis habetur in iohāne xi. vbi mar
tha dixit sorori sue marie. magister
adest et vocat te. Per marthā
que interpretatur prouocans ex
primitur gracia dei que semp̄ pro
cat animam ad conuersionē et ad
bonam opacōnē. Per mariam vero
que interpretat dña intelligitur fi-
lis anima quā dns ad hoc condidit
ut dña esset celi et terre. Vocat igit̄
magister ihūs mariā id est animam
Primo ut operet. vnde can. y. Sur
ge ꝓpera amica mea. columba mea.
formosa mea et veni. Jam em̄ hyem̄
trāsyt ymber abijt et recessit flores
apparuerūt in terra nrā. tēpus pu
tacōnis aduenit. q̄i dicēt. O aia que
debes esse amica mea p caritatē co
lumba p simplicitatē. formosa p re-
stitutem. surge a lecto corpis. propa
ra et veni ut operis. Hyemps enim
idest tempus miserie transit. et tem
pus putacionis hoc est tempus la-
boris aduenit. Secundo vocat eam
ut in ipo quasi in quedā libro medi
tetur. vñ can. y. Surge ꝓpera a
mica mea. speciosa mea. et veni colum
ba mea in foraminibꝫ petre et in cauer
nis macerie. ostende michi faciem
tuam. Foramina petre sunt vulne
ra pedum et vulnera manuum do
mini. Cauerna macerie est hostiū
latris ihu xpi. In hec ergo foraminā

et in hanc materiā dz anima se trās
ferre ut ibi bñficia dñi mediteur ut
colūba. Ñqz em̄ anima in hac vita
debet opari qñq; cōtēplari. Terō ve
nat eam ut coroneť. vñ cāti. iij. Dei
de libano sponsa mea veni coronabe
ris. q̄i dicēt. O aia q̄ dupliciter es m
libano et p cordis puritatē a p corpo
ris castitatē. veni p fidē. veni p spem
veni per caritatem. coronaberis em̄
corona glorie et serto exultacionis.
Quarto vocat eam ut secum delicie
tur. Vnde canti. v. veni in ortū meū
soror mea sponsa messui mirrā meā
cum aromatibus meis. Comedi fa
vum cum melle meo bibi vinū meū
cum lacte meo. quasi diceret. O am
ma que coheres michi. eris tāq̄ sis
soror que ecia consors sis regni mei
tanq̄ sis sponsa mea. veni in ortum
deliciarū mearū. Messui em̄ mirrā
meam cum aromatibus meis idest
congregaui illic electos meos qui tā
q̄ mirra ꝑpter me dura passi fuerť
Qui ecia tanq̄ arc mata bonū odo
rem suorū opm mundo diffuderunt.
vbi ecia comedo et ad comedendū ex
hibeo fauū mee diuinitatis cū melle
humanitatis mee. Vbi ecia bibo cum
electis meis vinū exultacōnis cū la
cte matris ne cōsolacōnis. Modo dicē
dum esset quare ihūs dñs appelleť
sed hoc ad ꝓns ꝓsequi non possum⁹
Rogate ergo p̄dictū magistrū pium
ihm ut sic simus imitatores sue hu
militatis ac eximie caritatis ut tā
dem nos participes faciat sue clari
tatis. Quod nobis prestare digneť

¶ In die sancto paschę. Smo. xxxvj.

Pascha nrm̄ immolatus ē xp̄s
Itaq; epulemur i azimis sin
ceritatis et veritatis ¶ Nō q̄ ille ag
nus typicus quē olim iudei cum azi
mis et lactucis agrestibus comede
bant pascha vocabať. vñ dicunt di
scipli ad ihm. matt. xxvi. Vbi vis pe
mus tibi comedē pascha. Vñ ecia ihs
ait discipulis suis lu. xxij. desiderio desi
deraui hoc pascha māducare vobiscū
añq̄ paciar. Nō ē q̄ apls hoc loco
pascha appellat ihm xp̄m. Ipe ei ve
rus ē agn⁹ q̄ abstulit pcta mūdi Ip
se ē ille agn⁹ quē i figura tūc obtulit
iustus abel sm̄ sacrificiū imaculatā
hostiā. Ipe ē agnus de q̄ dt ysa. liij.
sicut ouis ad occisionē ducť. et q̄si
agn⁹ cora tondēte se obmutescet et
non apiet os suū Dicit igiť apls.
pascha nrm̄ immolatus ē xp̄s. Itaq;
epulemur in azimis sinceritatis et
veritatis quātū ad dulcē affectionē
et veritatis quātū ad bonā operacōnē
¶ Et nō q̄ olim ad esum agni typi
ci multa requirebanť que spūaliter
intellecta requirūť ecia a nobis qui
vez agnū ihm xp̄m ab origine mūdi
occisū sacramētaliť māducam⁹ ¶
Primū ē qd̄ mandatū fuit eis ut su
merent agnū absq; macula masculū
āmicalū. vñ exodi. xij. Erit agnus
absq; macula masculus anniculus p
qd̄ innuebať q̄ nō p fciam aliquam
sed tm̄ p ihm masculū de imaculata
virgine imaculate conceptū et natū
et sine omni macula tam originali
q̄m actuali existentem saluari nos
oportet. ꝓpter ea cum annus p duo
decim menses labatur et mēsis dica
tur a mene qd̄ ē decem. ꝓpter agn⁹

ille erat annia⁹ lus qz et xp̃m oportu
it suscipe duodecī de fāis pnalitatū
nrāz· Ipe em̄ vere esurijt et sitiuit
vere frigus paciebaī et estū· vere do
luit et mortuus fuit· ¶ Decm̄ ē q
alienigena nō vescebaī ex eo· vnde
dicīt exo·xij· Hec est religio phase·
Ois alienigena nō comedet ex eo· p
hoc innuīt q illi p sm̄az excōicacōis
ñi et hmici et publicani sequestrati
sūt ab ecīa et a fidelīū consorcio non
dñt accedē ad cōionē et participacō
nē sacrosci corpis ihu xp̃i· et si acces
serūt peccāt mortlīt· ¶ Terciū est q o
portuit eos circūcisos esse qui vesce
banī ex eo· vñ exo·xij· Si quis cir
cūcisus nō fuerit nō vescet ex eo· per
hoc innuīt q corpus xp̃i sūpturi cir
cūcidere cor linguā et manū dñt· Cor
ab odij et rācoris veneno· linguā a
piurio a turpiloquio· manū a malis
opibz et ab immundis attactibz· ¶
Quartū q renes accingebant· vñ
exo·xij· Renes vrōs accingetis· per
hoc intelligīt q corpus dm̄ sūpturi
renes suos in quibz ē seminariū luxu
rie dñt accingere cingulo castitatis
Hūc aūt cingulū cōficē debem⁹ ex fu
ne quo dñs ligatus fuit ad colump
nā· vñ iob·xij· Baltheū regū dissol
ut et p̄cingit fune renes eoz· Per
baltheum intelligīt iactācia corpal
fortitudis quē dñs dissoluit et fune
spiritualis roboris hoc ē castitatis
p̄cingit renes elōz suoz· ¶ Quītū ē
q calceos in pedibz hēbāt· vñ exo·
xij· Calciamēta hēbitis in pedibz· p
hoc innuīt q corp⁹ dm̄ sūpturi cōrio
idest recordacōe mortis sue et exem
plis scōz pdes affectuū suoz mumiē
dñt ac vestiē oīt auaricīā et iḡnamē
ta secularīū delcābōnū· ¶ Dextū ē
q baculos in maibz tenebāt· sequīt
exo·xij· Tenētes baculos in maibz
p qđ daī intelligi q corpus dm̄ ac
cepturi debent recordari se pegrinos
esse et aduenas sup terrā et q bacu
lū scē crucis oportet eos in maibz ope
cionū suarum iugiter deportare· ¶
Septimū est q festinanter comede
bant· sequīt exo·xij· Et comedetis
festinantes· p hoc innuīt q cōicatu
ri debent sumere corpus dm̄ cū festi
nancia idest cū ardore sci desiderij·
Qui em̄ ardenī esurit comedit festi
nanī· ¶ Octauū est q os ex eo non
cōfringebant· vñ exo·xij· Os illius
nō cōfringetis· p hoc innuīt q ad cor
pus dm̄ accessuri sacramētū eukari
stie nō nimis subtiliter debent pscru
tari· sed simplici fide oportet eos esse
contētos· Perscrutator em̄ maieste
tis opprimetur a gloria· Os em̄ con
fringit qui vult ad medullam pue
nire qđ ad plenum hic non potest fie
ri· In pria vero videbim⁹ medullam
eaqz fruemur ¶ Nonū est q de car
nibus eius michil efferebant foris·
vnde exo·xij· Nec efferetis de carni
bus foras· Hic euidenter ostendit
q michil de hostia in ore vl in peplo
efferri debet de ecīa qđ multociens fe
cerunt sortiarie mulieres a dño con
dempnande ¶ Decimū est q carnes
agni nō aqua coctas sed igni assas
edebant· vnde exo·xij· Et edent car
nes nocte illa assas igni· per hoc no
tatur q non aqua luxurie fruen
tes· sed igne sancti spūs et caritatis
ardētes debent accipere corp⁹ dm̄

¶ Undecimū est q̄ nichil ex eo crudum sumebant · Unde exo di duodecimo · non comedetis ex eo crudum quid · Per hoc exprimit̄ q̄ nullus sine deuocōe saltem mētali sacrosanctā hostiā d̄z accipe · Ille ci q̄i crudū sumit corp⁹ dn̄i q̄ illud priusquā deuocōnis nō assū audet accipe · ¶ Duodecimū ē q̄ caput cū intestinis et pedibz comedebāt vñ exo · xij · Caput cū pedibus eius et intestinis vorabitis · Per hoc ostendit̄ q̄ cōmunicaturi fidem integram de diuinitate et humanitate ihu xpi debent hr̄ē · quasi em̄ caput mādducat qui credit diuinitatem sed nō confitet̄ humanitatē · Pedes aūt comedit et nō caput · ihm̄ cū tū hominē et nō deū confitet̄ Caput vero et pedes sine intestinis mandducat qui licet xp̄m credat deum et hominē · tamē infirmitates eius a misericordias abhorret et confitet̄ reformidat sicut quidā heretici qui credebāt ihm̄ sine dolore passum sicut sagitta traiciē p aerem · ¶ Tercīū decimū ē q̄ si quid residuū fuerit igni cōburebāt · Unde exo · xij · si quid residuū fuerit igni conburetis · Per hoc innuit̄ q̄ subtilitates fidei que supra nos sunt igni quem dominus venit mittere in terram idest sancto spiritui delemus cōmittere · ¶ Quartū decimū est q̄ cum azimis et lactucis agrestibus agnum comedebant · unde exo · xij · Et edent azimos panes cum lactucis agrestibus · Per hoc ostendit̄ q̄ cōmunicaturi sine fermēto tumide et male cōsciencie · sed cum azimis munde et humilis cōsciencie et cū lactucis idest contricōnis amaritudine ad sumendā sacrosanctam hostiam debent accedere · ¶ Quintū decimū ē q̄ luna quartadecima hoc est q̄ in plenilunio agnū tipicum comedebant · Per hoc innuit̄ q̄ nullis pueris nisi eis qui ad annos discrecionis pueneruīt in quibus videlicz quasi plena luna est idest quorum fides et racio a vero sole idest cristo ihu sufficienter est illumnata · dari debet a sacerdotibz corpus xp̄i · Ne p̄ cm̄ ex hoc negligencie contigerūt q̄ pueris indiscretis et virtutē hui⁹ sacramenti ignorantibus datū fuit corpus xp̄i · Rogate ergo deum p̄m ut ad corpus filij sui sumendū cum munde et reuerenter accedere mentis animi ut hoc et corporis et anime p salutem consequamini sempiternā · Quod nobis prestare dignetur ac.

3

Item in die pasche · S. xxxvij.

Jhesum queritis nazarenū crucifixum surrexit non est hic · sed ite dicite discipulis eius et petro quia precedet vos in galileam ibi eum videbitis sicut dixit vobis · ¶ In istis verbis quatuor sunt notanda · Primo quis sit ille qui queritur · Secūdo que sint persone a quibus queritur · Tercio cum quibus aromatibz queritur Quarto vbi inueniendus p angelum ostendatur · ¶ De primo nota q̄ scd̄m angeli testimoniū queritur ihesus nazarenus crucifixus Nota igitur q̄ querens miti debet ut sit similis ei quē querit · Omnis em̄ xp̄ianus qui dictus est a xp̄o spiritualiter debet esse ihesus nazarenꝰ ver⁹ nazarenꝰ a crucifixus Primo

itaq; bonus xpianus debet esse ihus quod interpretatur saluator. Quilibet enim xpianus saluare debet proximum suū triplicit̄ videlicet elemosinarum largitione. mutui collatione. concilij et auxily cōicacōne. Hedo xpianus debet esse verus nazarenus. Et nō q; sicut testat liber nūi. quituplex erat lex nazarey. Primū erat q; nouacula nō ascēdebat sup capita eoz. per nouaculā accipit̄ dolus. et malicia. Caue ergo debet xpianus ne sicut nouacula acuta faciat dolum et ne p maliciam et nequiciam grām spiritus septifor mis precidat a capite mentis sue. Qui em̄ amiserit grām spiritus sancti amisit capillos idest ornatū anime sue. Hecundum erat q; quicqd inebriare poterat non bibebant. In quo imuitur q; ab ebrietate cauere debet quilibet xpianus. Contra ebrietatē dicit eccle. xxxi. multos extminauit vinū. Vinū corda superbox arguet in ebrietate potatū. Ibi dr glō. Ebrietas multos subutit que sensū minuit. ira excitat. libidinē inflammat. aimi secreta reuelat. Terciū fuit q; quicqd de vinea erat nō comedebant. in quo significat q; quilibz xpianus fugere debet fornicationē et luxuriam. Luxuria em̄ vua est q; cresit in vinea sodomorū. et certe vua hec vua erit fellis. et botrus iste erit amarissimus. malicia quippe vnius hore in inferno videlicz oblitionē facit luxurie maxime. sicut ait eccle. xi. Quartum fuit q; ad omnē mortuū non ingrediebant. p qđ edocemur q; verus xpianus debet vitare eos et eorum societatem fugere qui vacant operibus mortuis Non enim debet se consociare talibz qui libēter sedent in tabernis et studeant calicibus epotandis Que etiam solent ludere cum globis et capillis et qui lasciue saltant in choreis. Dicitur etiā ip̄s. Cum sancto sanctus eris et cū puero puer teris. Dicit ecclam p̄hus q; sepe candido innocenti socio malignus comes rubiginē suā affricauit. Debet etiam bonus xpianus societatem eorū declinare qui libenter vadunt impie agere et furari. Unde puer. i. Fili mi si te lactauerint peccatores ne acquiescas eis. si dixerint. Veni nobiscū insidiemur sanguini. omnē preciosam substātiā repiemus. implebimus domos nostras spoliis sortem mitte nobiscum. marsupium sit vnū cum nostrum. fili mi ne ambules cū eis. Pedes em̄ illox ad malū currūt subaudis eternū. Quintū fuit q; si aliquis corā eis moriebat et maxime si occidebat polluebant. per quod dat intelligi q; bonus xpianus cauere debet ne aliquis corā eo per detractionem feriatur ut videlicet nec ipe detrahat nec consentiat detrahenti. Contra detractionē pr̄. xxiij. Noli esse in conuiuijs potatorū nec in commissationibus eorum qui carnes ad comuescendum conferūt. Hic prohibetur detractio. qua detractores deo edibiles carnes humanas conferunt ad vescendum. Terō xpianus debet esse quasi crucifixus Debet em̄ affigi cruci pmē q; duplicī clauo. primus clauus ē timor mortis. sēs timor iudicis. tcius tres carnis.

Quartus timor tortoris · dz eciã esse ñi trãsfixus lãcea caritatis · ¶ De sẽdo nõ q̃ ꝑsone q̃ dñm q̃sierũt erat maria magdalena et maria iacobi et maria mr̃ iacobi mĩoris et maria salome id̃st filia salome que fuit vx zebedei · Et sign̄t hec tres marie tres vires aie p q̃s aia dẽ querit Maria magdalena q̃ inꝯptr̃ dña turrensis significat vim racionabilem · Anima em̃ in racõne sedens q̃si in turri eminenti ex ip̃a ꝓspicit oẽs insidias mimici · Maria iacobi q̃ inꝯptr̃ dña luctatrix exp̃mit vim irascibilẽ p quã aia vanis et immũdis pãi illecebris siue delectacõibz irascitur easq̃ abicit et cõculcat · Maria salome q̃ inꝯptr̃ dña pacifica figurat vim cõcupiscibilẽ p quã anima pacem veram que exuperat omnẽ sensũ hoc est sũmũ bonũ vehemẽtẽ concupiscit et querit · ¶ De tercõ nota q̃ licet marcus dicat q̃ emerunt aromata ut venientes vngerẽt ih̃m nõ tñ exprimit que fuerunt aromata quocirca sana fide dici potest q̃ ad minus emerũt mirram et aloe nardũ et balsamũ · et ex istis confecerũt vngentũ quo vngerent ih̃m Per mirram et aloe que vermes arcent et corpora conseruant ne corrũpantur intelligitur virtus castitatis quã vermis luxurie non audet contingere · Per nardum que herba humilis est sed multũ odorifera notatur odor humilitatis · Cum enim vas esset in acubitu diuinitatis sue nardus humilitatis beate virgis spargens odorem suum traxit eum in terram ad consortium nostre humanitatis · Per balsamũ quod mirabiliter est calidum significatur fervor caritatis · Aque em̃ multe cupiditatis non possunt extinguere fervorem vere caritatis · ¶ De quarto nota q̃ dominus per angelum ostẽditur inueniendus in galilea in mõte vbi constituit discipulis suis ih̃us sicut dicit̃ mathei xxviij · Galilea interpretatur rota vel reuelacõ · mons autem stabilis est et firmus · igitur dominus inuenietur et videbitur in galilea hoc est in patria supcelesti vbi est eternitatis indeficiencia · q̃d notatur p rotam vbi eciã est omnis sciencia · q̃d notatur p reuelacõnem vbi michi omn̄s erit omnipotencia que notatur per montem · mons em̃ est multarũ parcium sola aggregacio · Rogate ergo dominũ ut sic ih̃u nazarenũ crucifixi veri imitatores esse meremur eũq; sic omnibus aienẽ viribus conferat beate eternitatis indeficienciã omnẽ sciencias et plenam super omnia bona sua potẽciã Quod nobis prestare dignetur ae.

In octaua pasche Smo. xxxviij.

xxxviij

Quia vidisti me thoma credidisti beati qui non viderunt et crediderunt ¶ Nota q̃ sicut dicit glosa inter limina dominus fidem hic mirabiliter commendat · Eternam enim beatitudinem credentibus repromittit · Cum eciam dicat apostolus ad hebreos vndecimo · q̃ sine fide impossibile est placere · ¶ Duo in presenti loco principaliter sunt notãda · Primũ est quid sũmope credẽ debeamus · Dicẽm est quod sit bñtudo

quã si crediderim⁹ reputem⁹. ¶ De
p̃mo nõ q̃ licet in apostolico symba
lo duodecĩ articuli fidei distinguant̃
et licet in libris et scriptis sc̃oꝝ et or
thodoxoꝝ patrũ multa inueniant̃
que credi oporteat. Hex tñ ad mi⁹
credẽda sũt a quolibet xp̃iano q̃ bre
uiter ꝓseqũmur. Primo em̃ credẽ de
bes vnigenitũ dei filiũ sc̃dm carnem
quam assumpsit e virgine in cruce
mortuũ esse et die tercia resurrexisse
Hecdo credi oportet ip̃m dei filiũ cla
ues ecc̃e petro suisq; successoribz con
cessisse. Tercõ credere debes te certis
sime morituꝝ. Quarto credẽ debes
te racõnẽ de oibus actibz tuis reddi
turũ. Quinto credẽ debes impios cũ
demonibus eẽna tormẽta passuros
Hexto credere debes electos cũ deo
perpetuo regnaturos. Hi aũt ista
sex crediderit fidemq; bonis opibus
cõfirmauerit sine dubio rep̃missam
a deo bẽatitudinẽ cõsequetur. Primo
igitur credere debes deum vere mortu
um fuisse et vere resurrexisse. Vnde
et dñs ad ostensionẽ sue passionis
et mortis que ꝑcesserat et resurrecti
onis que subsecuta fuerit dixit tho
me. ioh. xx. Infer digitũ tuum huc et
vide manus meas et affer manũ tu
am et mitte in latus meum et noli
esse incredulus sed fidelis. Nota igi
tur q̃ xp̃us pro pc̃is nostris mortu
us est ut et nos pc̃a tota mente fu
giamus et ea mortificemus in nob
is̃ oportuerit ꝓ ipis filiũ dei mori.
Vnde in can. i. petri iij. xp̃us semel
p pc̃is nostris mortuus est iustus
pro iniustis ut nos offerret deo. mor
tificatos quidẽ carne viuificatos aũ
spũ. Vñ ecia dicit aplus ad colo. iij.
mortificate membra vestra que sũt
sup terrã fornicacionẽ immundiciam
libidinẽ cõcupiscenciã malã et auari
ciam que est ydolorũ seruitus. depo
nite et iram indignacionẽ maliciam
blasphemiã turpẽ sermonẽ de ore v
stro non proferatis. nolite mentiri
inuicem. Glosa describit delicta que
membra appellat. Fornicacio est cũ
concubitus preter legitimũ cõnubiũ
Immũdiciã que est contra naturam
libidinis scilicet ardorẽ ꝓ quaslibet
turpitudines discurrentẽ. Concupi
scencia mala id est de aliena vxore
vel de aliena re. et auaricia que est
ydolorũ seruitus id est tam fugiẽda
sicut ydolatria cui simile et par vid
um est quia rebus ꝓ deo seruit. De
ponite et iram que ẽ subitus animi
motus. indignacionem de alio subli
mato. malicia ẽ qñ quis molit dãp
nũ alicui. blasphemiã i sẽz vel dm.
reliqua duo patent. Nota eciam q
ideo xp̃us resurrexit ut a nos cũ ipo
spũaliter resurgamus et ea que sur
sum sunt appetamus. Vñ aplus ad
colo. iij. si consurrexistis cũ xp̃o que
sursum sunt querite vbi xp̃us est in
dextra dei sedens que sursum sunt
sapite et non que sup terrã. Cũ ergo
xp̃us resurrexit et ad celos ascende
rit spretis bonis trãsitorijs. i. immũ
dis delectacionibus huius mundi q̃
vere debemus cum in dextera dei pa
tris quasi summũ bonum a ipo vero
gustu iugiter delectari. ¶ Hecũdo
credere debes filium dei petro aliisq;
apostolis et eorum successoribus
claues huius ecclesie contulisse.

vñ ioh. xx. Qñ ihs p9 resurrectio
nē suā stat in medio discipl̄oz suorū
insufflauit z dixit eis. Accipite spm̄
scm̄ qz remiseritis pcā remittūt eis
et quoz retenueritis retenta sūt. Sup
loc̄ istū qrū remiseritis intimaris
gl̄o. vel p vos vel p successores. Item ali
a gl̄o. quoz remiseritis scilicz quos
dignos remissione iudicaueritis du
abus videlicet claubz scz ptātis et
discrēōnis. Cauē igit debet quilibz
xpianus ne xpi opa immūdicie et in
iusticie ligēt sma excōicacionis. sed
potius p vrā contricionē et sincerā
cōfessionē mereat absolui ab omni
pāo ministerio sacerdotis. Tercio
credere debes te certissime morituz.
Unde dicit in collacōibz scōz pm̄ qz
hoc est omniū viōz peremptorium
vt credas te cotidie de hoc seculo mi
graturū. Dicit ecia augustinus in
libro de spiritu z anima. velimus no
limus omnes moriemur. Nichil em̄
morte certius et nichil hora mortis
incertius. Nam nescimus quando
et quomodo aut vbi moriemur quo
niam mors vbiqz expectat nos. Id
circo semper debemus esse parati ut
cum corpus reuertetur ad terram
de qua sūptū est. spiritus redeat ad
deū q dedit illū. Vt aūt recordemur
mortis nre ammonēt nos mortui q
tū ossa videmus in cimiteryis. Qui
libet em̄ mortuus sic viuū alloquit
eccle. xxviij. memor esto iudicij mei
sic em̄ erit et tuum. michi heri et tibi
hodie. Abstinebit igitur a pēis si sa
piens fuerit qui credit se cotidie mo
riturū. Quarto debes credere te ra
cionē redditurū de oibus tuis actibz
Unde ij. ad cor̄. v. omnes nos ma
nifestari oportet ante tribunal xpi
ut recipiat vnusquisqz xpria corpis
prout gessit siue bonū siue malū. Et
nota q fortissimus sapientissimus et
iustissimus iudex p̄cedet. fortissim9
est ut p nullius potenciā opprimat.
sapientissimus ut nullius allegacōni
bus circūueniat. iustissimus ut nul
lius precibus corrūpatur. Necesse er
go est cuilibet iusto ut sermones su
os quos profert in iudicio mature
disponat et cotidie per veram pnitē
ciam culpas suas diluat ne inde
eum pollutū peccatis inueniat. Qui
to credere debes impios eterna tor
menta passuros. De hoc dicit eccle.
xxxix. sunt spiritus qui ad vindictā
creati sunt. et in furore suo confir
mauerunt tormenta sua et in tēpo
re consūmacōnis effundent virutē
et furorē illius qui fecit eos consun
dent. Hec dicunt de demonibus qui
tota vi fortitudinis sue totaqz ma
lignitate furoris sui impios crucia
būt. Sequit de tormētis ignis. grā
do. fames. sitis. et mors. oia hec ad
vindictam creata sunt. Bestiaz dē
tes et scorpij et serpentes et rūphea
vindicans in exterminiū impios.
Item mathei. xxv. Tunc dicet rex
hijs qui a sinistris eius erunt. discē
dite a me maledicti in ignem eternū
qui preparatus est dyabolo et an
gelis eius. Sexto credere debes ele
ctos cum deo perpetuo regnaturos.
Unde mathei vicesimo quinto. tunc
dicet rex hijs qui a dextris eius erūt
Uenite bñdī pris mei possidete vobis
paratum regnū a constitucōe mūdi.

Item epoca .xx. Erūt sacerdotes xpi et dei et regnabūt cū eo mille ānis .i. eternaliter. Per mille em̄ notat̄ eternitas. Si igit̄ credis gloriosū esse regnū dei nēte ē ut bonis opibus illuc puenire labores. De scdo mēbro in diuisione thematis suppositō nō q̄ sicut dt boccius būtudo est status oīm bonor̄ cōgregacōe pfect9 Quā būtudinē nobis p̄stare dignetur ihe

Dñica scda post pascha S. xxxix.

Ego sum pastor bonus et cog. noscō oues meas et cognoscūt me mee. Quatuor p̄cipua hic notāda. Primo que sit causa q̄ dñs se bonū pastorē p̄testat̄ Scdo quid p oues eius intelligat̄. Tercio ad q̄ pascua gregē suarū ouiū deducat̄. Quarto quis sit lupus qui dñm ouibus insidiat̄. De primo nota q̄ ad hoc q̄ pastor irrationalium ouiū vtilis sit patrifamilias quatuor requirunt̄. videlicet q̄ sit fortis ut lupo et latrunculis obsistere possit. Item q̄ sit sapiens ut videlicet inter pascua salubria et nociua discernere sciat. Tercō q̄ sit vigil ne videlicet eo dormiēte gregē sibi cōmissus diripiat̄. Quarto q̄ sit benign9 ne videlicet oues extra vagantes baculo suo proiciat. sed eas ad viā cum modestia reuocet et lenitate eorumq̄ debilitatem pie supportet. Et certe p̄pter has quatuor causas dominus se bonum id̄est vtilem pastorem appellat. De primo hoc ē de fortitudine pastoris huius dicit iob .ix. Sapiens corde est et fortis robore quis resistit ei et pacem habuit Si fortitudo quer̄itur re bustissimus est Iste est ille dauid manu fortis qui contra goliam hoc est dyabolū cum baculo sancte crucis p̄dens pro castris israhel singulare certamē iniit eumq̄ triplici lapide hoc est innocēcia cordis oris et operis in cruce moriens prostrauit et occidit. Iste est bonus pastor qui cotidie contra demones assistit pro ouibus suis pugnatq̄ pro eis. Vnde dicit ysa. lxij. Ego qui loquor iusticiam et p̄pugnator sum ad saluandū. De secundo hoc est de sapiencia pastoris huius dicit eccle. j. Omnis sapiencia a dño deo est̄ et cum illo fuit semp̄ et est ante euū. fons sapiencie verbū dei in excelsis. verbū dei id̄est filius dei. Iste ergo pastor ouius sapiencie non est numerus ostendit que pascua salubria sint ouibus suis et que nociua Docet em̄ vbo et exēplo p̄mittēs esse p̄fectis pascua diuicias delicias et honorum et q̄ salubria sint pascua pauptatis asperitatis ac humilitatis Vnde et ipe apud bethleem in diuersorio natus elegit pauptatē asperitatē ac vilitatē. Eadē etiā pati voluit in loco caluarie apud stratā publicā. Hec autē fecit p̄terea ut semas vias predictas pascua quererent oues dñi. Vñ aug9 in libro de catechizandis rudibus. Omnia bona terrena p̄cepit homo factus p̄pus dñs vt contempnenda monstraret et omnia terrena mala sustinuit que sustinenda precipiebat ut neq̄ in illis quereretur felicitas. neq̄ in istis infelicitas timeretur. De tercio videlicet q̄ vigil sit dñs. di in ysa.

Non dormitabit neq; dormiet q̄ cu
stodit israhel. Unde et ipe de se dicit
psa. xxi. sup custodiā meam ego sum
stans totis noctibus sup speculam
dñi. ego sū stans iugiter p diem. Si
et ergo ipe vigilet salutē nrām cu
stodiens. docet tamē et nos vigila
re p salute nrā. Unde dt mathi. xx
vi. vigilate et orate ut non intretis
in tēptacōnē. Item mar. xiij. videte
vigilate et orate. qd aūt vobis dico
ommibus dico vigilate. De quarto
videlicet q sit pacies et benignus
dicim̄s. Suauis dñs vniuersis et
miseracōnes eius sup omnia opera
eius. Item ysa. xl. sicut pastor gregē
suū pascit in brachio suo congrega
bit agnos et i sinu suo leuabit fetas
ipe portabit. Pacies igit̄ est in pec
catoū nrōrū diurna dissimulacōne
benignus ē in multimoda bñficōrū
collacōne. Ipe em̄ qd pierat requisi
uit carnē induendo et in mundū ve
endo. qd abiectū fuit reduxit cruēm
p nobis ascendēdo et in brachia cru
cis ouiculas suas colligendo. et post
ea in ascēsione aias quas de limbo
eripuerat in cēlū reuehendo. qd fra
tū fuerat alligat p verā satisfactio
nē. Ipe em̄ quasi verus samaritan9
purgat vulnera pcōrū infundens
vinū acerrime cōtricōnis et supfun
dens oleū interne cōsolacōis. et sic al
ligat vulnera panniculis pceptoy.
qd infirmū est ꝺsolidat p adiutricis
grē trāsmissionē. quod forte et pin
gue est custodit p angelicā ptectio
nē. De pdās dt ezechi. xxxiij. qd pie
rat requirā. et qd abiectū erat redu
cam. et quod fractū fuerat alligabo
et quod infirmū erat cōsolidabo. et
quod pingue et forte ē custodiā.
De scdo nota q per oues dñm intelli
gitur genus humanū et pcipue xpi
ani. Unde dicit in pōs. nos ꝑplus eius
et oues pascue eius. Dicit etiā petr9
in j. cano. y. eratis sicut oues erran
tes. sed cōuersi estis nūc ad pastorē
et epm animay vrāy. Debet igitur
quilibet ouē imitari in vngule fissio
ne et in ruminacōne in mundicia et
in obediencia in simplicitate et lenita
te et multiplici vtilitate et in cōpassio
nis cōiunctione. Primū igit̄ est q si
cut ouis vngulā findere debem9 per
discrecōnē boni et mali ut videlicet si
cut dicim̄s. Declinemus a malo et
faciamus bonū. Secūdū ē q et nos
sicut oues ruminare debem9 p iugē
recordacōnē oim bñficōy dei. Omnia
em̄ bñficia que cōtulit nobis dñs si
ue sint corpalia siue spūalia iugiter
in fauces memorie reuocare debem9
et de singulis dño grās agere. Inho
nestū em̄ et inurbanū est q sicut pe
ti bñficia dñm deuorem9 et de eis dño
grās nō agamus. Unde cotidie cami
tur. bñdicamus dño. Tercīū est q a
sordibus luxurie ouiū imitacōne no
bis cauē debem9. Oues em̄ immundissimē
inquināt pedes suos. Unde ij. ad cor.
vi. mūdemus nos ab omni inquina
mento carnis et spūs pficientes san
ctificacōnē spūs in timore dei. Quar
tū est q sicut oues obediunt suo pa
stori ita et quilibet xpianus debet o
bedire deo et ecīā sacerdoti suo in om
nibus que sūt scd̄m deū. Unde ad phi.
ij. karissimi mei sicut semp obedistis cum
metu et tremore vrāz salutē operami-

Quintū est q̄ sicut oues simplices esse debem⁹ oēm dolū nequicie cōp nētes. Vñ petrus j. can. y. xp̄s pas sus est p nobis vobis relinquēs ex emplū ut sequamī vestigia eius qui p̄cm nō fecit nec inuētus ē dolus in ore eius. Itē ad phil. ij. dicit. facite sñ murmuracōe et sitis simplices sicut filij dei. Dertū q̄ debem⁹ esse leues et māsueti sicut oues. Unde ysa. l. ij. dr de dño. sicut ouis ad occisionē du cet et q̄si agn⁹ coram tondēte se obmu tuit et nō aput os suū. Itē iēmi. xi. Ego q̄si agnus māsuetus qui portat ad victimā. Septimū ē q̄ sic ouis vtile ē aial. ita quilibet vtilis dz esse primo suo. Ouis em lanā exhibet ad indumētū. et carnē et lac ad nu trimentū. Sic igit bonus xp̄ianus paupibus se debet vtilē exhibere vt videlicet nudos vestiat. esurientes cibet. ac potet sitientes. ut si eciam si necesse foret paratus esset corpus suū in mortē tradere p salute p̄mi sui. Octauum est q̄ oues in feruore meridiei coniunguntur. Ita et boni xp̄iani in tribulacōibus suis concor des esse debent et cōpatientes ut qui libet portet onus alterius. ¶ De ter cio nota que sint pascua ouium xp̄i ipse dominus ostendit in ezech. xxxiij. Inducam inquit oues meas in terram suam et pascam eas in mon tibus israhel in riuis et in amenis se dibus terre. Terra ouiū xp̄i est ter ra viuenciū ibi inuenient pascua id est gaudia vberrima in monte p̄ris in monte filij in monte spiritus san cti Pascentur eciā in riuis potencie qui fluit a monte patris. in riuo sa piencie qui fluit a monte filij. Pa scuntur eciam a riuo caritatis sue benivolencie qui fluit a monte spūs sancti. Pascentur eciam in amenis sedibus illius terre hoc est in sede ali uslibet angeli et archangeli a in ā enis sedibus virtutū potestatū p̄n patuū dominacōnū thronorū cheru bim et seraph̄im. Specialia gaudia inuenient in sede cuiuslibet patriar che prophete apostoli martirs con fessoris virginis vidue ac coniuga ti. spiritualia gaudia repient. Que gaudia nobis prestare dignetur q̄ cum deo patre et spiritu sancto ā.

Dñica tercia post pascha. Yo. xvi. Terum videbo vos et gaudebit cor vestrū et gaudiū vestrū nemo tollet a vobis. ¶ Tria occurrunt hic consideranda. ¶ Primo qui sint illi quos iterum dominus est visurus. Secundo in quo tempore se eis sit ostensurus. Tercio q̄d sit gaudium q̄d nemo deinceps est ablaturus. ¶ De primo nota q̄ dominus consola biliter illos est visurus qui modo plorant flent et tristantur. Unde ip se dicit in presenti euangelio. Amen amen dico vobis quia plorabitis et flebitis vos et contristabimini. Plo rare igitur debemus p̄pter multorū bonorū operū omissionē. Flere eciā debemus p̄pter multorū criminum cōmissionem. Debemus eciam con tristari p̄pē diuturnā nre pegrinac onis ac exilij prolongacionem. Igi tur cum dicat ecclesiastes iij. q̄ ē tē pus flendi et tempus ridendi. Mo do flere debem⁹ ut postea rideamus

Primo itaq; ploraē nos oportz ꝓpē
multoꝝ bonoꝝ opm omissionē. Et
nota q̄ stultus esset mercator q̄ ꝓpē
pigriciā suā et breue cōmodū corpis
sui negligeret forz triū ebdomodarū
quod esset a ꝑte regis clamatū in q̄
posset lucrari bonū multoꝝ annorū
Et certe rex celi xp̄us ihs tēpus vi
te nrē instituit quasi quasdā nundi
nas in quibus laboribus nris et bo
nis opibus mercari debem⁹ eterna
bona. siaut fecerunt quondā sancti
martires qui in flore iuuentutis exi
stentes p regno dei acquirēdo corpa
sua tradiderunt ad supplicia et qua
si prudentes negotiatores pellē corpo
ris corruptibilē p pelle quā resumēt
gloriosam dederūt. Omnia eciā que
habuerūt p anima sua dare nō du
bitauerūt. Vnde iob. y. pellem p pel
le et omnia que habet homo dabit p
anima sua. Et nota q̄ ipe dns mer
ces suas gloriosas exhibet nobis re
nales p vilibus mercabus nris Ita
em̄ clamat teste beato augustio. re
nale hēo renale habeo. quid: regnū
celoꝝ. quo emīt: pauptate et elemo
sinis regnū. labore quies. ignominiā
gloria. morte vita eterna. Ipe eciā
petit a nobis ut res nostras quas
ab eo gratis accepimus iterū ei ad
vsurā centuplicē cōmodare velim⁹
sed et hoc ꝑpm pauci facere volūt qđ
cōqueritur iceremī. xv. De michi mater
mea quare genuisti me virū rixe vi
tū discordie in vniuersa terra. Non
feneauit nec feneauit michi quisquā
Oēs maledicūt michi Virū rixe se
nominat quia multi p pcā sua rix
antur cū eo et impugnāt eum. Rix
eciā discordie se appellat quia pauci
concordant cū sua voluntate. pauci
eciā fenerāt ei ut siaut dicit glosa in
paupibus cōfouendis eū sibi faciāt
debitorē. multi vro maledicūt ei vel
in seipo vel in membris suis. multi
em̄ blasphemant dnm creaturas su
as vel opa vituperādo vel eciā iura
mētis illicitis negociias suas. i. boīs
hominibus detrahendo. Igitur quicū
qz recognoscit se bona opa omisisse
et tēpus vite sue inutiliter expendis
se. dignū est ut ꝓpter hoc ploret et
doleat ut aliquid de bonis neglectis
recuperet p lacrimas et dolores. De
cūdo flere debemus ꝓpter criminū cō
missionē Vnde et dns fleuit sup pec
cata nostra ut doceret q̄ nos pi mul
to forcius ea deflere debeam⁹. Legit
em̄ sic in lu. rix. vt a ꝓpinquauit ihe
sus ihrosolimā vidit ciuitatē et fle
uit sup illam dicens. q̄ si cognouis
ses et tu. supplendū est flere. Quili
bet igitur flere debet ꝓpter pcā que cō
misit. Et nota q̄ ꝓpter quedā pcā
deus specialiter exacerbat. per que
dā eciā corpus et anima ꝓpria sordi
datur. p quedā eciā dilectio ꝓximi
violetur. De primo itaq; nota q̄ li
cet deus p omne pcm offendatur tñ
p quinq; specialiter exacerbat. Pri
mo p vere fidei corruptionē. Fides ei
p hereticos et sortiarias et phytonis
sas et diuinatrices et incātatrices
corrūpit. Secdo p assiduā et falsam
iuracōnē. Multi nāq; absq; vlla
nēcitate ymmo se prioare scientes
iurant p crucē et vulnera ihu xp̄i q
multis alijs modis. Tercō deꝰ exac
bat p vindictaꝝ ab ipo postulacōnē.

Sicut multi in ipa hora quãdo corpus domini ihu xpi eleuat petunt se vindicari et imprecantur eis qui eos offenderunt mortem eternam. Quarto deus exacerbatur p viduarum et pauperum oppressionem. Dicitur em in ps. q deo derelictus est paup. vnde qui tangit paupes tangit pupillam oculi sui. sicut dicit zach. ij. De scdo nota q p pcã gule et luxurie corpus et nobilis anima hominis inquinat. fit em homo p gulã et luxuriã quasi vile stabulũ et fetens cloaca. De tercio nota q p quedã pcã dilectio pximi violat. videlicet p furtũ et rapinã. per fraudes et vsuras. p detractiones et cõuicia. p homicidia et falsa testimonia. p iram et inuidiã. p alia plura pcã. Qui igit recognoscit se p pcã cõmissa deum exacerbasse seipm inquinasse et scãm caritatẽ in pximo violasse cõueniens est eum flere. et sup hoc deo dignam pnam exhibere. De tercio notãdũ q contristari debem9 xpc diuturnam nostre pegrinacõnis ac exilij plongacõnẽ. vñ dicit ps Heu mihi quia inolatus meus plongatus ẽ nc. pter hoc ecia petrus j. ca. ij. Obsecro vos tanq adue nas a pegrinos abstineatis vos a carnalibus desiderys nc. Et nota q triplices sũt pegrini dñi. primi trãseunt de mũdo ad religionẽ et claustrũ. secundi trãsmigrant cotidie de vicys ad virtutes et vadunt de virtute in virtutem. tercy p contẽplacõnem transeunt de regione corpm ad regionẽ spirituũ. Primi rapiũt in celũ aereũ ut quasi aues de bñficys suis dño gracias agant. Secundi ferũtur in celum sidereum ut quasi sidera luceant in firmamento celi. Tercij cum paulo eciam rapiuntur in celum empyreum ut cum sanctis angelis dei faciem contẽplentur. Contristari vero oportet istos pregrinos xpc diusam et hoinũ et deorũ inquietationem. sed tristicia eorum conuertetur in gaudium. vnde pma pe. ij. Modicum nunc oportet vos contristari in varijs temptacionibus vt probatio vestre fidei multo pciosior sit auro quod per ignem probat. ¶ Modo videndum est quando dominus se plorantibus flentibus et contristatis sit ostensurus. Et est dicendum q hoc faciet tunc quando anima vniuersaliusq electi vel hic in purgatorio ab omni sorde pcatorum sufficienter emundata ab angelis ei fuerit presentata. ¶ Vltiõ videndum est quale sit illud gaudium quod electis suis null9 demerps est ablaturus. Et nota q electis triplex habebunt gaudium de triplici stola anime. Habebunt eciam quadruplex gaudium de quadruplici corporis stola. De hijs septem dicit ysaie li. Gaudium et leticia inuenietur in ea xpter omnimodam cognicionem et insaciabilem dilectionẽ graciarũ actio et vox laudis xpter plenissimã dei fruicionem. sequitur Venient in syon laudantes et leticia sempiterna super capita eorum xpter corporis claritatem. gaudium et leticiam tenebunt xpter corporis subtilitatẽ et agilitatẽ. fugiet dolor et gemitus xpter beatã imortalitatẽ.

rogate ergo dominū ut hec gaudia nobis largiri dignet. Qui vivit &

Dñica qrta post pasche. S. xlj

Cum venerit paracitus ille arguet mūdū de pcō de iustitia et de iudicio. Duo hic occurrūt notanda. Primū est quis sit paracit9 quē dñs missurū se pmittat. Secūdū est qualiter mundus de pcō de iustitia et de iudicio arguēd9 intelligat. De primo nō q9 p paracitum spūs scūs exp̄mit. Paracit9 em idē ē qđ aduocatus vl cōsolator sicut testat interlinearis glō sup locū illū io. xiij. Et ego rogabo p̄em et aliū paditū dabit vobis ut maneat vobiscū in eternū spm veritatis. Igit circa hūc paditū tria sūt notāda. Ipe em aduocatus ē reor. consolator mestor. et redargutor obstinatorū. De primo dicitur ad romanos viij. Spiritus adiuuat infirmitatē nostram. nam quid oremus sicut oportet nescimus. sed ipe spūs postulat p nobis gemitibus inenarrabilibus. Glosa hunc locū sic exponit. Spūs sanct9 postulat p nobis quia nos postulare facit nobisq3 interpellādi et gemēdi inspirat affectū. Tali ergo modo spūs scūs dicit ē aduocatus reorū p ipis reis hoc inspirat ut p delictis suis orent et gemitus effudēt inenarrabiles. De secdo cū tangit in quadā sequētia. veni scē spūs. et infra cōsolator optime dulcis hospes aie dulce refrigerium. In labore requies in estu temperies in fletu solacium. De tercio videlicet q ipe arguet incorrigibiles et obstinatos dicit in iohanne xvi. Cū venerit paclitus ille arguet mundū de pcō et de iustitia et de iudicio. Et nota q spiritus dñi non solum arguet impios in iudicio et reprobos ymmo et interficiet ipos. vnde ysa. xi. Percutiet terrā virga oris sui et spiritu labior suor interficiet impiū. Vñ et paul9 de antixpo dicit. y. ad thessa. y. Tunc revelabit ille iniquus quem dñs ihūs interficiet spiritu oris sui.

De secundo videndū est qualiter mūdus de pcō de iustitia et de iudicio arguēdus intelligat. Et nota q glosule locū istū sic exponunt. Arguet mundū de pcō infidelitatis qđ videlicet pcm mūdus habet et de iustitia quā non imitat et de iudicio qđ nō timet. Igit hec est vna causa quare dñs spm̄ sanctum paracitū mittit ut videlicet arguat mundum idest mundi amatores arguendos ostendat. de pcō quo dñm offenderūt. de iustitia quā opari neglexerūt. de iudicio quod non timuerūt. Primū igit paracitus docet esse mundū arguēdum de pcō quo dñm offenderūt. et maxime de pcō infidelitatis. vñ et ipe dñs ita exponit. De pcō quidem quia non crediderūt in me. Et nota q scdm̄ sanctos aliud est credere deum. aliud est credere deo. aliud credere in deum. Credere deum est credere ipsū esse creatorē et principiū omnium creaturar et iudicē esse viuorū et mortuor. hoc etiam demones credūt et otremiscūt. vñ iacob. ij. Tu credis qm̄ deus ē bn facis et dēones credūt et otremiscūt. Credē deo ē credere vera esse que ipse dicit. Credere in deum est cum caritate tendē in ipm

vtpote in sūmam delectacionē in sū
mum bonum et in sūmum honorem
Nota igitur q̄ p̄m infidelitatis vi
delicet q̄ homo non credit in deū est
origo et causa omniū p̄coz. Omne
em̄ p̄m quod cōmittitur in mundo
aut cōmittitur ꝓpter carnis delecta
cionem aut ꝓpter rerū dilectionem
aut ꝓpter glorie et honoris ābicōnē
Si ergo p veram fidem et caritatē
nō fictam tēneres et trāsmigraēs in
dñm tūq̄ in sūmā et mūdissimā sua
uitatem tūq̄ in sūmū et verissimū bo
nū tonq̄ in sūmā et eternā gloriam
sine dubio contēpneres fidā carnis
delectacionē et trāsibiliū rerū dilecti
onem vaneq̄ glorie et honoris am
bicionē. ¶ Secūdo pacitus docet
mundū arguendum esse de iusticia
quam imitari neglexerūt. Que aūt
sit hec iusticia dñs expoit ita dicēs
De iusticia vero q̄ ad p̄em vado et
iam non videbitis me. q̄i diceret. E
go ad p̄em vado et si vultis venīe
illuc vbi sum ego oportet ut illam iu
sticiam imitemini quā et ore docui
a ope exhibui Et que ē ista iusticia:
Certe ut reddat quilibet que sūt ho
minis homini et que sūt dei deo. vñ
aum iudei matḥ. xxij. dñm cōmenda
vent quia verax esset et viam dei in
veritate doceret a quereret si liceret
censū dari cesari an nō: rndit. Red
dite que sūt cesaris cesari et que sūt
dei deo. Conemur igit exequi tripli
cē iusticiā quam requiret a nobis
deus. Primo ut corpus ꝓpriū disci
plinis cōtinēcie subigamus. hoc em̄
est q̄d homo sibi hoi debet. Secundo
ut ꝓximis nostris sua fidēliter resti
tuamus et nostra dum egent mise
ricorditer tribuamus. hec em̄ sunt q̄
homo tenet hominī ꝓximo. Tercio
ut deo cor et omnē actū nū corpis of
feramus. De primo videlicet q̄ cor
pus nostrum disciplinis continencie
subigam⁹. monet nos spūs sanc⁹
in p̄s. dicens. Apprehendite discipli
nā ne quando irascat dñs et peatis
de via iusta. De secundo videlicet q̄
ablata restituamus et nostra egen
tibus tribuamus. dicit dñs lu. vi.
Dimittite subaudi bona que inuste
abstulistis et dimittetur vobis dicit
glosa. p̄m. sequit. Date. glō. benefi
cia. et dabitur vobis. glō. vita eter
na. De tercio videlicet q̄ deo corde
et omni actu corporis seruiamus. Et
aplūs ad colo. iij. Omne quodcūq̄
facitis in vbo aut in ope oia in nomi
ne dñi nī ihu xpi facite. Quicūq̄ faciis
er aio opami sic dño et nō hoibz si
entes q̄ a dño recipietis retribucio
nē hēditatis. Et nō q̄ hec triplex iu
sticia reportat hoi triplex bonū. p̄mū
est vita gloriosa. scdm ē mercēs fru
ctuosa. terciū ē cogniō dñi graciosa
De hijs tribus sapi. vi. Justi in ppe
tuū viuent et apud dñm ē merces
eorum et cogitatio eorum apud altis
simum. Hec autoritas sic intelligit
q̄ videlicet qui modo iusti sunt vici
a corporis mortificando illudq̄ di
sciplinis continencie subigendo. vi
uent in perpetuū. Item qui modo iu
sti sunt proximis ablata restituen
do et sua egentibus tribuendo mer
cedem copiosam consequentur a do
mino. Postea q̄ iusti sūt corde a oi ope
dño seruiēdo dignū est et q̄ dñs eos

semp habeat in memoria sue benedi
ctois eisq; de delicatissimis ferculis
sue mense trāsmittat. ¶ Tercio do
cet paclitus mundum arguendū de
iudicio quod videlicet timere nolue
runt. Qz aūt iudiciū dn̄ timendū sit
pbat ipe dn̄s ita dicens. De iudicio
autē quia princeps huius mūdi iu
dicatus ē. q̄ dicēt. Cū dn̄s ita fortis
sit et potens q; eciā ipe pnceps mun
di idest dyaꝰ ei resistere nequiuerit
sed iam iudicatus sit et cōdēpnatus
a ylto minꝰ illi qui sūt sub principe
mūdi. utpote debiliores resistere nō
poterūt diuine potencie quando vene
rit iudicare fines terre. Vñ petrꝰ y.
y. si deus angelis peccātibus non pe
percit. sed rudentibus infernī detra
ctos in tartaz tradidit cruciandos
in iudicium reseruari. nouit dn̄s pi
os de tēptacōne eripe. iniquos vero
in diem iudicij reseruare cruciādos.
Timendū vero ē iudiciū dn̄i xpi tria
Primo quia aduentus eius occultꝰ
erit ut furis et nō prescieť. Secdo qz
tunc per ignē omnis pcī materia dis
soluetur. Tercō quia qui tūc in boā
conuſacōne inuētus nō fuerit puniet
Vñ petrꝰ y. iij. aduenīet dies dn̄i ut
fur. Cetre primū. in quo celi magno i
petu trāsiēt. elemēta vero calore sol
uentur. Terra aūt et que in ipa sūt
exurentur. cetre secm Quales igitur
oportet nos esse in sanctis conuersa
cionibus et pietatibus expectantes
et pparantes aduentū dei. cetre ter
cium. Rogate ergo dn̄m ut sic ad ex
tremū iudicium preparemur ut tūc
cum electis saluari mereamur. Qđ
nobis prestare dignetur aē.

Dñica quinta post pasche. S. xlij.

Exiui a pē et veni in mundū
iterū relinquo mundū a vadit
ad patrem. Duo sunt hic notan
da. Primum est quare dn̄s in mun
dū venerit. Secundū est quare ad
patrem redierit. et licet multe cause
possint assignari quare filius a pa
tre egressus venerit in mundū et q̄
re relinquens mundū venit ad pēz
Propē duo tamē venit in mundū. et
pter duo reuersus est ad patrem.
Venit em̄ in mundū ut nos quomo
do viuere debeamus instrueret. Itē
ut nos ab eterna seruitute redimēt
De pmo dicit aplūs ad titū y. appa
ruit gracia dei saluatoris nostri om
mi hoī erudiens nos ut abnegātes
impietatem et secularia desideria so
brie et iuste et pie viuamus in hoc
seculo. Doctrina igitur ihu xpi consi
stit in tribus. in sobrietate. in iustici
a siue equitate et pietate. Sobrie
tas put glosa testat ē attēdere cir
ca temetipm. Justicia siue equitas
circa pximū et pietas circa deum
Primo igit sobrij esse debemus. sed
quid est sobrietas. Sobrietas ē pu
ra ab illecebris vtriusq; hominis tē
perancia. Sobrietas igitur monet
nos vt oīmodam mentis et corpis
fugiamus luxuriā et a gula et ebri
etate nobis caueamus. Secūdo iu
sti esse debemus. iusticia vero est per
quam cōmunitatis gracia teneť et
sua dignitas cuiq; non denegatur
Monet igitur nos iusticia ut graci
am ommū secm deū teneamus idest
nullum indebite vel verbis vel oper
ibus ledamus et offendamus et ut

vnūquēqz sc̄dm dignitatē sibi debitā
reneremur videlicet prēm ut prēm-
sacerdotē ut sacerdotē-militē ut mi
litem et quoslibet alios sc̄dm officia
vel status eorū. Hinc dicit aplūs
ad ro-xiij-Reddite oibus debita cui
tributū tributū-cui timorem timorē
cui honorem honorem-Terō pieta
tem exequi debemus-Est autem pie
tas ut dicit bernardus-Jugis dei
memoria et indefessa affectio in amo
rem eius-Et nota q ipe dominus p
catur ut memores sui esse velimus
ita dicens-in treñ-iij-Recordare pau
pertatis et transgressionis mee ab
sinthij et fellis-transgressionis idest
maxime vilitatis. Hec itaqz tria in
memoria cordis nostri iugiter habe
re debemus videlicet dñicam paup
tatē vilitatem et acerbitatē que pas
sus est-Unde ecia respōdet ei imedi
ate in treñ-fidelis anima sic inquiēs
Meoria memor ero a tabescet in me
aia mea hoc recolens in corde meo
Monet nos ecia ioh̄-in can-j-iij-ut
deū amem9-Filioli mei nō diligam9
verbo neqz lingua sup̄le tm̄-ꝫ ope
et veritate-Omnia ecia elemēta mū
di et cūcta beneficia xpi monēt nos
ut dñm diligamus-Demit ecia dñs
in mūdū ut nos a ptāte dyaboli re
dimēt-Un̄ psa-xix-Clamabunt ad
dñm a facie tribulantis a mittet eis
saluatorē et ꝑpugnatorē q̄ liberet
eos Itē aplūs ad thi-y Qui dedit se
metipm p nobis ut nos redimēt ab
oi iniquitate et mūdaēt sibi ꝑplm ac
ceptabilē sectatorē bonox opm-Re-
dēptori igit̄ nrō tenemur in duobus
ad minus-Primū ē ut ad ipm p re
ram p̄mam reuertamur-Un̄ psa-
xliij-Reuertere ad me q̄m redemi te
Reūtere-glō-premitēdo-qđ si fecris re
lū et terra et oia elementa in salute
tua letabūt-Debet igit̄ quilibz p̄ce
fideliter penitere ne pdaē in ipo fru
ctus passionis dñice-Hēdm ē ut in
timas ei grās agamus-Un̄ scribit
ioh̄-in apo-v-q quatuor aialia et
xxiiij-seniores ceciderūt coram agno
habentes singuli citharas et phyo
las aureas plenas odoramētox et
cantabāt canticū nouū dicētes-Dig
nus es dñe accipe librū et apire sig
nacula eius q̄m occisus es et re-
misti nos deo in sanguine tuo ex oi
tribu et lingua et ꝑplō et nacōne et
fecisti nos deo nostro regnū et sacer
dotes et regnabim9 sup terrā sub
audi viuenciū. Per quatuor aialia
et per xxiiij-seniores intelligunt om
nes electi qui iam sunt vel erunt in
patria qui omnes cū citharis bono
rum opm et cū phialis cordiū p̄ san
ctas affectiones suauiter redolenti
um gracias agunt filio dei qui re-
mit eos p sanguinē suū fusum in a
ra crucis et q̄m receptī tanq̄ reges
et pontifices cum dño regnabunt in
eternū. Modo secūdo loco viden
dum ē quare dñs redierit ad prēm
et ē dicendum q ad minus ꝓpter duo
Primū ē ut subtus iustis et pijs mā
siones delectabiles ꝑpararet-Se
cundū est ut pro redēptis deo patri
signa vulnex suox cotidie repsenta
ret-De primo dr dñs ioh̄-xiij-Va
do parare vob locū a si abiero et ꝑpa
uero vob locū iterū veio a accipiā vos
ad meipm ut vbi sū ego a vos sitis-

Et notā q̄ locus electoꝝ erit mūd⁹ firmus et in oi bono repletus. Ho-
baietas mereī mundiciā et claritatē. iustitia firmitatē. pietas vero bono
rū oim vbertatē. De scdo dicit glosa
sup locū illū luce xxiij. Ostendit eis
manus et latus dñs vulnez cicatri
ces seruauit ut pī pro nobis suppli
cans quale genus mortis p̄ hoīne
pertulit semp ostendat. Hinc ecia dr
io. in j. cāti. ij. aduocatū habem⁹ apd
pīem ihm xp̄m iustū et ipe ē ppicia
cio p̄ pīis nīs. Bonū ē ergo kmi ut
vulnerib ihū xp̄i uenemur et pīa to
tis viribz fugiam⁹. Conqrit ecia dñs
in ps. q̄ multi mali xp̄iani p̄ pīa tur
pissima et pessimas iniquitates cur
sus recētē dolorē sup dolorē vulnez
suoꝝ addiderūt. et certe ad dāpnaci
onē ipoꝝ cicatrices vulnez suorū
oñdet in iudicio. Rogate ergo filiū dei
qui ad pīem iā dudū redijt ut ipo do
nāte sic sobrie et iuste et pie viuam⁹
in hoc seculo ut cū hinc nos migraē
rōtigerit in locū ab ipo p̄parato reci
pi mereamur. Quod nobis p̄stare dī

Jtē sermo in rogacionibus. xliij.

Petite et dabitur vobis. Hic
p̄cipaliter q̄tuor sūt notāda
Primū ē a quo sit petendū. Scdm ē
qualiē sit petendū. Terciū q̄d sit peten
dū. Quartū q̄n sit petendū. De pri
mo nota q̄ ab eo ē petendū a q̄ cūcta
p̄dūt. vñ iaco. i. Oē datū optimū
et oīe donū psum de sur. ē des. a pa
lu. apud quē non ē transe nec vi. ob
Adeo igit q̄ optima dona dare p̄t a
vult. ē petendū. Scdo videndū est
qualiē petere debeamus. multi em̄ q̄
itā nō petūt sicut petere deberēt. non
accipiūt id quod petūt. vñ iaco. iiij.
Petitis et non accipitis eo q̄ male
petatis. Igit ut dent nobis ea q̄ peti
mus. petere debemus corde ore et ope
Diant em̄ auis aere petitura mdū
habet vñ se leuat et ex foramē vel
hostiū mdi euolat et alas habet q̄
bus volat. sic et orō nra p̄dere dz
ex mdo cordis et euolare p hostium
oris. Debet ecia volare p̄mis et alis
bonis operis. Hee aūt ale p̄cipue sunt
ieiuniū et elemosine. Hoc aūt ieiuni
um non solū consistit in abstinencia
ciboꝝ. sed potius in abstinēcia vicio
rū videlicet rancoris et inuidie. De
orōne a duabus suis alis scribit au
gustinus in sermone quodā de pe
tencia ita dicens. q̄ dr orōnē. habe
bit alas duas geminas elemosinas
videlicet. dimittite a dimittet vobis
Gabriel ecia archāgelus docet q̄ o
portet orōnē hre alas duas videli
cet ieiuniū et eleōsinas. Dixit em̄ to
bie et vxori sue. boā ē orō cū ieiunio
et eleōsina. Et nō q̄ oracō significa
ri potest p columbam illā quā noe emi
sit de archa q̄ ecia ramū oliuū viri
tibus foliis retulit ad archā sicut le
gitur geneseos viij. Noe interpretat
requiescens et significat spiritū siue
animam fidelis hominis xp̄iani qui
requiescere dz in xp̄o. In mundo em̄
pressuras habet anima fidelis hois
In xp̄o vero pacē. sicut dr ioh. xvi.
Per archā intelligitur cor nostrum.
fenestra arche ē os nostrū. Cūc au
tem columbā ex archa dimittimus
cū orōnē nostrā in celo ad deum di
rigim⁹ que tū idiget ut hēat pēnas

argentatas idest mūdis et bonis
opibus fulciat· et sic reportare potuit
hoim̄ pacē et grām dei que p virētē
ramū olive figurat· Ad hoc vero ut
orōnē nrām adiutorio bonor opm
fram⁹ ad dūm· monemur in treñ·
ij· Leuem⁹ corda nra cū manibz ad
dūm in celos· ¶ De tercō nota q̄ il
la p̄cipue sunt petenda que domin⁹
ipe nos ammonet petere math· vi·
et lu·xi· Ibi em̄ ipe dñs format pticī
onem x̄pianor dicens· sic orabitis·
Pater noster qui es in celis scificet
nē· Et nō q̄ tres vtutes theologice
sc̄z fides spes et caritos et q̄tuor vir
tutes cardiales videlicet fortitudo
iusticia tēpancia et prudencia· sep
tē pticōmbus adaptant q̄ in orōne
dñica cōtinēt· Dicim⁹ ergo p̄ nr̄ q̄
es in celis· ibi dt glō· monet nobilis
et diues non supbire contra mino
res· nō em̄ vere possunt dicere p̄ nr̄
nisi fratres sint· Cauendū ē etiam
unq̄z a sordibus ne tanto patre sit
indignus· Nullus igit paup ꝓpter
pauptatē despēt cū nō solū diuites
sed et paupes videant dicē pa·no·
qui es in ce· Nota q̄ p celos nō solū
angeli intelliguntur· sed et omnes
x̄piani qui sūt sine pcō mortali· In
bijs em̄ dñs nunc p graciam inhabi
tat et postea inhabitabit per gloriā·
¶ Sanctificetur nomē tuum· Hec est
prima pticō· Et nota q̄ p fidē nomē
dei sanctificatur idest firmat in nob
Fides em̄ est quodd̄ nobile gluten
quo nomē dei agglutiat amine nrē
Per hanc quippe primo efficimur fi
lij dei ¶ Aduemiat regnū tuū· hec ē se
cunda peticio Nota q̄ duplex ē reg
nū dei supra nos et intra nos· hoc
duplex regnum aduenit idest ad nos
mit per spem· Spes em̄ per rewda
cionem et desiderium regnum dei su
per celeste defert in cor nostrum· q̄s
eciam si mundū fugerit· vocatur reg
num dei· Per spem eciam corda nra
et anime post hanc vitam transfere
tur in regnum dei quod supra nos
est Spes em̄ est certa exp̄tacō fu
ture beatitudinis ex meritis et gra
cia prouenies· ¶ sequitur tercia pti
cio· Fiat voluntas tua sicut in celo
et in terra· hoc est sicut angeli faciūt
voluntatē tuam in celis · sic et nos
mereamur facere voluntatē tuam
in terris· Ad hoc autē necessaria est
caritas· Caritas em̄ cauere nos fa
cit ne offendam⁹ carissimū a optimū
idest deum viuū· sequit quarta pti
cio· Panē nr̄m cotidianū vel substā
cialem da nobis hodie· Hic nō solū
cibū petimus et alimentū corpis sed
potius anime nutrimentū videlicet
panē diuine gracie· Hic igit petim⁹
ut vera fortitudo diuine grē nobis
conferat ut videlicet cēm voluntatē
dei eo fortius impleamus· Petim⁹
eciā hic ut in vtute illius supcelestis
pais idest bñficō dñici corpis in ci bo
no ope roboremur· ¶ sequit quinta pe
ticō· Et dimitte nobis debita nrā sicut
et nos dimittimus debitoribz nris·
Quātūcūq̄z em̄ aliquis innocēs sit
indiget tamen sibi a dño sua debita
relaxari· Omnes em̄ iusticie nostre
diuine mundicie cōparate sunt q̄si pan
nus menstruate· Vnde eciam dicit
apostolus Nichil mihi conscius sū·
sed nō tñ in hoc iustificatus sū· Qui

ergo & fieret sibi dimitti debita sua debet et ipe dimittē ꝓmo debitoribus suis·hoc cū requirit vera iustitia·Vera itaq; iustitia offerē ei qui in se peccātibus ex corde dimittit·sequitur sexta petiō·Et ne nos inducas in tēptacōnē·i·auxiliare nobis ne i aliquā tēptacōnē p cōsensū inducamur·et sic a te qui est vera delectacō animaꝝ nostrarū eternaliter abducamur·Ad hoc aūt ut in libidiosas tēptaciones nō inducamur aduitorio tēpancie indigemus·Tēpancia siquidē est q̄dā nobile frenū anime p quod eam dñs retrahit a tēptacōnibus et delectacōibz prauis et nocuis·Sequit̄ sexta petiō·Sed libera nos a malo·Nō q̄ malū neuē generis accipit̄ p pcō et p pena pcī id ē pro pena gehennali·q̄ malus igit̄ masculini gnis accipit̄ p quolibet malo homine et p ipo dyabolo qui verus malus ē Ad hoc aūt ut eū malū·i·infernū et dyabolū euadam⁹·nāca, tia est nobis prudēcia que ē quarta virtus cardinalis·Prudēcia em̄ docet hominē fugere eternū malū·Nunc videndū ē quando sit petēdū·Et nota q̄ q̄ diu aures dei sabaoth aptē sunt consultū ē nobis ut solliciter petamus·Si em̄ tunc homo primo ptere voluerit q̄ndo ab hac vita trāsmigrauerit petiō eius nullatenꝰ audietur·vnde dicit dñs ysa·xlix·in tēpore placito exaudiui te·Tēpus placitū est tēpus huius vite quādo misericordia nulli homini denegat̄ Rogate ergo dñm ut sic modo petamus ut quecūq; petierim⁹ asseqūmur Quod nobis prestare dignetur qui

vivit & regnat deus ꝯ.

In letania. Sermo. xliiij.

Querite et invenietis. Tria sūt hic notāda videlicet·quis et vbi et q̄n sit querēdus·¶ De primo nota q̄ ille ē querēdꝰ sine q̄ nullus p̄t esse btūs·et certe hic est deus noster·Ipe em̄ salus et thesaurus ē bātitudinis oim elēctorū·¶ De scdo nō q̄ dñs ē querendus in tribus locis·Primo in bethleemitico p̄sepio·Secūdo in crucis patibulo·Tercō in paterno gremio·De primo videlicet q̄ querēdus sit in bethleemitico p̄sepio testat̄ angelus lu·ij·vbi dicitur q̄ āgelꝰ dñi apparuit pastoribz vigilātibus et custodientibz vigilias noctis sup gregē suū et annūciauit eis natū saluatorē xp̄m dñm et subiunxit·et hoc vobis signū·Inuenietis infantē pānis inuolutū et positū in p̄sepio·Nō igitur q̄ dominus primo querendus ē in p̄sepio vbi eū et pastores et reges quesierunt·et ibi inuenier̄ iacēs in pauptate in vilitate in asperitate ut videlicet fallaces diuicie respuantur ut honores transitorij cōtēpnant̄ ut carnis delicie fugiantur·reddē singula singulis·Deinde querendus est in crucis patibulo·Vnde dicit bernardus Domine circuire possum maē et arīdam nusq̄m te inuenio nisi in cruce ibi cubas ibi dormis in meridie·Per meridiem intelligitur feruor passionis in quo dñs expirauit et sic anima eius pausauit·Nota igitur q̄ dñs stans in crucis patibulo docet nos ut iniurys renūciemus ut res nostras paupibus erogemus ut de

xliiij

parētibus nīs clamemus ut deum in nīs nēcitatibus inuocemus. Docet ecīā nos ēmis domis sciēt̄ inhiare oia opa nrā in bono cōsūmare. aiam nrām deo pī cotidie recōmēdare Primo itaq; docet nos iurijs renū ciare. Dñs legit̄ lu. xxiij. q cū eū cru cifixisset dicebat. Pr̄ dimitte eis nō em sciūt quid faciūt. Debemus igit̄ ad imitacōnem dñi odys et rancori bus renūciare a p nostris inimicis deum fideliter exorare. vnde ecīam monet nos mathi. v. Orate pro psequētibus et calūpmiantibz vos ut sitis filij pris vr̄i qui in celis ē. Secdo docet nos res nras paupibz eroga re. Vnde scribit lu. xxiij. q cū latro dext̄ dixisset ad ihm. Dñe memento mei dū veneris in regnū tuū. Rñdit ei ihūs. Amem dico tibi hodie mecū eris in paradiso. Ibi dicit glosa. do minus semp plus tribuit q̄ rogetur Ille rogauit. memento mei ꝛc. dñs ait. hodie mecum eris in paradiso. Monet nos ergo dñs exemplo suo ut a nos indigentibus bona nostra cōicemus. vñ ecīam lu. vi. Omni pe tenti te tribue. Tercō docet nos pa rentū nostrorū curā habere. Vnde scribit ioh. xix. q ihūs cum vidisset matrem et discipulum stantem quē diligebat. dixit matri sue. mulier ec ce filius tuus. deinde dicit discipulo. ec ce mater tua. sequitur. Et ex illa ho ra accepit eam discipulus in suā sci licet matrē. Hup locū p̄dictū dicit glosa. docet ut a pijs filys impēdat cura parētibus Vnde aplūs si quis curam suorū non habet fidem negauit. et est infideli deterior. j. ad thīo. v. Igitur dñs p hoc q matrem disci pulo recōmēdat docet nos ut pntes nostros honorem⁹ eisq; fidēt̄ ne cessaria submistremus. vñ ecclī. Qui timet dñm honorat pentes a q̄ dñs seruiet hijs qui se genuerūt in ope et sermone et in omni patiētia. sequitur infra. Qui male fame ē qui relinquit prem. et est maledictus a deo q̄ exasperat matrem. Quarto docet nos deū in oibus nēcitatibz nās in uocare. nō sortiarias et phytonissas Dñs scribit math. xxvij. q ihūs stans in cruce clamabat voce magna di cens. Hely hely lamazabatani hoc ē deus meus deus meus ut q̄d dere liquisti me. Per hoc q dr bis deus meus deꝰ meꝰ oñdit q in ei nēcitate corpis et aie auxiliū a deo debemus implorare. Cōtra qd faciūt qui in firmitatibz suis cōfidēciā hūt in hu stabilibus bñdcōibz et pstigijs mul erū. Quinto docet nos ēmis bonis sitient inhyare. Dñs scribit io. xix. q dñs stans in cruce dixit. Sitio. Di cit ecīā math. xxvij. q dederūt ei vi nū bibere cū felle mixtū. Et cum gu stasset noluit bibere. Notandū igit̄ q dr minꝰ licet in corpe magnā sitim pa tere. multo tamē maiorē in anima patiebat. Ipe em̄ sitiebat salutē ho mis gnis huāni. Bonū igit̄ est ut et nos sitiamꝰ ad dñm deū nr̄m cpd quē semp salui erimus et bñ. vñ di in ps. Sitiuit anima mea ad deum fontē viuū quādo veniā. et appar bo ante faciem dei mei. Sexto docet nos omnia opa nostra bono fini cōsūmare. Dñs scribit ioh. xix. q ihūs postq̄ accepat acetū dixit. Cōsūmā

est videlicet q̄ aīm mortē fieri opōrtebat. Docet itaq; nos in bonis opibz vsq; ad finē pseuerare. vñ ecīā dr math. xxiiij. q̄ pseueraueit vsq; ad finē salu⁹ erit. Septimo docz nos aiam nr̄am deo patri cotidie recōmēdare. Vñ scribit lucas xxiij. q̄ ihūs clamans voce magna ait. Pater in manus tuas cōmendo spīm meū. et hoc dicēs expirauit. Necessariū igitur est nobis ut aias nr̄as cotidie sculo dine protectionis cōmēdem⁹. Vñ dicit bnar. sup illū locū. Sancto circūdabit te veri. e. Necessaria plane insupabilis protectio veritatis nō mō interim in carne degēti. sz postmodū exeunti Nūc quidē ob pericolosos cōflict⁹. tūc vo ob mōstruosos occursus spirituū imūdoz. Demiq; et scissimā illā glosimartini animam voluit ps inimica nocere. ymmo vero ad ipm ecīā regē glorie accedere ipudētissima temeritas illa pūpsit sicut ipe testat. Vemit ecīā precepts mūdi et in me nō habet quicq̄. ¶ Tercīū videlicet quō q̄ vendus sit in gremio pīs alia vice si dñs dedit psequemur. Modo videdū est qñ dñs sit querēdus. Et ē scidū q̄ in tpe huj⁹ vite. vñ dr ppha ps. lv. Querite dñm dū inueiri pt. invocate eum dū ppe est. Hinc dr sap. i. In simplicitate cordis querite dñm qm̄ inuenit ab hys qui nō temptāt eum. apparet aūt eis qui fidē habēt in illū. Rogate ergo dñm ut sic eum q̄ diu facilis ē ad inueiendū toto corde queram⁹ ut tandē eū in regno suo leta facie videamus. Qd nobis prestare dignetur qui viuit q̄.

Ite sermo in letanijs. xlv.

Pulsate et aperietur vobis. Tria pcipalit sūt hic notanda videlicet ad cui⁹ hostiū. et qualimodo. et qñdo nos pulsare oporteat. ¶ De pmo nōtur q̄ ad ianuā regis regū et dñi dñantiū pulsare debemus. Ipe em̄ ē opulētissimus ad possidendū. Ipe ē largissimus ad distribuendū. Ipe ē speciosissim⁹ ad videndū. Ip̄e michilo⁹ nō ē amarus ad cōuiuādū. De primo dr ipe dr filius pū. xiij. q̄ecīū sūt diuicie et glē et opes supbe id ē excelse dr glō. De scdo dicit iacob. i. qui dat oibus affluēter et nō imperat. vñ ecīā spōsa testat̄ sponsū habere manus tornatiles idest volubiles et patas ad dandū. sicut dicanti. v. q̄an⁹ illius tornatiles aure plene iacinctis. De tercō sap. vij. Candor est lucis eterne et speculū sine macula dei. Item petrus j. canonica pma. In quem desiderant angeli prospicere. De quarto non habet amaritudinem conuersacio illius nec tedium conuictus illius. sed leticiam et gaudium. ¶ De secundo videndū qualimodo pulsare debemus. Et ē dicēdū q̄ manu oportet nos pulsare. hec aūt manus est vera pma. hec aūt manus consistit ex quimq; digitis. videlicet ex feruenti contricione. ex pura confessione. ex elemosinarum largicione. ex carnis maceratione. ex deuota oracione. Qui hac manu pulsauerit ad hostium diuine misericordie et in pulsando non defecerit qualiscumq; eciam peccator fuerit sine dubio aperiet ei deus. Primus igit̄ digitus in humana manu appellat̄

xlv

pollex·Per pollicē intelligit feruē
cōtriciō que bñ dr pollex·eo q p̄ cete
ris digitis virtute polleat Sola em̄
cōtricio sine ommibus alijs que req̄
runt ad pmaz in nēcitate sufficit ad
salutē· Ita tamē q homo libenter cō
fiteret si hret copiā sacerdotis z vsū
lingue·et q libenter exequeret alia
satiffactionis opa si debilitas corpis
pateret· Et nota q grauiter dolet
homo aiius pntes et filij cognati et
amici oīs vna die morerentur et
ñlli ei alij nisi inimici grauissimi re
linquerent·grauius autē doleret si
sup hoc sequēti die oibus bonis suis
tam mobilibz q̄ immobilibz forti
manu inimicoz vel p ignis incēdiū
priuaret·grauissime vero doleret si
tercia die oīmodā corpis infirmitatē
incideret ita q oculos·aures·nasū
linguam·os z manus z pedes amit
teret·et michilominꝰ intrinsecus in
omnibus vitalibus cruciaret·z nul
lus esset qui tam misero solaciū ali
quod exhiberet· Dic sine dubio do
lere debet miser pēor· Per pēm em̄
mortale ipsius dulcis dei et beate v̄
ginis et oīm supercelestium amico
rum gracia amittitur· Per pecatū
eciam mortale tota celestis hereditas perditur· Per pecatum eciam
mortale et corpus et anima eternis
doloribus et perpetuis infernī crucia
tibus obligantur· Secundus digi
tus index vocat vel demonstratorius
eo q p eum ea que videre volumus
demonstramus· Et p hunc intelligit
pura cōfessio p quā quilibet cōfessori
suo debet omnē cōsciencīam suam de
mōstrare· Unde et dñs lu·xvi·dixit
decem leprosis· Ite ostendite vos sa
cerdotibus· Tercius digitus appel
latur medius quia consistit in medi
a manu·et p hunc notatur elemosi
narū largicō· Elemosina em̄ quedā
mediatrix est inter deum et animam
Ipsa siquidē reddit deum anime pi
cium· Animā em̄ coniungit ampleri
bus dei· Preterea cū ꝑm philosophū
virtus consistat in medio· elemosi
na quasi consistens in medio et ai
dos respicit et inimicos· Unda est
em̄ elemosina et iustis et iniustis·
De primo dicit eccle·xl· Benefac iu
sto et inuenies retribucōnē magnā
et si nō ab ipo certe a dño· De sc̄do
dicit dominus matḥ· v· Diligite in
imicos vestros bñ facientes hijs q̄ od
rūt vos· Item in p̄v·xxv· Si esurie
rit inimicus tuus ciba eū·si sitierit
da ei aquā bibere· prunas em̄ cōg
gabis sup caput eius· Per prunas
intelligitur feruor caritatis q̄ p bñfi
cia eciam inimicoz mentibus exci
tatur· Preterea medius digitus al
tior et longior ē alijs digitis qd eciā
elemosine congruit et pietati·misere
cordia em̄ est sup omnia opa dñi ut
testat̄ ps· Quartus digitus appel
lat̄ medicinalis q̄ eo digito a medicis
colliria terūt et cōmiscēt·et p istū di
gitū sigt̄ carnis maceracō· Legitur
em̄ q galienꝰ interrogatus a discipu
lis suis q̄ esset summa medicina·rñ
dit·abstinencia·vnde dr eccle·xxxi·
Vigilia et colera et tortura viro in
frumito sompnus sanitatis in homi
ne parco· Glosa· salubrior est somp
nus in parco victu· Sequitur infra·
Saitas ē aie et corpis sobriꝰ potus

decem leprosis· Ite ostendite vos sa
cerdotibus· Tercius digitus appel
latur medius quia consistit in medi
a manu·et p hunc notatur elemosi
narū largicō· Elemosina em̄ quedā
mediatrix est inter deum et animam
Ipsa siquidē reddit deum anime pi
cium· Animā em̄ coniungit ampleri
bus dei· Preterea cū ꝑm philosophū
virtus consistat in medio· elemosi
na quasi consistens in medio et ai
dos respicit et inimicos· Unda est
em̄ elemosina et iustis et iniustis·
De primo dicit eccle·xl· Benefac iu
sto et inuenies retribucōnē magnā
et si nō ab ipo certe a dño· De sc̄do
dicit dominus matḥ· v· Diligite in
imicos vestros bñ facientes hijs q̄ od
rūt vos· Item in p̄v·xxv· Si esurie
rit inimicus tuus ciba eū·si sitierit
da ei aquā bibere· prunas em̄ cōg
gabis sup caput eius· Per prunas
intelligitur feruor caritatis q̄ p bñfi
cia eciam inimicoz mentibus exci
tatur· Preterea medius digitus al
tior et longior ē alijs digitis qd eciā
elemosine congruit et pietati·misere
cordia em̄ est sup omnia opa dñi ut
testat̄ ps· Quartus digitus appel
lat̄ medicinalis q̄ eo digito a medicis
colliria terūt et cōmiscēt·et p istū di
gitū sigt̄ carnis maceracō· Legitur
em̄ q galienꝰ interrogatus a discipu
lis suis q̄ esset summa medicina·rñ
dit·abstinencia·vnde dr eccle·xxxi·
Vigilia et colera et tortura viro in
frumito sompnus sanitatis in homi
ne parco· Glosa· salubrior est somp
nus in parco victu· Sequitur infra·
Saitas ē aie et corpis sobriꝰ potus

Jō eccle. xxxvij. In multis estis eit infirmitas et auditus a ꝓpīq̄bit vsq; ad colerā ꝓpt crapulā multi ob ierunt. q̄ aūt abstinens ē adiciet vi tā. sanat igit ieiuniū pestes et corpo ris et mentis. Quitus digitus voca tur auricularis q̄i colēs aurē. et per hunc dr uota oō figurat q̄ cotidie co lit aurē dei. Docet aūt dūs nos ora re. matḥ. xxiij. ita dicēs. Orate vt nō fiat fuga vestra hyeme vel sabbo Erit em tunc tribulacō magna q̄lis nūq̄ fuit ab initio mūdi vsq; mō nec fiet. Nota q̄ oōmbus cōtinuis opor tet nos fugere irā dei q̄ diu viuim? Post hāc em vitā nō erit succiens tēpus fuge. Tūc quippe erit hyemps et sabbatū idest tale tēpus quando nec homo dignos fructus facere po terit pnitencie nec eciā ei tunc opari licebit. quia tunc ligate erunt manꝰ et pedes pcōz. Et certe tūc pcōres tantam tribulacōnē sustinebūt quā tam et lingua humana non poterit explicare. Et nota q̄ ut efficaciꝰ pos sis pulsare dctes predictā manū vel petra vel ferreo malleo vel eciā baculo roborare. Per petrā intelligitur ipe xp̄us qui virga lancea passus in ara crucis pfudit aquam et san guinē. Per ferreū malleū intelligitꝫ eccl dōica que contriuit aereas po testates. Per baculū eciā figuratur virgo maria. per hanc em in via hu ius seculi sustētamur ne deficiam? ¶ De tertio nota q̄ modo est tēpus quādo ad hostiū diuine miserie pulsare debemus. Legit em matḥ. xxv. q̄ cum venisset sponsus que pa rate erāt intrauerunt cū eo ad nup cias et clausa est ianua. Sup loco illū dicit bernardus. veniunt homici de et admittunt. veniūt publicani a meretrices et recipiunt. veniūt sodo mite molles adultri fures et qua lescūq; sint pcōres et potens ianua eis non negatur. Multus est em ad ignoscendum et prestabilis sup malicia qualemcūq; aut quantācūq;. Tunc autē quid. clausa est ia nua. Janua pcōris et misericordie xp̄i. que lacrimis suspiriis et gemi tibus a precibus pnitencie tam fa cile patet clausa ē. nullius pīa nul lius oō nullius gemitus amplius admittet. Rogate ergo dūm ut tam fortiter ad ianuam diuine clemēcie nunc pulsemus ut post hanc vitam in aulam eterne beatitudinis recipi mereamur. Quod nobis prestare dignetur qui viuit a regnat cū.

¶ In ascensione dñi. S. xlvj.

OMinus quidem ihūs post q̄ locutus est eis assumptus est in celū et sedet a dextris dei. ¶ Duo occurrūt hic notanda. Primū ē q̄re deus in celum assumptus esse dicat. Secundū est quare eciam a dextris dei sedere referatur. ¶ De primo no ta q̄ dominus xp̄us septē causas assumptus est in celum. Prima est ut nobis ad celum iter panderet et monstraret. Secunda ut animas quas de lymbo eripuerat in regali bus sedibus collocaret. Tercia ut ad interpellandum pro nobis deo patri signum sue victorie represen taret. Quarta ut naturam nostrā sup oēs angelox ordines exaltaret

xlvj

Quinta ut mãsiones et loca delectabilia nobis ꝑpararet. Sexta ut cor da nrã post se eo vehemẽcio excitaret Septia ut septẽ sigilla et reserata et reserãda fore oibus publicaret. Prima igit causa assũpcois in cælũ hec ẽ ut videlz nob iter ad cælũ pandaret ac mõstraret. vñ michee ij Ascẽdet pãdes it añ eos et trãsibit rex eoꝝ corã eis. Nota q plusq quinq; milia annoꝝ trãsierant q nullus ascenderat in cælum. vnde q̃ ignota erat via et ꝓpter hoc oportuit q dei filius primus eam panderet et innotesceret aiabus elcoꝝ. Sexta cã est ut aias quas de limbo eripuerat in regalibus sedibus collocaret. Dñ legitur in ysa. lxiij. q cũ dñs cũ glorioso comitatu angeloꝝ et scãꝝ aiarũ incarnationis passionis et resurrectionis occurrentes dño dixerunt. Quis ẽ iste qui venit de edom ũctis vestibus de bosra: Iste formosus in stola sua gradiens in multitudine fortitudinis sue. De edom. glo. de mũdo. tinctis vestibus de bosra. glo. sanguine scz in cruce. Iste formosus in stola sua habitu humanitatis. Tercia causa ẽ ut ad interpellãdũ ꝓ nobis deo pũ signa sue victorie repræsentaret videlicet cicatrices suas Vnde dt glosa sup lucam xxiij. q dñs cicatrices reseruauit ut pũ ꝓ nobis supplicans quale genus mortis pro homine ptulerit semp ostẽdat. Hic eciã dicit paulus ad hebre. vij. Ihs eo q maneat in eternũ sempiternũ habet sacerdociũ. vnde et saluare in ꝑpetuũ pt. accedẽs p semetipm ad deum semp viuens ad interpellandũ ꝓ nobis. Ibi dt glo. q xpus in hua, na natura quã celis intulit interpellat ꝓ nobis. Quarta causa ẽ ut naturã nrãm sup omnes angeloꝝ ordines exaltaret. Dñ sup illũ locum apli ad hebre. ij. nusq̃ angelos aꝑp hendit dicit glosa. Reuera magnũ et mirabile et stupore plenũ ẽ carnem nrãm sursũ sedere et adorari ab angelis et archãgelis. Hoc ergo sepiꝰ in mẽte versans excessũ patiꝝ magna de genere humano ymaginans. Cũ ergo dñs sorori nrẽ hoc ẽ huane nẽ tm honorẽ cõtuleit dignũ a iustũ est ut et nos ea p q̃ soror nrã inhonorificẽt nõ agamus. idest ut munde et iuste nos habeamus et preciis corpus nostrũ et aiam nõ polluamus. Quinta causa est ut mãsiones nobis et loca delectabilia ꝑparet. Vnde dñs dicit in iohãne xiiij. Vado ꝑparare vobis locũ. et si abiero et ꝑparauero vobis locũ. iterũ veniam et accipiam vos ad meipm. et vbi sum ego et vos sitis. Et nota q mãsiones eloꝝ erũt pulcre secure et opulente. De hys tribus dr in ysa. xxxi. Sedebit ꝓplus meus in pulcritudine pacis et in tabernaculis fiducie et in requie opulenta. Econtrario in mãsionibus dampnatorum erit fetor. et immundicia. erit eciam in eis perturbacio sempiterna et omnis boni irreparabilis inopia. Sexta causa est ut corda nostra post se eo vehementius excitaret. vñ mathi vi. Vbi est thesaurus tuus ibi est et cor tuũ. Item mathi vicesimo quarto Vbicumq; fuerit corpus ibi congregabunt et aquile. Cũ ergo filius dei sit q corpus

et thesaurus·i· refectio aiaꝝ nrārū
dignū ē ut ipm cotidie oī desideio no
stroꝝ cordiū ꝓsequmur·sine ipo em
inops ē et deficit oīs hō· Et nota q
dns siaut aqla sursū eleuatus ē a im
arduis posuit nidū suū· Dñ et nos
post ipm siaut fily aqle p desideia vo
lare debem9· Dñ iob·nūqd ad ꝓceptū
tuū eleuabit aquila et in arduis
posuit nidū suū in ptris manet a im
preruptis silicibus cōmoratur atq;
inaccessis rupibus pulli eius lābūt
sanguinē Attende q p aqulā de quo
hic agit dei filius figurat qui ad ꝓ-
ceptū pris eleuatus est in ascensiōe
et in arduis celoꝝ posuit nidū suū
vbi manet in ptris idest in anima
bus electorum que temptacōmibus
demonum fortiter restiterunt· Com
moratur etiam in silicibus hoc est in
sanctis angelis a quibus apostate
angeli p superbiā abrupti ceciderūt
Nichilominus et inaccessis rupibꝫ
cōmoratur hoc est in eminencia scē
et in diuidue trinitatis Nos igit qui
quasi filij huj9 aquile sanguinē lā
bimus ihu post hanc aquilā eleuari
debemus· Sed ꝓheu hodie multi im
tanē cordiū illū qui illectus cadaue
re noluit redire ad noe· Ita em cor
da multoꝝ irretiūt desideriys volup
tatū carnaliū et concupiscencys bo
noꝝ tpaliū et ambicōmbus honoꝝ
q nec volūt nec possunt migrare post
dūm ¶ Septimam causam alteram
die prosequemur quia ipa p se sola
sufficit ad sermonē· Vnde de secūdo
videndū est videlicet qre dns a dex
tris dei sedē recreat· Et nō q p hoc
quod dicit a dextris dei immūt tria
videlicet q collata est xpo hominī
a deo patre ptātis equalitas·hono
ris paritas et oīs boni ydemptitas·
De primo dicit matth·xxviij·data ē
michi omnis potestas in celo et in
terra· De scdo dicit dns io·viij· Si
ego glorifico meipm gla mea nichil
est·ē pat̄r meus qui glorificat me
Item io h̄·vij·Pater quos dedisti mi
volo vt vbi sū et illi sint mecū vt vi
deant claritatē meam quā dedisti mi
matth·vi·filius hominis venturus
est in gla pris sui cū angelis suis·
De terō dt dns io h̄·xvj·Pater·me
a omnia tua sunt·et tua mea sunt·
Et nota q xpus ihs eleuari meruit
ad dexterā pris videlicz in ptātis eq
litatē·honoris paritatē· et oīs boni
ydēptitatē pro eo q se humiliauerit
vsqz ad carnis nre infirmitatē et ab
iectissimā vilitatē necnō ad altissiāz
pauptatē· Nos igit knī si volumus
aggregai filio dei oz q a nos carnē
nrām p labores pne pumiam9 et q
cōtūptū et oppbria hoīm equanimit
sustinea9· Preterea q res nrās in
vsus paupm miseriordit erpēda9
Rogate ergo filiū dei ut sic in hac vi
ta in ipm suspirem9 ut post hanc vi
tā cū xpo regnare mēamur·Qd n·

¶ Item sermo de eodem· xlvij·

Dommus qdē ihus post q̄ locu
tus ē ascēdit in celū et sedet a
dextris dei· ¶ Nō q dns assumptus
ē in celū ut septē sigilla libri reseāta
a reserā da mōstraret Dñ scribit io·i
apo·v·vidi i dextra sedētis sup thro
nū libꝝ scriptū intus et foris signa
tū sigillis septē et ifra·et vidi a ecce
i medio throi q i medio q̄tuor aialiū

et in medio seniorū agnū stātē tanq̄
occisū hātem cornua septē qui sunt
septē spūs missi i omnē terrā et venit
et accepit de dextera sedētis i throno
librū· Nō q̄ liber quē iohes i dextra
sedētis sup thronū vidit· erat ꝓpriū
dei pūs qđ de saluacōne ac redēpcōe
p̄destinatū cōcepat ab eterno Q̄ ātē
liber iste scriptus erat intus hoc sig
ficat q̄ quedam archana diuinita
tis nūq̄ vel ad angelorū vel eciā ar
chāgelorū noticiā puenerūt· Q̄ au
tem foris videtur scriptus hoc signi
ficat q̄ multa de redempcōne et sta
tu ecclie dñs quibusdam suptr̄is
angelis revelauerat ab antiquo·
Hic autē liber signatus erat septē
sigillis que nec ab āgelo nec ab ho
mine aliquo nisi a solo agno in ara
crucis immolato hocē a dei filio pote
rant reserari· Primū sigillū aptum
fuit in nrē carnis assūpcōne· Secūm
in dei filij passione· Terciū in sci spiri
tus transmissione· Quartū apit̄ in
corpm nrōz macteracōne· Quintum
apitur in spirituū nrōz requietione
Sextū apiet̄ in dīni iudicij districti
one· Septimū apiet̄ in btā elcōrum
glorificacōne· De primi igitur sigilli
apcōne dī apo· vi· et vidi q̄ apuisz
agnus vnū de septē sigillis· et ecce
equus albus et qui sedebat sup illū
habebat arcum et data est ei corōa
et exiuit vincens ut vinceret· Per
album equū intelligitur immacula
ta caro quā dñs assumpsit de virgi
ne maia in q̄ carne dei filiꝰ ingressus
est cū humani gnis inimico eumq̄
vicit ac superauit· Dñs aūt qui equū
nostre carnis ascēdit arcū portat et
coronā· Corda siquidē luxuriosoz q̄
carnē suā p luxuriā coinquinant sa
gittis infernalibz traiciet et ꝓfora
bit· Dñi dī ips· q̄ sagitte potētis a
cute· et hee sagitte magno effectu vi
dictam dei defrent in ardentes mi
seros et dāpnatos· Vnde ps· sagit-
tas suas ardētibus effecit· Q̄ aūt
coronam defert hoc significat q̄ dei
nus electos suos qui carnē suā mū
dam et immaculatā custodiunt co
ronis eterne glorie coronabit· De se
cūdi sigilli aptione dī apo· vi· Et cū
apuisset scdm sigillum exiuit alius
equus rufus et qui sedebat sup eū
datū est ei ut sumeret pacē de terra
et ut inuicem se interficiāt et datus
est illi gladius magnꝰ· Per rufum
equum intelligitur corpus xpi ꝓpio
sangne rubricatū· In hoc aūt equo
dñs sedēs monet nos exēplo passi
onis sue ut pax cornalis affectū
pat̄ et xpī dū tēporale cōmodū an
tepnat̄· tunc pax sumitur de terra
quando filij patres et matres relin
quentes se transferunt ad seruitutē
dei· Tunc eciam se inuicem interfici
unt quando quilibet electus alterū
hortatur ut carnē suam crucifiget
cum vicijs et cōcupiscēcijs· Hec aūt
oia efficit magnus gladius caritā
tis· De pcis dī dñs math· x· Nolite
arbitrari q̄ venī pacē mittere in ter
rā· nō venī pacē mittere sed gladiū
Venī em̄ separare hoīnē adūsus pr̄em
suū et filiū aduersus matrē suā· De
tercij sigilli aptione· apo· vi· Et cum
apuisset sigillū terciū ecce equus ni
ger et qui sedebat sup illū habebat
stateram in manu sua· Per nigrū

equū intelligūt sci apli et martires
q̄ estū diūsar tbulacōnū ac psecuc̄ō
nū p dño fortit sustinuerūt. Dñs āt
in aplis sedens a martiribz stateā
gestat in manū ut oñdat q̄ q̄ntū q̄sq;
laboris ac tbulacōis p dño sustinue
rit tm̄ et ipi p̄my refundet. Dñs ecia
appēdet corpa q̄ pueri et puelle xpō
dñm tradiderūt ad supplicia ut nos
senes et barbati hoc videtes cōfun
damur a reuerecamur eū xpter dñm
mł pati nolimus. sequit. Et audiu
tanḡ voc̄ in medio q̄tuor aialiū di
centiū. bilibris tritici denario vno et
tres bilibres ordei denario vno a vi
nū et oleū ne leseris. Hec vba sic in
tellige q videlicz bilibres tritici hoc
est castitas mētis et corpis oblata
dño remunerabuntur denario retri
bucōnis eterne. Qui cicam bilibres
tres ordei dño obtulerit idest qui per
geminā caritatē in exiliū missus ai
os reliqrit et verū dāpna ptulerit a
cruciatus corpis sustinuerit recipiet
a dño denariū mercedis eēne. Qui
eiā exhibuerit dño vinū pīne a oleū
mie euadet lesionē eternā. De apci
one quarti sigilli dr apoca. vi. Et cū
apuisset sigillū quartū ecce equus
pallidus et qui sedebat sup eum no
men illi mors. et infernus sequebat
eum. Per pallidū equū intelligunt
sancti cōfessores et viri claustrales
necnō et oēs illi q̄ ieiunijs vigilijs
et oōmbus et alys spiritualibz ex
ercicijs se pallidos efficiunt et p de
siderio superne pīe dissolui cupiunt
et esse cū xpō. Vnde et xpūs qui sedz
in eis mors vocatur. Ipe em̄ dicit in
sec pij. O mors ero mors tua mor
sus tuus ero inferne. Xpūs igit est
vita xpetue vite a mors mortis eter
ne. Ipe quippe mortis destruxit im
periū et q̄ momordit infernū in cep
cione aiaq; fideliū. xpterea adhuc in
fernus sequit eū. i. desiderat recupe
rare dāpnū suū deuorare cupiēs pi
ctas in q̄bz ipe sedet. De aptione q̄n
ti sigilli apo. vi. Et cū apuisset quin
tū sigillū vidi subtus altare aias in
terfectorū xpter verbū dei et testimo
niū quod habebant. et date sūt illis
singule stole albe et dictū est illis ut
requiescerent adhuc tp̄us modicū
donec impleat numerus cōseruorū
ecq;. Altare ē desiderabilis visio ihe
su xpi sub cuius protectione electoq;
anime felicit requiescunt que iam
stolam primam hoc est dotis anime
receperunt sēm quod recipient in
suorum corporū glorificacione. De
aptione sexti sigilli dicitur apoca. vi
Et vidi cum apuisset sigillum sextū
et ecce terremotus factꝰ est idest om
nes terrem et terram amantes in
die iudicij mirabilit trepidabunt et
sol factꝰ ē niger tāq̄ saccus cilicinꝰ
idest q̄ mō splendet in gla mundi ut
saluari possent libenter sacris cilici
nis induerentur Et luna tota facta
est sicut sanguis idest ypocrite qui
modo in apparencia hominū sancti
videntur et iusti tunc cōfundent et
erubescent. Et stelle celi de celo ceci
derunt super terram idest clerici qui
xpter literaturam suam modo tāq̄
sunt celi sidera sunt elati tunc simpli
ces et stulti reputabuntur vt iusti
ci. Et celum recessit sicut liber involu
tus idest omnia que modo celata

Universitäts- und
Landesbibliothek Düsseldorf

sunt et occulta vniuersi celestis exercitus noticie publicabunt et quibz racōne redderet de pctis oibus q cōmisit·et oēs mōtes et insule de locis suis moti sunt idest oīs q modo sup alios eminēt p ptātem et qui forti amicoz adiutorio nūc vndiqz sunt vallati·tunc oi pterita ptāte auncto qz cognatorū adiutorio inuenīēt se priuatos· et reges terre et prīcipes et tribuni et diuites et fortes et oīs ꝑuꝰ et liber abscōderūt se in spelunc̄is et petris mōciū·et dicūt mōtibus et petris·Cadite sup nos a abscōdite nos a facie sedentis sup thronū et ab ira agni qm̄ venit dies magnꝰ ire ipoz et quis poterit stare·Hec verba sic intellige q oēs pctores auusqz sint officij vel dignitatis vel eciā cōdicōmis in die iudicij coram pncia xpi in tā tam puenīēt anxietatē si possibile esset q eciā ad trāz in spelūcis mōciū tūc libētissime latitare vel eciā tunc de crimin̄ibz suis seram pmaz agentes·frustra tūc scoz auxiliū inuocabūt·quos cū poterāt imitari nolebāt De reseracōe septimi sigilli dr apo·s Et cū apuisz sigillū septim fcm̄ ē silenciū in celo q̄si media hora·Peracto qppe iudicio dñs elcōs suos pduxerit in regnū quietis eterne· vbi ab omni pturbacōne inimicoz et ab oi infirmitatū ac molestiaz incōmodo silenciū celebrabit sempiternū·Qz dr silenciū fcm̄ in celo q̄si media hora hoc sigt q tā insaciabile erit gaudium illius supne prie q electi cū mille milibz annoz cū deo suo regnauerint· vix se ibi p dimidiam horam fuisse reputabunt·Nūq̄ em̄ tedium illius gaudij patientur·Illi vero q erunt in inferno pre mimys cruciatibus iugiter clamabūt et tedio afficientur eterno·vnde dr psa·lxv·Ecce serui mei laudabunt pre exultacōe cordis et vos clamabitis pre dolore cordis et p ꝓtricōne spūs vlulabitis Rogate ergo dñm ut sic nūc dei filio seruiamus ut electis aggregati oram ipo postmodū ab omni gemitu fileamus·Quod nobis prestare dc·

dlviij

Item sermo de ascēsione dñi·dlviij·

Hic iesus qui assūptus ē a vob ita veniet quēadmodū vidistis eum euntē in celū·Nota q dñs ascendit in tube concrepacōne·cum nubis susceptōne·cum discipulorꝫ exultacōne·cum dulci bñdictione·cū manuū eleuacōne·cum cicatricū retentione· De primo dicit in ps Ascendit deus in iubilo et dominus i voce tube·De secūdo dr actu i pmo·Videntibz illis eleuatus est et nubes suscepit eū ab oculis eorū·De tercō dr lu·xxiiij·Ipi adorātes regressi sūt in ihrlz cū gaudio magno·De quarto et quinto dr lu·xxiiij· Eleuatis manibz suis benedixit eis·et fcm̄ est cum benediceret illis recessit ab eis·De sexto dr glō· super lucā·vi· Qz cicatrices suas ꝑpt hoc celo intulit ut ꝑpetuū victorie sue cīcūferat triumphū·sic itaqz scdm testimonium angelorum venturus est ad iudiciuū·Tunc enim cum tubis angeli mortuos suscitabunt· Tunc elcōz aie de resūptione corpm suorum exultabunt·Tūc nubes idē angelice virtutes deū ad iudiciū deportabunt·Tunc filius dei statutos ad dexterā dulciter benedicet·Tūc

eleuatis manibz ad sinistrā pōsitos et fricet et maledicet·tūc vmūse carni vulnez suoz cicatrices ostendet· ¶ De primo videlicet q angeli cum tubis mortuos suscitabūt·vt paul⁹ ad chori·j·xv·Oīs quidē resurgemus ſ nō oīs immutabimur·In momento in ictu oculi in nouissima tuba·canet em̄ tuba·Itē ad thes·j·iiij·Ipe dñs i iussu et in voce archā geli et in tuba dei descendet de celo et mortui qui in xpo sūt resurgent primi· ¶ De scdo videlicet q electoz aie de resūpcōne suoz corpm exultabūt dicit ipse·Exultabunt sci in gloria letabunt̄ in cubilibz suis·Hanc autoritatē sic intellige q electoz aie mō exultant existentes cū dño in gloria tūc aūt eciā letabūt̄ in cubilibz suis idest xpi receptoz cubiliū hoc est corpoꝝ suoz·Corpus em̄ q̄ cubile est eīme in cuius receptōne nimiz tūc felix anima letabit̄ quia corpus qđ modo seminatur in ignobilitate tūc surget in gloria sicut aplūs ad chor. dicit j·xv· ¶ De tercio videlicet q nubes idest angeli ad iudiciū dum deputabūt dicit ipe dñs mathei xxiiij·Videbūt filiū hois venientē in nubibus celi cū virtute magna vel mīlta et maiestate·Item de hoc dicit in apoc·i·Ecce venit cū nubibz et videbit eum omis oculus et qui eū pupugerūt et tūc plāgent se sup eum oīs tribus terre eciā am̄· ¶ De q̄rto videlicet q ad dextrā constitutos dulciter bñdicet·Dicit ipe dñs mat·xxv·Cū venerit filius hois in maiestate sua et oīs angeli cū eo tūc sedebit sup sedē maiestatis sue et congregabūt̄ ante eū oīs gentes et separabit eos ab inuicē sicut pastor segregat oues ab edis et statuet oues quidē a dextris·edos aūt a sinistris Tūc dicet rex hijs qui a dextris eiꝰ erūt·Venite bñdicti pris mei possidete patū vobis regnū a constitucōne mūdi·Esuriui em̄ et dedistis michi manducare·sitiui et dedistis michi bibere·hospes enim fui et collegistis me·nudus a cooperuistis me·infirmꝰ et visitastis me·incarceratus eram et venistis ad me·Ecce grās aget dñs fidelibus suis de ommbz beneficijs eoz que mēbris suis hoc ē patribus suis impēderūt· ¶ De quinto videlicet q maibus elevatis ad sinistrā positos fiet a maledicet Dicit eciā ipe dñs matth·xxiiij·Tunc dicet et rex hijs qui a sinistris eius erūt Discedite a me maledicti in ignē eternū qui paratus est dyabolo et angelis eius·Esurivi em̄ et nō dedistis michi mānducare·sitiui et nō dedistis michi bibere·hospes eram et nō collegistis me·nudus et non cooperuistis me·infirmus a carcere et nō visitastis me· Huplo cū istū dicit glosa·quid mereē qui aliena rapit si eternaliter dāpnatur qui de suo nō dedit· ¶ De sexto videlicet q cicatrices suas in iudicio cūctis ostendet·Dicit glō super lu·vi·dñs cicatrices suas in iudicio seruaturus ē ut sua morte redemptis q misericorditer sint adiuti ppositis eusdē mortis intimat indicijs et ut in iudicio q̄ iuste dāpnēt impijs denūciet Justi igit tūc cicatrices dñi respicient cū exultacōne·mali vero eas inspicient cū gemitibz et terrore·Rogate ergo dñm ut modo ei tā

fideliter seruiamus ut eum in distri
cto iudicio cū gaudio videam⁹. Qđ n

Dñica post ascēsionē dñi. Sō xlix.

Cum venerit paclitus quē ego
mittam vbis a patre spiritū
veritatis qui a prē pcedit ille testi
monium phibebit de me. Nota q dñs
pdicens fidelibus suis q ꝓpter ipm
essent ex synagogis idest ex hoīum
collectionibus eiciendi. et q ecīā fo
rent varijs cruciatibus interficien
di pmittit se eis trāsmissuꝝ spiritū
veritatis qui eos utpote paclitus in
diuersis tribulacōibus cōsoletur q
testimoniū phibeat filio dei q mili
bus suis qui bñ certauerit pmium
glorioſū sit daturus. Perhibet igit
spūs scūs testimoniū filio dei q fide
libus suis septēplicē hostem vince n
tibus septiforme pmiū largiet. Hñ
in apo. y. et iij. c. vbi dñs ponit pmia
que dabit victoribz suis pmittitur
semper pmio vel subiungit. Qui ha
bet aures audiēdi audiat quid spi
ritus dicat ecclīs. Igit de pmio illi⁹
qui vicerit gulam dicit filiꝰ dei apo.
y. vincenti dabo edere de ligno vite
quod est in paradiso dei mei. Quid au
tē sit gula dicit diffinitō. Gula ē ille
crebrosus et auidus causa solius ci
boris ciborū appetitus Qui igit vice
rit gulam testimonio sancti spiritꝰ
comedet de ligno vite. hoc ē saciabit
diuina dulcedine que ē in paradiso dei
patris. Sequit pmiū illius qui vi
cerit inuidiā apo. ij. qui vicerit non
lederur a morte scda. Nota q inuidi
a ē dolor ex aliena felicitate nascens
aīm torquēs. Inuidia igit ē q̄ pma
mors aīe ꝓprie. qui hanc vicerit nō
lederur a morte scāda idest euadet
mortem eternā et vitā inuenier sem
piternā. De pmio quod dabit illi q̄
vicerit iram dicit apo. ij. vincenti da
bo mānā absconditū et dabo illi cal
culum candidū. et in calculo nomen
nouū scriptum qđ nemo scit nisi qui
accipit. Nota q ira est structus fer
uor animi concitati vlciscendi libidi
ne feruens. Nota ecīā q aufert hoi
dulcedinē mentis et obscurat ratio
nē eius et assscribit eū ꝓpetue dāpna
cōni. Qui igit vicerit iram dabit ei
in regno dei delicata et mortalibz in
expta dulcedo mentis que p manna
absconditū figurat. Dabit etiam ei
claritas diuine cognicōnis et vocabi
tur heres dei que duo p calculū can
didū et nomē nouū exprimunt. De
premio quod ille accipiet qui vicerit
accidiam dixit apo. ij. qui vicerit et ca,
stodierit vsq in finē opa mea dabo
illi ptātem supra gentes et reget il
las in virga ferrea et tanq vas fi
guli confringent sicut et ego accepi
a prē meo. et dabo illi stellam matu
tinā. Nota q accidia ē torpor animi
quo quis aut negligit bona inchoa
re aut inchoata fastidit pficere. Qui
igitur vicerit accidiam et vsq ad
finem custodierit opa dei. dabitur ei
magna ptās sup gentes idest sup de
mones et malos homines qui eum
olim in dei seruicō et in bonis opib
impediuerāt. et virgis ferreis pasti
et eos. et passi tanq vas figuli cō
terentur. Dabit ecīā eis dñs stellā
matutinā. hoc est quia libenter ad
matutinas surrexit a ad alias hōas

audiendas canonicas aduenit tūq̄ stella matutina luœbit in regno dei De pmio quod ille accipiet qui vicerit luxuriā dr apo·iij· Qui vicerit vestietur vestimentis albis et nō delebo nomen eius de libro vite· et confitebor nomē eius corā prē meo et coram angelis eius· Nota q luxuria est ex immūdis descendens desideriis lubrica et effrenata mentis prostitutio· Qui igit vicerit luxuriā vestiet a filio virginis candidis indumentis et laudabit eum filius dei coram patre suo et corā angelis suis omnibus De premio qđ dabit ei qui vicerit auariciam dicit apo·iij· Qui vicerit faciā illū colūpnā in tēplo dei mei et foras non egredietur amplius et scribam sup eū nomen dei mei et nomē ciuitatis dei mei noue ihīlm que descendet de celo a deo meo et nomē meum nouū· Nota q auaricia ē glorie siue quarūlibet rerū insaciabilis et inhonesta cupido· Qui igit vicerit auariciam que hominē vagū facit mente et corpe instabilem q̄ colūpna ppulcra statuetur in templo dei mei et foras amplius non egredietur idest extra regnū dei michil inueniet quod conapiscat· sed semp delectabit eum manere in pūcia sūmi boni et nomen dei patris et nomē nouū ihīlm et nomē filij scribetur sup eum idest appellabit et erit filius dei et conciuis sanctoz et frater ihesu xp̄i De premio quod ille assequet qui vicerit supbiam dr apoca· iij· Qui vicerit dabo ei sedere meam in throno meo sicut et ego vici et sedi cum patre meo in throno eius· Nota q supbia est viciosa mentis elatō que superiorem despiciens inferioribz a patribus satagit dūari· Qui igitur vicerit supbiam exaltabitur sup thronū filij dei et supbis detrusis ad infros ipe sedebit in gloria in latere ihu xp̄i Omnis ergo qui vicerit gulam· ira immundiam· accidiam· luxuriā· auariciam· a supbiam supascripta pmia consequetur· a de hoc testimoniū p̄hibet spūs sanctus filio dei q ipe predicta pmia suis victoribus largiet Vnde septies ponit in apo· y· a iij· c· Qui habet aures audiendi audiat quid spūs dicat ecclesijs· vincēti dabo ec̄· Rogemus igit dūm ut sic inimicos exilij vincamus ut premia superne patrie cōsequamur· Quod nobis prestare dignetur qui viuit·

Item sermo in die pēthecostes.

Paraclitus spūs sanctus quē mittet pater in nomine meo ille vos docebit omnia a suggeret vobis omnia quecūq̄ dixero vobis· Duo principaliter sunt hic notāda Primum est quomodo spūs paclit9 docere a suggere intelligatur· Secundum est quid sit qđ a spū sancto doceatur a suggeratur· De pmo nota q spūs sanctus doceat p internam inspiracōnē a suggerit p ēm premij promissionē· Qz doceat inspirando dr dūs io· iij· Spūs vbi vult spirat a vocem eius audis· sed nescis vnde veniat aut quo vadit· Qz eciam spūs sanctus suggerat eterna premia polliendo testatur apostolus ad roma· viij· Qui sunt fm spm· que sunt spūs sentiunt· Ipse

spūs testiōmiū reddit spūi nrō q̄ sum⁹ idest erim⁹ filij dei. Si aūt filij di et hēdes. Hēdes quidē dei. cohēdes āt xpi. Docet igit spūs scūs ea q̄ p̄us dixerat ihs. Docet im̄ q̄ ea intūsec⁹ inspirādo et nō solū docet imo et suggerit etna p̄mia p̄mittēdo. Oibz em̄ qui doctrinā suā ope fuerint p̄secuti sempiterna gaudia pollicet. Hñ et sic legit̄ in act. Spūs scūs in linguis igneis venit sup aplos. In linguis ideo venit ut fideles p eū doceāt. Ipe quippe ē mgrō⁹ optim⁹. In igne p̄p ter hoc venit ut p eum docti ad spem supnoz moneāt. Ignis etem̄ ut dt dyonisi⁹ ē sursū feres acute means et excelsus. Et nō q̄ dñs monet ad tria Primū ē ut p artā viam viriliter incedam⁹. Hedm ē ut p angustam portā intrae cōtēdam⁹. Tercīū ut domū nrāz sup firmā petrā cōstruam⁹ Et hec tria docet nos spūs scūs ad implere. et michilo⁹ hijs qui ea exequti fuerit p̄miū pollicet. Docet nos igit dñs ut p artā viam viriliter incedam⁹. Hñ math. vij. Lata et spacio sa via que ducit ad pditionē. et multi sūt qui intrāt p eā. et arta ē via que ducit ad vitā et pauci inueniūt eā. Nō q̄ dñs facit hic mētionē de duplici via. quaz vna ē via celi altra via iferni. Hiā celi demōstrat spūs scūs. vñ et ipe dext̄ digitus appellat dei. Ipe em̄ ē index. indicat et demonstrat nobis viā salutis. hec aūt via arta ē. Qui em̄ ābulāt in ea debent immūdis et blasphemis cogitacōibz repugnare. debent os et linguā non solū a malo sed etiā ab ocioso verbo refrenare. Debēt im̄ cōtra incētiua carnis cotidie litigare. Debent omnia mala mundi equanimiter tolerare. Debent cōtra oēm delectacōnis facie trepidare. De p̄mo sa. p̄mo. Spiritus discipline effugiet fictū. a auferet se a cogitacōnibus que sunt sine intellectu. in cogitacōibus em̄ impij interrogacō erit. De scdo dñs in matxij. Dico vobis q̄ de oi verbo ocioso qđ locuti fuerit hoies reddēt racōnē deo in die iudicij. Glō. de oi verbo ociōso quod sine vtilitate loquentis vt aut audientis ut de friuolis et de fabulis. scurrilia nō sūt ociosa sed criminosa. iacō. iij. Lingua cōstituit in mēbris nostris que maculat totum corpus et inflāmat rotam natiuitatis nostre inflāmata a gehēna Omis em̄ natura bestiaz volucrū et serpentum et ceteraz domat̄ et domita sūt a natura hūana. linguā aūt null⁹ hoim domare pt. Est em̄ inquietum malū et plenū veneno mortifero. Nō q̄ rota natiuitatis nostre est humana natura quā mala lingua in gehēna idest a dyabolo qui gehēne inhabitator est inflāmata. inflammat idest inānat. et hāc null⁹ hoim domare pt nisi viuet a spū scō. De terō dt aplūs ad ro. vi. Nō regnet peccatū in vrō mōrali corpe ut obediatis cōcupiscencys. Itē ad ro. vij. Video aliā legē in membris meis repugnātē legi mētis mee. Infelix ego hō q̄s me liberabit de corpore mortis huj⁹ gracia dei per ihesum xp̄m dominū nostrum. Glosa. fomes pcti qui est ex carne et repugnat menti. recte dicitur lex quia legittime factū est ut q̄ nō obediūt suo superiori eis nō fiat

suū inferius·i·caro·De quarto dicit iacob·i·Omne gaudiū existiāte fres mei cū in tptacōnes varias inciderit is·Glō·ne i dignemini si mali i mū do floreāt si ws patimini·qz non ē xpiane digtatis in tpalibus exaltari·sed potius dñi·qz mali michil hñt in celo·ws michil in mundo sed spe illius boni ad qđ tenditis q̄quid in via cōtingit gaudē delectis·Quinto dr arta via celi qui in ea ambulant ad oēm delectatois facie dñt formi dae Time ecia dñt ne vel in edēdo vel bibendo vel dormiēdo vel opus cōiugale exercēdo vel qcūqz opꝰ aliud agēdo plꝰ in eo qꝰ debeāt delectētur· Dñ iob·ix·verebar oia opa mea sciens qꝰ nō parcis delinquēti·Et nō qꝰ licet via que ducit ad celū sit arta·est tñ directa·Dñ ysa·xxxv·Erit vob hec via directa ita ut stulti nō errent p eam·Vere directa ē qz est signata quadriformiē·Primo lapidum cōportacōne·tulerūt lapides iudei ut iacerent in ihm·Secdo p plectam·Imposuerūt em ihu plectētes spineam coronā Tercō p fixuras clauoz·foderūt em manus et pedes ihesu·Quarto p crucē·in cruce quippe dñs suspensus fuit Itē nota qꝰ arta via ducit hominē ad celum vbi erit inuabiliū amoz dulcis societas vbi diuine erit voluptatis plena sacietas·vbi erit sūmi boni vera ꝓpietas·vbi erit incolumitatis ac vite felix eternitas·De primo dr augus·In illa pfecta caritate innumerabilium beatorū angelorū et hoim vbi nullus minus diligit aliū qꝰ seipm·non aliter gaudebit quisqz p singulis aliis qꝰ p seipo·De secdo dr im ps·Inebriabuntur ab vbertate do mus tue et tor·volup·tu·po·eos·De tercō sup locū illū lu·xv·fili tu semp meū es et omnia mea tua sunt·dicit glō In eterna beatitudine et omniū singula et singulorū sunt omnia·nostra erunt superiora ad videndū·nrā erunt equalia ad cōuiuendū·nrā erūt inferiora ad dnandū·De qrto dr dns in io·vi·Ego sum panis viuus qui de celo descendi·si quis manducauerit ex hoc pane viuet imeternū·Modo videndū est qꝰ via que ducit ad interitum·lata a domino esse dicit a spaciosa·Qui em in ea ambulant in immundis cogitacōmibus delectantur·in turpibus locucōmibus iocūdātur·carnis titillacōmibus colletant·dura tolerare pro domino fugiunt et aspnantur omnia cōmoda et delectationis facies amplexantur·Nota etiam qꝰ spaciosa via ducit ad infernum hominem vbi nullus omnino amicus inuenietur·vbi egestas grauissima sustinet·vbi interminabilis amaritudo bibit·vbi miser hō morte perpetua morietur·De primo dicitur eccle·xli·De patre impio conqueruntur filij quoniā ꝓter illū sūt in oppbrio ibi nec pater diliget filiū nec econūso·ibi nec amasius amabit amasiam nec econūso·ꝫ q̄libz alterū si posset lacerare et libenter araret De secdo dicitur lu·xvi·qꝰ ille diues epulo in inferno petyt guttam aque frigide et non accepit·De tercō dicit ysa·xxxij Contiuit dulcedo cythare cum cantico·non bibent vinum Amara erit potio bibentibus eam·

Jēm xviij. Ecce ego cibabo eos absinthio et potabo eos felle. De quarto dt aug⁹. Ibi nō erūt ante mortē vel post mortē. ꝑ semp in morte. Rogate ergo dñm ut fic scdm doctrinā sci spiritus p artā viā incedam⁹ ut deum nrm cū oi exultacōe in pria videa⁹.

Item sermo de eodem. lij.

Paracletus spūs scūs quē mittet pater in noīe meo ille docebit vos oia et suggēt vobis oia q̄cūq; dixero vobis. Diximꝰ sup in alio ꝑmone q dñs monet nos ut p artā viā incedam⁹ ut p angustā portam intrare ꝏdam⁹ ut domū nrāz sup petrā cōstruam⁹. Et hec tria dcz nos ex equi spūs scūs. Dictū ē sup de arta via p quā ire dcam⁹. Nūc de ingressu anguste porte et cōstructione domus prosequamur. Monet igit nos dñs ut p angustā portā intrare cōēdam⁹. Dñ lu. xiij. Cōtendite intrare p angustā portā q dico vobis multi querūt intrare et nō poterūt. Glō. mō tpe mie cōtendite q tpe iudicij vobis tollet locus pie qui nūc aperit cūctis pie pulsantibz. Et nō q̄ angusta dr porta celi xp̄ quimq;. Nullus enim intrabit sine omnis rei ablate plena restitucōne. sine rancoris et odij renūtiacōne. sine vestimēto⁹ decenti emundacōne. sine capitis inclinacōne. sine figm dei viui repsentacōe. ¶ Null⁹ itaq; intrabit portā celestē misi rem iniustā plene restituerit. Dñ dr in ps. Hec porta dñi iusti intrabūt in eam. Justus aūt est qui restituit vni quiq; quod suū ē. Hinc etiā dñs in luca xviij. Facilius ē camelū p foramē acus transire q̄ diuitem intrare in regnū. Hec verba intellige de tali diuite qui dives fuit⁹ est p res iniuste cōquisitas. vel etiā de illo qui res bn acquisitas nimis auare detinet nec pauperibz miserē. Jtē aug⁹ ad macedoniū. Si res aliena cū reddi possit nō redditur nō agit pīa sed fingit. si aūt veraciter agitur nō remittet pīam quin restituatur ablatū. ¶ Item nullus intrabit misi rancori et odio renūciauerit. Dñ io. in can. j. iij. Nos scim⁹ qm trāslati sumus a morte ad vitā qm diligimus frēs. qui nō diligit manet in morte. Omnis qui odit frem suū homicida ē. et scitis quia omnis homicida non habet eternā vitā in seipo manētē. Igit qui odit et inuidet pximo suo nō pt itrare illuc vbi regnat vita etna et vbi ceritas possidet pācipatū. Dñ boecius in scdo libro cōsolacōnū. O felix hoim genus si vros amicos amor quo celū regit regat. ¶ Jtē null⁹ intrabit misi vestimēta sua emūdauerit. Dñ apo. vij. Cum vidisset iohes turbā magnā amictā stolis albis stantē añ thronū dei dicti sūt ei. Hij sūt qui venerūt ex tribulacōne magna et lauerūt stolas suas et dealbauerūt eas in sanguine agni. Jtē apo. xxv. Beati qui lauāt stolas suas ut sit ptās eox in ligno vite et p portā intrent ciuitatē. Debet igit in lauacro vere pīe stolā tiē sue emundare qui vult in regnū xpi intrare. ¶ Jtē nullus intrabit misi caput suū inclinauerit. Dñ sup illud ioh. x. Amen amen dico vobis qui non intrat p ostiū in ouile ouiū sed ascendit aliūde. fur est et latro

Dicit glō. Hec iānua ē humilis qui p
hāc vult intrāe oz ut se hūliet ne si
erectus ē offendat in humilē ianuā
Debes igit̄ te p humilitatē et obediēciā
inclinare si vis portā dei intrāe. Po
stremo nullus intrabit n̄ signū dei
viui in fronte deportauerit. Dñ apo.
vij. Vidi āgelū ascendētē ab ortu so
lis habentē signū dei viui et claman
tem voce magna quatuor angelis q̄
bus datū est nocere mari et terre di
cens. Nolite nocere terre a mari ne
q3 arboribz quoadusq3 signem9 ser
uos dei in frontibus eoz. Angelus
ascendēs ab ortu solis et hūs signū
dei viui. est ipe ihs filius dei qui sig
nū crucis sue oibus repūtat. Iste ve
o p̄cipit voce magna quatuor āge
lis idest domoibz qui punīēt p̄ta cō
tra āmonicōnē q̄drifomis euāgelij
p̄trata. q̄ eciā vidicabūt excessus
corpis quod ex quatuor elementis
cōsistit videlicet ex aere et terra ex
igne et aqua. Precipit inq̄ eis ne p
fatalē vidictā noceāt ire. i. auaris
et mari. i. luxuriosis. neq3 arboribz
id ē supbis n̄ pus serui dei q̄ saluādi
sūt signo crucis signēt̄ in frontibus
eoz. Si igit̄ intrare vis portā aule
dei oz ut signū scē crucis triplicit̄ re
pūtes ut videlicet p firmā fidē sit in
corde. ut p cōstantē cōfessionē appa
reat in fronte. ut p executionē bonī
opis deferat̄ in manu. Modo vi
dēdū ē de terco videlicet quō domum
nrām sup firmā petrā debeam9 con
struere. De hoc dt mathi. vij. Dis qui
audit verba mea et facit ea assimu
labit̄ viro sapienti qui edificauit do
mū suam supra firmā petrā et descē
dit pluuia et venūt flumina et fla
uerūt vēti et irruerūt in domū illam
et non cecidit. fundata em̄ erat sup̄
firmā petrā. Nota q firma petra ip
se est filiꝰ dei xps ihūs sup quē pijs
elemosinis et deuotis orōibz ac boīs
opibz necnō et mūdis laboribus do
mū nobis edificare debemus. Qui
em̄ fide integra et spe firma et cari
tate pfecta fundamenta anime sue
iecerit sup ipm eciā si descenderit plu
uia idest p voluptates carnis spūs
inq̄etet. et eciā si venerūt fluiā idest
p cōcupiscenciā rex cor impugnetur
Nichilo9 eciā si flent vēti idest p sug
gestiones dyabolicas anima mole
statur. nō tn̄ cadit domus sua. Per
firme em̄ petre bonitatē cōseruabit̄
Nō eciā q monet nos dñs ne domū
nrāz sup terrā. i. sup rem terrenā cōsi
dēciā cōstruam9. Dñ dt lu. vi. Qui
audit vba mea et nō fāt filis ē hoi
edificāti domū sup terrā sine funda
mēto in q̄ illisus ē fluuiꝰ et cōtinuo
cecidit et fcā est ruina domus illius
magna. Qui sup terrā. i. sup huiꝰ mū
di domū sui laboris cōstruxerit cū ve
nerit fluuiꝰ et ne desolacōis destruet̄
Quicq̄d em̄ sup terrā edificat̄ cum
terra destructa fuerit destruet̄. Q
aūt terra destruēda sit. testat̄ ysa.
xxiij. Cōfractione cōfrīget̄ terra. cō
tricōne cōteret̄ terra. cōmotione com
mouebit̄ terra. agitacōne agitabit̄
terra. Per terrā intelligūt omēs ter
reni et pōres qui confractione con
fringentur in mundi consūmacōne.
Tunc opera enim omnia pōrum con
frīgent̄ contricōne et contrentur in
sme plationē. Dma em̄ dm quam

dñs ꝓferet in iudicio tanq̃ lapis molaris cõteret oẽs pcores. Cõmocõe ecia cõmouebũt in flebili ad inferos detractione. Cũ em plata fuerit sma pcores a dẽmbz ad iferos detrahũtur. Agitacõe ecia agitabũt in interminabili cruciatuũ passione. Cum em detracti fuerũt ad inferos de vna pena in aliã et de diúsis tormẽtis in diúsa imminabilit agitabũt. Rogate ergo dñm ut ꝑm doctrinã spũs sci sic domũ nrãz sup dei filiũ cõstruamus ut semper cum ipo in celesti gloria maneamus. Quod nobis prestare

Smo. lij.

Feria scḋa post pẽthecostes.

Sic deus dilexit mundũ ut filiũ suũ vnigenitũ daret ut oĩs q̃ credit in ipm nõ peat ꝫ hẽat vitam eternã Joh. iij. Quatuor sunt hic notãda. Primũ ẽ ad quid deus filiũ suũ vnigenitũ dederit. Scḋm qualit credẽ debeamus in eũ. Terciũ quale bonũ cõsequit qui credit in eũ. Quartũ qḋ malũ incurret qui nõ credit in eũ. De primo nota q deꝰ filiũ suũ vnigenitũ dedit ꝓpt tria. videlicz ut nos ab obsessione dẽonũ liberaret. ut nos cẽne vite doctrinis illustraret. vt formã viuẽdi nobis semetipm demõstraret. De ꝑmo dr lu. vij. q ihs cũ a nauicula egressus esset ad trã occurrit ei quidã vir qui a legione demonũ obsessus fuit a qui vestimẽto nõ induebat neq; in domo manebat sed in monumẽtis. qui ecia vinciebat cathenis et cõpedibz et custodibus custodiebat. sed ruptis vinculis agebat a demonio in deserto quem dñs ab obsessione demonũ liberauit. Demones vero eiecti acceꝑta prius a dño licentia porcos intrauerunt eosq; in mare precipitantes suffocauerũt. vbi ecia dicit q homines hoc miraculũ audientes exiuerunt et inuenerũt hoiẽ vestitũ ac liberatũ et sana mẽte sedere ad pedes ihu. Cui dixit ihs. Redi in domũ tuã et narra quanta fecerit tibi deus. et abijt p vniuersam regionẽ ꝓdicans quãta illi fecit ihus. Iste vir significat pcores qui a demonibz mentaliter obsessi vestimentũ baptismalis lacerãt ac sese castitate denudant. Et hoc multi incipiũt facere a puericia qui et fugiunt domũ oõis vbi dei filius immolat et vbũ vite ꝓdicatur et libenci? habitãt in monumẽtis idest in lupanaribz et tabernis et diligũt cõsorcia scortatoꝝ et potatorũ quoꝝ guttur fiat sepulcrũ patens exalat luxurie fetorẽ ac putre dinẽ voluptatis. qui ecia licet cathemis decẽ ꝓceptorũ et cõpedibus scãe predicacõnũ vinciãtur. omnia tamẽ hec disrumpunt et a demone in loca deserta ab angelis agitant. Loca vero deserta ab angelis dei sunt illa loca vbi choree ducuntur et globis ad signum luditur et vbi ecia alie vanitates exercent. Si tamen dñs tales p suã graciam visitaret et ipi ei p veram cõuersionẽ ac pnam occurrerẽt. paldubio a dẽmbz liberarent. Demones vero ab hoie vere penitẽte exeuntes intrant in porcos idest homines vitam porcorum habentes a quibus in mare eterne amaritudinis precipitabuntur ac morte perpetua suffocabuntur.

Et nota q̄ hō p quatuor debet cōdere q̄ vere p dñm sit a demonio liberatus. Primū ē ut deinceps debet innocenē viuē ac bonis moribz se vestire. Secūm ē q̄ p mētis trāquillitatē ac corpis stabilitatē debet ad pedes dñi residere. Tertiū q̄ debz in domū corpis su redire et semetipm vtq; pficiat an deficiat cotidie discutere. Quartū est q̄ debet dño sup bñficijs gracias agere eiusq; misericordiā p bonam vitam p̄dicare publice. Secūdo ecclam deus filiū suū vnigenitū dedit ut nos vite eēne doctrinis illustraret Vnde dñs dr in euāgelio hodierno ioh̄. iij. Hoc ē iudiciū q̄ lux venit in mundū et dilexerunt homines magis tenebras q̄ lucē. erāt em eorum mala opa. Omnis em qui male agit odit lucē et nō venit ad lucem ut arguant opa eius. Nota ergo q̄ hoīnes p̄pē hoc iudiciū eēne dāpnacōis patient q̄ lucē verbi dei fugiūt nolētes audire verba salutis eēne. Hinc ecia dr ioh̄. iij. q̄ ihūs cū diceret carnē suam vere esse cibū et sanguinē suū vere esse potum. multi audiētes ex discipulis suis dixerūt. Durus ē hic sermo quis p̄t eū audire. et multi discipulorū eius abierunt retro. Dixit ergo ihūs ad duodecim. nūq̄d a vos vultis abire? Rñdit ei symon petrus et dixit. Dñe ad quē ibim9. verba habes vite eēne et nos credim9 et cognouimus q̄ tu es xp̄us filius dei viui. Tercō dedit ecia nobis dñs filiū suū ut nobis semetipm formā bene viuendi demōstraret. Xp̄us em ē forma vite nrē. Hec em forma exp̄ssit nobis exemplē ymaginē mūdicie misericordie siue bñuolencie et ymaginē iusticie. ad quarū imitacōnem debemus esse mundi misericordes et iusti. ut aūt huic exemplari ymagini cōformemur. nāe ē ut credam9 in xp̄m. ¶ Unde scdo notandū ē q̄ in xp̄m credere est p caritatē in ipm fluere. ut aūt aia nra fluat in xp̄m suā triformē ymaginem acceptā nāe est ut liquefaciat eā spūs sanctus. Dñs et ipe discipls suis i spē ignis appāruit. Ignis em duram materiā dissoluit et liquefacit. eamq; in formā subiectam arbitrio facit. verū ut ostendatur q̄ ignis diuinus virtuose liq̄ faciat animā. p̄terea tanq̄ ventus vehemens venit spūs scūs. vētus em acuit virtutē ignis. Tercio sciendū est q̄ qui in xp̄m crediderit idest per caritatem in xp̄m fluxerit hoc bonū cōsequet q̄ nō pibit sed vitā eēnam habebit. Et nota q̄ nō pire sed vitā eternā habere cōsistit in tribz. videlicet in supcelestiū bonoz vbertate. in felici corpis et anime sanitate. in diuine cognicōis insatiabili satietate. Ille em non pit qui in eternis bonis cum amicis innumerabilibz delitiatur Ille em non pit qui nulla infirmitate vel dolore grauat. Ille etiam habet vitā eternā qui btē trinitatis faciē iugiter cōtemplat. Dñs ipa veritas dicit in ioh̄e xvij. Hec est vita eterna ut cognoscāt te solū deū verū et quē misisti ihm xp̄m. ¶ De quarto nō q̄ qui in xp̄m nō crediderit id ē p caritatē in xp̄m nō fluxerit pibit et morte morietur eterna. Peribit inq̄m tripliciter. videlicet aque submersione. ignis combustione. et

multiplici infirmitatū oppssione·pec catores q̄ in xpo iuēti nō fuerūt tūq̄ plūbū in aḡs vehemētibz submergē tur·igne cēno cōburēt et diuīs infir mitatū doloribz affligēt·Ve ergo ei quē sic pire ptigerit·vñ aug⁹ in ēchi· Perire a regno dei·exulare a ātate dei· alienari a vita dei·carē tā mag na multitudine dulcedis dei·tā grā dis ē pena ut ei nulla possint tormen ta que nouim⁹ cōpari·morte eciam morientē eterna q̄ nō crediūt in xp̄m idest qui p caritatē non fluūt in ip̄m Quid autē sit mors eterna dt ber· mors etna ē que oēm tolerāciā excē dit aui nulla cōsolacō succedit a qua desperacō nūq̄ recedit Rogate ergo deū patrē ut igne sci spūs liquefacti sic p verā caritatē fluam⁹ ut filium suū vnigenitū ut vitā etnā cū elēctis possidere valeam⁹·Qđ nobis p̄sta·

¶ Smo. liij·

Feria tercia post p̄thecostes·

liij

Go sum hostiū p me si quis in troierit saluabit et ingredietur et egredietur a pascua inuenet ioh̄·x

Quinq; sūt hic notāda·Primū ē quare ihūs seipo teste hostiū noiet Secdm ē quis hui⁹ hostie hostiari⁹ appellet· Terciū quis sit qui p hoc hostiū ingredietur Quartū qui sint q̄ bus hoc hostiū p̄cludetur· Quintum quid p pascua q̄ ingredientes inuenient intelligi detur· ¶ De p̄mo nō q̄ ideo xp̄us se appellat hostiū quia si cut nemo clausam vndiq; domū intrare p̄t nisi p hostiū· Ita et nemo venire p̄t in p̄fis regnū nisi p filium dñi et ipe dei filij dt io·iij·Pater di ligit filiū et oia dedit in manū suam

Solent eciā quedā hostia rubrice ri et clauis ornari·Sic et istud ho stium fuit xprio sanguine rubricatū et clauis pforatū· ¶ De sdo nō q̄ hui⁹ hostie hostiari⁹ est spūs sanct⁹ dñi dt io·x·Qui intrat p hostiū hu ic hostiarius apit·glō·spūs scūs q̄ docet oem veritatē·Bonū ē ergo q̄ quilibet hui⁹ hostiary familiaritatē acquirat ut cū venerit ip̄e intromit tente in celestes delicias admittat· ¶ De tercio nota q̄ qui sint qui ho stium hoc ingredientur dr in ps̄a·xx xiij·Qui ambulāt in iusticijs·In iu sticijs dicit pluālit·quia quilibz hō cuiuscūq; sit dignitatis vel ordinis aut officij oportet ut iusticiā cottidie habeat et p hanc saluet·Justicia ve ro est vnicuiq; reddere et dicere qđ suū est·et sequat veritatē quia p̄den tur oēs qui loquūt mendaciū·Qui picit auaricia ex cōlupnia·i·nullū ꝓter auariciā calūpniat·Calūpni a vero est falsū crimē intendere·et ex cutit manū suam ab oi munere·Hic ad minus quatuor phibent vidēlicz symonia qui accipit munus a corde ab ore et manu·prohibet eciam hic vsura a iusti iudicij ac lingue in ad uocatione vendicō·Qui obturat au res suas ne audiat sanguinem·hic iubetur ne detractio audiatur· De, tractores enim fraudant sanguinē animarū proximorū suoꝝ·sanguis anime est bona fama que p detracti onem effunditur·et claudit oculos suos ne videat malum·Malum hic appellatur mulier formicaria siue quecumq; femina que ꝓr libidino sam concupiscenciam eciā aspiciat

thalū dr omē id qđ nocet aīe utpote
īsania et vanitas huiꝰ mūdi quali
scūqz sit illa. Iste in excelsis habita
bit. q. d. qui supdcā obseruaueit ille
celestis regni ianuam ingredietˉ.
De quarto nota qꝫ illis quibz pdcm
hostiū pcludit tāgūt apo. xxi. Timi
dis. i. ad oē opus bonū dēfidiosis. et
incredulis verbo dei qđ iustis gaudi
a perpetua repmittit. et pcōribus
eīna supplicia cōminat. et execratis
idest xpē iustā causam excōicatis. et
hoicidis. i. animaꝝ vel corpm occisori
bus. et fornicatoribz qꝫ fornicatores
et adulteros iudicabit deus. et vene
ficis idest malis cōiuratis et eciam
hijs qui ad lrām dāt vel pparant ve
nena. et incātatoribus et ydolatris
ad lrām. et ecīā auaris qꝫ auaricia
est ydolorū seruitus. et omnibz men
dacibz idest oibz hijs q̄ qđ deo et san
ctis a hoibz promiserunt nō psoluerē
si tū soluere potuerūt. pars illorum
erit in stagno igne ardēti et sulphu
re qđ ē mors secūda. q. d. nullus tali
um pxpm qui est hostiū intrabit in
regnū celoꝝ. De quinto nota qꝫ
per pascua intelligunt gaudia que
habebunt ex contemplatione sancte
trinitatis et ex delcāōne illius bea
te societatis. Qui em illuc pcenerit
ingredietur ad cōtēplationē sancte
trinitatis. et egredietur ad cōdelecta
tionem illius beate societatis et pa
scua inueniet vtrobiqꝫ. Rogate er
go dīm ut et nos mediātē hoc hosti
o ihu xpo illis ingredientibus et egre
dientibz aggregari mereamur. Qđ
nobis prestare dīg. Amo. liiij.

Feria quarta post pēthecostes.

Nemo ascendit in celū nisi qui
de celo descendit filius hois q̄
est in celo supple et nisi ille quē tra
hit pater et filius et spūs scūs. Nō
ergo qꝫ filiꝰ hois ascendit in celū in
patris dextra regnaturus q̄ de celo
descēderat hoīnē pditū recepturꝰ q̄
tū semp erat in celo p diuinitatē. li
cet in terris ad tēpus ambulauerit
p humanitatē. Nota eciam qꝫ et illi
ascēdēt in celū qs traxerit pr̄ et filiꝰ
et spūs scūs. Qꝫ pater trahat testa
tur filiꝰ io. vi. Nēo pt venire ad me
nisi pr̄ q̄ misit me traxerit illū. Qꝫ fi
lius trahat ipe de se loquit ioh. xij.
Ego si exaltatus fuero a terra oīa
trahā ad meipm. Qꝫ aūt trahat spi
ritus scūs orat prudens aia can. i.
Trahe me īmāt pꝰ te curremꝰ in odo
re vngētoꝝ tuoꝝ. Spūs scūs ut dr
ecclē. xxxviij. vngētariꝰ ē q̄ fāt pig
mēta suauitatis a vnctiones cōficit
sanitatis. Dñ et dona sua dicūt ca
rismata. i. cara crismata. trahit ita
qꝫ pater funiculo potēcie. filius fu
niculo sapiētie. spūs scūs funiculo cari
tatis siue bñuolēcie. Pater em̄ lar
git potēciā. filius sapiāz. spūs scūs
caritatē siue bñuolēciā. Isti sūt tēs
funiculi de quibus dr osee xi. In fu
niculis adam traham eos in vinculis
caritatis. Cōtulerat em̄ dñs robur
potēcie et lumē sapiētie et donū cari
tatis siue bñuolencie quibz quasi q̄
busdā funiculis cum sibi astringēt
et alligaret. Sed miser homo aū
tit se ab eis ingratus collatori vnde
et a summo bono decidit in baratrū
multiplicis mali. De tribus predi
ctis dicit eccles. xxvij. Deus creauit

de terra hominē et scōm se vestiuit illum virtute·et dedit illi potestatē eorum que sunt super terram· ecce primum videlicet potencia ·sequit̄ Creauit illis sciencīam spūs.sensu impleuit cor illoz·ecce scōm scz sapiēcia·sequit̄· Addit illis disciplinā a lege vite hēditauit illos·ecce terciū scz caritas·Ipe em̄ ē lex vite·Et nō q̄ p̄sciās suū cōducturus ista ēa p̄cipaliter in eo desiderat inuenire videlicet q̄ possit q̄ sciat et q̄ velit opus suū opari· Hic et ipa tria deo futuris sūt necaria videlicet q̄ possint et q̄ sciāt et p caritatē velīt opari bonū·Trahit igit̄ p̄mo p̄ largiendo potēciā·Ps̄ dī in p̄s·lxvij·Deus israhel ipe dabit virtutē et fortitudinē plebis sue bñdcūs deus·Et certe bñ indigemus fortitudine et potēcia q̄a retrahūt nos tria videlicet caro mūdus et dēōma·Caro em̄ multiplicit̄ spūi reluctat̄·eūq; ab oi bono ꝓposito detrahit sicut q̄dā ḡuis massa Detrahit em̄ hoīnē ne recordet̄ et grās agat dño de singulis bñficijs q̄ nob exhibuit in septem horis videlicet in matutinis.in p̄ma.in ēcia.in sexta.in nona.in vespis.et in cōpletorio·In matutinis em̄ dns cora pōtificali iudicō cōspuitus fuit et alapatus et colaphis cesus·tūc eciam petrus amare fleuit et dns ignouit ei reatū suum· Tūc ecia dns a sepulcro resurrexit In hora p̄ma dns iudicō seculari vinctus·traditus fuit et ḡuiter cora pylato iudice accusatus·Tercia hora dns flagellatus fuit et spinis coronatus·et barraban latrone dimisso dns ad crucē fuit magnis clamoribus postulat9·Circa terciā em̄ horā trāsmissus fuit aplis spiritus scūs· Sexta hora dns exutus vestibz suis suspēsus fuit in ara crucis In eadem ecia hoa dns in die ascensionis cū discipulis suis dyscubuit a ecia tenebre fē sūt sup vniūsam trā in die dnice passionis·Nona hora dns aceto et felle potatus·In ea dē ecia hora dns expirauit et latus eius fuit lancea pforatū·Vesptina hora dominus de cruce depositus fuit·In ea dē ecia hora dns in die p̄cēte cenauit cū discipulis suis.eisq; sui corpis et sanguinis tradidit sacrām̄tū·In cōpletorio em̄ dns sepultus fuit·In ea dē ecia hora dns p̄cēte die p̄dictis discipulis orās et fūs in agonia sudauit sanguineū emisit ex oibus mēbris suis·Retrahit igit̄ caro hoīnē ne etiam septē horis canonicis diuinis istet obsequijs·Inuitat aūt eum ad fornicacōnē immūdiciā·impudicicias·luxuriā·ebrietates cōmessacōnes·et hyis filia·sicut dt aplūs ad gal·v· iudus ecia rethit hominē a dīno p̄uicō·Ps̄ ber· Noli inquit mūdi pcipitanter agere·diu psidera.diligētius intuere·magnū ē q̄d ꝓmis et opus hēs deliberacōne experire q̄d possis· amicos cōsule ne post factū penitere contingat·Hec est maledicta sapiēcia mundi que multos supplantat· Demonia ecia versutis et fraudulentis persuasionibus multos a dei obsequio retraxerunt sicut nullus sane mentis ignorat·Secundo trahit nos filius·largiendo pēnitenciā Unde iacō·i·Si quis vrm̄ indiget sapiā postulz a do q̄ dat oibz affluēt

et nō impetrat et dabit ei. Et certe multū nōce ē nobis ut verā sapiēciā postulem⁹. ea nāq; explicit indigem⁹ videlz ad p̄teriti tpis recapacōnē. ad p̄nūs ordiāconē. et futuri p̄meditatiōnē. Et nō q̄ p̄teritū tēpus p verā sapiāz et p verā cōtricōnē quodāmodo recapat. Qui em̄ vē dolet q̄ dies p̄teritos inutiliter expēdit q̄dāmō recapat illos. licet em̄ non recapet eos quātū ad hoc ut p singulis diebz inutiliter transactis p̄miū sibi det. recapiet tm̄ eos quātū ad hoc q̄ p ipis pena supplicia non patiet. Nota ecia q̄ p sapiencia p̄ns tēpus vtilit ordinat. Qui em̄ vere sapiens ē ad hoc nitit ut oīa momenta p̄nūs tēporis in dei seruicō expendat. Sicut em̄ capillus de capite sic ecia momētū de tpe nō peribit. Et vere necariū ē q̄ p̄ns tpis bonis opibz expēdat. Dicit em̄ seneca. Deō nr̄m ide mane est q̄d fuit pridie. corpa nra rapiūt fluiū more. q̄cq̄d vides currit cū tēpore. Nō p̄tēa q̄ p sapiāz futur⁹ tps p̄cogitat ut videlicet hō p̄paet se ad voēm reddēdā de omnibz q̄ in vita sua cōmisit. cogitacōe. locucōe. et ope. Unde eccle. xij. Memento creatoris tui in diebz iuuentutis tue anteqū veniat tēpus afflictionis tue et appinquēt anni de quibz dicas. nō michi placet. Ite seneca. Ego certe sicut ille laturus sm̄iam de omnibus annis meis dies venerit ita me obseruo et alleguor. Tercō trahit nos spiritus scūs cōferēdo caritatē siue benuolenciam. Unde ad roma. viij. sup illum locū. Ipe spiritus reddit testimoniū spiritui nostro q̄ sum⁹ filij dei. dicit glosa. Caritas vñ est nisi a spū scō. Igit spūs scūs est caritas increata qua se diligūt pater et filius. et hec caritas cōfert nobis caritatē creatā que monet nos ad tria. Primū est ut p mutui collationē indigentibus subuenīamus. Secūdū ē ut res nostras paupibz tribuam⁹. Terciū est ut ex corde oīes iniurias remittamus. De primo dicit dñs lu. vi. Mutuum date michil inde spantes. De secūdo ibidē. Date et dabit vobis. De tercō ibidē. Dimittite et dimittet vobis. Rogem⁹ igit km̄i scām ac idiuiduam trinitatē ut ipius adiutorio trahi mēamur ad p̄petuā felicitatē. Quod nobis prestare dē. S. Iv.

Dñica p̄ma post octa. pent hecos.

Pater abrahā miserere mei et mitte lazarū ut intīgat extremū digiti sui in aquā ut refrigerū meā q̄ crucior in hac flamma. In p̄nti loco tria principaliter sunt notanda. Primū est quis sit pater abraham cui ut lazarū transmittat supplicat. Secūm est q̄s sit ille q̄ sibi lazar⁹ trāsmitti p̄cat. Terciū ē q̄s sit lazarus cui⁹ trāsmissio ab abraham postulatur. De primo nota q̄ pater abraham est deus pater in cuius sinu anime fidelium requiescūt. Fidelium em̄ anime p sanguinem filij dei de p̄tātē demonū liberate. et in angustys huius mundi p spm̄ paclitum consolate post hanc vitam in sinu dei p̄nūs angelor⁹ ministerio deportant̄ vbi in requie sempiterna felicit̄ collocantur. Unde dr augustin. in libro confessionū sup illū locū. In pace in idipm dormiā et requiescam

O in idipm. Tu es in idipm valde q̄ nō mutaris et in te reḡes obliuiscēs labor oim. ¶ Dicendo nō q̄ ille q̄ oli diues fuerat ꝑ mō ad magnā inopiam deuenerat. lazarū sibi trāsmitti rogauit. ¶ Tria vo circa diuitē istū sūt notāda. Primū ē q̄ fuerit eius felicitas. Secm̄ eciā q̄ fuerit eius infelicitas. Tercīū q̄ nūc sit eius infelicitas. Felicitas em̄ talis in q̄q; attēdit Primū ē q̄ multis bonis et diuiciis fulciebat. vñ dr dñs lu. xvi. Homo quidā erat diues. Secm̄ ē q̄ purpura et bisso induebat ut videlicz per purpurā eius nobilitas repñtaret. bissus vo ei et cādore et mollicie blādiret. Olim em̄ nobiles inducbant purpura. Bissus em̄ ē q̄dā genus lini cādidissimi et mollissimi ut dicit glō. Tercīū ē q̄ cotidie splēdide epulabat. ergo nūq̄ ieiunauit si cotidie splendide epulabat. Quartū ē q̄ in q̄ ei sanitas blādiebat q̄d eciā ex hoc colligi ꝑt q̄d dr. q̄ epulabat cotidie splēdide. Si ei aliq̄n fuisset infirmus vel male sanus ꝓpt nauseā stomachi nō potuiss epulas cotidie frequētasse. Quintū ē q̄ de multis amicis et magna familia gl'abat. ḡa em̄ diues fuit et bene cotidie comedit et bibit. ꝓterea multi ad eū fluxerūt amici. Dñs dr pū. xiij. Eciā primo suo pauper odiosus erit. Amici vero diuitū multi. Iniquitas em̄ diuitis in quinq; nōt. Primū ē q̄ mēditū q̄ extra ianuā eius iacebat intra hospiciū nō recepit. Nō em̄ facit sicut monet aplūs ad thes. j. v. Suscipite infirmos patiētes estote ad oēs. Secm̄ est q̄ ei nec cibi nec potus alimentū dedit. q̄d nōt in hoc q̄ ei nec micas sue mense trāsmisit. Tercīū ē q̄ nu dicatē suā nō cooperuit. Legit em̄ q̄ canes mendicū linxerūt vlcerosū et nudū. Quartū est q̄ inter epulas lo quax et garrul9 fuit. Dñs eciā ꝓpter hoc sicut dr glosa. in lingua speciali cruciat. Quintū est q̄ in sua felicitate timidus nō extitit. Dñs glō. Hoc diuitē inferno tradidit q̄ in sua felicitate timidus non fuit. Infernalis infelicitas ad minus cōsistit in sex. videlicet in tenebroz densitate. in fetoris intolerabilitate. in luctus cōtinuitate. in clausuē firmitate. in vermiū crudelitate. in ignis acerbitate Hec autē sex notant ibi vbi dicitur mortuus est aūt diues et sepultus est in inferno. In hoc em̄ q̄d dr sepultus est ꝑdicā quinq; exprimunt. In sepulcro siquidem sunt tenebre et fetor. et circa sepulcrū homines deplorant caros suos. Cadauer eciā hominis in sepulcro vndiq; claudit. ꝓterea vermes in sepulcro inuadūt corpora mortuoz. Dextū videlicet ignis acerbitas nōt ibi vbi diues i tormentis positus. dr. Pater abraham miserere mei. et sequitur quia crucior in hac flamma. Considerate karissimi et cauete ne in culpis huic diuiti similes existatis ne eciam pe nas eius similiter incurratis. Nōte eciā q̄d dicit glosa sup pñs euangelium. Diues iste nō reprehēdit q̄ aliena rapuerit ꝑ q̄ sua nō erogauerit Quid ergo illi erit qui aliena rapit? Si igitur dāpnat ille q̄ ꝑ auariciā sua non dedit. Quid illi erit q̄ ꝑ rapinas et furta ꝑ calūpniā et vsuās

Nota

p sacrilegia et mēdacia·p ludoz falsi
tates et traditiones·p iniusta pōdera
et mēsuras iniqs tulit res alienas
Et si dāpnaī ille q supbe se vestiuit
et luxuriose comedit·quid erit de illo
qui multas fornicacōes et adulteria
ac alias immundicias vbis cōmisit
et fās·et similit de oibus aliis pcis
et crimibus dici pt De tercō nō q au
iusdā lazari mētio hic haberī q p gra
ue flagellū magnū pmū ē cōsecut9
Tria eciā circa hūc lazarū sūt notā
da·pmū ē in quibz eciā flagellū attē
daī·scdm ē in quibz vtus eius ppen
daī·terciū ē in ābus pmū eius cog
noscaī·Flagellū lazari attendit in
quinqz·Primū ē q graui mēdicita
te pmebaī·Vñ legit·Et erat quidā
mendicus nōie lazarus· Scdm q
infirmitate seuissima torqbaī·Vñ
sequit·Qui iacebat ad ianuā eius
vlceribz plenus·ita em infirm9 fuit
et vlcerosus q nec stare potēat nec
sedere sed q oportuit eū āi dolōe iace
re·Terciū est q opulētiā intuebaī·
vñ dr q iacebat ante ianuā·Ex hoc
enim q cotidie vidit fercula diuitis
magis eū angebat sua paupertas
Quartum est q magno estu famis
angebaī·vnde sequit·Cupiens sa
turari de micis que cadēbāt de mēsa
diuitis et nemo illi dabat· Ita em sa
metipsum fuit q nisi semel cupiebat
saturari de cōtēptibilibus micis que
de mēsa inter canes cadēbāt·sed tñ
ille inmisericors duces ita inmisericor
des seruos hēbat q nec micas pau
peri dabāt· Quintū est q acutā lin
guam canū patiebaī· vnde sequit·
Sed et canes veniebāt et lingebāt
vlcera eius· Nullus em erat qui de
pelleret eos·et certe acuta lingua
canū dolorē faciebat illi paupi· Vir
tus lazari ex hoc pt pcipi q nō le
git blasphemasse nec cōtra dēū mur
murasse·ꝫ ipius flagellū in patiēcia
tolerasse· Si qua em ei elemosina
dabaī nō legit eū rēdidisse· et dena
rios in suis ptiatis vestibus cōsuis
se fiant quidā mendicātes facere cō
sueuerūt· Premiū lazari notaī ibi
vbi dr· Factū ē autē ut moreret mē
dicus et portaret ab angelis in sinu
abrahe· Nota q sinus abrahe est si
nus dei pris in quē lazarus et quili
bet beati paupes ab angelis deport
tati quintuplex accipiūt pmiū· Ibi
em absterса oi lacrima feliciter cōso
laī·ibi gloriosis vestimentis ador
naī·ibi diuinis fercalis recreaī·
ibi corona glorie coronāī·ibi in gra
ta quiete iugiter collocaī· Hec em
qlibz mr caro puero exhibz in sinu su
o· Accipiens em eū sup sinū suū la
crimas eius abstergit vestit a cibat
et eciā sertū capiti suo imponit·eum
qz in sinu suo dormire facit· Rogate
ergo dñm ut si diuites estis sic in di
uicijs paupm misereamini· Si vo
paupes sic pauptatē vrām leto aio
patiamini ut in sinū dei patris post
hanc vitam deportari mereamini·
Quod nobis prestare dignetur aē·

Dominica secunda·Smo. lxj·

Homo qdā fecit cenā magnā et
vocauit multos et misit seruū
suū hō cene dicē iuitatis ut venīēt qr
iam parata sūt oia·lu·xuij· In pūti
loco sex pcipalit sē notāda Primū

est quis sit ho iste a quo cena mag
pat. Scdm est q sit cena mag q ab
hoc hoie pparat. Terciu e qd p hora
huj cene intelligat. Quartu est qs
seruus huj pfailias esse dicatur.
Quintu qs ad cena hac magna reci
piat. Sextu e ecia quis sit q ab hac
cena magna repellat. ¶ De primo
no q ho iste qui fecit cena magnam
est filius dei. Hic e homo de quo dix
it cayphas ioh. xi. Expedit vobis ut
vnus moriat homo p pplo. et no to
ta gens preat. Iste e homo de quo
dt ioh. xix. q exiuit ihus portas spi
nea coronā et pur. vest. Et dt pyla
tus iudeis. Ecce ho. glo. non clarus
impio s plenus o pbrio. ¶ De secu
do no q cena magna e gaudiu et so
cietas ecne a supne pie qua electis
dei filj pparauit. De hac cena dicit
apo. xix. Beati qui ad cena nuptia
ru agni vocati sut. Et no q cena fi
lij dei magna dr pp sex causas. Pri
mo magna dr pter pparatis diuici
as ac dignitate. Ipe em deus dei fili
us qui hac cena fecit e diuicijs opu
lentissimj et dignitate sup mus utpo
te dns dnantiu rex regu augustus
augustoz et trinus et simplex ceml
regni monarchj. Scdo magna dr
pp mistroz nobiliu claritate. Nobi
les em sut et pclari sci angeli qui in
cena dei mistrabut. Tercio magna
dr pp couiuaru exellentia et ghitate
Oms em q cenabut in regno dei re
ges erut a regime sedebutq vestimē
tis glorie decorati. Quarto magna
dr pp regaliu feraloz imuabilitate
Feraula quippe curie celestis regali
a sut et imuabilia et nuq a morti
homine prius visa. Vñ ad hoc. j.
hj. Oculus non vidit nec auris audi
uit nec in cor hois ascedit que ppara
uit deus hys qui diligut illu. Quito
magna dr pp solepnis ac seculo
ci amenitate. Decurrissima naq ac
amenissima e illa gloriosa ciuitas dei
in qua cu deo cenabut electi. Sexto
magna dr pp cenadi insastidiu p
petuitate. Demp em electi cu deo ce
nabut nec tn eis feraloz imminu
bilitas fastidiu aliq gnabit. fruit
em nec fastidiut quo frui magis siti
ut. ¶ De tercio no q hora cene qli
bet tep huj seculi. hora cene est qli
bet etas hois. Nullu em tep vmq
fuit in quo no fuisset aliq vocati ad
cena dei. In qaloz ecia etate sit ho si
ue sit i infancia siue in puericia siue
iuuentute siue in virili etate siue in se
nio siue ecia in etate decrepita voc
ad cena dei. Bonu est igit q cotidie
ad delicsam cena dei vocamur ut fe
stine veniam q et no de die in diem de
tpe in tep venie differa. Vñ aug.
in libro de vbo dñi. Diant aliqui. si
deus michi p ppham pmisit q qua
naq die couersus fuero oim iniqui
tatu meaz obliuiscet. Quare hodie
couertor et no cras. vnde quide gau
des q tibi ab imqtatibz cuso dr in
dulgentia pmisit. s cras inu die ne
mo tibi pmisit. ¶ De quarto nota
q scdm glosam fuj huj pfailias
e ordo pdicatoru. Nullet ecia pdica
tor q vbu dei ex cordis sinceritate et
pp aiaz salute pnuciat. et qlibz ei
sacerdos et t reuiter omis homo q
primu suum ad vitu inuitat cena
p huu huj pfamilias designetur

¶ De quinto nō q ad cenā huius pāssailias quatuor gnā hoīm recipiūt videlicet paupes et debiles cecos et claudos. Dñs in euāgelio. Exi cito in pla. et vi. ciu. et pau. et debi. ce. et clau. introduc huc. Paupes sūt q illius paupis crucifixi vestigia imitātes nichil in hoc mūdo ptra ip su wlūt vel acq̄rē l possidē. paupes sūt q de boīs siue carnalibz siue spiritualibz si qua habuerint nō time scūt q de iusto prīmemio l de iusto labore suo deo et paupibz eleōsinas suas fidelit largiūt. De istis paupibz dt dñs mathei v. Bī paupes spū qm ipor ē regnū celor. Debiles sūt qui ad ea que mūdi sūt debiles se exhibent et infirmos. et qui sc̄m apostolū ad chor. ij. iiij. semp mortificationē ihu in corpe suo circūferunt ut et vita ihu in eor opibus manifestetur. et qui ibidē cū aplō dicūt. Viz is qui foris ē nr hō corrūpat. tn is qui intus est renouat de die in die. Ceci sūt qui aultro timoris dei oculos desiderior et cōcupiscēciar malar sibi metipis eruūt ne videlicet respiciāt in vanitates et insanias falsas a ne mulierē vel quācūq; aliam rem contra dei pceptū videāt et cōcupiscant Unde dicit dñs math. v. Si oculs tuus scādalizat te erue eum et pice abs te. Claudi sūt qui vno pede terram tangunt et aliū a terra suspendunt. Illi igit spūaliter claudi sunt qui licet ppē aiarū et nēcitatē corpis vno pede affectus trā tūgūt. alterū tn pede affect ꝓpter salutē aie ad celū semp leuāt. a certe talibus ē nēcarius baculs scē crucis ut imitāt ei. tacite claudi sūt q imitacōe illius bī iacob cū deo qui ē angelus magni cōsilij duobz brachys orōnū ac lacrimarū luctati fuerūt et quor femur dñs tāgens neruū carnalis delectatiois in ipis arefecerit. ¶ De sexto nota q tria gnā hoīm excludunt a cena f videlicet qui villā cōparuerūt. q qui qz iuga boū emerūt. qui vxorē duxerūt. primi sūt superbi. scdi sūt avari. tercij luxuriosi. De hijs dr in lu. xiiij Qe cū puus missus esset hora cene dicere invitatis ut venirēt ceperunt simul cēs excusare. Primus dixit. Villā emi et necē hēo exire et videre illā rogo te habe me excusatū. Glō aug. In empta villa dñacō nōt et superbia hrē em villā hōies possidē. hoies sibi subdē vicia malū vicia primū. Primus em homo dñari voluit qui dñm habere noluit. Alter dixit. iuga boū emi quinqz et eo pbare illa. rogo te habe me excusatū. Quinqz iuga boū sunt quinqz q annexa sūt avaris q p boues intelligunt. Avarus em sicut bos terrā p curas rimat et versat. primū iugū ē labor in inqrendo. scdm ē difficultas in inveniēdo. tciū est cura in servando. quartū anxia delectatio in possidendo. quintum dolor in perdendo. et quodlibet istorum duplici pressura gravat corpus et animam. De hijs quinqz iugis dicit prosper in libro de contemplatiua vita eis qui militant deo. fugiendē sunt ex toto corde divicie quas qui habere voluerint sine cura non seruant. sine anxia delectatione non possident. sine dolore non perdunt. Tercius dixit vxorem duxi. et ideo

nō possū venire · Glō · qz multi nō ppē
fecūditatē ꝟ ppē deſideria carnis vr
ores ducūt · Ideo p vē iſtā carnis vo
luptas deſignaſ · ppē quā ad cenam
dei recusat venīe faſtidioſus · Roga
te ergo dñm ut ſic ſupbiā auaricīā
luxuriā fugiam⁹ ut ad cenā ſuā cū
electis oibus veniam⁹ · Nō nob nē ·

Dñica tercia · Sermo. lvij ·

Congtulami m̄ q̄a inuēni ouē
meā q̄ pierat · Congratulami
michi qz inuci dragmā quā pdidera
lu · xl · In pñti euāgelio ſm mora
lem ſenſū quatuor ſūt notāda · Pri
mū ē quid p cētū oues et dece dra g
mas intelligaſ · Sedm eſt q̄d p ouē
cētesimā et dragmā decimā q̄ pditur
exp̄maſ · Tercīū ē q̄d p hoīnē et mu
liere a quibz ouis et dragma queri
tur accipiaſ · Quartū ē quid ſignifi
ceſ p amicos et vicinos q̄z cōgratu
laco poſtulaſ · ¶ De primo nota qz
p centū oues intelligitur nūs elcōqz
Centenarius em̄ nūs multiplici pfe
ctione dr ee pfectus · Dece nāqz dece
es ducta faciūt cētū · Et nota qz ppē
quatuor causas electi et boni xp̄iani
oibus companſ · Oues em̄ voci ſui
paſtoris obſequūſ · Itē oues poſt ſu
um paſtorē gradiūſ Itē oues in pa
ſtoris ſibilo delectāſ · p̄terea oues in
feruore meridiei cōgregāſ ad inuicē
De p̄mo dr dñs io · x · Oues mee voce
meam audiūt · glō · obediūt p̄ceptis
meis · Debem⁹ igiſ q̄ bone oues au
dire voce dñi ad bonū nos inuitātē
et a malo reuocantē · Ad bonū nos
inuitat exo · xx · vbi dr · memēto ut di
em ſabbati ſcifices · Hic precipiſ cis
celebris dies in ſanctitate ac puricā
te mentis obſeruari et corpis · Itē in
uitat nos ad bonū exo · xx · Honora
p̄em tuū et mrem tuā ut ſis longe ·
uus ſup terrā · Hic p̄cipiſ ut paren
tes a filijs honorēſ · eiſq; nīaia mi
miſtrent · Reuocat eciā nos a malo
et inhibet nobis octo · exo · vbi dicit
Nō habebis deos alienos cora me ·
Nō aſſumes nomē dñi dei tui inua
nū · Hic phibeſ ne aliquis piuriū fa
ciat nec eciā ſine magna neceſſitate
iuramentū emittat · ſequiſ · Non oc
cides · glō · manu vel mente vel ſubtra
hēdo cōſiliū vite ei cui debes dare · ſe
quitur · Non mechaberis · glō · i · nulli
miſcearis exc̄pto fidere mrimony ·
ſequiſ · Non furtū facies · Aug⁹ · fur
ti noie omnis illicita vſurpacō intel
giſ rei alicne · ſequiſ · Non loqueris
contra p̄imū tuum falſum teſtimo
nium · hic mēdaciū et detractio ac cū
lūpnia phibenſ · ſequiſ · Non cōcupi
ſces domū p̄rimi tui nec oia q̄ illius
ſūt · hic eciā mētis auaricia phibe
tur · ſequiſ · Nō deſiderabis uxorē p̄ri
mi tui · glō · eciā voluntate adulterādi
vetat · Nō eciā qz oues paſtorem ſe
quūſ · Dñs ſt io · x · Oues mee ſequūſ
me · alienū aūt nō ſequunſ ſed fugi
unt ab eo · Dñs em̄ cū baculo crucis
p̄cedit nos oēs nobis paſcua vite
am⁹ veſtigia ſequi debem⁹ · De iſtis
veſtigijs dr p̄tr⁹ in con · i · ii · Xp̄us
paſſus ē p nobis vobis relinquens
exēplū ut ſeq̄mi veſtigia ei⁹ nē Qui
in choreis circueūt et globos ſequū
tur non vadunt poſt veſtigia criſti
ſed dyaboli · Item oues in paſtoris
ſibilo delectāſ · Pū dr dñs in zach · x

Sibilabo eos et congregabo illos qz redemi eos. Per sibilū dñi dulcis promissio regni celestis intelligitur. De hac promissione dicit dñs ioh. x. Ego vitā eiā oibus meis et non pibūt in eternū. Item oues in feruore cōiugunt et cōgreganť p hoc docemur qñ sumus in estu alicuius tribulationis qlē estū sustinuerūt olim martires xpi q in magnis tbulacōibz fuerūt ꝙ mō ad psolacōes multiplices et inuenibiles pueneruūt. et hoc erit solaciū tribulacōis nrē. ¶ Itē nota qp dragmas intelligūt oēs electi Et scias qp scdm glosam dragma ē numus certe quātitatis hūs ymaginē cesaris Dñi vlus. Dragma genť nūmi nūmos bis quinqz valebat. Igit dragme vel nūmo similes esse debemť xpi quatuor. primo xpi materiā. scdo xpi formā. tercō xpi pōdus. quarto xpi ymagis impressiōz. Materia igit dragme ē aurea sigt patientiā et caritatē. Sicut em aurū optime sustinet passiones malleorū et fiant fiūt ex auro corone regū ac imperatorū. ita et hō p patientiā vincit tribulacōnū adūsitatē et per caritatē ad regiā vel imperialē assuit dignitatē. Si vero materia dragme argentea est sigt biformē mundiciā et vocis claritatē. Sicut em argentū candidū est et tinnulū. sic et casti homines in die iudicij mūdas aias et lucida corpa repsentabūt et in voce exultationis corā deo suo ypetue iubilabūt. Forma dragme rotūda ē et significat spem eterni boni. Tūc em in anima nrā rotunditatē representamus aim ea bona que finem non habent tota sollicitudine desiderantes. Pondus dragme significat timorē dñi. Timor quippe dñi facit hominē grauem ac ponderosū ne tanq̄ pluuia nec palea ab oi vento vanitatis ac voluptatis huiť mundi rapiatur et p indecentem leticiam dissoluatur. Beatus est qui semp̄ pauidus. Ymago huiť dragme duplex est. videlicet ymago mie et ymago iusticie. Et hanc duplicē ymaginē habemus ab ipo deo rege nostro de cuius moneta sumus. Ipe em exhibet nobis in hac vita ymaginem sume clemencie p quam recipiet oēs vere penitentes. In futuro vere ostendet ymaginem sume iusticie p quā dāpnabit omnes sine vera pnitencia morientes. Itaqz et nos debemus esse misericordes p largā elemosinā nrāz largicōnē. Debemť ecia iusti esse p plenam ois ablate rei restitucōnē. Hāc duplicē ymaginē hūit zacheus qui dimidietatē bonorū suorū distribuit paupibus. et si aliquē defraudauerit quadruplū restituit. ¶ De scdo nota qp p ouem que pdit. et p dragmam que pditur quilibet pōtor intelligit. Tunc em homo pdit et pditur dum pcepta dei cōtēpnens declinat a bono et faciat malum. ¶ De tercō nota qp p hominē qui ouē pdidit intelligit ipe xp̄us qui tunc vadit ouē q̄rere cū hominē pōtorē p pdicacōnē vocat. Tūc ecia vadit cū facit hominē cognoscere et timere qp venturus ē iudicare vivos et mortuos et seculum p ignem. Tunc autem inuenit ouē cum pcatore conuertitur ab errore vie sue. Sic quoqz inuentū pōtorē

impomit in hūēros clemētie sue et re
portat p̄mo in domo militātis ecīe et
postea in domū triūphātis ecīe· Nō
cīā q̄ p mulierē q̄ dragmā pdit nō
tur dīna bonitas et sapiā q̄ ut pāo
rē inueiat accēdit lucernā· i· fāt hoi
nē recordari q̄ oia pāa & linquētiū
in die iudicy reuelabūt· Cūtit ecīā
domū· i· cū effā insinuat oīs hui⁹
mūdi cōcupiscētias euertēdas cē in
die iudicialis vindicte a sic dragmā
inuenit idest pāorē cōpūgit ad p̄niaz

¶ De quarto nota q̄ p amicos et
vicinos sci āgeli designāt qui sūt ai
ci p diuine voluntatis adimpletionē·
Sūt ecīā vicini p desiderabilē dīne
faciei speculacōnē· Rogate ergo doi
nū ut p ipi⁹ miaz sic ab errorē pāi re
uocemur ut cū elīs i pāa ꝙgemur

Dīca quarta Sermo. lvij.

Estote misericordes sicut a p̄
ter vester misericors ē· Quatu
or sūt hic notāda· Primū ē quis sit
pater ad cuius mie imitacōnē quili
bet inuitat· Secūm ē quibus modis
opus mie pagat· Terciū ē q̄ merces
operatoribz mie repēdat· Quartū est
quibus supplicijs hō immisericors
feriatur· ¶ De primo nota q̄ pater
noster ad cuius imitacōnē esse debe
mus misericordes· est ipe deus crea
tor noster et redēptor· De quo dr p̄s·
miserator et misericors dīs patiēs
et multū misericors· miserator fuit
in larga p nobis sui sanguinis effu
sione· Ipe em̄ sanguinē suo nō pper
cit ut nobis fontē suaz miseracōnū
demōstraret· misericors est in multi
plicis bñficy collatione· Innūabilia
quippe sūt beneficia sua que necessi
tatibus nostris cotidie āministrat·
Patiens est in diuturna nostrorū
criminū tolerācōne· Vix em̄ numerā
ri possunt excessus nostri quos ipse
multis annis pacientissime toleauit
multū misericors ē in clemēti p̄mit
tiū susceptōne· Clemētissime quippe
recipit pāores dūmodo vere p̄mitē
re velint· ¶ De scdo nota q̄ ad minus
quatuordecī sūt opa mie quoz septē
sunt spūalia et septē corpalia· Pri
mū opus vere mie spūale est devote
orare p aduersantibz Dñi dīs dicit
math· v· Orate p psequētibus a ca
lūpmantibz vos ut sitis filij pāis ve
stri qui in celis est· Qui vero devot⁹
vult p inimicis orare nō debet otra
eos iudiciū dīm et cōdēpnacōnē emi
supplicy postulare· p̄ hoc dr dīs in
hodierno euāgelio· Nolite iudicare
idest cōtra malefactores vestros dei
iudiciū postulare· et nō iudicabimi· i·
iudicō dei nō subiciemini· Nolite con
dēpnare idest inimicis vīs ꝙdēpna
cōnē optare· et nō condēpnabimini
idest eternā cōdēpnacōnē non patie
mini· Secūm ex corde dimittere iniu
riantibus· Vnde dicit dīs in hodier
no euangelio· Dimittite a dimittē vo
bis· Aug⁹· multa sūt gnā eleōsinaz
ꝑ ea michil ē maiꝰ q̄ p̄ cū ex corde ditti
mꝰ qd̄ in nos q̄sq̄z pāauit· Hic ecīā
dr in ma· xviij Accēdēs petr⁹ ad ihm̄
dixit· Dñe q̄diens pāabit in me fra
ter meus et dimittā ei· vsq̄z septies
Dicit illi ihs· Non dico tibi vsq̄z sep
ties· sed vsq̄z septuagies septies· glā
septuagies septies idest totiēs quo
tiens ille pāare nō p̄t in die· i· cen·
et nonaginta vicibus· Terciū est

lvij

fideliter instruere nescientes. Et nō
q̄ pēs antiqui fidelissimi erāt in in
structione filioꝝ suoꝝ. Ita et adhuc
patres et matres tenentᵉ instruere
filios suos siue sint carnales sū sint
spūales. Unde aug⁹. vos ante oia
tam viros q̄ mulieres qui filios in
baptismo suscepistis. moneo ut vos
cognoscatis apud deum fideiussores
extitisse p illis qs n̄ estis de sacro fō
te suscipe. Ideoq; eos semp āmone
te ut castitatem custodiant iusticiā
diligant caritatē habeant ante oia
symbolum et orōnē dn̄ca et vsq; pi
tenere et illis quos accepistis de fō
te ostendite. Quartū est ferire ac cor
ripe delinquentes. Unde pū. xiij. Qui
parcit virgis odit filium suum. qui
autē diligit illū instanter erudit. Itē
pū. xxij. Stultīcia colligata in cor
de pueri et virga disciplīne fugabit
eā. Itē pū. xxiij. Noli subtrahere a pue
ro disciplinam. Si em̄ percusseris vir
ga eum nō morietᵉ. tu virga pcutis
tū et aīam eius de inferno liberabis
Quintum est patienter ferre frien
tes ac ledentes. Unde dns in lu. xxi.
monet ad paciencia ita dicēs. Tra
demi a pntibus et amicis et cogna
tis et morte afficient ex vobis et eri
tis odio ommbz hoibus xp̄ter nomē
meum. sequit. In paciencia vestra
possidebitis animas vras. Glo. pa
tiencia radix et custos est ommiū v
tutū. Vera aut patiēcia est aliena
mala equanimiter tolerare a cōtra
eum qui mala irrogat nullo dolore
moueri. Itē aplus ad hebre. x. Rapi
nā bonoꝝ vestroꝝ cū gaudio suscepi
stis cognoscentes vos habere melio
rem ac manentē sbām. Hec tū ē con
sulere ꝓplexis et deliberantibus. Un
pū. xv. Dissipantᵉ cogitacōnes vbi
nō est conciliū. vbi vero plures conci
liarij sūt confirmantᵉ. eccle. vi. Con
ciliarius tibi sit vnus de mille. Nō
q̄ btus paulus bonus est consiliari
us qui ita dicit ad chori. j. vij. De v
ginibus preceptū dn̄i nō habeo con
siliū aut d. glosa. a spū scō michi in
spiratū. Do inquā cōsiliū nō nutendi
sed cōtinēdi. Mali igitᵉ cōsiliarij sūt
qui virginitatē ac alia multa bona
dissuadent hominibus. De istis con
siliarys dt eccle. xxxvij. A malo con
siliario serua animā tuā. Septimū
mie opus spirituale est cōsolacōnes
afferre mestis ac ploratibus. Unde
dt iob. de seipo xxix. Benedicto pituri
sup me veniebat et cor vidue cōsola
tus sum. Cūq; sederem quasi rex cir
cumstante me exercitu erā tamē me
venciū cōsolatoꝝ. Hec septē spūalia
opa mie notantur hoc versu. Ora re
mitto. docens. frio. fero. consulo. so
lor. Sunt et alia septē corpalia ope
ra mie. videlicet infirmos visitare.
sitientes potare. esurientes cibare.
captiuos redimere. Nudos vestire.
pegrinos in hospicium colligē. a mor
tuos sepelire. Prima sex dns cōmen
dat matth. xxv. vbi dt. Esurivi et de
distis michi manducare. sitivi et de
distis michi bibere. hospes erā et col
legistis me. nudus fui et coopuistis
me. infirmus fui et visitastis me. in
carcere eram et venistis ad me. De
septimo thobias cōmendat. Hec sep
tem notātur in hoc versu. Visito. po
to. cibo. redimo. tego. colligo. condo.

¶ De tercō nota q̄ dabit̄ miserico
dibus mēsura bona et cōferta et coa
gitata et supefluēs sicut in hodier
no euāgelio. ¶ mēsura bona dī in cor
porū glorificacōe. Corpa quippe mi
sericordiū glorificabūt̄ et in oībz mē
bris suis bona erunt et laudabilia.
¶ mēsura ꝓferta dabit̄ in aiaz bēfica
cōne. Aie nāqz misericordiū in oībz
viribz suis cōferte erūt et coaduna
te. Habebūt em̄ intellectū sine errōe.
memoriā sine obliuione. cogitacōes si
ne euagacōe. affectiones sine vicia
rū cōtrariētiaz infecōne. mēsura co
agitata dabit̄ in cuuslibet celestis
gaudy pticipacōe. Singula quippe
gaudia eloquz maū caritatis q̄ illic re
gnā existit coagitabunt̄ et infunden
tur in sinū misericordiū aiaz. Nueli
let em̄ aia tm̄ de felicitate alterius le
tabit̄ sicut de sua. ¶ mensura supefflu
ens dabit̄ in ipius scē trinitatis sua
ussima fruicōe nec tñ eū poterūt cpo
tare. supfluit siquidē oim bnōz de fide
rio saciato. ¶ De quarto nō q̄ prā
hoim̄ imisericordiū ē ille ignis eternus
et quidē satis iuste q̄ em̄ tenaces et
auari p aridtatē bonī opis et impi
etatē cordis naturā illius infernalis
ignis induerūt qui aridus et impius
esse dinoscitur. dignū est ut in eterno
igne ꝓpetuo crucientur. Rogmi rogate
dñm ut sic nūc opa pietatis exerceā
mus ut cū electis eterna pmia capiaz

Dñica quinta Smo. lix.

Sedens ihs docebat de nauicu
la turbas. lu. v. Duo sunt
hic notāda. Primū ē que sit nauicu
la in qua dñs sedit. Secdm est que
sit doctrina quā docuit. ¶ De primo
nō q̄ quadruplex ē nauicula dñi. pma
est vgo grosa. scda ē vga pciosa. ter
cia ē eterna glosa. quarta ē aia vna
sa. Prima igit̄ nauicula ē vgo grō
sa. i. btā maria que bñ dī grosa idest
gratys plena. Dñs salutās eā ange
lus lu. i. dixit. Aue grā plena. Alys
quippe scis diuisiones grāz date sē
Beate vero vgini totus fons grārū
datus ē. Hec ē nauicula p quā dñs
descēdit in mundū qui p ciuitatē mumi
tom et ydumeā figurat̄. Mūdus iste
mumita ciuitas dī. quia ciues hoc ē
amatores suos diuicys delicys et
honoribz mumit et armat q̄ nō pos
sint feriri iaculo vbi dei ad salutem.
Princeps huius ciuitatis ē dyabolus. scut
testat̄ ipe xpus ioh. xij. et xiij. quan
dus ecia̅ vocatur ydumea que inter
pret̄ sanguinea quia hodie in mundo
formicacō adulteriū homicidiū inun
dauerunt et sanguis sanguinē tetigit. Igitur dñs volens ad nrām re
dēpcōnē venire in mundū. dixit in cō
silio angelorū suorū. Quis deducet
me in ciuitatē mumitā. quis deducet
me vsqz in ydumeā? Rndit gabriel
archāgelus qui fuit btē marie vgis
paranimphus idest custos vginitatis
eius. Facta ē inquit vgo maria q̄si
nauis institoris de longe portās pa
nē suū. Cui dñs. Redeas ergo et di
cas ei q̄ p eā volo deduci in mundū
Reuersus vero angelus cū festinati
one ad virginē ait. Aue grā plena
dñs trecū. q̄i dicēt. Dñs iam patus ē
esse trecū idest intrabit in utrū tuū
mūdissimū. Post cōsensū āt vginis
dñs statim intrauit in eā quem ipa
suo tpe eduxit in mundū. Bonū est

kīi ut nos pōres munuscula nrā
idest oōnes·lacrimas·elemosinas·
acceptumia nrā p hāc fidelem nauicu
lām nostro iudici pmittamus ut cū
venerimus ipm ꝓpciū inueniamus
Ipa quippe optime aget negocium
nostrū·Hēda nauicula fuit virga
pōiosa idest crux dīca que bñ dicit
pōiosa quasi pōio plena·Preciū em
mundi pependit in ea·De hac
dicit mathei ix·Ascendit ihūs in na
uiculā et trāsfretauit et venit in ciui
tatem suam·Ciuitas dīi vocat hic
capharnaum qđ interpt̄at ager cō
solacōnis et significat amenitatē pa
radisi·Sciens ergo ihūs qꝛ a deo ex
iuit et ad deū vadit·ascendit in na
uiculam crucis·et p mortē transfre
tans venit in ciuitatē suā idest in pa
disū exultacōnis in quam eciā confi
xure latronē in vna hora sōm suā
ꝓmissionē pduxit·quā multi elā in
multis milibus annoꝝ intrare non
potuerunt·quia crucis nauiculā nō
habuerūt·et in hoc patet q̄ hec est
velocissima·est eciā securissima·Oēs
em qui inuēti fuerint in ea deus pa
ter ꝓtegit et defendit·Vñ ipe filius
ait ad prēm lu·xxiij·Pater in ma
nus tuas cōmendo spm meum·Loq̄
tur eciā ad prēm ioh̄·xvij·Pr̄ quos
dedisti michi volo ut vbi sum ego et
illi sint mecū·Hi igitur spūs filij in
manibus pīs certe et aie dilōꝝ su
orū erūt in manibus eius·Tercia
nauicula ē eccia gloriosa·Q autē
ecta dicit gloriosa testat aplūs ad
eph̄·v·Xpus dilexit eccam et tra
didit semetipm p ea ut illā scificaret
mundans eam lauacro aque in ver
bo vite ut exhiberet sibi gloriosam
eccam nō habentē maculā nec rugā
Duo itaq; dīs requirit in eis q̄ vo
lunt esse de ecta videlicet q̄ nō sit in
eis macula luxurie neq; ruga auа
ricie·De hac naue dicit lu·v·Ascen
dēs in vnā nauim que erat symonis
et sedēs docebat de nauicula turbas
Vñ igitur ecta dicit nauicula symo
nis qꝛ ecta p̄mo symoni petro cōmis
sa fuit a dño·Conuenienter eciā eccia
similitudinē habet nauicule·Naui
cula quippe et in prīcipio et in fine ē
āgustior·i medio vero spacōsior·Ita
et ecta in prīcipio sui paucos habu
it fideles et in fine paucos hēbit·In
prīcipio vero ecte veri fideles multis
tribulacōnibus et angustijs subia
cuerūt·et in fine similr̄ subiacebūt·
Dicit em dīs math̄·xxiij·Qm̄ ha
bundauit iniquitas refrigescet cari
tas multorū·Et eciam luce xviij·Fi
lius hominis veniet putas inueniet
fidē sup terram·Quarta nauicula
est anima virtuosa idest virtutibus
non ociosa·De hac dicitur mar·iiij·
Facta est ꝓcella magna venti et flu
ctus mittebat in nauim ita ut im=
pleret naus·et erat ihesus in pup
pi sup ceruical dormiens·et excitāt
eum et dicunt·magister nō ad te p
tinet q̄ pimus·Anima igit nostra
debet esse quasi nauicula in qua eci
am ihūs debet pausare in ceruicali
siue cussino pacis ac mansuetudis
Verū quia sepe insurgit ꝓcella tēp
tacōnū quas anima sustinet ab im
portunitatibz demonū vel malox ho
minū·vel eciā ab inquietacōne ꝓxie
carnis nre ē ut semp dei adiutoriū

implorem⁹ et ipe cōpscet tēaū tēpta cōnū et sic fiet in aia trā̄q̄llitas mag̃ Et nō q̄ hec nauicula cōsistit ex q̄tu or videlicet prora·puppi·tate·et ca trina·Et p hec itelligū quatuor vir tutes cardinales·Prora ē ꝑma ps nauis et significat prudenciā p quā nobis puidere debem⁹ quo:sū sc̨z itu ri sum⁹·Ibim⁹ cū ante tribunal xp̄i ut referat ꝓpria corpis vnusq̄sq̄z p ut gessit sú bonū sú malū ut dt aplūs ad cho·ij·v·Puppis est posterior ps nauis et sig̃t iusticiā penes quā est nauiale gubernaculū quia iusticia custodit innocētis viā·siaut dr pu· rij·vel pu·ri·Justicia simplicis diri get viā eius Justicia vo ē nullā rem cōtra mādatū dei vel cōcupiscē vel ac quirere et oēm rē iniuste conquisitā plene restituē·Ratis vocat lat⁹ na uiale et p hanc intelligit fortitudo· Duplici vero fortitudine indigemus ne videlicet prospera in vanitatem cordis nos deducant et ne adúsa p nimiā mesticiā nos cōfringant·Ca tina vero dicat vēter vel fundus na uiale·et sig̃t tēperātiā que nēaria nobis est ut videlicet ab oibus illis abstineam⁹ et caueam⁹ p que et de us cōturbet et xp̄im⁹ aggraueur et ꝓpria anima deturpetur·¶ De se cundo scilicet de doctrina xp̄i nota q̄ sedens in virgine·in cruce·in eccia· in anima docet tria·videlicet·bom tatem·disciplinā et scientiā·Bonitas ptinet ad proximū·disciplina ad se metipm·scīecia ad dū trinū et vnū Bomitas in hoc cōsistit ut nemo xp̄i mū suū vel corde vel ore vel ope ledat aut offendat·Unde dicit dūs math̄ xij·Bonus homo de bono thesauro cordis sui pfert bonū·Disciplina in hoc cōsistit ne libidīm carnis cōsen tiat·sed ut caro ne lasciuiat cum di screto moderamine coripiat·Unde in ps·Appreh̄endite disciplinā ne q̄n irascat dūs a preatis de via iusta Scīa in hoc consistit ut dū trinū et vnū ex toto corde diligamus et tota virtute colamus idest tota virtute ei seruiamus·Rogate igitur domi num ut sic ip̄ius doctrinā et audia mus et facia mus ut cum in die iudi cij leta facie videamus·Quod nob prestare dignetur qui viuit et reg·

Dñica sexta· Sermo· lx·

Si offers munus tuū ad altare et ibi recordatus fueris quia frat̄ tuus h̨z q̄d adūsū te·re linque ibi munus tuum ante altare et va de prius reconciliari fratri tuo·et tūc veniēs offeres munus tuum·mathei v·¶ Tria sunt hic notanda·Pri mum est quid p altare sup quod mu nus offerri debet exprimatur·Secū dum est quale munus offerre quili bet moneat·Tercium est que reconcilia cō fratri fieri p̄cipiat·¶ De primo nota q̄ altare sup quod munera of ferre debemus·dei filius intelligitur· De hoc altari ioh̄·in apo·vi·q̄ vidit aias sub altari quibz date sunt sin gule stole albe et dictum est eis q̄ re quiescerent·Ibi dicit glosa·Xp̄us est altare quem fideles offerunt et sup quem offerunt·et quem habent sue protectionis munimentum·Ani me igitur electorum stola claritatis eterne vestite sub hoc altari dulciter

requiescũt Det nobis deus ut a nos ibi requiescẽ mereamur. Item de hoc altari dt ioh in apo. viij. Venit angelus et stetit añ altare hñs thuribulũ aureũ in maũ sua et data sũt illi incẽsa multa ut daret de orõibz scõz oim sup altare aureũ qđ ẽ ante thronũ dei. Glõ. xp̃us est altare qui se obtulit et sup quẽ cẽa offert deo pœs. Et nota q angelus huic altari astans est grã dei que thuribulũ aureũ idest caritatem habet in manu sua et oia aromata orõnũ ac bonorũ opm q fideles imposuerũt caritatis thuribulo offert ea grã dei super altare aureũ. i. sup xp̃m ut p hec et pñs eoz ꝓpicietur. De scdo nõ q de hem9 offerre dño munus a corde abore et ope. Cor em̃ os et manus sũt tres camere thesauroz. Persuadet autẽ nobis spiritus sanctus ut munera offeramus ita dicens pũ. xxi. Munus absconditũ extinguit iras et doñ in sinũ scilicz xp̃i indignacões maximã. Item pũ. xxij. Victoriã a honorẽ acquiret qui dat munera. Et nota q qui offert munera sua in sinũ xp̃i tria ꝓter hoc cõsequit. videlicet diuinã ꝓpitiacõnẽ. deõnũ subiugacõnẽ. et cœlestẽ exaltationẽ. sicut pdictas autoritates ꝓbari potest Detemus igit a corde triplex munꝰ offerre. videlicet bone voluntatis intẽtionẽ. sancte meditacõis deuocõnẽ. et pie cõpassionis affectionẽ. Bone voluntatis intẽcõ cõmendata sunt in xp̃i natiuitate quãdo cecinerũt ãgeli. Gloria in altissimis deo et in terra pax hominibus bone voluntatis De bona ecia voluntate sic ait gregorius. Ante dei oculos nũq vacua est manus a munere si arca cordis repleta fuit bona voluntate. Nichil quippe offert deo ditius bona voluntate. De deuocõne meditacõis dicit in ps. xviij. Meditacõ cordis mei in conspectu tuo semp dñe adiutor meus et redẽptor meus. Detemus itaq frẽs kmi semp facie meditacõnũ nrarũ versus illam regionẽ conuertere vñ nobis dei bñficia ꝓcurerũt. et hec faciẽdũ est die ac nocte. Unde dicit in ps. lxij. Memor fui tui sup stratũ meum in matutinis meditabor in te q fuisti adiutor meus. Et certe in huiꝰ cemodi meditatione mirabiliter exardescet ignis caritatis. De cõpassionis affectione dicit in iob. xxx. Flebã quond ã sup eo qui afflictus fuit et cõpatiebat anima mea paupi. Item ad chor. j. xij. ꝑ se inuicem sollicita sũt mẽbra. si quid patit vnũ mẽbrũ cõpatiunt oia mẽbra. Sed heu qui dam sũt ita beluini ac lupini q nõ cõpatiunt sup miserijs paupm pupillorũ ac viduarũ. Detemus ecia ab ore triplex munus dño offerre. primũ ẽ sinceritas orõnis. dicit ps xvi Auribus ꝓcipe dñe orõnẽ meã non in labijs dolosis. Nõ q hec orõ ꝓcipitur a dño q ꝓfert labys nõ dolosis. que vero ꝓfert labys dolosis minime audit. Labia vero dolosa sunt q sibi petũt bonũ et ꝓximo optãt malum Item ps. lxxxvij. Intret in conspectũ tuo orõ mea. sed qui vult ut orõ sua intret in cõspectu dei oportet ut de cor de suo eiciat sordes superbie. inuidie. auaricie. atq luxurie. Unde dicitur in psalmo lxvi. Iniquitatẽ si aspexi

in corde meo nō exaudiet dñs. De assiduitate gratiarū actionis. ecc̄9. li. Laudabo nomē tuum assidue et col laudabo illud in cōfessione. assidue accipimus būficia xp̄i. vñ a dignū est ut assidue grās agamus. Hinc ē q̄ cotidie p̄sbiter dr in missa. grās agamus dño deo nrō. De dulcedie consolacōis dr p̄. xxxi. Date siceram merētibz et vinū hys qui amaro aio sūt Vel aplūs ad thes. j. v Consolamini pusillanimes. Debem9 ecia a manu sue ope triplex mun9 offerre Primū ē corpis macerac̄o. Secūdū decimarū oblac̄o. Terciū eleosinarū erogac̄o. De macerac̄oe carnis dicit apo. xviij. q̄ agn9 stabat sup montē syon et cū eo cētū xliiij. milia quorū vox erat sicut citharedox citharizā tium in citharis suis. Per citharedas istos intelligunt boni xp̄iani q̄ carnē suā p ieiunia et alios scōs labores attenuāt quox vox in cōspectū agni dulciter resonabit. De oblac̄oe decimarū. malach. iij. Inferte oēm decimā in horreū meū ut sit cibus in domo mea et p̄bate me sup hoc dr dñs exercituū. si nō aperuero vobis catharactas celi et effudero vō būdictionē vsq ad habūdātiā et increpabo p vobis deuorātē et nō corrūpet fructū terre vre nec erit sterilis vinea et btōs vos dicēt oēs gentes. Ex p missis vbis colligit q̄ dñs eis q̄ decimas suas fidelit dederint tria p̄mittit. Primū ē q̄ dabit frugū et vini habūdantiā. Secūm ē q̄ removebit ab eis pestilēciā. Terciū est q̄ dabit eis in futuro celestis būtudis substātiā. De erogac̄oe eleosinax dr rapha el thobie xij. Elemosina a morte liberat et ipa ē q̄ purgat pāa et facit invenire vitā eternā. Ecce tria bona q̄ puenīt ex eleosina videlicz q̄ p eā eterna mors effugit oīe pēm diluit et vita eterna inuenit. ¶ De trāsnota q̄ cuilibet p̄cipit ut frī suo vel p̄rimo reconcilietur quē se remisit offendisse. et hec reconciliac̄o tam grata est dño ut ei nullius muneris oblac̄o p̄ferat. vñ iubet ut ad reconciliac̄onē faciendā hō recurrat aūq̄ eciā munus illud qd iam ad altare tulit. altari supponat. Et nō q̄ dñs in hodierno euāgelio ponit triplex genus peccati quo cōtra p̄rimū pēcatur qd tā frequenter ab hoibz cōmittit et p nichilo reputat. Primū ē ira et indignatio. vñ ait. ego āt dico q̄ ois q̄ irascitur frī suo reus erit iudicio. Secūm ē irracūda p̄clamac̄o. sequit. Qui āt dixerit frī suo racha reus erit cōcilio Terciū est derisiua vituperac̄o. sequit Si igit ille qui p̄rimo suo sine causa irascit et qui racha p̄clamat et q̄ eum fatuū appellat. iudicium diuine districtionis et cōciliū dyabolice congregationis et gehennam p̄petue dāpnationis incurrit. quid de illis qui detractionibus. furtis. calumpnijs. rapinis. vsuris. homicidys. aliisq pplurimis malis p̄rimos suos offendunt et ledunt. Rogate ergo dominū ut sic vniamur quem lesimus satisfaciamus ut gratiam et miseri cordiam suam in die iudicij inueniam? Quod nobis prestare dignetur ac.

¶ Dñica septima Sermo. lxj.

Accipiēs ihs septē paēs grās agēs fregit et dedit discipulis

suis ut apponerent et apposuerunt turbe et halebāt paucos pisciculos et ipos bñdixit et iussit apponi. ma. xiiij. ¶ Duo sūt hic notāda. Primū quid p septē panes et paucos pisciculos intelligat. Secōm ē qd p septē sportas q̄ ex fragmētis panū et piscīū replent exp̄mat. ¶ De p̄mo nō q̄ p septē panes scām ambrosius gl̄osam intelligunt septē dona spūs sci. Sicut em̄ pais cor hois confirmat ita a spūs scūs domus suis hoīnē in tricē corroborat. Vñ dr paul⁹ ad ephī. iij. Flecto genua mea ad p̄rem dñm nostrū ihu xp̄i ut det vobis virtute corroborari p spm̄ eius in interiorem hominē. Primo igit pānis est donum sapiencie. Dono sapiencie cognoscimus creatorē nostrū sine cui⁹ noticia oīs hō pceps ē. Iste pais fr̄ā git in tria frusta q̄ p donū sapiētie roborāmur ut tria cognoscamus in creatore nrō videlicet pfectām sapientiā. patienciā benignā. et absolutā potēciā. Per sapientiā oia videt que sub sole fiūt. Per paciētiā plima dissolat ex hijs que fiūt. Per potēciā punier oia q̄ in mūdo male fiūt. De sapiētia dei oia vidente dr eccle. xxiij. Oculi dñi multo plus lucidioēs sup solem circūspicientes oēs vias hoīnū et pfundū abyssi et hominū corda intuētes in abscōditas ptes. Domino em̄ deo anteqū crearet oia sūt cognita. sic et post fem̄ respicit oia. De benigna patiēcia dei ait ap̄lūs ad ro. ij. An diuicias bonitatis eius et patiē et longanimitatis ignoras qm̄ benignitas dei ad paciencia te adducit. Bonū ē ergo kīri ut ad paciencie dei p̄des benigne p eidem⁹ ibiq̄ venia de nūs p̄cis contrito corde p̄camus. De potencia dei enormia omnia puniēte dr sapi. xi. Tu es dñe qui vite et mortis habes potātem et tuā manū effugere impossibile ē. Hinc ecia legit ij. mach. vi. q̄ quidā eleazarus de p̄oribus scribarū qui legē dei a puericia optīē custodierat. Cū esset lxxx. annoꝝ et iussu anthiochi regis compellerēt carnes porcinas comedere. Respondit. non est dignū ut maculā atq; execrationē mee senectutis acquirā. nā et si in p̄nti tpe supplicijs hoīnū eripiar. sed manus dei omnipotētis neq; viuēs neq; defunctus effugiā. Bonū ē igitur kīri ut corrigamus nos añq̄ p dei potenciam puniamur. Secōus panis est donū intellectus. Iste panis roborat nos ad cognoscendam familiā dñi nri videlicet angelos et beatos aias que sūt in p̄tia in q̄bz tria intellect⁹ oculo videre debemus videlicet. mundicie claritatē. concordie vniformitatē. et pacatissimā caritatē. De primo dicit ap̄lūs ad cho. j. xv. Alia claritas solis et alia claritas lune et alia claritas stellarū. Stella em̄ differt a stella in claritate. sic et resurrectio mortuoꝝ. De q̄libet ecia felici anima que cū dōmino requiescit. dicit sapi. x. Dedit illi dominus claritatē eternam. Itē ad phi. iij. Saluatorem expectamus dñm nostrū ihm xp̄m qui reformabit corpus humilitatis nrē configuratū corpi claritatis sue. De scdo. s. de cōcordia ageloꝝ a aiaꝝ scōꝝ dr iob xxv. q̄ facit concordiā i sublimibz suis. Itē ecc⁹.

xxv. In tribz placitū ē spūi meo que sūt pbata orā deo et hoibz. Cōcordia frm̄i. scōz āgelōz. et amor prioz idest oim̄ elōz. et vir et mulier sibi cōsentiētes. i. spūs et caro qui optīe sibi cōsentiēt in pūa. De cō scz caritate āgelōz et aiaz scāz dt ioh̄. j. c. iiij. Deꝰ caritas ē et q̄ manet in caritate in deo manet et deꝰ in eo. Angeli et scē aie manēt in deo ergo habēt pfectissimā caritatē. Bonū ē gō kmi ut et nos in hac vita p mētis et corpis mūdiciā. p pacis cōcordiā. et p caritatē mutuā ad āgelōz et scāz aiarū cōsorciū puenire laborem̄. Tercius pais ē donū cōsilij. Cogmito em̄ creatore nrō et familia creatoris ut ad eūdē creatorē nr̄m̄ et suā failiā p ueniam̄. tria nobis cōsulit iste pmis. p̄mū ē ut mala fugiam̄. scd̄m ut bona faciam̄. tciū ē ut oculū spei semp in dño figam̄. De hijs tribz dt in p̄s. xxxiij Diuerte a malo et fac bonū. sequit Oculi dm̄ sup iustos. Debem̄ igit p̄mo diūtē ab oi malo qd̄ cōmtti p̄t vel corde vel ope l' ore. Secūdo facē debem̄ oē bonū qd̄ scimus deo gtū existē et q̄ possim̄ aiaz nrā rū saluti pficere. p qd̄ ecia possumus prioz nrōz utilitatē efficē. Tercio debem̄ oculū spei semp in deū figere qz oculi dm̄ sup iustos ut videlicz ēd dat eis mercedē laboz suorū. Vnde cōm̄ xi. Bñdictio dei in mercedē iusti festinat. Quartꝰ pais ē donū fortitudinis. Per hūc panē accipim̄ robur cōtra tria impedimēta p̄silij. videlicet dyabolū mūdū et carnē. Roborati igit paē fortitudīs dyabolo resistim̄. mūdū despicim̄. carnē spūi subigim̄. De isto dt ia. iiij. Resistite dyabolo et fugiet a vob. Sē petrꝰ j v. Adūsariꝰ vē dyaꝰ tōꝝ leo rugiēs circuit q̄rēs quē deuorē. Cui resistite fortes in fide. De scdo. s. de mūdi despū dt ia. x Adulteri nescitis qz amicicia huiꝰ mūdi inimica ē deo. Quicūz ergo voluerit esse amicus huiꝰ seculi inimicꝰ dei cōstituit. Datis sūt terribilia ista verba mūdi amatoribz. Sē io. j. i. Nolite diligere mūdū neqz ea que in mūdo sūt. Si q̄s diligit mundū nō ē caritas p̄ris in eo. De cō videlicz de carne subigēda legit i gen̄. xvi. qz abrahā dixit ad vxorē suam sarā. ecce ancilla tua in manu tua est utere ea ut libet. sequit. Affligente igit eā sarai fugā iniit. Cui apparūs āgelꝰ ait. Reuertere ad dñam tuā et humiliare sub manibz eiꝰ. Per abrahā intelligit deus. p sarā vo aīa que est spōsa dei. p ancillā intelligit caro Aia igit itaqz ad dei iussū carnē subā affligente caro fugā iniit idest fingit se esse infirmā an angelꝰ idest gracia dei psuadet ut ad dñam reuertatur eaqz in dei seruitio fidēliter ac humiliter famuleē. Quintus pais est donū scietie. Iste pais postq̄ accepimus fortitudinem contra dyabolum mundū et carnem docet nos cogitare tria. videlicet vnde veneri mus vbi nunc simus et quo ituri simus. Primo itaqz scire debemus q̄ certe satis de vili materia et per plurimos dolores matris ac sollicitudines venimus. Vnde sapientie septo In ventre matris figuratus sum caro et natus. primam vocem emisi similē omnibus ploratū. inuolumētis

nutritus sū et artis magnis· Nēo ei
ex regibz aliud hūit nacionis iniciū
Sēdo scire debem⁹ q⁹ in medio laq̄o
rū habit⁹· Dñ eccle· ix· Scito q̄m
in medio laqueoz ingredieris et su
p dolētiū arma ābulabis· Legit em̄
q⁹ bēs anthom⁹ in oīōe sua vidit
mundū laqueis plenū· Laquei huiꝰ
mūdi sūt arma q̄bz nos ipugnāt do
lētiū· i· dēonū q̄ de nrā salute dolent·
Et nō q⁹ inter hos laqueos q̄i tres
sūt pcipue· videlicz superbus· auarus
et mulier formicaria· De p̄mo dt eccl⁹
xi· Sicut inducūt capta in laqueū
sic et cor superboz· Capte q̄ alte scan
dūt sūt superbi q̄s dya⁹ laqueo superbi
detrahit in pfundū· De sēdo dicit
pū· xi· Qui cauet laq̄os securus erit
Certe q̄ cauet laq̄os auaricie tūc se
curus erit q̄n vnusq̄sq; reddet racōez
villicacōnis sue· et q̄n cōtra auaros
lapis de pariete clamabit et lignum
qđ inē iūcturas edificiōz ē· rñdit sic
dt abacuc ij· De tercō dt eccle· vij· In
uenī amarioꝝ morte mulierē q̄ laq̄
us venatoꝝ ē· Venātoꝝ· i· dēonū qui
alias venāt ad mortē· Itē eccl⁹ ix· Ne
respicias mulierem multiuolam ne
forte incidas in laq̄os illius· ¶ Ter
cio scire debemus q⁹ ituri sumus ad
artissimā examnacōnē totius vite
nostre· De hac examnacōne dt pau
lus ad chor· i· iij· Unusquisq; op⁹
manifestū erit Dies em̄ dñi declara
bit q⁹ in igne revelabit et vnusquis⁹
q; opus q̄le sit ignis pbabit· Sup
hūc locū dt glosa· Hec ē dies hois p
nutu suo agentis· ꝑ in iudicio vel mor
te cuiusq; est dies dñi pro meritis iu
dicantis· O q̄m felix est ille qui ignē
iudicialē sine incendio ptrāsibit ve
vadat in refrigeriū sempiternū· Dep
tus panis ē donū pietatis qui bñ se
quit quintū· Necessariū ē em̄ hoi ve
p opa pietatis sibi amicos faciat q̄
eū et in periculis huiꝰ mundi et in iu
dicij discrimine tueant· Igit p panē
pietatis psuadet nobis ut pietatem
exequamur in tribz· videlz in dādo
in cōmodādo· et cōdonādo· De p̄mo
dt eccle· xviij· Ante mortē bñ fac ami
co tuo a sēdm vires tuas et porrigēs
da paupi· Itē thobias ad filiū suū
quarto Si multū tibi fuerit habun
danter tribue· si exiguū fuerit eciam
exiguū libēt impartiri stude q̄m ele
mosina ab oi pēo et a morte liberat
et non patiet aiam ire ad tenebras
De sēdo ps· xxxvi· Justus tota die
miseret et cōmodat et semē illiꝰ in ē
opus in bñdcōne erit· Itē in ps· c· xi·
Jocūdus hō qui miseret et cōmodat
disponet sermones suos in iudicio
q⁹ inclnū nō cōmouebit· De tercō· s·
q⁹ cōdonem⁹ siue ignoscamus mone
mur matth· xviij· Pater meus cele
stis tradet vos tortoribz si nō remi
seritis vnusq̄sq; frī suo de cordibz ve
stris· Septiꝰ paris ē donū timoris dñi
Timor em̄ est quasi clausura et cu
stodia oīm bonoz opm· Tria vero
spāliter timere debemus ne videlicet
carissim⁹ et optimus offendat· Itē
ne bēitudo supcelestis amittat· ptē
rea ne infernalis infelicitas incurra
tur· Timē igit debemus ne creatorē
nrm offendamus qui ē optimus et
ꝑterea debet esse carissim⁹· Et certe
qui creatorē suū offenderit ab oīni
facia dñi i die iudicij offēdet· Timē

ecīa debemus ne celestē būitudinē a mittam⁹ et ne infernalē infelicitatē inaurram⁹. Nota ecīa p paucos pi sciculos itelligūt fides et spes. Fides mq̄ de bonis a deo patis et spes de bonis a deo pmissis. Et bñ fides et spes pisciculꝰ cōpanī Quia sicut pisces tūdūt a fluctibz et tñ semp sursū cōtra gurgitē mitūt Ita ecīa fides et spes licet diuersis tribulacōnibz pumāt i hᵒ mūdo. faciūt tñ hoies sēper miti ad supiora vbi ē illi⁹ fōtis eterni dulcedo ¶ De secūdo nota q̄ p septē sportas p rīliquias panū ac pisciū rpletas itelligūt septē dotes aīe a corpis. que dabūt illis qui per nutrimentum septem donorū spūs sci. et per refectionem ac consolationem fidei et spei. peruenerūt ad patriam claritatis eterne. Sunt aūt hee dotes. claritas. agilitas. subtilitas. ipassibilitas. cognitio. dilectio. fruitiō. Prime q̄tuor glorificato corpori dabūt. Tres vltie felici aīe cōferūtur. Rogate ergo dñm ut p dona sci spūs et p fidē et spem sic in via hui⁹ mūdi sustētemur ut ecīa corā deo de septē dotibz colletemur. Qđ nob cē.

Dñica viij. Sermo. lxij

Omnis arbor q̄ nō facit fructū bonū excidet et in ignē mittet mathi viij. ¶ Tria sunt hic notāda Primo quid p bonā vel malā arborē intelligatur. Secdo p quod bona vel mala arbor cognoscatur. Tercō qđ pmiū vel quod supplicii bonis aut malis arboribus pmittatur. ¶ De primo nota q̄ quilibet hō arbor appellat. et est. Dñ legit in mar. viij. q̄ quidā ceacus illuminatus a dño cū interroga ret si aliq̄d videt. rndit Video hoies velut arbores ābulantes. Bonus igit hō ē bona arbor. et malus hō ē mala arbor. Bonus aūt hō est arbor sub qua scā trinitas cū grā requiescit. Dñ legit gen. xviij. q̄ apparuerūt abrahe tres viri. q̄s cū vidisset currens in occursū eorū et adorās eos ait. Dñe si inuei grām in oculis tuis ne trāseas puū tuū. sed requiescite sub arbore. parauitq̄ eis paēs de simula subcinericeos a corit vitulū tenerrimū et optimū et attulit butirū et lac et vitulū quem coxerat et posuit corā eis. Per abrahā q̄libet fidelis intelligit. Per tres aūt viros scā trinitas figurat videlz pfili⁹ et spūs scūs. Dz aūt quilibz fidelis scām trinitatē ac individuam vnitatē iugit implorare ut sub cordis sui arbore digneť requiescē. Vt aūt scā trinitas in nobis libēti⁹ req̄escat debe⁹ ei q̄tuor pponē. Primū ē panis de simula pparatus p quē castitatis mūdicia figurat. Hic āt dz esse subcinericius q̄ ad hoc ut hō castitatē habuet nēcariū est ei q̄ sue mortis iugiter recordet. Secdm ē vitul⁹ tenerrimus et optimus p quem ipa carnis mortificacō designat. quia caro est q̄i quidā lasciuiens vitulus q̄ p abstinencīā est occidendus et in aqua lacrimarū decoquendus. iuuenes pter deū corpa sua macerātes ponūt dño vitulū tenerimū atq̄ optimū. Senes vero sua corpa deo offerētes ponūt dño durū boucm q̄ aratrū seculi diu traxit. Tercō ponēdū est dño butirū p qđ viscerosa mia sigt ut videlz butiri vice dulcis

elemosinis nās interiores et exterio
res paupm angustias pungamus
Quarto debem⁹ dño lac ꝓponere p
qđ subditor instructio demonstrat.
Pueri quippe lacte alūt. Ita q̄libet
debet pueros suos ac reliquā familiā
suā fidelit erudire ut videlicz deo ser
uāt in oi morū honestate et vite sci
tate. alias redditurus ē rōnē de oi
bus ipor cōrā deo. Mal⁹ ecia homo
est arbor sub qua demones cōmorā
tur. Vñ dr ysa. xxxiij. Ibi cubabit la
mia et inuenit sibi requiē. Ibi habi
tabit ericius et enutriuit catulos et
circūfodit fouit in vmbra eius. Illic
cōgregati sūt milui alter ad alterū
Iamna q̄ ē crudelissima bestia deseui
ens ecia in corpa mortuorū sepulta.
figit dyabolū q̄ deseuiet in aias pcō
rū in inferno sepultas. Per ericium
qui miltis duris setis et acutis ē cir
cūdatus. dya⁹ ecia figurat qui mil
le tormētis inq̄etabit iustos. Per
miluos q̄ rapiūt pullos et lacerant
tos ecia dēones intelligūt q̄ impios
alas dñi fugiētes ꝑpetuo laceabūt.
Et certe omis pdā dēones habitant
mō in cordibz pcorū. ¶ De scdo nō
q quelibet arbor vtr bona sit aut
mala ex fructu suo cognoscit. Non
st em ut dr veritas in ho dierno cuā
gelio arbor bona fructus malos fa
cere. neqz arbor mala fructus bonos
facē. Vñ ecia dr dñs mathi. vij. Ex
fructu suo arbor cognoscit. Quis āt
sit fructus bone arboris oñdit pau
lus ad gal. ita dicens. fructus aūt
spūs. i. arbor illar sub quibz requi
escit spūs ē caritas que de terra cor
ad celum euocat. Gaudiū idest puri
tas sci. pax qñ se hoies inuicē nō in
quietāt. patiā adūsor. longanimi
tas expectacōis de ꝓmissis dei. bomi
tas. i. dulcedo ai. benignitas. largi
tas vel. māsuetudo qñ hō nō ē intra
ctabilis sed ꝓtius tractabilis. fides
de inuisibilibus certitudo. modestia
qñ homo modū in dāis vel in factis
seruat. cōtinencia qñ homo ab illici
tis se abstinet. castitas qñ homo vs
te vtit licito. Arbor duodecim fruct⁹
bone arboris qui sūt exposita sm glo
sam. Itē alij tres bom fruct⁹ ponūt
ad ephj. v. vbi dr paulus. fruct⁹ lu
cis ē in oi bonitate et iusticia et ve
ritate. ut videlz homo sit bonus corde
iustus ope et verax ore. Nō igit dz
gaudere arbor si tm habet folia id ē
bona verba nisi ecia haberat bonos
fruct⁹. i. opa boā. vnde dñs dr hodie
in euāgelio. Nō ois q̄ dr m̄ dñe dñe
intrabit in regnū celor. sz q̄ facit volū
tatē pris mei qui in celis ē ipe intra
bit in regnū celor. Quis ecia sit fru
ctus p quē homo mala arbor ee cog
noscat manifestat aplus ad gala.
v. ita loquēs. Manifesta sūt opa car
nis idest illor qui sm carnē viuūt.
et ptera eterna morte morientur.
Que sūt fornicatio opus scz luxurie
Inmundicia que ē contra naturā.
Impudicicia nō pudice viuere. Lux
uria quelibet superfluitas. ydolor ꝑ
uitus ad ira vel auarus. Veneficia
ad ira vel prava cōsilia. inimi
cicie perseverantes. Contentiones
in verbis. emulationes quando duo
ad malum tendunt. Ire scilicet subi
ta tempestas animi. Lixe quando i
inuicem se homines ex ira pautiūt.

dissensiones·qñ ptes a tumultus sa
ciũt in ecctia· Secte·i·hẽses·inudie
de alienis bois·hoicidia ad lrãm vel
mẽdose detractiões· ebrietates assi
due·cõmessacões supflue·et hyis si
milia q̃ p̃dico vobis añ iudicẽ dum
licet pmittere sicut p̃dixi·q̃ qui talia
agũt regnũ dei nõ possidebunt ergo
dãpnabũt in iferno·Ecce habes du
odecim fructus male arboris ſm glo
sam expositos· ¶ De tercio nota q̃
primũ bone arboꝛ erit q̃ videlicet
trãsplantabũt in paradisũ dñi· Unde
ieremie·xvij· Benedictus vir qui cõfidit in
dño ꝓpter securitatẽ cõscientie·et erit
dñs fiducia eius in separacõe corpis a
aie·et erit tanq̃ lignũ qd trãsplãtat
sup aquas refectionis etne qd ad hu
morẽ cõsolacõnis diuine mittit radi
ces suas·i·palatũ aie·et nõ timebit
cũ venerit estus discrecõis iudiciarie
et erit folium eius viride·i·nũq̃ silebit
a dei laude nec aliq̃n desinet facẽ fru
ctũ·i·semp iocũdabit in fructibꝫ illis
quos attulit ex messe militãtis ecctie
Supplicũ q̃z malaꝛ arboꝛ erit q̃
succidẽt securi mortis eterne quã ex
auerunt per pãa sua·sucrise vero
mittent in ignẽ eternũ· De hac suc
cisione et ignis adustione dicit iohã
nes baptista·mathi·iij· Facite fru
ctum dignum pñe· Jam enim securis
ad radicẽ arboris posita ẽ· Omnis
enim arbor que nõ facit fructũ dñi ex
cidetur et in ignẽ mittet· O q̃m infe
lix erit ille qui mittet in ignẽ eternũ
nimia ferocitate in miseros pãores
seuientẽ· Rogate ergo dñm ut tanq̃
bone arbores sic mõ faciamꝰ fructꝰ
honoris et hoẽstatis ut trãsferri me
reamur in pãdisũ ꝓpetue amicitatis

Dñica ix· Sermo· lxvij·

Homo quidã erat dives qui ha
bebat villicũ et hꝫ diffamatus
ẽ apud illũ q̃i dissipasset bona illius
et vocaut eũ et ait illi· Quid est hoc
qd audiui de te redde raciõnẽ villica
cõnis tue ¶ Quinq̃ sũt hic notãda
Primũ ẽ quid p diuitẽ hoinẽ intelli
gatur· Secũm ẽ quid p villicũ eius
exp̃matur· Tercium est que sit vocacõ
qua villicus vocat· Quartũ est de
quibus villicationis ratio requirat
Quid est p quod dñs ꝓficiabilis effi
ciatur· ¶ De primo nõ q̃ p diuitem
hominẽ ipe dei filius intelligit· Dñs
ipe dt in ps· Meus ẽ orbis terrarũ
et plenitudo eius· Itẽ ipe dt pũ·viij
mecũ sũt diuicie et gloria et opes su
perbe· Ipse vero dei filius licet sume
dives esset in sinu patris· venire tñ
ꝓpter nos voluit in uterũ virginis
ibiq̃z se exinaniuit formã serui acci
piens ibiq̃z se pauperati copulauit
quam tãtũ adamauit·q̃ numq̃ eã
repudiauit·sed stans in cruce inter
dilecte paupertatis amplexus expiã
uit· Unde ad chorin·v·viij· Scitis
graciã dñi nri ihu qm̃ ꝓpẽ nos egе
nus factus est cũ esset dives ut illi9
inopia vos diuites essetis·ibi dt glo
sa· Per illius paupertatẽ abiecimus
pannos iniquitatis ut induceremur
stola immortalitatis· Deo aũt se cõ
tempnat· paup in cella·dives in cõ
sciencia·securior dormit in terra q̃
cum auro dives in purpura· ¶ De
scdo nõ q̃ p villicũ q̃libz hõ intelligit
dt ei glõ q̃ villicꝰ in loco isto idẽ ẽ q̃

dispēsator qui vnūsam sbām dom⁹ dispēsat· Deo itaq; ē qui ⁊ aquā grāz recepit a dño ad dispēsandū· Unde monet nos xp̄c⁹ ī·iiij· Unusq̄sq; sicut accepit grāz in alterutz illā āmi-nistrātes sicut boi dispēsatoēs multi formis gre dei· ¶ De eo nō q tunc hō venit ad reddēdā rōnē de villica cōne sibi cōmissa qñ videlz ei metus eīne dāpnacōis incutit· Dñ glō· w, cat qñ metū eīne incutit dāpnacōis· q metus igit̄ siue tior eīne dāpnacōis ē fructus dm̄ q annūciat nobis ex pte iudicis oim seculoz· q rōnē simꝰ de nrā villicacōe reddituri· sed multi cō tra istas vocacōes obturant aures suas ne audiāt vocē ei⁹· more q̄ppe aspidis vnā aurē ctra et alterā cau da sua obturāt· Illi aut̄ ceidis ob turant terra qui in terremis delecta cōibz utpote in cātilenis ad venerem concitatiuis et tympanis et cytharis et mellis et hys silibz delectāt ut illi us tube terribilis que mortuos ad iudiciū euocat· obliuiscant̄· Illi vero aurē cauda obturāt qui falso xpō to sibi mendacijs p̄mittūt q in fine vi te sue pēa sua deseret et emēdabūt Contra tales dicit eccle· xxix· Repro missio nequissima multos perdidit· Repromissio nequissima ē q homo p̄mittit sibi xx· vel l̄x· vel plures an nos ad viuendū qui incertus ē vtz vel annū vnū vel vnā ebdomadā vel eciā diē integrā sit victurus· Et cer te p talem repromissionē multi sūt p, diti quia de longioē vita spem habē tes ex hac luce fine p̄ma subito sūt subtracti· ¶ De quarto nota q ra cōnem reddemus de omni villicacio ne nostra videlicet de hijs que intra nos sunt et infra nos sūt et supra nos sunt et de hys q̄ circā circa nos sūt· Primo itaq; racōnē reddem⁹ de hijs q̄ intra nos sūt· videlicet de ipa aia nrā et tribus viribz ei⁹· Requi ret em̄ a nobis dñs aias mundas utpote in lauacro sui sanḡuis emun datas· Dñ quilibet debet esse solliciz tus de aia sua ut dicat cū ps· Anima mea in manibz meis semp· Quilibz ei animā mūdā dño reputare tenetur· De ibz em̄ viribz aie nrē dñs a nob exiget racōnē· videlz de vi rōnabili irascibili et cupiscibili· Per vim ra cōnabilē debem⁹ inē bonū et malū di scernē· Per vim irascibilē debemus malū a nobis abicere· Per vim vo cōcupiscibilē debem⁹ sūmū bonū cō cu piscē ipiqz dulciē inherē· Reddemus eciā rōnē de scia nob a deo p nāle in genium infusa vel p studiū acq̄sita si videlicet p eā et sana et boā cōsilia dederim⁹· silr et de lingue facundia rō nē reddemus si videlz xpē deū et nō xpē nūmū vel aliud tpale emolimē tū iustā causam paupm foueim⁹ ac viduaz· Rōnē q; reddem⁹ de fortitu dine mēbroz· Dñs dr in ps· Fortitudi nem meā ad te custodi· Hinc eciā dr paulus ad roma· vi· Sicut exhibui stis mēbra vrā seruire immundicie iniquitati ad iniquitatē· Ita nūc ex hibete mēbra vrā seruire iusticie in sanctificacōnē· Heu multi luxurioſi sūt et inqui q̄ incōpabiliē plꝰ lassāt in fructū dyaboli q̄ ihu xp̄i· et tales miseabiliē in die iudicij clamitabūt sicut dicit sa· v· Lassati sum⁹ in via iniquitatis a pdicōnis pambulauim⁹

bias difficiles et i maligmitate nrā
cōsūpti sumus Hedo rōnē debemus
reddē de hijs q̄ infra nos sūt videlicz
de tra et aqua et de oi cōmodo et uti
litate quā hēm⁹ ab eis. A tra siq̄dē
hēm⁹ aurū et argentū. es et ferrū.
stānū et plūbū. et cēta huiuscemodi
metalla. A tra ecīā hēm⁹ lapides p
cios⁹ herbas medicīales. flores et
segetes. gramia et pascua. a multa
alia. Ab aqua habem⁹ lauacrū cor
poz et uestimētoz nrōz et pisces ac
natatilia multi gnis ad alimētū et
plura alia cōmoda. Terē rōnē red
demus ab hijs q̄ sup nos sūt videli
cet de sole et luā aere et stellis et de
ipa pacia dei. Ab aere siquidē hēm⁹
rorē et pluuias q̄ ad irrigacōnē fru
ctuū tre diffundūt ex nubibz q̄ p ae
ra deferunt. Ab aere ecīā uolatilia
diuersi gnis quoz et esu ꝓfortamur
et cōcētu suaui delcāmur. Aerem ip
sū mīisterio pulmonis qui ē uētila
brū cordis intra nos attrahim⁹ ne
nimio calore cor cōsumat et dissolua
tur. Sol ecīā die distinguit a illumi
nat et fructus tre fouet et maturat
Luna quoq̄ et stelle noctem clarifi
cant et dirigunt uiatores. Ita cōnē
ecīam reddemus de ipa dei pacietia
p quam usq̄ ad canos et senectam
graues excessus sustinet pcoz. Vñ
ipe dt in ysa. xlvi. Usq̄ ad senectā
ego ipe et usq̄ ad canos ego portabo.
Ego feci et ego ferā. Quarto ra cōnē
reddem⁹ de hijs q̄ circū circa nos sūt
videlicz de oibz bonis tpalibz q̄bus
q̄z sint illa. s. de uestibz de ci
bis et pecunijs. obiciet em̄ nobis do
min⁹ q̄re eū in domos nrās nō rece
pimus q̄n hospes fuit et pegrinus.
Itē quare eū uestibz nūs nō uopui
mus q̄n nudus fuit et frig⁹ sustinu
it Itē quare eum cibis nūs nō refeci
mus q̄n famē paciebat. Itē quare
eū pecunijs nūs nō redemim⁹ q̄n in
uinculis et carcere tenebat. De tpe
ecīā rōnē reddem⁹. Vñ dī in treñ. i.
Uocauit adūsū me tēpus. Hic ecīā
dī ieronim⁹. O lignū aridū et mis inē
dijs aptū quid rñdebis in die illa q̄n
oē tēpus tibi ipēsū requiret a te q̄re
sit expēsū usq̄ ad momentū et oculi
ictū. Nō forsitan aliqs im̄ seipm dī
cere pt. Ego cora deo rōnē uite mee
nō reddā. q̄z uel paul effugiā uel ali
cubi ubi nō uidebor me abscondam.
Cui sic rñdebo. frater effugere non
poteris. Deus em̄ qui te iudicabit ut
dī in iob. xi. celo ē celsior et iferno p
fundior et tra lōgior ac mari latior
Nūq̄ ecīā poteris latitare. sic em̄ dī
in iob. xx. Reuelabūt celi iniquitatē
tuā. et tra aduersū te consurget ¶
Quinto igit notādū q̄ districtus iu
dex p duo ꝓciabilis fit pcoz. uide
licet p sinceram mīam et p uerā pīaz
Vñ in hodierno euāgelio mēcō fit o
lei et tritici. Per oleū qd lenificatiuū
est doloz intelligit mīa que ex since
ritate cordis ē paupibus exhibenda
Hinc ecīā dñs dt. facite uobis amicos
de māmona iniq̄tatis cū defe. re. ros
in eter. tabernacula. Per tritīcū uo
qd im̄ molaēs terit ut a paleis emū
det accipit uera pīa p quā hō inter
duos molares spei videlicz ac timo
ris teri debet ut a pcoz sordibus ex
uat. Igit kmi quia in futuro fodere
non ualemus et ecīā tūc mendicare

1 ego portabo et salnabo

erubescę. Rogate ergo dñm ut ipi⁹ gr̃am nũc sic queram⁹ ut tũc de elõ tũ suor̃ societate gaudeam⁹. qđ no.

Dñca decima. Sermo. lxiiij.

Vidẽs ihs ciuitatẽ ihĩlm fleuit sup illã dicens. quia si cognouisses et tu. Si cognouisses. glosa. ruinam q̃ imminet et tu. glosa. fleres. ¶ In vbis p̃missis duo sũt notãda. Primũ ẽ quid p ciuitatẽ ihĩlz sup quã dñs fleuit intelligat. Secũdũ ẽ q̃re dñs sup illã fleuisse dicat

¶ De primo igit̃ nota q̃ p ciuitatẽ ihĩlm in hoc loco mũdus intelligit. tũ ppt̃ nois interpretationẽ. tũ ecia ppt̃ malã ciuitatis ipi⁹ actionẽ. Ihĩlm q̃ppe pacis visio interpretat. et certe mũdus iste videt falsam pacẽ. ꝯ tñ nõ erit ei pax. dicunt em̃ amatores huiꝰ mũdi. Quidq̃d em̃ faceri⁹ nõ dãpnabit nos dñs. nõ em̃ passus est p nobis si nos pdere voluisz. Ecce pacẽ promittũt iniquitatibus suis. ũ tñ dicat ysa. xlviij. Non ẽ pax impijs dr̃ dñs. Cũ ecia dicat ps. Nõ miserearis oibz q̃ operant̃ iniq̃tatẽ. Hinc et dñs loquit̃ p iẽm. xxiij Nolite audire vba q̃ decipiũt vos dicunt vobis qui blasphemãt. Vocatus est dñs. pax erit vobis. et omni qui ambulat in prauitate sua dixerunt Non veniet sup nos malũ. Vocat̃ ecia mũdus iste ihĩlm ppt̃ ipius ciuitatis malã actionẽ. Occidit em̃ p phetas dñi et lapidabat eos q̃ ad se missi erãt sicut imperauerat ei deus matth. xxiij. Ihĩlm ihĩlm que occidis pphãs et lapidas eos qui ad te missi sũt. Sic et mũdus iste occidit gladys odioz et lapidat lapidibz ppha

tas detractionũ idest pdicatoẽs dñi qui missi sũt ad correctionẽ illi⁹ primo et ipm dñm ppt̃ idest ihm xpm cotidie blasphemys et malis opibz crucifigit. Sicut testat̃ paulus ad hebre. vi. Rursus crucifigentes sibi metipis filiũ dei et ostẽtui habentes

¶ De secdo nõ q̃ ideo dñs fleuit sup ihĩlm. i. sup mũdũ istũ ut et nos doceret flere sup ipm. Ois em̃ xpi actio nrã debet esse imitatio. Nota igit̃ septẽ causas q̃re q̃libet in aliqua ciuitate exñs merito flere dz. prima ẽ malicia pncipũ. secda ẽ discordia ciuium. tercia ẽ penuria victualiũ. q̃rta debilitas murorũ ac turriũ. quinta multitudo fortiter impugnãtiũ. sexta paucitas defendẽtiũ. septima destructio ciuitatis et incẽdiũ. Et certe ppter easdẽ causas flere debemus o homo qui es in hoc mũdo. Prima itaq̃ causa fletus ẽ malicia pncipũ huiꝰ mundi. de quibz dñs dr̃ ysa. Principes tui infideles socy furũ. omnes diligunt munera sequũt̃ retributiones pupillo non iudicant et causa vidue non ingreditur ad eos. Hee pene de oibus principibus et iudicibus dici pñt hodie huiꝰ mundi. Sũt ecia q̃si leones rugientes et vrsi esurientes Dñi pũ. xxviij. Leo rugiens et vrsus esuriẽs pncipes impius sup populũ pauperem. Et nõ q̃ nõ solũ in se mali sũt pncipes huiꝰ mundi. sed habent ecia ipios ministros. Dñi dr̃ pũ. xix. Princeps qui libent̃ audit verba mendacy omnes ministros habet ipios. Secunda cã fletus est discordia ciuiũ. i. primoz. Vnde dr̃ micheas vij. Perijt scius de terra et

rcūs in hoibus nō ē. Oēs in sanguine insidiāt. vir frēm suū venat ad mor te malū manuū suax dicūt bonū. se quūt ibidē. Nolite credē aico et noli te cōfidē in duce. i. in eo q̄ dt se eē fide lissimū sicut ducēs et ductoēs de iuē deberēt esse. Segt. Ab ea q̄ dormit in sinu tuo. i. ab vxoe tua custodi clau stra oris tui ex filiā ptumeliā fāt pū filia cōsurgit adūsus mrēm suā. nu rus cōtra socrū suā. inimici hoīs do mestici eius. i. illi q̄ cotidie comederēt panē suū. Ecce q̄ apte describit xp̄ā infidelitatē hoim. Tercia cā fletus ē penuria victualiū. Unde dr in treñ. Oia plūs eius gemēs q̄ grēs panē de. q̄q̄ p̄cio. p cibo ad re. aiaz. Hec vba sic intellige q̄ hoies huiꝰ seculi ex nō hūt panē interne iocūditatis q̄rūt panē extrinsice voluptatis. Et certe p hac misera voluptate vēdūt p̄cios aias et tū voluptate saciai nō p̄nt. Un̄ item dr in treñ. iij. Qui vescebant voluptuose interierūt i vijs Qui nutriebāt in croceis. i. cibis cro to patis āplexati sūt stercora. Nñ q; xp̄iam gnāliē ter et sepiꝰ coicauerūt in āno. sed ex mō amplexāt ster cora voluptatū. indigni sunt eciam semel in āno accedē ad mēsam ihesu xp̄i. Quarta causa fletꝰ ē debilitas turriū et muroꝝ. Per turres et mu ros huiꝰ seculi intelligūt sapiā a fo titudo et diuicie in q̄bz hoies gloriāt et cōfidūt. Un̄ dr iem. ix. hec dr dñs. Nō glorieť sapiēs in sapiā sua a nō glorieť fortis in fortitudiē sua et nō glorieť dives i diuicijs suis Hec em cito destructa sūt qñ dñs voluerit sic patet in pluribus regibz et impato ribus qui olim gloriabāt in p̄dīs. Un̄ dr p̄mo mach. y. Gloria viri pec catoris sterc ē et vmis. hodie extol litur et cras nō inuenieť quia cōuer sus est in terram suam et cogitatio eius periet. Quinta causa fletus est multitudo impugnantiū. Unde dici tur iij. R. xxv. Demit nabugodono sor rex babilonis et oīs exercit ei in ihrlm et circūdederunt eam et ex traxerunt in circuitu eius munitio nes et clausa ē ciuitas atqz valla ta Nabugodonosor qđ int̄pt̄at sedēs in angustia significat dyabolū q̄ se det in insidijs ut decipiat hoies im p uisos. Iste cū omni exercitu vitiorū circumdedit et vallauit mūdū istū. Habet autem septē exercitus vi cō rum quorum duces p̄cipales sunt superbia. ira. inuidia. accidia. auari cia. gula. et luxuria. Et certe vix ē homo qui vel effugere possit vel resistere exercitibus istis nisi deum ha beat adiutorē. Jacet itaqz multitudo dēonū obsidēs ciuitatē mūdi et expe ctās mortē vniuscuiusqz. De hoc dr treno. ij. Aperuerūt super te os suum oēs inimici tui sibilauerūt et frēdu erūt dētibz suis et dixerūt. deuorabi mus En ista dies quā expectabam⁹ Ita dicent dēones qñ rapiūt animā p̄cōris. Sexta cā fletꝰ ē paucitas ciuitatē defendētiū. Un̄ legit iij. R. xv. q̄ cum obsessa esset ciuitas ihrlm oēs viri bellatoēs nocte fugerūt per viā porte q̄ ē inē duplicē mur ad or tū regis. Viri bellatoēs dūt eē clerici. monachi et alij viri religiosi qui pene oīs fugiūt. quia pauci ex eis sūt q̄ fidēliť puigilēt in exaibys cāe

re mūdū suis cōmibus tueāt. Sōp
nus em auaricie et corpales delicie
q̄ plures illor debilitauit ne dyabo
lo q̄nt resistē. Septiā causa flet
destructio ē oimoda ciuitatis ac tē
diū. Vnde legit iēm. y. Demit nabu
zardan pūceps milicie et incēdit do
mū dñi et domū regis et oēs domos
ihrlm et oem domū magnā igne com
bussit. Nabuzardan imp̄tat pphīa
alicui iudicij a sīgt irā dei q̄ p̄nūciat
nobis cotidie futuꝝ iudiciū. Hūc mū
dū et oms amatores cōburet igne
inextīguibili et destruet oia q̄ deside
rant in hoc mūdo. Transibit quippe
mūdus et ois cōcupiscēcia eius. Ro
gate ergo dñm ut sic mundū istū im
mūdū et si corpe surgē nō possu9 sal
tē aia fugia9 sicq; cū ihu mō flea9
ut postea in elorū societate videa9.

Dñica xi. Sermo. lxv

Publicanus a longe stans no
lebat oculos ad celos leuare
sed pectens pectus suū dicēs. De9
ꝓpicius esto michi pcori. Nota q
publican9 iste figurā gerit veri pe
nitis. Cū aūt nos oms peccauerim9
et penitē nos oportrat sex nobis ne
cessaria sūt ad veā p̄maz q̄ ex ista
publicani fās ꝓgnoscūt a vobis. p̄mū
ē cōsideracō dine seueritatis. scdm ē in
spectio ꝓprie fragilitatis. tercīū ē do
lor admisse iniq̄tatis. q̄rtū ē sinceri
tas cōfessionis. q̄ntū ē strēnuitas sa
tisfactionis. sextū ē supplicitas orōnis

Primo igit̄ ncia ē nobis cōsidera
cō dine seueritatis q̄ innuit ibi vbi di
publican9 a lōge stās. Verū em q̄
deliquīt seueritatē dñorꝝ suorꝝ ꝓside
rātes nō audēt a ꝓpinq̄re. ꝛ a longe
stāt ꝓpe metū. et nobis ita vtile est
ut seueritatē districti iudicis attēda
m9. et sic ꝓpe timorē eius pcare desi
sti m9. Timor q̄ppe dñi expellit pēm
sicut dt eccl9. i. Seueritatē istius iudi
cis ꝓsideraueāt nob q̄ dt ip. e. De9 auf
ire neō resistē potest q̄ntus sū ego ut
rūdā ei et loquar vbis meis cū eo
q̄ecia si habueā q̄ppiā iustū nō rūde
bo ꝛ meū iudicē deprecabor. Si em
fortitudo quer̄t robustissimus ē. si e
quitas iudicij nemo audet p me te
stimoniū reddere. si iustificare me vo
luero os meū cōdēpnabit me. si inno
cētē me voluero ostēdere prauū me
cōꝓbabit. Secdo nāria est nob
inspectio ꝓprie fragilitatis q̄ notat
ibi. Nolebat oculos ad celū leuare
terrā et seipm ex terra assūptū aspi
ciebat. Ita et nos ꝓpriā fragilitatē
humilit̄ debem9 inspicere ne pēa aude
amus ꝓpetrare a tā districtū iudicē
ad iracūdiā puocare. Quo audet ille
pcare q̄ oi incertitudine incercior ē
vtrū cras sit victurus. et q̄ tūc forsi
tan sīnaz ecclie dāpnacōis ē auditu
rus. ꝓprie fragilitatis nos ōmonet
dñs ita loquens. gen. iij. In sudore
vultus tui vescēris pane tuo donec
reuertaris in terrā de qua assūptus
es. quia pulvis es a in pulverē rev
teris. Sudor vultus nri sūt lacrime
nostre. et hec ecia nobis delent esse
panes die ac nocte sicut dr in ps. ut
videlicet miserear nri qui de pulve
re nos creauit. pulvis em sumus et
in pulverē reuertemur. De fragilita
te ecia cōdicōnis nre aug9 in libro de
vbis dñi. Quid fragili9 vase vitreo
a tñ ꝓuat a duat p secla. Nos ergo

fragiliores et infirmiores sum9 qui
inē casus ambulam9. et si vitare esse
mus minus casus timēm9. Casus
appellat aug9 q̄slibet infirmitates
q̄ nobis mināt corpis et aie sepacō
nē. Tercō nc̄arius ē nobis dolor ad
misse imq̄tatis q̄ nō ibi vbi dr. pau
tiebat pectus suū. Dolor em̄ suscitat
ex vehemēti pcussionis tūsione. Dolere
itaq; debem9 p̄cōis dolore ppē pcā
nrā sicut dolet pturiēs in āgustys p
turitionis. Dñ dr micheas iij. ad a
imā pitētē. Dole et satage filia sy
on q̄i pturiēs. Et vē nc̄ariū ē nobis
ut sic doleam9 q̄tenꝰ a monstruoso
partu pcōr q̄ē a dyabolo cōcepi9
et qui lacerat et dissecat iteriora aie
nrē quātoti9 libēmur. Dolē ecīā dr
pcōr q pcīis suis deū offendit quē
ad modū mr dolē cōsueuit in morte v
migemiti et dilā filij sui. Dñ dr dñs
zach̄. xij. Aspiciēt ad me quē cōfixe
rūt scz crimibz et pcīis et plāgēt plā
ctu q̄i sup vnigemtū et dolebūt ut do
lere solēt in morte p̄mogemiti. Quar
to nc̄aria ē nobis sinceritas cōfessi
onis q̄ ecīā innuit ibi vbi dr. pautiēs
pectus suū. Nō em̄ pcr9 pautit q̄dā
son9 elicit ex iñ. monet gꝰ nos spūs
scūs i ec. xij. vt pcā nrā tēpestiue cō
fiteamur Añ morte inḡt cfitē a mor
tuo em̄ q̄i nichil sit p̄it. s. cfessio. cōfi
tebeis viuēs viuꝰ et sanꝰ cfiteberis
Nō q monet nos ut añ morte cōfite
amur et sami. multi q̄ppe pꝰ hꝰ decipi
unt q differt pnāz suā ad horā mor
tis. Dñ dr aug9 in q̄dā p̄mone de pe
nitētia. Agēs pnāz et reconciliatus
dū sanus ē et postea bñ viuēs secu
rus hinc exit. Ego nō sū securus. nū
q̄d dico dāpnabit? nō dico. ꝑ nō dico
ecīā liberabit Dic q̄d incertū ē eua
dē. Age pnām dū sanus es. sic a
gis securꝰ es. Quare securus es? q
egisti pnāz eo tpe q̄ potuisti pcārē.
Si āt tūc vis agē pnāz qñ iā neqs
pcārē. pcā te dimiserūt nō tu illa.
Nō ecīā q dr ea9 sup̄ cfitē cōfitebeis
Tria q̄ppe gnā sūt pcōr cfitēda vi
delicet pcā cogitacōnū locucōnū et
opacōnū. Q ecīā pcā integraliē sint
cōfitēda p hoc oñdit q dr cōfitē. Q
oia simul facē dēs ne videlicet hone
sta pcā cōfitearis et inhoēst a cetice
as ne ecīā cfessionē tuā in plures sa
cerdotes diuidas ut. s. vni pē et ter
cō et q̄rto et quito et sexto pē cfite
aris. Quinto nob nc̄aria ē strēnui
tas satisfactionis q̄ notat ibi vbi dr
preutiens pectus suū. Pectus em̄ p
cutere non potrat nisi manū mouis
set. q̄ambus aūt opamur. Vnde p
motū manus satisfactio designatur
que maxie in duobz consistit videli
cet in corpis afflictione et elemosina
rū largicōe. Corpis afflictio cōsistit
in ieunio fletu et ciliciis in disципli
nis in genuflectionibz et pegrinacōi
bus et huiuscemodi corporalibz ex
ercicijs. De ista afflictione dicit do
minus in leuit. xxiij. Affligetis ani
mas vestras in die expiationis q̄a
dies propiciationis est. Omnis ani
ma que cffligta non fuerit in die hoc
peribit de populis suis. Dies expia
tionis est tempus huius vite ad pe
nitentiam nobis concessum. Qui se
in die isto non afflixerit per peniten
tiam pibit a nūo elōx. Si quis em̄
impenitēs discesserit nō mereret grāz

tra oculis dñi. Post hanc quippe
rtiã nõ ẽ tẽpus miserendi ꝫ potius
crimiã puniẽdi. Ad satisfactionẽ eci
am requirit elemosinaꝝ largitõ De
hac dixit daniel iiij. ad nabugodo
nosor regẽ qui multas iniquitates
cõmiserat. Cõsiliũ meũ rex placeat
tibi et pca tua elemosinis redime a
iniq̃tates tuas misericordijs paupe
rũ. forsitan deus ignoscet delictis tu
is. ¶ Sexto requirit ad veraꝫ peni
tẽciã supplicitas orõis q̃ maiestate
demẽtatur ibi vbi publicanꝰ nõ alie
nũ peatꝰ p detractionẽ ꝫ sui p xpm
reatꝰ cognitõnẽ pectiẽs dicebat ad
dñm. Deꝰ ꝓpiciꝰ esto mihi pctori. Et nõ
q ad orõnẽ ut digna sit exaudiri a
dño q̃tuor requirit. primũ ẽ q p fidẽ o
tãs in deũ moueat. scdm ẽ q p spem
de dimia nõ diffidat. tertiũ ẽ q p ca
ritatẽ salus aie in orõne q̃rat. q̃rtũ
est q ab orãte humilitas hẽat. Sup
bia quippe michil impetrare pt a do
mino. et certe hec q̃tuor inuenit in
orõne publicani. Per fidẽ nãq; mo
uebat in deũ. vñ dixit deus. Spem
quoq; habuit ut exaudiret. Si em
de mia dei desperasset ꝓpitiacõnẽ ei
nõ imploraſſet. dixit em. Deꝰ ꝓpiciꝰ
esto michi pctori. Per caritatẽ eciã
aie salutẽ quesiuit. vñ dixit. deꝰ ꝓpi
cius. Et michiloꝰ humilitatẽ habuerit
p hoc patet q se pctorẽ appellat di
cẽs. Deus ꝓpiciꝰ esto michi pctori.
Hec aũt et nos kmi in orõibz nr̃is
hre debem9 videlicet fidẽ. spem. cari
tatẽ. et humilitatẽ. Rogate ergo dõi
nũ ut sic nũc p veraꝫ pniam remissio
nẽ nr̃oꝝ criminũ optineamꝰ ut tan
dẽ exultãtes orã xpo in ãgelorꝫ con
spectu appareamꝰ. Qꝫ nobis ꝛc.

Dñica xij. Sermo. lxvj.

Oppressẽ dẽs ihs surdũ et mutũ
de turba seorsũ misit digitos
suos in auriculã eius et expuẽs tetigit linguã eius a suspiciẽs in cœlum
ingemuit. ¶ Duo sũt hic ptcipaliter notãda. Primũ ẽ qui p surdũ et mutum figuret. Secũm ẽ qualiter iste surdus et mutus a dño curet. ¶ De primo nõ q p surdũ et mutũ q̃libet peccatorẽ figuret. Dñs dt in ps. in psona pctoris in iij. pnali ps. Ego tãꝫ surdus nõ audiebã et sicut mutus non aperiens os suũ. Pctor igitur ꝙ diu
in pctis ẽ surdus ẽ qꝫ nõ audit cũ effectu clamorẽ vocacõis diuine qua
nos vocat ad pniaꝫ. Vnde cõquerit
dñs in ps. lxviij. q clamor eius nõ
audiat. Ait em. laboraui clamans
rauce fcẽ sũt fauces mee. Et nõ q
ipe sanguis ihũ clamat vocẽs nos
ad pniaꝫ. Vñ dt dñs iob. xvi. Terra ne operiat sanguẽ meũ neq; inueniat locũ in te latẽdi clamor meꝰ. Tũc
era. i. ꝓ terrenus sanguinẽ dñi opit
et tũc clamor dñi locũ latẽdi in eo inuenit qñ videlicet miser pctor pctorũ delectacõibus occupatus nõ curat
remissi passionis dine q̃ clamat ad
pctorẽ ut ad dñm reũtat. Qꝫ sangꝫ
ihu xpi clamat testat eciã aplus ad
hebr. xij. ita dicẽs Accessistis ad sanguinis aspsionẽ melius loquentẽ ꝙ
abel. Nõ sangꝫ abel postulauit vindictã. Vnde dñs dixit cayn gen. iiij.
Quid fecisti: vox sanguinis fratris
tui clamat ad me de terra. Nunc igitur maledictus eris. Sanguis ihesu vero postulat pro nobis dei miaꝫ

dei mīam·si tñ ipo sanguine ducē re
lim⁹ redire ad grām·Ve āt illi q̄ cla
morē recētis cruoris ihu exaudire
noluerit·Vè et ipe clamabit et non
exaudiet·Vñ dr pu·xxi· Qui obtu
rat aurē suā ad clamorē paupis vi
delicet ihū crucifixi·et ipe clamabit
et nō exaudiet Hic ecia dr iob·xxvij
Nūq̄d clamorē eius exaudiet deus
cū venerit sup illū angustia·cutus
est ecia pcor q̄ nō inuocat deū cū ef
fa q̄ diu delcāt in pcis·Os em̄ ha
bent mīlti pcores et tñ raro loquūt
bonū ꝫ malū·q̄nq̄ fastidiūt eos qui
boā loquūt·Monet aūt nos aplūs
ad eph·iiij·ne mala loquamur ita
dicēs·Ois ꝑmo mal⁹ ex ore vrō nō
p̄cedat·ꝫ si quis bonus ē ad edifica
cōnē fidei ut det grām audiētibz·Et
nota q̄ illi qui raro vel nūq̄ boā lo
quūt quodām̄ peiores sūt q̄ ipi de
mones qui sepe ihm xp̄m fūt cōfessi·
Vñ dr mar·iij· Spūs immundi cū
videbāt ihm p̄cidebāt ei a clamabāt
dicētes·Tu es filꝰ dei·dr ecia lu·iiij
Exibāt dēonia a multis clamātia et
dicēcia·q̄ tu es filꝰ dei·¶ De sco
nō q̄ dñs surdū et mutū curaturus
quatuor fecit·Primo eū de turba se
cessum eduxit·Secundo digitos su
os in auriculas eius misit· Tercio
expuens linguā eius tetigit·Quar
to suspiciens in celū ingemuit·Pri
mo igitur necessariū ē pcori ut ma
nu diuina a turba secessū educatur
Tunc homo p ihm a turba secessum
educit cū illa fugit et respuit que a
matores mūdi frequentare cōsueue
rūt utpote choreas et tabernas the
atrorū spectacula et femināru aibi
lia ac alias īsanias falsas et tran
sitorias seculi voluptates· xp̄t hoc
dicit dñs ozee·ij·de anima pnitente
Ducam eam inquit in solitudinē et
ibi loquar ad cor eius· Solitudo in
quā dñs pnitentē educit· est xp̄ia
cōsciencia quā debet homo intrare p
suyp̄ius discussionē et sui crimīis
doloroſam recognitionē·et tūc loq̄
tur ad cor eius locutiones pacis et
non afflictionis·Si em̄ homo pcta
ta sua p penitentiā agnoscit· deus
ei ignoscit ut dicit augustinꝰ·Secū
do necessarium est pcori ut digiti dei
in aures mittantur· Per digitos
qui per articulos distinguūtur quid
aliud intelligitur nisi discreta sentē
cia dei quam in extremo iudicō profe
ret contra omnes operarios iniquita
tis· p quā ecia vnusquisq̄ recipiet
put in corpe gessit sive bonū fuit sū
malū Et fiant digiti manꝰ nō eius dē
sūt fortitudis aut quātitatis·ita et
sīa dīm nō erit oibz eque ḡuis·sed
vnusquisq̄ ꝑm merita pcorꝝ suorū
crudeliorē sīam audiet aut mino
rem· Nōe igit habes o pcor ut dñs
hos digitos suos in aures tui cordis
immittat ut videlicet quasi ia suo
tribunali assistas contra te eterne
dāpnacōnis sīam p̄ferendā p̄time
scas·et sic q̄ diu tēpus est miseren
di p̄dibus sue mie p̄uolutus·pcta
tua p verā contricōnē tibi remitti de
poscas·De p̄dās digitis dñs cāti·v
Manus mee distillauerūt mirram
et digiti mei plēi mirra probatissi
ma·Nota q̄ dñs habet duas manꝰ
videlicet manū mie et manū iustitie
per primam pcores ad pmiaz vocat

lia ac alias insanias falsas et tran
sitorias seculi voluptates. xpt hoc
dicit dñs ozee.ij. de anima penitente
Ducam eam inquit in solitudinē et
ibi loquar ad cor eius. Solitudo in
quā dñs penitentē educit. est xpia
cōsciencia quā debet homo intrare p
suyp̄ius discussionē et sui crimīis
doloroſam recognitionē. et tūc loq̄
tur ad cor eius locutiones pacis et
non afflictionis. Si em̄ homo pcta
ta sua p penitentiā agnoscit. deus
ei ignoscit ut dicit augustinꝰ. Secū
do necessarium est pcori ut digiti dei
in aures mittantur. Per digitos
qui per articulos distinguūtur quid
aliud intelligitur nisi discreta sentē
cia dei quam in extremo iudicō profe
ret contra omnes operarios iniquita
tis. p quā ecia vnusquisq̄ recipiet
put in corpe gessit sive bonū fuit sū
malū Et fiant digiti manꝰ nō eius dē
sūt fortitudis aut quātitatis. ita et
sīa dīm nō erit oibz eque ḡuis. sed
vnusquisq̄ ꝑm merita pcorꝝ suorū
crudeliorē sīam audiet aut mino
rem. Nōe igit habes o pcor ut dñs
hos digitos suos in aures tui cordis
immittat ut videlicet quasi ia suo
tribunali assistas contra te eterne
dāpnacōnis sīam p̄ferendā p̄time
scas. et sic q̄ diu tēpus est miseren
di p̄dibus sue mie p̄uolutus. pcta
tua p verā contricōnē tibi remitti de
poscas. De p̄dās digitis dñs cāti. v
Manus mee distillauerūt mirram
et digiti mei plēi mirra probatissi
ma. Nota q̄ dñs habet duas manꝰ
videlicet manū mie et manū iustitie
per primam pcores ad pmiaz vocat

per secūdā venire nolentes ppetue cō
stigat. Manus itaq; misericordie
distillat mirrā q̄ oñdit nobis ama
ritudines passionis quas p nobis
dñs passus ē in cruce. Manus eciam
iustīcie distillat mirrā et digiti ma
nus huiꝰ pleni sūt mirra pbatissimā
idest amarissima q̄ sīna iudicialis
pēnis cōuerti negligētibz verba
pferet acerbissiā et tormēta inferet
amarissima. Tercō nārāriū ē pēnī
ut sputo ihū lingua eius tāgat. No
ta q̄ in lingua est neruꝰ qui vocat
obtiaus qui discernit inter amaꝝ et
dulce. et inter amaꝝ et amarius. et
inter dulce et dulcius. Nota eciā q̄
id qđ expuit quandā vilitatē sīgni
cat. Sputū itaq; qđ expuit ihs vi
litatē dampnacōnis eterne dēsignat
Nāe igit nobis est ut incōpabilem
illam vilitatē in quā cadent miseri
pēnes. mō lingua mentis nostre p
gustemus ut eo feruēcius ad digni
tatē elōꝝ capescendam laborem⁹.
Miseri quippe pēnes incōpabiliter
viliores erūt q̄ bufones. De vilita
teꝰ dicit eccle. xix. Qui se iūgit fo
nicarys erit neq̄. putredo et vermes
hereditabūt illū. Qui itaq; dulci re
licto deo formicat cum cōcupiscencijs
huiꝰ mundi quasi cadauer putridū
vermibus immortalibz corrodēdus
ppetuo subiacebit. Item de quolibet
dāpnato dicit iohel. ij. Ascēdet fetor
eius et ascendet putredo eius qua
supbe egit audens videlz altissimū
ad irascēdū cōcitare. Item dr mich. vij.
Propter immūdiciam eius corrūpet pu
tredine pessima Item dñs ad animas
dāpnatoꝝ amos iiij. Ascendere fecī
putredinē castrorū vrōꝝ in nares
vrās. castra aiaꝝ sunt corpa. In ip
sis em militūt vel deo vel dyabolo. et
certe putredo et fetor corpm iporum
semp ascendet in nares aiaꝝ iporū
Quarto nārariū ē nobis ut ad imi
tacōnē ihū in celū suspicientes inge
miscamus. Ille em in celū suspicit q̄
diuinā patiēciā et longanimitatem
deuotus attēdit. et sup hoc deo gr̄as
agit. Ille em ingemiscit qui magni
tudinē et duritatē sceleꝝ suoꝝ cō
siderans sup hijs vera cordis cōtrico
ne gemit et dolet. et sic huic ex dei gr̄
cia cōtingit q̄ aures eius aperiant
et lingua reseret ut rēe loquat. Li
benter em talis deinceps mandata
dei audit et implet. libent eciā de ce
tero p vera confessionē cor suū a pec
catorū maculis ablut a deo iugiter
gracias agit. Rogate ergo knīi do
minū ut sic nos ab omni pēno quod
nos vel surdos vel mutos efficiat au
rare dignet ut angelorꝝ audire con
cētus et elōꝝ canticū cōcinere mer
amur. Quod nobis pstare dī

Dñica xiij. Sermo. lxvij

Homo quidam descendebat ab
ihīlm in ihericō qui incidit in
latrones qui dispoliauerūt eum et
plagis impo. abi. se. relicto In
pnti euāgelio quatuor pncipaliter
sūt notanda. Primū ē quid p homi
nē illum qui ab ihīlm descendit intel
ligat. Secm ē quid p ihīlm et iheri
cho a qua in quā descendit exprima
tur. Tercium est quid p latrones in
quos incidit signficet. Quartū est
quid p samaritanū qui circa cū mo
tus est misericordia figuret. De

primo nota q̄ p hominē istum quili
bet homo xp̄i sanguine redēptus in
telligī ac baptismi lauacro regene
ratus. Ad hoc em̄ dñs nos suo rede
mit cruore. et ꝑ hoc in aqua bap
tismi regnāti sumus ut efficiamur
cōciues sanctoꝝ et domestici dei in il
la sancta ciuitate ihr̄lm que supra
nos ē videlicet in celis triūphante.
Unde dicit aplūs ad eph̄. y. et loqui
tur de quibusliber xp̄ianis qui iam
spe in celesti ihr̄lm cōmorant. Jā nō
estis hospites et aduene. sed estis
ciues sanctoꝝ et domestici dei ac.
¶ De sēdo nota q̄ p ihr̄lm p̄sia supce
lestis expīmīt que ad similitudinē
ciuitatis ex viuis et electis lapidibus
cōstruīt in celis. de qua dr̄ in p̄s. c. x
xi. Stantes erāt pedes nostri in atri
is tuis ihr̄lm. ihr̄lm que edificat vt
ciuitas. Jgīt in supna ihr̄lm idest in
regno dei vbi est vera pacis visio pe
des affectuū nostroꝝ et desideriorū
iugiter stare deberent. et modo debe
remus in ea habitare p spem ut po
stea ad eam ꝑuenire mereremur
p rem. sed heu multi ab ista ihr̄lm
descendūt in iericho idest delectant
in trāsitoria voluptate p̄tis seculi
Iericho quippe luna interp̄tat. a cer
te luna defectū patit. a macula habz
Dñ p iericho mundus iste figurat
qui licet se stabilē esse mentiat. a cla
rū. verissime tñ instabilis est et ma
culis plenus. Dñ qui mūdo immitit
nēce est ut labat et maculet. Qui ei
labenti et polluenti immitit ineuita
bile ē quin cū labente labat et polluē
te polluat. ¶ De tercō nota q̄ p la
trones in quos hō ab ihr̄lm descēdēs
incidit demones significāt. Ipi quip
pe iacēt in insidijs in via iericho onti
na ut inficiant animas xp̄ianorū
Dñ legit in iiij. R. xxv. q̄ exercitus
caldeoꝝ sedechiam regē ihr̄lm cōpḥē
dit in planicie iericho cuius filios
rex babilonis occidit et oculos eius
effodit. vinxitq; eum in cathenis et
duxit in babilonē. Sedechias inter
p̄tatur iusticia dñi. et certe quilibet
xp̄ianꝰ ad hoc vocatus ē ut fiat rex
in ihr̄lm. et cū hō de scā ihr̄lm vadit i
voluptates huiꝰ mūdi cōpḥendit eū
exercitus caldeoꝝ idest turba demo
nū. et sic filij eius. i. bona opa eius
que fecerat occidunt et oculi anime
sue p dei obliuionē eruunt et postre
mo multis p̄cōrū cathenis vinctus
ducitur in babilonē. i. in confusionē
gehenne sempiterne. Babilon quippe
cōfusio interp̄tat. Qui aūt demones
sint latrones testat iob. xix. qui ita
dr̄ in psoā p̄cōris. simul venerūt la
trones eius et fecerūt sibi viā. p me
obsederūt in gyro tabernaculū meū
Et nō q̄ isti latrones tria mala faci
unt. Primo em̄ spoliant hoīnē nobi
libz virtutū indumētis. de quibz dr̄
in p̄s. Astitit regina a dextris tuis
in vestitu deaurato circūdata varie
tate. Vestibus deauratis in quo re
gina idest anima assistit a dextris eē
mi regis est nobilis caritas que spūs
dīa tribuit animā ceteris alijs virtu
tum varietate circūdatā utpote ca
stitatis. humilitatis māsuetudinis
pietatis. equitatis. et veritatis. a sic
de alijs virtutibus. Secūdo demo
nes homines vulnerant crimimbz
et peccatis. Peccata nāq; plage et

vulnera sunt anime de quibus iob loquit in psona pōnis. Circūdedit me lanceis suis et ēvulnerauit lūbos meos nec pepcit et effudit in terrā viscera mea. concidit me vulnere sup vulnus. hoc dicit de dyabolo Et nota q demones p supbiā et iactanciam capiti letale vulnus infligunt. In capite em̄ē pncipalis ost̄ē tāō supbie siat dt gregoriꝰ. Per aduaricia vero brachia mortali plaga vulnerāt et trāssigunt. Auarorum quippe manus et brachia ad accipiendū sunt porrecta. Per iram vero pectus et cor trāssigunt quia iracundi semp habent cor et pectus turbulentū. Porro p inuidiā ipas medullas ossium vulnerāt et disturbant Putredo em̄ ossiū ē inuidia siat dr in pū. xiij. Per gulam vero venter a viscera mortaliter vulnerāt. Gulosi quippe ad hoc inhiant solum ut vēt̄ et viscera cibis et potibus repleant. Per luxuriam lumbi et femora mōti vulnere trāssigunt. Luxuriosi namq ad hoc summo studio laborāt ut expleant libidinē femorū et lāborū. Postremo cor̄e et tibie p accidiam vulnerāt. Accidiosi quippe pigri sūt et segnes cor̄as et tybias mouere ad obsequiū dei. Tercō dōnes vulneribz tam diuersimode infactis abeūt pnōre semiuuo relicto Per hoc q demones abeunt intelligitur q dant pnōri spem a pūptionē longioris vite. Multi siquidē peccatores p quandā aie freneſim non sentientes dolorē vulner̄ suor̄ delectant̄ in pnīs suis quasi sompniantes sibi longā vitam nō timent eterna supplicia que a demonibz infrēt̄ Q aūt legit̄ q reliquerūt hominē quē vulnerauerant semiuiuū. hoc sigmificat q miser homo post q̄ se demonibus subicit p consensum a pcti actum statim aia eius morte spūali trucidat̄ a michil in eo viuū relinq̄t̄ nisi corpus tm̄. Homo quippe ex aima cōstat a corpe. Anima vero p pcta mortificata corpi tm̄ scdm animalitatem vita relinquit. ¶ De q̄rto nota q p samaritanū dei filius figuratur. Samaritanus quippe custos interp̄tat̄ a certe dei filiꝰ custodit filios gr̄e. Vñ dicit in ps. Nō dormitabit neq dormiet qui custodit israhel. Et vere nr̄atius ē aduētus eius ut visitet miserū pnōrem a facit illa que fecit samaritanus de quo agitur in pūti euangelio. Ipse em̄ illi sauciato octo bona fecit. Primo quippe vidēs hominē vulneratum iacentem. misericordia motus ē. Secūdo a pximquauit. Tercō vulneribz sauciati vinū infudit. Q̄rto oleū affudit. Quito plagas alligauit. Sexto iumento suo imposuit. Septimo in stabulū duxit idest in hospiciū. Octauo curā eius egit. Igitur a nos quia pnōrum vulneribus sauciati sumus. rogare primo debem̄ dei filium creatorē nr̄m̄ ut circa nos miserecordia moueat̄. si em̄ ipe qui nos creauit auertrit miserecordiā suam a nobis quis miserebit nostri. Secūdo supplicare debem̄ quatenꝰ humanitatis sue recordacōe p cōpassionē nobis a pximquare dignet̄. pi quius em̄ noster fectus est p humanitatis assūpcionē. Tercō rogandus

est ut vinū feruētissiē cōtricōis vul
neribz aiaz nrāz infundat. Dñe va
qppe cōtricōe saluari non possumus.
Quarto supplicādū est ei ut oleū in
ne cōsolacōis vino cōtricōis effūdat
Alias em nūq leti esse vere possum⁹
nisi ipe intēseaus nos p spm pacitū
cōsolet. Quinto libent⁹ suslinē debe⁹
ut alliget vulnera nrā ligaminbz p
ceptoz suoz et deuota satisfactione
Heu pauci sūt qui hodie diuinis p
ceptis plagas suas alligari pmit
tūt. Oēs et maiores a mīores. i. sub
diti et plati et paupes et diuites rū
pūt viaula pceptoz. sicut vt dñs ie
v. Sexto indigem⁹ ut iumēto suo
nos iponat. Jumētū dñi ē crux bñdi
cta. Tūc aūt iumēto suo nos iponit
qñ nos vemisci facit et imitari ama
ritudinem passionis sue. Prochdo
lor multi refugiunt hoc iumentum.
Pauci em sūt qui diuine passionis
amaritudines intueant. et qui dño
in suis doloribz cōpatiant. Cū tū di
cat aplūs q si nō cōpatimur et non
cōregnabim⁹. Septio nrārū nob
ē ut nos in stabulū. i. in hospiciū su
um ducat. Hospiciū vero dñi est scā
ecīa. Tūc aūt inducit nos in suū ho
spiciū qñ nos pticipes facit oim bonō
rū et laboz q fūt in scā ecīa p devo
tionē elcōz. Pñ vt ps. Participē me
fac de⁹ oim timētiū te et custodiētiū
mandata tua. Octauo nrē ē nobis
ut cotidie nrā airā agat. Tunc airā
nrām agit cū facit nos pficere de bo
no ope in aliud bonū opus a cū nos
trāsire facit de virtute in vtutē. Cu
rā ecīa suā circa nos p hoc ostendit
q nos stabularys. i. sacerdotibz ec-
clesie cōmittit q nobis ecīe sacramē
ta ad salutē corpis et aie fidelit am
ministrent. Rogate ergo dñm ut fie
nrām airā agat q oīs in die iudi
cij nos saluari cōfigat. Qđ no. p̄.

Dñica tuij. Smo. lxviij.

Cum ingrederet ihs qddā ca
stellū occurrerunt ei decē viri
lepsi. In pūti euāgelio tria pma
facie sūt notāda. Primū ē quid per
castellū qđ ihus ingredit designat.
Secdm ē qđ p decē lepsos exprmat.
Terciū ē qđ ad lepsoz mūdicīā veq
rat. De pmo nō q p castellū ist8
mūd⁹ intelligit. De hoc castello dicit
matth. xxi. q dñs mittēs duos disci
pulos suos ait illis. Ite in castellū
qđ cōtra vos ē a statim inuenietis asi
nā alligatā et pullū cū ea. solute et
adducite mihi. Per duos discipulos dñi
ce⁹ cast⁹ a amor scūs intelligit. q a
sinā a pullū. i. semiorē pcorē a iumē
tē soluūt a vinc pcoz a adducūt
in obsequiū ihu xpi. Si vis pluā hre
de isto castello qre i sermōe de assūpcō
ne scē marie Intuit ihs i qddā castel
lū. Igit in castellū ist8. i. in mūdū oli
ingressus ē p nrē carnis assūpcōnē. et
adhuc ingredietur p fidelis iudicij distri
tionē. Dñi et āgeli ad discipulos dix
erūt in ascensione dñi. actuū i. Viri
galilei qđ statis aspicientes in celū q
ihs qui assūptus ē a vobis in celum
ibit. De sēdo nō q decē viri lepsi
signt quēlibz pcorē q trāsgredit et
violat decē pcepta dei. Prim⁹ itaq
lepsus ē violator primi pcepti. qđ dt
exo. xx. Nō habebis dos alienos corā
me. nō adorab eos nec coles q. d. nō
hēbis deos alios corā me in corde. i.

nō adorabis eos oē neqz coles ope
Hoc p̄ceptū violāt p̄cipue qnqz ge
nera hoīm· videlicz huāne laudis a
udi·auari·gulosi·et luxuriosi·nec
nō et sortiarie mulieres sortilegijs cō
sidētes· Huāne quippe laudis audi
vanā gloriā quā emūt a mimis et
histrionibz deo p̄ponūt· Auari nūmū
et aliā rē tpalē plꝰ diligūt qꝫ deum·
Gulosi ventri suo seruiūt qꝫ
dulci deo· Luxuriosi circa amorē mu
lieris fornicarie plꝰ estuāt qꝫ circa dilcō
nē dei aut mulieres sortiarie plꝰ psidūt in
sortilegijs suis qꝫ i hijs q̄ ptinēt ad
dei cultū· Sexꝰ ieps ē qui violat
sm̄ p̄ceptū qđ ait· Nō assumes no
mē dei tui inuanū· nec em̄ hēbit eū in
sontē dns q̄ assūpserit nomē dn̄i dei
sui frustra· Hoc mādatū maxiē vio
lāt mācatores et oēs q̄ ne dixerū p̄cie
rāt·ꝫ et q̄ assidue sine cā iurāt· Vi
olaꝫ ecia hoc p̄ceptū a lusoribz q̄ se
p deū blasphemāt· Tercioꝰ ieps ē
ille q̄ sabba·i·solēpnitates dn̄i non
audit odit· Vñ dr in eōo mādato· Mem
to ut diē sabbati scifices· Violatores
huiꝰ p̄cepti sūt chorisatores et aliaꝝ
vanitatū sectatores· Ipe em̄ dies ce
lebres deo et btē marie a alys scis de
dicatos non scificāt orōnibz ac alijs
bonis opibz insistēdo· imo pocꝰ ma
culāt et exhonorāt vanitates libidi
nosas exercēdo· Quartꝰ ieps ē
ille q̄ pntes suos nec cuēt nec amat
nec eis necaria submistrat· Dicit em̄
p̄cm̄ mādatū· Honoā patrem a ma
trem· ut sis lō·su·era quā dns deꝰ tuꝰ
dabit tibi· hec ē era viuēciū vel ēgnat
vita etna· Quintus ieps ē viola
tor q̄ti p̄cepti qđ sic loq̄t· Non occi
des·i·non occides corde ut desidēs vel
optes alicui mortē· Itē nō occides o
re vel lingua·i·nō instigabis aliquē
ad occidendū nec detrahes p̄xiō tuo
nec cōsiliū aliq̄ dabis p qđ aie noce
ant· Itē nō occides manu vel ope nec
pmittes aliquē mori fame· Sextus
ieps ē sodomita fornicator et ad
ulter· Dicit em̄ sextū p̄ceptū· nō me
chaberis·i·nullā turpitudinē vel imū
dicijā corde ac ore et ope seu membz
exercebis nec alicui mulieri iūgaris
q̄ nō fuerit tibi p legitimū mrīomiū
copulata· Septimꝰ ieps ē septi
mi p̄cepti cōtemptor qđ dr· Non fur
tū facies· Hoc mandato et furtū et
rapina et dolus et calūpnia a oīb⁹
gnis vsura p̄hibet· Octauus iepꝰ
sus ē qui loquit cōtra p̄xim̄ falsū te
stimoniū· Dicit em̄ octauū p̄ceptū·
Non loqueris contra proximū tuū
falsum testimoniū· Hoc p̄ceptum
videant qui verbis suis vel vite vel
fame vel ecia rebus proximi nocent·
Nonus iepꝰus est nomi p̄cepti trās
gressor qui sic ait· Non desiderabis
vxorem p̄xim̄i tui· Hinc ecia luxu
ria mentalis prohibetur ne videlicet
aliquis credat q̄ non sit pccm̄ delici
ari cum luxuriosis cogitacōnibus in
corde· Decimus ieps ē qui violat
decimū p̄ceptū qđ ait· Non concupi
sces domū p̄xim̄i tui nec oīa que illi
us sunt· Hoc mandatū non obser
uat qui pr auariciam intus exestu
ans quamcūqz rem p̄xim̄i contra
iusticiā conspiscit· ¶ De tertio no
ta q̄ ad hoc ut huiusmodi ieps ci
tent q̄nqz spālit requrūt· Primū est
ut ihu castellū ingredieti occurrāt·

Ille ihū ostūrit qui hoc firmit cē
dit q ihs ad iudiciū in mūdū veniet
et q in carne sua resurget et coram
deo iudice stabit vel vite eēne l mor
tis ppetue sñam auditurus. Scōm
ē ut viso ihū stent a longe. Ille a lō
ge stat qui se hūiliat et xp̄m iudicē
spando formidat. In hoc eñ notat
spes q steterūt. Timor aūt in hoc im
nuit q steterunt a longe tanq̄ non
audentes ppius accedere. Tercium
est q vocē suā ad deū leuēt dicētes.
Ihū preceptor miserere nostri. Ille
ad deū vocē leuat qui p pñam et iu
sticiā ad deū clamat. q ia quippe et
iustitia sūt ale orōis q̄bz leuat ad
deum. q misericordia sua pauprbz tri
buit. Justicia vero vnicuiq̄ ablata
restituit. Quartū ē q sacerdotibz se
ostendant. vñ dixit eis. Ite oñdite
vos sacerdotibz. Et nō q ad cōfessio
nē p̄cipue q̄tuor exigunt q̄ hic innu
uit. Primū ē q sit hūilis. vñ ñ dixit
equitate. sz ite. Scōm ē q sit nuda
et sui accusatoria. Unde ait. Oñdite
vos et nō alios. Tercīū et quartū ē
q sit discreta et frequēs. Vñ subdit
sacerdotibz q̄i discretis et bois. Sa
cerdotes em dicūt q̄i sacri duces. In
hoc em q pluralit ait innuit q debz
esse frequens. vt si vnus sacerdos a
confessor moriat vel se in alīū locum
trāsferat alteri cōfiteat. et ut totiēs
se ad minus lauet p cōfessionē quo
tiens se polluit p pcm. Cōtra qđ ml
ti faciūt qui vix semel cōfitent in an
no. Quinto necessariū ē leprosis ut p e
mūdacōe sua munꝰ offerant qđ lex
instituit offerēdū. Vñ dñs luc. v. dix
it eidē lepso quē curauerat a lepra
Vade ostende te sacerdoti et offer p
emundacōne tua sicut precepit mo
yses in testamento illis. Nota q le
git in leui. xiiij. q lepsus p emunda
cōe sua ad minus offerebat quadru
plex munus videlicet agnū vnum
et olei sextarium et duos turtures
aut duos pullos colūbax et decimā
similē oleate in sacrificiū. Per agnū
qui p delicto immolat intelligit car
nis macerac̄o que maxime fit p ieiu
niū et cilicīū. Per olei sextariū figu
rat elemosinax largic̄o q̄ ad modū
olei miseias egenorum lenit. et hec
maxime cōsistit in illis sex de quibz
dñs loquit matth. xxv. Esurivi et de
distis mihi manducare. sitivi cē.
Per par turturū aut duos pullos
colūbax significat gemebunda a la
crimosa orō. Debet em penitēs dim
ceps ad similitudinē turturx fugere
strepitꝰ huiꝰ mūdi. Oz ē tōp gemē
tes colūte sup aq̄x i. lacimax fluuiū
residē. Per decimā silē oleate nōt hi
laris adiplec̄o mādatox dei. Sic ei
ex simila p amis cōficit q̄ cor bois cō
firmat. ita et p adiplec̄onē dec̄e mā
datox dei aia cōfirmat ut puemat
ad regnū dei. Qz aūt penitens dim
ceps hilarit adimplere debeat qui
trā sgressus ē. primo p hoc hī pt q si
mila oleo ꝓpsa debebat offerri. Ro
gate ergo dñm ut p eiꝰ grāz a pcīs
emūdati ad clōx sortiū ptingē mo
reamur. Qđ no. aē

Dñica xv. Luce xvij

Demo potest duobz dñs fuire
Quatuor hī sē nōnda. Primū
ē q̄s sit dñs cui ab vnūq̄ fidelit fui
ēdū. Scōm ē q̄s sit ille cuius fuicīū
ab oibz ē fugiēdū. Tercīū ē in q̄bus

potissimū dei seruitus cōsistē videat
Quartū est quaē q̄libet xp̄o p̄uiē te
neat. ¶ De primo nō q̄ ille est dñs
cui p̄uite deberem⁹ quē adorāt dña
cōnes tremūt p̄tātes videlicz xp̄us
dñs deus noster. De isto dño scribit
paulus ad thi. j. vi. q̄ ē rex regū et
dñs dñantiū qui sol⁹ hz imōrtalitatē
et lucē hitat inaccessibilē. De isto eē
dño scribit ioh̄. in apoca. xix. q̄ vidit
equū albū et q̄ sedebat sup eū voca-
bat fidelis et verax et cū iustitia iu
dicat et pugnat. et vestit⁹ cāt veste
aspsa sanḡne h̄ns in vestimēto et in
femore scriptū rex regū et dñs dñan
tiū. Hec exponūt de filio dei cuius al
bus equ⁹ ē caro imaculata quā sūp
sit ex v̄gine. vestis v̄o aspsa sanḡne
ē corpus ip̄ius filij dei qđ p̄ pio cru
re effusū fuit in cruce. et in hoc vesti
mento est scriptū rex regum et dñs
dñantiū. q̄ em̄ se h̄umiliauit vsq̄ ad
mortē mortē aūt crucis deus pater
illū exaltauit et dedit illi nomē qđ ē
sup oē nomē. ut in noie ih̄u oē genu
flectat. cœlestiū terrestriū et inferno
rū. Huic ergo dño soli credēdū est et
p̄uiēdū. Vñ dt. i. R. vij. p̄parate cor
da vrā dño et seruite illi soli. ¶ De
scdo notatur q̄ dyabolus ē ille dñs
cuius seruitū ē fugiendū. De cōnes
em̄ sunt crudeles dm̄ sub quoz ma
nu traditus ē mūdus iste. Vnde dt
ysa. xix. Tradā egiptū idest mūdū in
manu dñoz crudeliū. De crudelitate
quoq; demonū dr in iem̄. vi. Ecce po
pulus venit de terra aquilonis sagit
tā et scutū arripiet crudelis ē et non
miserebitur. et sup equos ascendēt
p̄parati quasi vir ad p̄liū adūsū te
filia syon. Per p̄plm̄ qui venit de ter
ra aquilonis dēones intelligūt qui
venīūt de regione iferni vbi hyemps
regnat etna. Per hoc aūt qđ dr q̄
sup equos ascendēt hoc intelligit q̄
festināt in interitū aiax. Venīūt aūt
cū sagitta et scuto. Per sagittā nōn
tur plage irremediabiles quas infe
rent pōribz et sceleratis. Per scu
tū vero signātur illa p q̄ se modo pō
res excusant a seruitō dei. Hec scu
ta secū deferēt demones. Ostendent
em̄ miseris pōribz q̄ quia se exci
sauerūt ne xp̄o seruirēt. p̄ hoc pe
nas patient etnas. Et certe ipi cru
deles sūt et nūq̄ aiabus dāpnatis
miserebunt in supplicijs. Stultus
est ergo qui seruierit ipis ¶ De ter
tio nota q̄ potissimū dei seruitus cō
sistit in q̄tuor. videlicet in scitate. in
equitate. et pietate. et castitate. De
seruitio sanctitatis dicit dñs leui. x.
Sancti estote qm̄ ego scūs sū. Itē
deutro. xxvi. En dñs elegit te ut sis
p̄plūs scūs. Itē lu. p̄mo Vñdecūs dñs
deus israhel q. vi. et fe. re. ple. sue. a
infra. Vt sine timore de ma. im. nos
tri. ser. illi. In sanctitate a iustitia cē
Sācos aūt cōsistit in diuno cultu.
videlicet in deuocōne oracōnū et dul
cedine lacrimarū. in sancta medita
tione et celestiū contēplacōne. Hoc
seruicīū deberent homines deo impē
dere in diebus solempnibus quādo
vacant ab alijs laboribus. Vnde
dicit eis. memēto q̄ diē sabbati san
ctifices. sed heu tunc maxime deum
offendunt. p̄ter hoc dēones deridēt
sabba nrā sicut dr in tre. De seruitō
castitatis dicit aplūs ad cho. j. vi.

Exhibeam⁹ nosmetipos sicut dei ministros i castitate. Jtē scribit ad thi. j. v. Teipm castū custo di. Castitas aūt est pedomitis vicioꝝ furijs munda et honesta tocius corpis hitudo. sed heu multi derelicta castitate sui unt immūdicijs luxurie. Dñ dr iiij. Regū. Seruiuit amon rex immūdicijs et adorauit eas et dēliq̄t dñm deum pm̄ suoꝝ. Amon mēp̄tat onerans vel onustus et sigmificat luxuriosos qui onusti sūt dño. Laboāt em̄ sustinēs immūdicias coꝝ. Dñ ipe dr ysa pmo. Laboraui sustimēs. De seruicō equitatis siue iusticie dr thobie xiij. Cōuertimi pōres et facite iusticiā corā deo credētes q̄ faciat miaz suā vobiscū Jtē dr tho. xiiij. In hora exitus sui vocauit ad se thobias thobiam filiū suū et septē iuuenes filios eius nepotes suos. et dixit eis. Seruite dño in ūore et in veritate et inq̄rite ut faciatis que placita sunt illi et filijs vestris mandate ut faciant iusticias. Justicia vero est equitas ius vniuiq̄z rei tribuēs p dignitate cuiusq̄z. Pauci sūt qui faciūt hodie iusticiā. p̄pter hoc cōquerit dñs ysa. lix. Cōuersū ē retrorsū iudiciū. et iusticia longe stetit q̄ corruit in platea veritas et equitas nō potuit ingredi. fcā ē veritas in obliuionē. De seruicō pietatis siue mie scribit aplūs ad thimo. ij. iij. Exerce teipm ad pietatē. nā corpalis exercitacō ad modicū vtilis ē. pietas aūt ad oia vtilis ē p̄missionē hūs vite q̄ nūc ē et future. multūq̄z igit quisq̄z niti debet ut sit pius et mseicors i eleōsinis dādis. et pauperibz cōfouēdis. q̄ magna grā ē eis reposita qui cū pietate siue mia moriunt. Dñ dr ij. mach. xv. Judas machabeus cōsiderabat q̄ hij qui cū pietate dormitionē acceperāt optimā habebāt reposita grām. ¶ De q̄rto nota q̄ sex cause assignāt quare quilibet dño seruire teneat. Prima causa ē seruilis cōdicō. p̄pter seruilē quippe cōdicōnē tenemur ei seruire. Ipse em̄ de limo nos plasmauit. qđ recognouit dauid rex ita dicens in psalmo. O dñe ego seruus tuus et filius ancille tue. quasi diceret. O dñe ego sum seruus tuus q̄a ad ymaginē tuā me creasti. sū et seruus tuus q̄ mihi spiraculū vite idest aiam inspirasti. Et bñ dico q̄ sū seruus tuꝰ sum em̄ filius ancille tue. i. terre q̄ ē scabellū pedū tuoꝝ. Secūda causa est carissima emptio. Precōso q̄ppe sanguine de ptāte dyaboli nos redemit. Unde dicit aplūs ad chorin. j. vi. Empti estis p̄tio magno glorificate et portate deū in corpe vestro. Et petr⁹ j. i. Nō auro vel argēto redempti estis. ꝫ p̄cōso sangne ihu xpi. Oportet ergo vel q̄ dño seruiam⁹ vel q̄ ei totū sangnē suū quē p nob effudit psolua⁹. alioq̄n cōtra nos sanguis suꝰ aget i iudicō. Tercia cā ē impēsi beneficij recōpēsacō. Recōpēsare q̄ppe debem⁹ deo beneficiū quo nobis seruiunt. Dñ ipe dr ysa. xliij. Seruire me fecisti in pcīs tuis. Prebuisti mihi laborē in iniquitatibz tuis. Omnia que dominus fecit in carne quasi q̄dam seruitus fuit videlicz q̄ ieiunauit q̄ plorauit q̄ predicauit q̄ orauit q̄ infirmos curauit et q̄ dolum suum exhibuit penitētibus et genas

tellētibz et q facīē suā à cōspuentibz
nō auertit·et q suū patibulū ipe tu
lit et cetera pluā·Quarta cā ē ꝓpie
ꝓmissionis obligacō·ꝓmisim9 em̄
in baptismo q ei ꝓuiē dēte rem9·Vñ
dt ecle·v·Si q̄d wuisti do ne more
ris reddē·milto em̄ melꝰ ē nō wuē
q̄ post wta ꝓmissa nō reddē·Quinta
cā ē cotidiam bonī eroga cō·Cotidie
nāqz accipimus būficia dei q̄ merito
dꝰuiē dēte m9 Et certe lōgū essz sin
gula būficia dei q̄ cotidie de manū su
e clemētie suscipim9 p ordinē recita
re·Vt aūt de oibz alys būficijs dei
taceā quātū putatis q valeat aer
quē oī tpe ad inspirādū accipim9 et
expirādū·Sexta cā ē eīne m̄cedis
expectacō·Vñ dr ysa·xl·Dic ciuitatibz
iude ecce dñs vr̄ ecce dñs dē9 in for
titudine veniet ecce merces ei9 cū eo
Ipe ecia dñs dt mat·v·Gaudete et
exultate ecce em̄ merces vrā copio
sa ē in celis·Bene dt copiosa q si nu
merari ꝑñt stelle celi numerari ecia
poterit merces et p̄miū ꝯuoꝝ dī·Ro
gate ergo dñm ut tā fidelit ei in hac
vita ꝯuiamus ut post hāc vitam ad
mercedē inenarrabilē ꝓueniam9·

Dñica xvi· Sermo· lxx·

Ibat ihūs in ciuitatē q̄ vocat̄ na
ym Ln pīti euangelio q̄tuor
pcipalit̄ sūt nōnda·Primū ē q̄d p
ciuitatē quā ihūs ingredit exprimat̄·
Secūm ē q̄d p defunctū q̄ efferꝰ itelli
gat̄·Tercīū ē q̄d p mrem viduā plo
rātē accipiat̄·Quartū ē quō defun
ctus iste vite restituat̄· De ꝑmo
nō q p naym ciuitatē mūd9 iste figu
rat̄ et exp̄mit̄·Naym em̄ interp̄tat̄
fluct9 vl cōmotio·Et vere sīc fluct9
ē instabilis·ita oia q̄ sūt in hoc mū
do subiacēt instabilitati· Vñ dicunt
mūdi amatores in inferno existētes
sapi·v·Quid nob ꝓfuit superbia aut
diuicia aut iactācia q̄d contulit nobis·
trāsierūt oia tāq̄ vmbra a tāq̄ na
uis q̄ trāsit fluctuātē aquā cui9 cū
qz ptrāsierit nō ē vestigiū inuenire·
Trāsierūt em̄ et nauis et aq̄·q̄ūd9
em̄ appellat̄ cōmocō et nō imerito·sp
cōmouet̄ ad similitudinē maris qd
nūq̄ ꝑt quiescē·Vñ dr ysa·xix·Con
curre facia egiptios idest quemlibet
mūdanū cōtra mūdanū·a pugnabit
vir cōtra frēm suū et vir cōtra aiam
suū·ciuitas cōtra ciuitatē·et regnū quasi
aduersus regnū·Qz hec vba sūt ve
ra satis hodie patet· Vnanc ciuitatē
cotidie dñs et sine imēmissione ingre
dit ꝓ desideriū qd hz ad cōuisionē pec
catorū·Sequūtur ecia eum discipu
li eius idest omnis cōgregacō btōrū
et turba copiosa·i·ois exercitus an
gelox·Oēs siquidē iam bī necnon
et vnīsi angeli videtes q̄ ret eox
desideret ꝙuersionē pcox·desiderāt
et ipi ꝑsertī cū p cōuersionē pcorū
citius impleatur nūs electorum
De secūdo nota q p defunctū qui ad
portam ciuitatis effertur· quilibet
pcor itelligit cui9 pca ad hoīm no
ticiā puenerūt·q̄ manifeste q̄ppe pena
re ē portari ad portā ciuitatis·In porta
eī frequēs ē introitus et exitus hoī
nū·et bn pcor defunct9 appellat̄ cor
pore·mortuus est demqz in aia cora
deo·Et nota q sicut glose testiōmio
hō a quatuor elemētis cōstat·videli
cet aere·igne·terra·et aqua·Ita ed
sūt q̄tuor gnā pcox p p̄dicta q̄tuor

lxx

elemēta sīgficata q̄ portāt pcorē ad
sepulcr̄ infer m· Per aerē igit̄ sīgfi
cat̄ supbia q̄ semp appetēs excellere
vult alys dñari· et hec ē vna et pa
ex illis q̄ hoīnē deportāt ad infernū
Habz aūt hec supbia quādā sororē
q̄ vocat̄ vana glā q̄ iuuat eā portāe
defunctū in vna parte feretri· Sup
bia aūt ē quosq̄ alios oppimere et
de malis qubusl̄bet se iactare· Va
na gloria ē p bonis q̄ facit humanā
laudē appetē et se meliorē vel sancti
orē q̄ alios reputāe· Cōtra supbiā
et vanā gloriā dr iob·xx· Hoc scio
a pncipio ex quo posit9 ē hō q̄ laus impioꝝ breuis sit et gaudiū ypocri
te ad instar pncti· Si ascēderit vsq̄
ad cēlū supbia eius et caput eius·s·
nubes p vanā gloriā cēlū tetigerit·q̄i ster
quliniū in fine pdēt· et qui viderāt
eum dicēt·vbi est· pt rūderi· Ipe est
in inferno deformior q̄m aliq̄s busto
et hoc satis ē dignū· Qui em̄ p humi
litatē noluit similari deo pulchertio·
p supbiā factus ē similis dēmi defor
missimo· Dicit em̄ greg· Apostate ā
gelo similis efficit̄ qui alijs hoīb̄z eē
similis dedignat̄· Per ignē sīgt̄ ira
que hominē intrīseus inflāmat· et
hec altera parte portat feretr̄ defun
cti quā ecīā iuuat portare sororē sua
scz inuidia siue odiū quia odiū ē ira
inueterata ut dr aug9· Est aūt ira
subita tēpestas animi q̄ aliquis mo
uet̄ ad nocēdū alijs· Inuidia aūt ē
dolor ex aliena felicitate nascēs· Cō
tra irā dr eccl̄s·xxj· Aufer irā a corde
tuo et amoue malicīā a carne tua
Et q̄re hoc? Ira em̄ viri iusticīā dei
non operat̄· sicut dr iac· pma primo

contra inuidiā· Dicit ecīā pu·xiij·
Putredo ossiū inuidia idest virtutū
Item cōtra inuidiā dr sapi·y· Inuidi
a dyaboli mors introiuit in orbē ter
raꝝ· Imitāt aūt illū idest dyabolū q̄
sūt ex pte illius·i·inuidi· Per terrā
intelligit̄ auaricia que terrena desi
derat· hec in tcia pte feretri portat de
functū ad sepulchrū infernī· Habet
et ista sororē videlz acridiā q̄ socia
eius ē i portādo· Est aūt auaīcia ml
ta acquirē nec superflua paupibz ero
gaē· Acridia vero ē desidiosus aī tor
por a bono icepto faciēs aliquē resili
re· Et satis ogrue auaīcīā sequit̄ ac
cidia· q̄ p mimū desideriū et concupi
scēcīā tpalis boni nascit̄ hoī tediū et
obliuio sūmi boni· Cōtra auaīcīā dr
abacuc·y· Ve ei q̄ multiplicat nō sua
vsq̄q̄ aggūat otra se densū lutū? Ve
ei qui cōgregat auaricīā malam do
mui sue ut sit in excelso mdo eio· Cō
tra acridiā dr eccle·vi· Audi fili subij
ce humerū tuū et porta sapiām·i· ser
uitutē dei· et ne acridieis in vinculis
eius· in nouissimis inuenies requiē
in ea· et cōuertet̄ tibi in oblectacōnē
Per aquā que ē quartū elementum
luxuria figuratur· Hec em̄ semp de
spumat in libidinē· Luxuria vo i q̄r
ta pte feretri deportat mortuū ad se
pulchrū tormētoꝝ· Hz et ipa sororē
scz gulā q̄ assistit ei in portādo· Est
aūt luxuria inordinata carnis petu
lancia idest dulce carnis venenū qđ
corpus hūanū debilitat et viribus aī
robur eneruat· Gula ē voraz edacī
tas nauseāti stomacho applaudēs
nature finibz non contenta· Cōtra
luxuriā dicit eccle·xi· Malicia hore

vmus. s. in inferno obliuionē facit luxurie maxime et in fine hoīs denudacō opm illi9. Cū em̄ mortu9 fuerit hō tūc statuēt oīs imūdicie añ oculos ipi9 qs opat9 fuit p̄us et p̄ has imūdicias irremediabiliť puniet. Contra gulā siue crapulā dr ecclē. xxxv. y. ppē crapulā multi perierūt in morte videlz tpali et eternali. ¶ De tertiō nō q̄ siat dr glō. p mēz viduā que flens sequebať defunctū filiū sancta ecca figurať. Ideo em̄ vidua vocať q̄ viduata ē corpali p̄tia kīmi sponsi videlz ihu xpi. Hec aūt mater quelibet pcōrē amarissimē deflet tāq̄ vnicū filiū suū. Quilibz em̄ regeneratus ex aqua a spū scō ē ei tāq̄ vnic9 filius sume dilcūs. vñ et sume dolet ei9 pditionē. ¶ De q̄rto nō q̄ ad hoc q̄ pcōr resuscitet a pcīis ad spem vite eterne q̄tuor requrūť. Primū ē q̄ ihus accedat et loculū tāgat. Secūm ē q̄ hy stent qui defunctū portabāt in loculo. i. in feretro. Tertiū ē q̄ ihus defuncto impet ut resurgat. Quartū est ut defunctus se erigat et loquať Et sic quinto matri viuus restituet Tunc ihus accedit et loculū id est cōsciencīā pcōris tāgit qñ ei metū illius extremi iudicij mittit. in quo scz iudicō dñs pcutiet virga crudeli omnes pcōres terre. O q̄ infelix quem agnus tūc leo effectus feriet virga labioz suoz dicens. Ite maledicti in ignē eternū. Tūc aūt stant q̄ prius mortuū ferebāt qñ videlicz pcōr compunctus p timorē cōterit et desistit a pcīis que eū prius ad puteū gehēne portabāt. Tunc vero ihs pcōri mortuo imperat ut resurgat qñ videlicz ei robur gr̄e āministrat. Grā q̄ppe dei dat hominī vires ut possit resurgere. Tunc vero mortuus se erigit et sedēs loquit. cū pcōr p spem venie se leuat ad cēlū. et tunc sedens loquit qñ pcta sua discrete et integre confitetur. Oportet ergo ut quilibet pcta sua cōfiteať alias saluari nō poterit Cū aūt locutus fuerit p cōfessionem. tūc quinto ihs sacerdotū ministerio pcōrē iam pnitentē restituit eccie p pcti ablucōnē et debite satisfactiois iniunctionē. Rogate ergo dñm ut tā strenue pro pcīis nīis in vita satisfaciamus. q̄ post hanc vitā in cōspectu eius fiducialiť appareamus. Qđ no.

Dñica xvij

Ecce hō quidā ydropicus erat ante ihm. Ipe vero apphēsum sanauit eum ac dimisit. ¶ In isto euāgelio tria pcipaliť sūt hic nōnda. Primū ē quid p domū principis pharisei figureť. Secūdū ē quid p ydropicū intelligi detur. Terciū qualiter ydropicus a ihesu sanetur. ¶ De primo nota q̄ p domū principis pharisei scā ecca figurať. Princeps aūt pharisei est gloriosa virgo maria. Ipa em̄ utpote mr̄ a spōsa soror et filia regis eterni. pceps ē totius ecce. De hac pcipe dr cā. vij. q̄ pulcri sūt gressus tui in calciamētis filia ~~tyon~~ principis. i. dei. glō. Ipa em̄ fuit filia et mr̄ principis illi9. cui9 principatus factus ē sup humerū eius. vt dr ysa. ix. Per crucē q̄ppe quā dominus ihs portauit in humeris suis meruit principatū impij sēpiterni. Gressus igiť filie istius principis. i. act9 btē vgīs pulcri fuerūt in calciamētis

idest in exēplis scōz ptm̄. Ipa nēpe studiose imitabaf̄ vtutes et exēpla pcēdētiū ptm̄ ac in oībz strēnue exeq̄baf̄. Et bñ btā vgo pūceps phariseoz appellaf̄. Pharisei quippe diuisi imēptāf̄. Ipa em̄ ē pūceps et dña fidelīū qui vita et moribz diuisi sūt a pplō dyaboli. Populꝰ q̄ppe dyaboli superbz ē. iracūdꝰ. inuidꝰ et accidiosus. auarus. luxuriosus et gulosus Populꝰ aūt btē vgīs e diuso humilis ē mitis benignus et religiosus. sufficiens etiā in hijs q̄ a deo hz et castus. et sobriꝰ. Ihs aūt hāc domū. i. ecclaz intrat sabbo māducare panē. Desiderāt em̄ ut pūores ipi sabbm faciāt idest a pūis desistāt a eū q̄scē ptmittāt quē cotidie p pūa impugnāt. Desiderat etiā ut dent ei māducare panē idest ut dcetero p cōfessionē verā. volūtatē suā pficiāt. Vñ legif̄ in iohe. iiij. Qz cū ihs mulierē samaritanā ouertisset et illa in eū credēt. venerunt discipuli eius apportātes cibū materialē et dicebāt. Rabbi māduca. Quibus ipe rñdit. Ego cibū habeo manducare quē vos nescitis. q. d. bñ refectus sū p cōfessionē et fidē huiꝰ mulieris. Quicūq̄z em̄ facit voluntatē di. optimo cibo cibat eū. ¶ De scdo nō q̄ p ydropicū q̄libz pūor intelligif̄. Et hoc nō imerito si q̄s pprietates et diuersitates ydropisis adaptauerit pūis Est em̄ ydropis error digestiue vtutis in epate. tumorē membroz gñans. Et nō q̄ p ydropicū itelligif̄ hō qui septē moribz pūis ē inuolutꝰ videlicet superbia. ira. inuidia. auaricia. accidia gula a luxuria. Est em̄ q̄druplex ydropis. Prima vocaf̄ leuco flegmacia. q̄ hāc patiūf̄ totū corpꝰ hz vehemēter iflatū et superficies cutis eius ē alba. Vñ p hāc figūr superbia a vana glā et mirabiliē hoīnē ifīcit. Cōf̄ dt aplūs ad chorīm. i. iiij. Vnꝰ adūsus alterz nō infleē. Itē ad chorīm. ij. xij. Nō sint iflacōes in vb̄. Scda spēs ydropisis. yposarca vel anasarca vocaf̄. In hac ydropisi superfluꝰ humor nō vsqz ad cutē vel exteriꝰ expelliē. ꝫ sub carne retineē. Vñ yposarca designat inuidiā que interiꝰ iacet. Putredo q̄ppe ossiū ē inuidia sic dt pū. xiij. Tercia spēs ydropisis vocaf̄ timpanites. qui hāc patiūf̄. vter eoz p aussus resonat ad modū timpani. pter hoc p hāc ira designaf̄ q̄ hominē suscitat in indignacōnē et clamorē Cōtra dt aplūs ad ephe. iiij. Nolite cōtristare spīm scm̄ dei in q̄ signati estis in die redēptōnis idest in die baptismatis regeneracōnis. Et quō nūc cōtristabiť sequiť. Oīs amaritudo a ira et idignacō et clamor et blasphemia tollantur a vobis cū oī malicia Quarta spēs ydropisis vocaf̄ aschites. qui hāc patiūf̄ vter eoz passus resonat ad modū vtris semiplen. Vñ p hanc gula figuraf̄. Vere em̄ gulosi patiūf̄ aschitē. q̄ venter eoz semp estuat ad cibū a ad potū vel vter semiplenꝰ. Cōtra hoc dt paulꝰ ad roma. xiij. Non sitis i cōmessacōibus et ebrietatibz sed induimi dñm ihm xpm. q. d. Nolite nimis cibū et potū appetere. sed potius appetite dominū ihm xpm. quia ipe est vera refectio animaz vestrarū. Quintū q̄d attēdiť in ydropico hoc ē q̄ sic glosa dt. ꝓpriū ydropisi ē q̄nto plꝰ biberit

tanto ꝯplius sitit·et p hoc wcari ꝑt auaicia q̄ semp ē sitibūda· Auaicia em̄ ē vna filiaꝝ illi⁹ sangsuge·i·dyaboli q̄ semp dt affer affer·ut dr pu. xix·ibi dt glo·Creſcit amor nūmi.q̄n tū pena creſcit· Dicit etiā ſaluſtius Auaicia pene ſtudiū hz.quā nemo ſapiēs vnq̄ ꝯcupiuit.et q̄ veneis ī buta corpus aimq̄ virilē efferminat. semp infinita semp insatiabilis neq̄ copia neq̄ iopia minuit· Hextū qd attendit in ydropico hoc ē q̄ hz feti dū anhelitū·et p hoc nōt luxuria q̄ fetet cra deo et āgelis et hoibz· ꝑ hoc dt āſelm⁹·O q̄ tolerabili⁹ fetet cmis putridus hoibz q̄ aīa pctrix deo· Heptimū ē qd attēdit in ydropico q̄ videlicz q̄is ē a piger·et p hoc exprmit accidia que hominē q̄ē et pigrū reddit in obſequio ihu xpi Cō tra pigros et accidioſos dr pu·xx. pter frigus piger arare noluit.mendicabit ergo eſtate et non dabit ei Pigri ꝑ frigus dehdie nolūt modo mittere manus opacōis ad aratrū crucis qd ipe ihs q̄i quida bos trax it·et ꝑ hoc in eſtate cū ſol ſempit mardoris caput coz exuret·mendicabūt diuinā mīam et nō dabit eis nec vna gutta alleuiacōis et mīe·

¶ Tercō nō q̄ ad hoc q̄ ydropicus a dño aueat tria requirūt·Primū ē q̄ ydropicus añ dñm appareat Hecūdū ē q̄ eū dñs ap̄hendat·Tercīū ē q̄ ſanet eū ac dimittat·Primū igit ē q̄ ydropicus ſit et appareat ante ihm/q̄n videlz dñs pcōrē reſpicit oculis mie ſue· Hic dñs petrū qui eū ter negauerat oculis mīe clementer reſpexit·Dñ dr lu·xxij·Et cōuerſus dñs reſpexit petrū·et egreſſus petr⁹ foras fleuit amare·Hcdo ad curationē ydropici nōte ē ut dñs eum duplici manu ap̄hendat·i·ad ſe prēdat videlicet manū mīe et manu iuſticie· Quelibz iſtaꝝ manuū q̄nq̄ digitos habet·In manu vo mīe p̄mus digit⁹ ē q̄ dñs nos ſuo ſanguine de ptāte dyaboli liberauit·Hcdus digitus eſt q̄ dñs nos baptiſmati vuos reſeruauit· Tercius ē q̄ pcta nra diutiſſime tolerauit·Quartus ē q̄ inſup nob nēcitates corpis ſatis largit amminiſtrauit·Quintus digit⁹ ē q̄ ſe ad hoc q̄ nos ad pmiaz libentiſſime ſuſcip et obligauit·Et vere hec q̄nq̄ diligent cōſiderata de iure pctōrē moue debent ad pmiam·Cū aūt pctor hec quinq̄ fideliter cōſiderās ad pmiam cōpūgit·tūc eū dñs manu mīe ſue ap̄hendit ad ſalutē·Altera manus dm̄ ē man⁹ iuſticie·Quinq̄ vo digiti manus iſti⁹ ē quintuplex cōſideracō circa diuinā iuſticiā·Primo em̄ rōnē reddituri ſum⁹ cra dīna iuſticia de aīa et corpe nrō q̄ ab ipo ut p hec ei fruirem⁹ accepim⁹·Hcdo racōnem reddem⁹ de ſanguine vnigeniti filij dei qui debitus vices ſuitutis nō repēdim⁹·Tercō rō a nob requirit de oī tpe a de vniuſis q̄ cū tpe de manu dm̄ ſuſcepim⁹·Quarto rōnē reddem⁹ de oī pcto qd vel cogitacōe vel locucōne vel opacōe cōmiſim⁹·Quinto rōnē reddem⁹ de oī bono ope qd poteram⁹ facere et nō fecim⁹·Quis hec q̄nq̄ bn cōſiderās etiā ſi ſaxeus vel ferreus fuerit nō trepidabit? Quēcūq̄ g⁹ dñs hac duplici manu p ſpem et metū vel ap̄hendens ſn dubio ſanabit eū p vera

pmam a sic sanatū dimittet in pace
ac requie sempiterna. Rogate g̃ dñm
ut sic nos sanare dignet vt ad eternā
regem pugere mereamur. Qđ nob nr̃e

Dñica xviij. Sermo. lxxij.

Diliges dñm deū tuū ex toto corde tuo et ex tota aia tua et ex tota mente tua. Quatuor sūt hȳ nonda Primū ē quē dñs diligi precipiat. Secundū ē quare quibz dñm diligere teneat Tertiū ē quibz signis alios deū diligere ꝓbet. Quartū ē q̄ bona q̄ deū dilexerit assequat. De primo nō q̄ dñs diligi precipit ex toto corde a tota aia et ex tota mente. Ex toto corde dñs diligi precipit q̄ ut dicit phūs. cor est principiū oīs sensus et motꝰ. et oia membra vtute a corde recipiūt. Igit dñs ex toto corde ē diligendꝰ. i. ex oī motu a sensu nrō. s. ex oibz vbis et opibz nris et ex oī visu auditu gustu odoratu a tactu ut videlz vba lingue nre a opera manuū nrāz a oēs sensus nros exteriores ad dilectionē dñi tot̄amꝰ. Ex tota eciā aia dñs ē diligendꝰ. Aia vero tres hz potentias. s. rationabilitatē concupiscibilitatē et irascibilitatē. Per rationabilitatē discernit inē bonū a malū p concupiscibilitatē diligit bonū. p irascibilitatē respuit malū. Igit ex tota anima. i. ex oibz potentijs eiꝰ deū debemus diligere ut videlz dei dilectione nos iuitate inē bonū a malū discernentes Bona. i. vtutes eligamus. et mala hoc ē vicia respuamꝰ. In tota eciā mente. i. ex oī memoria dñs ē diligendus Sicut ei ipe nūq̄ obliuiscit miserei nri. sic eciā dignū ē ut et nos cotidie remiscamur amoris sui. De scdo

nō q̄ ad tminꝰ ꝓpt q̄q̄z cās q̄libz te neat dñm diligere. Prima ē q̄ nos ad ymaginē suā creauit. De hoc dicit ecclꝰ xij. Deꝰ creauit de tra hoiem a scōm ymaginē suā fecit illū. Hic ecclē dicit augustī. i libro de spū a aia. Quiser ego q̄ntū debeō diligere deū meū q̄ fecit me cū nō erā. Nō erā et de michilo me fecit. nō lapidē. nō arborē. nō auē vel aliq̄d de aialibz. ꝑ voluit me esse hoi nē dedit m̄ viuē sentiē et discernere. Secda cā ē q̄ nos de pte dyaboli p suū sanguinē liberauit. Vñ dicit apls ad titū ij. Qui dedit semetipm p nobis ut nos redimet ab oi iniq̄tate a mūdaret sibi plm acceptabilē secta torē bonoꝝ opm. Oīs iniq̄tas dyaꝰ appellat q̄ ipe in iniq̄tate delectat. et iniq̄tatē psuadet. Diligēdꝰ ē dñs dei filiꝰ q̄ sanguine suo de manu iniquitatis. i. dyaboli liberauit. et q̄ eciā p ipm cruorē suū nos lauit et emūdauit ut deo pū acceptabiles reddere mur et deinceps bona opa sectare mur. Hinc eciā dicit augꝰ in prēdō libro. Miser ego q̄ntū debere diligere deū meū qui me redemit cū pierā. ad mortalē descendit. mortalitatē suscepit. mortē vicit. et sic me restaurauit. perierā venit ille post me ut redimeret me et tm̄ dilexit me ut sanguinis sui pciū appenderet p me. Tercia causa ē quare dñs ē diligendꝰ q̄ pcā nrā dissimulauit. Vñ di sapientie. Miserereris oīm q̄m oia potes et dissimulas pcā hoim ꝓpt pnāz. Diligis em̄ oia que sūt et nichil odisti eoꝝ q̄ fecisti. parcis aūt oibus q̄m oia tua sūt dñe q̄ amas aias valde Itaq̄z isanꝰ ē hō si nō dilexit deū suū

qui excessus suos graues et multi
plices quos stati punire poterat tã
diu toleauerit. Quarta cã ẽ qz corpa
les nãitates satis largit amistrait
nobis. Vñ ipe dñs ait. mat. vi. No
lite solliciti esse dicẽtes qd mãducem
aut qd bibem aut q opiemur. Scit
enim pr vr celestis qz hijs oibz indige
tis. Primũ igit qrite regnũ dei et iu
sticiã eius et hec oia adicient wbis
Itẽ dt dñs lu. xij. Nolite querẽ quid
mãducetis aut qd bibatis. Pr enim
vr scit qz hijs idigetis. verũtñ pmũ
qrite regnũ dei et hec oia adicient wo
bis. Sup hũc locũ dt glo. Indecor ẽ
hoi aurare de cibo et veste q militat
regno. Nouit ei rex quẽ ad modũ fai
tã suã pascat. alat. et vestiat. Nota
eciã qz dñs dicẽs. nolite solliciti esse
dicẽtes qd man. ac. non phibet qui
dẽciã p quã in sudoe vultm panis ppa
rat. ꝫ vetat sollicitudinẽ que mẽtẽ p
turbat et ab eẽmis revocat. Quinta
causa ẽ qre dñs diligẽdus ẽ. hoc ẽ qz
nobis regnũ copiosissimũ pparauit.
Vñ dt petr can. j. i. qz nobis p ihm
xpm hẽditas incorruptibilis incõta
minata imarcessibilis in celis ẽ cõser
uata. Dicit eciã mat. xxv. Tũc dicet
rex hijs q a dextris eius erũt. Ve
nite bñdicti pris possidete patũ wbis
regnũ a cõstitucõne mũdi. ¶ De ter
cã nota qz p tria signa pãpue ppen
dere possum si deũ diligam. Primũ
signũ ẽ mandatoz ipius obseruatio.
Vñ ipe dt ioh. xiiij. Si diligitis me
mandata mea seruate. Itẽ ioh. xv.
Manete in dilectioe mea. si pcepta
mea seruaueritis manebitis in dilcõe
mea. Glo. dilcio pcedit obseruantiã
mãdatoz. Itẽ ioh. in ca. j. v. Hec ẽ
caritas dei in nobis ut mãdata eius
custodiam et mãdata ei gravia nõ
sũt. Secũm signũ dilcõis dei ẽ eleo
sinaz in paupes crogacõ. Vñ dicit
dñs petro. iohis. xxi. Symon iohis
diligis me pasce agnos meos. Per
agnos dñi paupes intelliguntur. dñs
em agnoscit eos. Dño quippe dereli
ctus ẽ paup ut dt ps. Qui igit dñm
vere diligit libenter eleosinis suis pau
peres pascit. Terciũ signũ vr dilcõis
nulla de die iudicij trepidacõ. Vñ dt
ioh. j. ca. iiij. In hoc pfcm ẽ caritas
dei nobiscũ ut fiduciã habeamus in
die iudicij. Timor em nõ ẽ in caritã
te. ꝫ pfca caritas foras mittit timo
rẽ. Perfecte qui dñm diligit ut prem caris
simũ nõ timebit eũ ut iudicẽ severis
simum. ¶ De quarto nota qz qui ve
re deũ dilexerit triplex ex hoc bonũ
cõsequet. Primũ ẽ qz a prẽ et filio a
spũ sancto amabit. Secũm qz ei ois
gloria filij manifestabit. Terciũ est
qz a scã trinitate semp inhabitabit.
De primis duobz dt ipe dñs ioh. xiiij
Qui diligit me diliget a prẽ meo et
ego diligam eum et manifestabo ei
meipsum. Vere magnũ est hominẽ
diligi a patre. et filio mediante spiri
tu sancto. quia ipse est amor patris
et filij. Magnum est eciam hominẽ
mortali omnẽ gloriam filij dei mani
festare Tertio dicit et ipe dñs ioh. x
iiij. Si quis diligit me sermonẽ me
um seruabit et pater meus diliget
eum et ad eum veniemus et mansio
nem apud eum faciemus. Vere glo
riosum est animam boni hois pala
tium esse scẽ ac indiuidue trinitatis

rogate gꝝ dñm ut sic eū ex toto cor
de et ex tō aīa et ex tō mente diligaꝝ
ut ipm ūnū et vnū pꝝ hāc vitā in ce
lesti gla videamꝝ. Qđ nobis nē.

Dñica xix. Sermo. lxxiij.

Ecce offerebāt ihū paliticū ia
cētē in lō. Tria sūt hꝫ notā
da. Primū ē qđ p paliticū q dño of
ferr intelligar. Secm ē qđ p illos q
paliticū dño obtulerūt exprimar. Ter
cīū quo paliticus iste sanitati restitu
atur. De pmo nō q p paralitici
pcōr intelligīr. Maxīe ille qui subia
cet superbie auaricie gule luxurie et
accidie. Hec em quinq pcā sūt qsi
quīq digiti in manu dyaboli et p quā
trahit ad se pene totum genꝝ humānū
Nō igitr q palisis ē lesio partis que
fit cū priuacōne sensus vel motꝝ vel
vtriusq. Fit aūt ex ꝯbz causis pūci
palīc. Quīq em fit ex incīsione quīq
ex frigiditate cōstringēte et quīq ex
humōre opilāte ex qbz cauꝫ denegar
aditus spirituū ad īstrumenta men
broꝝ. Fit itaq palisis quīq ex inci
sione. et p hoc nōr superbia. Superbia
qppe ē gladiꝰ dyaboli p quē gladiū
ipe pmꝰ ausus ē altissimū impugnare
ꝫ certe in pugna succubuit. Detracta
ē em ad inferos superbia eiꝰ. a qđ pus
erat qi lucifer q mane oriebar. nūc
est qi cadauer fetēs et immundū. Et
nota q dyabolꝰ adhuc non desinit
mēbra xpi impugnare p superbiam.
Qui aūt superbie acceperint vulnꝰ a
mittūt spm scm. Fugit aūt spūs san
ctus cor lesū p superbiā. Unde dr eccles.
x. Odibilis cora deo et hoibus est su
perbia. Superbia quoq et due eius fi
lie scz ira et iuidia magnū dāpnū fa
ciūt hoi. De hoc dāpno dr mgr hugo
de scō victoe. Superbia aufert m deū
et iuidia pxim et ira meipm. Fit ecī
am palisis ex frigiditate cōstrīgēte.
p hoc notar auaricia q cōstringit po
ros cordis ne possit ad illud puenire
spūs caritatis siue pietatis. xpē hoc
dr eccle. xliij. Frigidus ventus aquilo
flauit et gelauit cristallꝰ ab aqua.
Per frigidū ventū aquilonē sicut dr
glō dyaꝰ figurar qui flat auaricia
ad cor hoīs. et sic si qđ aqueū id ē cō
passionis erat in corde hois totū con
uertit in cristallum. i. in tenacitatis
duriciā. Sunt aliqui diuites tena
ces qui dū vident pauperes in hyeme
nudos et famelicos fortita dicūt eis
Ite calefacimi et comedite. Xpi tñ nō
pticipāt cū eis vel ignē suū vel vestes
suas aut cibū. Cor em eoꝝ ē p auari
ciā cōgelatū. Cōtra tales dr iacobi.
Si frater et soror nudi sint et indi
geant victu cotidiano. dicat aūt ali
quis de vobis illis. Ite in pace calefa
cimini et saturemi. nō dederitis aute
eis q necaria sūt corpi qđ pderit. Fit
aūt palisis ex humōre grosso opilāte
et p hoc notar luxuria q pcludit viā
spūi scō. Spūs em scūs nō habitat in
corpore subdito peccatis viciīs lux
urie. sicut dicitur sapiencie primo. xp
ter hoc dicit aplūs ad chorīm. j. vi.
Fugite formicacōnē. Omne em pcm
quodcūqz fecerit homo extra corpus
est qui aūt formicat in corpus suum
pcat. quare? qr videlicet p luxuriā
seipm inquinat et se inhabitacōe spūs
priuat. sequit em. An nescitis qm
mēbra vra templū sūt spūs sci q in vo
bis ē. Fit eciā palisis ex superfluitate

ãbor et maxime potuũ. Et p hoc nõ
aut gula q̃ aiaz facit palitiã. Cõtra
potus supfluitatẽ dt eccl̃ xxxi. Sai
tas ẽ amme et corpis sobrius potus
Vinũ multum potatũ irritationẽ et
irã et ruinas multas facit. amaritu
do amme vinũ multũ potatũ. Nota
eciã q̃ palis alia ẽ vniũsalis alia
partialaris. Vniũsalis ẽ que recte
mediam ptem corpis occupat. Par
tialaris que ptem tm̃ ut manũ vel
pedem oculũ vel linguã et sic de alijs
mẽbris Paralisis igit̃ partẽ illam
corpis quã occupauerit reddit sepe
totum inutilem. et p hoc notat̃ acci
dia. Accidiosi nãq; hñt linguã ma
nus pedes et alia mẽbra a tũ nõ mo
uent ea in obsequiũ ihu xpi. Vñ sũt
q̃ toti palitici. ppt̃ hoc de eis dr i ps.
cxiij. Os habent et non loquent̃ ocu
los habent et nõ vidẽbũt aures hñt
et nõ audiẽt. ac̃ Pctores em̃ os hñt
et tm̃ ppt̃ accidiã nõ loquũt̃ nez illd
aperiũt ad pctorũ suoz cõfessionem
vel ad orõnẽ. Oculos eciã hñt et tm̃
nõ vidẽt vel xpi passionẽ vel paupm
afflictionẽ. Aures hñt et non audi
unt xpm eterna ptmia iustis pollicẽ
tem et ppetua supplicia pctoribz pdi
cantẽ. Nares hñt et nõ percipiũt odo
rem regni suauissimi et fetorẽ gehẽ
ne intolerabilissimũ. Manus hñt et
nõ palpant ut vel leuẽ laborẽ p do
mino attingãt nec eciã laborãt ut
graues afflictiones ppt̃ dñm sustı
neant. Pedes hñt et nõ ambulabãt
vbi vel vba populo nũciant̃ vel eciã
infirmi xpi corpe vicant̃. V De secũ
do nota q̃ p illos qui palitiam dño
obtulerũt intelligit̃ ipa diuina mia
et orõnes iustoz. Per ipam namq;
inestimabilẽ misericordiã multi eciã
quasi nolẽtes trahunt̃ ad salutẽ Di
uina siquidẽ mia p infirmitatum et
adũsitatũ flagella cõpellit intrare.
qui si infirm nõ essent ne q̃q̃d ad
uersi eis accideret nũq̃ puenirẽt ad
eternã salutẽ. Orõnes eciã iustoz of
ferunt xpo ut saluent̃ per ipm. Sic
stephanus paulũ suis pcibz obtulit
xpo. Sic btã virgo maria theophi
lum grẽ reformauit. sic innũabiles
alij p orõnes bonorũ cõnũsi sũt ad
xpm. V De tercõ nota q̃ q̃tuor con
curreruũt ad curationẽ huj̃ palitici.
Primũ fuit q̃ dñs ei pcã sua remi
sit. tria alia fuerunt qd̃ dcm̃ fuit illi
ut surgeret et lectm̃ suũ tolleret et in
domũ suã iret. Hec eciã quatuor ne
cessaria sũt ad saluacõnẽ cuiuslibet
pctoris. Primo em̃ necariũ est ut ei
pcã remittant̃. et hoc fit p veram con
tricõnẽ. ppter rea quilibet dñm debet
rogare omni tpe ut largiat̃ ei veram
contricõnẽ. sine hac em̃ nemo salua
ri potuit. Secdo nece ẽ pctori ut sur
gat idest sursũ se erigat p cõtemptũ
terrestriũ et p amorẽ supcelestium.
Surgẽ em̃ debet a corpalibz delectati
onibus et inhiare debet supcelestibz.
Tercõ oportet ut lectũ suũ tollat. Le
ctus amme ẽ corpus. Tũc aũt lect9
tollit̃ cũ corpus a spũ in dei seruicio
strẽnue exercet̃. cũ videlicet homo
ieiunat. vigilat. orat. plorat. et per
alia pcmtẽcie opa corpus suũ casti
gat. Quarto nece est ut in domũ suã
idest in padisi requiem p iuge fidei
cium vadat. Non em̃ habemus hic
domũ manẽtẽ. sed peregrini sumus

et aduene sup trā. Rogate ergo dñi nū ut sic nos a palis supbie auaicie luxurie gule et accidie auaē dignet ut domū eine ḡetis ab oib⁹ absoluti pēis introire mereamur. Qđ no. ꝛc

Dñica xx. Sermo. lxxxiij.

Simile ē regnū celoꝝ hoi regi qui fecit nuptias filio suo.

In pñti euangelio quinq⁹ pcipalit sūt notāda. Primū ē quid p hoinē regē qui filio suo nuptias fecit intelligat. Secūdo quid p nuptias que filio a prē facte sunt exprimat. Tercio est quid p illos qui ad nuptias inuitati non venerunt significetur. Quartū est quid eciam p illos qui venerunt ad nuptias figuret. Quintum est que mala qui ad nuptias non venerit patiet. ¶ De primo nota q⁹ p hoinē regē deus pater intelligit. Licet em pson pūs hūanitatē nō assumpserit nec incarnata fuerit tamē deus pater homo dicit ppt humanitatē idest pietatē qua filioꝝ suorū idest oim eoꝝ quos creauit in tēpore grē videlicet in hac vita iugit miseret. Proprium em dei ē misereri semp et parcere. Rex em dr deus pater q⁹ elēctos suos regit. Unde dr in ps. Dñs regit me et michil michi deerit. Qz aūt ipe sit rex testat p semetipz ita dicens malach. v. Rex magnus ego sum. Et vere ipe est rex magn⁹ quod eciā nabugodonosor testatur. iij. iij. et iiij. capitulo danielis ita dicēs et scribens. Vere deus celi deus deorū ē et dñs regū. regnū eius regnū sempiternū. et ptās eius ptās sempiterna iuxta voluntatē suā facit tū in virtutibus celi ꝗm in habitatoribus terre et non est qui resistat manui eius et dicat ei. Quare hoc feci, sti. ¶ De secūdo nota q⁹ p nuptias quas pdictus rex fecit filio suo intelligit illud inenarrabile gaudiū et illa gloriosa copula quā dei filius vnigenitus ihesus xp̄us ecte sue idest congregationi omniū iust⁹ quos suo sanguine redemit vnietur in patria. Vniuersa quippe ecta idest oīs cōgregatio electoꝝ sponsa est filij dei quā ipe dei filius in cruce sibi despōsauit. Unde inclinato capite emisit spiritū quasi amabile osculum porrigens sponse sue. Hanc sponsam finito hui⁹ mundi spacio ipe dei filius vniuersaliter ac integraliter copulabit. tunc eciā corpa electoꝝ gloria et honore mirabiliter vestiētur. Quale gaudium et qualem leticiam tunc habituri sint electi cū xp̄o null⁹ mortalium sufficienter poterit explanare. De hijs nuptijs dicit apoca. xix. Vox de throno exiuit et dixit michi. Scribe beati qui ad cenā nuptiarū agni vocati sunt. glosa. pfecte scilicet ut peruenant. Ad has ergo nuptias rex idest deus pater inuitatos p intrinsecam ammonitionē vocat eciam p extrinsecam predicationē dicens seruis suis idest predicatoribz. Dicite inuitatis ecce prandium meū paratū tauri mei et altilia mea occisa et omnia sunt parata venite ad nuptias. Nota q⁹ gaudium supne patrie in loco isto prandium appellatur ꝓpter ardentem appetitū quē electi eciā habebunt in illo gaudio superdulci. Ardentiorem siquidem

appetitum hominēs cōsueuerunt habere in prandio q̄ in cena. Alibi vo gaudiū illud cena vocat xp̄i filiatē et perpetuitatē. Omnibus em gaudijs huius mundi transactis et elapsis illud sequet qđ semp pmanebit. Quare aūt venire debeam? ad nupcias subdit ratio. qua videlicet tauri et altilia sunt occisa et oīa parata sūt omnia. Per tauros intelligunt sancti apostoli et martires qui iugū dñi portauerūt et aratrū dñice crucis traxerūt. Isti em occisi sūt et viā nob ad nuptias xp̄i suo sanguine p̄parauerūt. Per altilia idest p aues domi alitos siue nuctas sancte vgines figurant. que licet tenerū corpus habuerunt tamē martiriū p dño fortiter passe fuerūt. Et hee nobis ad has nuptias suo exemplo viam fecerūt. Omnia eciā parata esse nobis sancti confessores et vita bona et doctrina recta sufficient ostenderūt. Ad hanc venire iubemur ad nuptias. ꝯ heu pauci veniunt. Unde de tercio nota q̄ q̄ tuor gnā hoim ab hys nuptijs excludunt. Primi simplicit venire nolue runt. Secūdi et tercy venire neglexerunt q̄ alius abijt in villā suā alij in negotiacōnē suā. Quarti em non venerūt sed tenuerūt seruos regis et cōtumelys affectos occiderunt. Primi qui simpliciter venire noluerunt figmificant gentiles iudeos et hereticos qui in errore p fidie sue ita sunt obstinati q̄ plane venire nolunt ad regnū. Pōt eciā p primos intelligi aliqui qui ita inexorabilit odiūt alios q̄ dicāt. si ego iacerē in extremis et iam moriturus essem et scirem q̄ semp in inferno arderē deberem ego nō remittere ei qui michi tantā fecit iniuriā. Tales itaq; cathenati sunt rancore et odio q̄ potius volunt alienari a xp̄o et dāpnari cū dyabolo q̄ eis ex corde remittere qui eos leserunt verbo vel ope. Secūdi eciā nō venerūt quia in villam suam abierūt et p istos intelligunt supbi. In villam em ire est dominiū et p̄cipatū sup alios querere. Supbi quippe dummodo principari et dñari possint in hoc seculo non curant de superno gaudio. Tercij quoq; nō venerūt q̄ ad negotiacōnē iuerunt. Per istos designant auari. Auari denīq; p̄ nimias occupacōnes circa negotiationes seculi et p̄pter iniusta lucra trāsitorij boni negligunt et amittūt possessionē eterni boni. Quarti eciā non venerūt ymmo seruos regis tenuerunt et contumelijs affectos occiderunt. Per istos aūt notant luxuriosi qui seruos regis idest p̄dicatores verbi dei quantū in eis ē tenēt. Quantū em possent vel audent impediunt ne verbū dei p̄dicetur. Plures eciam ex illis si possent et liceret eis verbi dei ministros et cōtumelys afficerent et occiderēt. Dicit eciā apostolus ad ro. p̄mo. q̄ luxuriosi p̄ria corpa cōtumelys afficiunt. ait em sic. Tradidit illos deus idest tradi p̄misit in desideria cordis eoz in immundiciam ut cōtumelijs afficiāt corpora sua in semetipsis. De p̄na vero luxuriosoz dicit in p̄ti euāgelio. q̄ videlicet rex iratus missis exercitibz suis p̄didit homicidas illos et ciuitatem illorū succēdit. Ita et deꝰ pater

missis angelis pdit luxuriosos qui
sūt homicide q̄ntū in ipis ē dei et p̄di
catoꝛ eius· necnō et aie ꝓprie· Ciui
tatē vo coꝛ· i· corpa eī no igne sucrē
det· ¶ De q̄rto nō q illi q̄ erāt in ex
itibz viaꝛ a huius regis iuitati vene
rūt et nuptias impleuerūt· Illi sūt
in exitibz viaꝛ q̄ morte suā iugiter
pspiciūt et qui se credūt cotidie mori
turos· Et certe tales dignos se effi
ciūt ut ad xp̄i nuptias introire me
reanē Quicūqz em̄ mortis sue effica
citer recordanē studēt esse cōtinētes
patientes et obediētes· mitūē semet
ipos p veꝝ contricōnē et p veꝝ con
fessionē a pcoꝛ maculis expiaē· nō
negligūt cleōsinas suas paupibus
erogare· nō cessant oc̄ōibz ac alijs
bonis operibus eugilare ut videlicz
ut cum ex corpore migrauerint ad
xp̄i nuptias alacriter recipianē q̄a
vestem nuptialem idest bona opera
secum attulerūt· ¶ De quinto nota
q qui ad nuptias filij dei non veneit
quinqz mala patietur· videlicz p̄mo
manuū ac pdum duram colligacio
nem· Vñ di· ligatis manibus et pe
dibus· Secdo ex alto p̄cipitationē
sequit· Mitte eū idest p̄cite· Tercio
tenebraꝝ horrorē· sequit· In tene
bras exteriores vbi tantū erit visio
terribiliū demonū· Quarto sustine
bit fletū et eternū meroreē· vñ sequit
Vbi erit fletus videlicet ꝓpter ignis
acerbitatē· Quinto patiet dentium
stridoreē· sequit· Et stridoꝛ dentiū qui
erit ꝓpter frigoris intolerabilitatem
Rogate karissimi dñm ut sic bonis
opibus insistamus ut videlicet dāp
nacōnem p̄petuam euadamus et
ad xp̄i nuptias cū gaudio veniam9
Quod nobis prestare dignetur aī

¶ Dñica xxi· Sino· lxxv·

Omine descēde p̄usq̄ moriaē
filius meus· ¶ In pīo euan
gelio tria p̄cipalie sūt notāda· Pri
mū est quid p regulū qui accessit ad
dñm rogaturus intelligaē· Secdm
est quid significeē p filiū reguli qui
apud capharnaū infirmaē· Terciū
est quid p horā septimā in qua filiꝰ
reguli conualuit exprimatur ¶ De
primo nota q p regulū quilibet ho
mo intelligitur· Quilibet em̄ homo
sub illo magno et eterno rege celoꝝ
quasi quidam regulus existit· suscē
pit quippe de manu dñi regnū cordis
et quinqz sensuū suoꝝ gubernandū
Coꝛ namqz et quinqz sensus hom
nū sunt quasi sex ciuitates· Popu
lus namqz harū ciuitatū sunt cogi
tacōnes locucōnes a opacōnes· Iste
regulus ut bene regat regnū suum
iugiter sedere debet in solio iudicij q̄
et cōtinue discutiat si cogitacōes locu
cōnes ac opacōes sue digne sint cele
sti p̄mio vel eternali supplicō ut sic ea
q̄ digna sūt supplicō ꝓscribat et abi
ciat· Illa vero que celesti p̄mio dig
na sunt amplexetur et foueat· Vñ
dicitur ꝑu· xx· Rex qui sedet in solio
iudicij dissipat oē malū intuitu suo·
Intuitu videlicet iudiciarie discussio
nis· ¶ De secdo nota q p filiū regu
li ipa aia vel spūs hois itelligiē quē
filiū apud capharnaū infirmari cō
figit· Capharnaū quippe intelligiē
ager pinguedinis vel villa consola
tionis a sigficat habūdāciā sc̄ale reē
et voluptateē carnalē· Habundācia

nãq; secularis et voluptas carnal sepissiẽ sũt occasio et cã q; aia l' spũs hois infirmat infirmitate pcti Q; abũ dãcia secularis nociua sit aie sũ spũi ph° manifeste ꝓbat q; sapiẽs sic oãt ad dñm· pũ·xxx Dicias ne deꝛeis mihi tue tñ virtuti meo nẽ aia ne forte sa ciatus illiciar ad negãdũ et dicã qs ẽ dñs· Diuites g° huj mũdi incidũt in vanitatẽ cordis et obliuionẽ dei· et certe hoc ẽ infirmitas maxiã· dt em̃ aliqs habũdãs in hoc seculo· Di ues sũ a loꝛpletatus a nullj egeo· a nescit q; ipe ẽ miser a miserabilis et paup et ceus a nudus· sicut dicit apo·iij· Voluptas eciã carnalis sepe fãt aiaz siue spm̃ infirmari p pcm̃ maxiẽ luxurie· Vñ dr ips·lxxx Pro dyt ex adipe iniq̃tas eoꝛ·i·luxuria eoꝛ puenit ex voluptate et saciete coꝛpali· Vñ dr deutro·xxij· Incrassatus impiguat° dilatat° dẽliquit dñm fatorẽ suũ et recessit a deo salutari suo· Multi ergo p sacietatẽ coꝛpalẽ recedũt a deo salutari et adherẽt in mũdi fornicatrici· sz certe finis eorũ ẽ interitus sempiternus· Igit̃ qãq; intellexerit p gemitũ et remorsũ pscientie aiam suã siue spm̃ p qualecũ qz pcm̃ infirmari nãe hz ut pedibus desideioꝛ a affectuũ vadat ad ihm ac supplices pces fundat ad ipm̃ sic inq̃ens· Vñe descẽde pusq; moriat filius mei· q· d· O dñe scio q; tibi ꝓpriũ ẽ misereri semp et parcere· Descẽde igit̃ p ꝓpassionẽ et miaz et sana am mã meã q; grauit infirmat pusq; mo te moiat etna ¶ De ẽ nõ q; ad cu racõnẽ seu sanationẽ spũs sũ aie p pcatũ infirmate septẽ hore requirũt·

Prima hoa ẽ q; hõ recognoscat q; a deo sit creat° · Secda ẽ q; cũ sciat ad q̃d sit creatus· Tercia ẽ q; recolet q; mãdata a suo creatore accepit· Qrta ẽ ut videat si cõtra aliqd mãdatũ peccauerit · Quinta ẽ ut pca utpote vilia detestet· Sexta ẽ ut futuri iudicy attẽte memoret· Septia ẽ ut p pcis suis intime doleat et cõteꝛat Prima itaq; hora ẽ que requirit ad 1ª curationẽ ut videlicz homo recognoscat a quo sit creatus· Jumẽto em̃ similis ẽ homo qui nõ agnoscat creatorẽ suũ· Quis aũt nos creauerit oñdit ps·ita dicẽs· Scitote q; dñs ipe ẽ deus ipe fecit nos et nõ ipi nos Impꝛpeat deꝰ pcori q; oblitus sit sui ita loquẽs deut·xxij Deũ q; te genuit deseruisti et oblitus es dñm creatoꝛis tui· Hõ igit̃ q; attẽdit a quo sit creatus· debet eciã scire ad q̃d sit creat° 2ª et hec est secda hora· Creatus aũt est hõ ad hoc ut fruiat creatoꝛi suo· Hinc dr deutro·x· Israhel quid dñs deꝰ tuus petit a te nisi ut timeas dñm deũ et ambules in vijs eius a diligas a seruias dño deo tuo in toto coꝛde tuo et in tota aia tua· Ut vere hõ ad cõtenci° possit seruire creatoꝛi suo 3ª oportet ut recolz q; pcepta a dño creatore suo recepit· et hec ẽ tercia hoa De preceptis aũt dñicis dr deut·iiij· Scito a cogita i coꝛde tuo q; dñs ipe sit deus in celo sursũ a in tra deoꝛsũ et non sit alius· Custodi precepta eius atq; mandata ut bene sit tibi et filys tuis post te et pmaneas mlto tẽpoꝛe super terram quã dñs deꝰ tuus daturus est tibi· Sequitur in quito capitulo· Nõ hẽbis deos alieõs

in cōspectū meo. ego em̄ sū dñs de⁹ tu⁹
Nō vsurpabis nomē dn̄i di frustra
vel inanū q nō erit impunit⁹ q sup re
vana nomē ei⁹ assūpserit. Obſua
die sabbi ut scifices eū. nō facies in
eo q̄tḡ opis. Honoā prēz tuū a ma
tre tua ut lōgo viuas tpe et bñ sit ti
bi in tra quā dñs de⁹ tu⁹ dabit⁹ sit
tibi. Nō occides. nō mechabris. furtū
qz nō facies. nō loq̄ris ptra pximū
tuū flm̄ testiōniū. nō cupiscres vxo
rem pximi tui nō agrū vel domū nō
ſuū nō ancillā nō bouē nō asinū et v
niúsa q illi⁹ sūt. Ecce decē p̄cepta do
mini q̄ quilibz ſuae tenet. Qui vero
p̄cepta dei accepit dz attēdē si cōtra
aliq̄d illoz peccauerit. et hec ē q̄rta
hoā. Debz em̄ hō sollicite apd semet
ipm cōferre de obſuācia mādatoz di
et studiose pscrutari tenet si ptra a
liq̄d illoz deliq̄rit. Quicūqz em̄ offen
dit in vno factus ē oim reus. pter qd
dr iacob. ij. Quicūqz totā legē ſuaue
rit offendit aūt in vno factus ē oim re
us. Si vo inueneit hō se ptra man
data dei peccasse dz ecia pēi vilitatē
cōsiderare ut pēm eo fortius detri ste
tur. et hec ē quinta hoā. Oibz etem̄
sordibus vilius ē pēm. Vnde dixit
seneca phus. Si scirē deos ignosci
turos hoies aūt ignoraturos adeo
vile ē pēm q pēm dedignarer. Qui
igit vilitatē pēi cōsiderat debet ecia
strictissimi iudicij meōrari. et hec est
sexta hora. Apud quē em̄ tunc pēi
vilitas inuēta fuerit inestimabilit̄ con
fundet. De hac cōuersione dr iem̄. ij.
Quō cōfundit fur qn̄ deprehenditur
sic confusi sūt domus israhel. i. mali
ppiam. Qui igit districtissimi iudi
cij recordatus fuerit cū effectū. nāe est
ut p pēis suis et grauissima dei of
fensione doleat ac acriter cōterat. et
hec est hora septia in qua eine salu
tis aia q̄ volebat visitatē pēorū de
cetero cōtricōnē eoz plenarie habe,
at. hac hora dr ioh. iiij. in hodierno
euāgelio. Heri hora septia reliquit
eū febris videlicet auaricie et luxu
rie. Per auaricia quippe fit⁹ hoimis
dest aia siue spūs eius frig⁹ patit
inordinatū. Per luxuriā ecia calore
exardescit inordinato. Qui aūt vere
cōtritus fuerit reliqt eum ista febris
Cōtricō vo ut plenū vultis sue cōsequ
tur effectum. debet hre duos ermos
videlicet. purissimā cōfessionē a volū
tariā satisfactionē. Rogate ergo kmi
dnm q⁹ sic p pēis nris otremur ut
vitam eternā assequi mereamur.
Quod nobis prestare dignetur ac

Dñica xxiij. Smo. lxxv.

Cum cepisset homo rex rationē
ponere cū ſuis suis oblatus ē
ei vnus qui debebat decē milia talē
tu nē. In pñti euāgelio quatuor
sūt notāda. Primū ē qd p hoinē re
gem q̄ rōnē cū ſuis suis posuit intelli
gat. Secdm est quid p rationē quā
rex iste a ſuis suis exquirit accipia
tur. Tercium est qd p illū q decē milia
talenta debebat exprimat. Quartū
est quid facere debet decē milium ta
lentorum debitor ut ei cīte debitum dimit
tat. De primo nota q⁹ p hominē
regem dei filius intelligit videlicet
ihesus cristus. De isto homine dixit
cayphas xi. Expedit vob ut vn⁹ mo
riat hō p pplō. et nō tota gens pe
reat. Q ecia ihesus sit rex testatur

p semetipm ioh̄. xviij. vbi aũ pylat⁹ quesiuit ab ipo. Tu es rex iudeo⁹ xp̄e ñdit. Regnũ meũ nõ ẽ de hoc mundo. si de mũdo hoc essz regnũ meũ ministri mei vtiqz decertassent ut non traderer iudeis. ideo in celo ẽ regnũ meũ. Ibi em̄ regnat cũ electis suis. vñ cantaẽ. O q̄ gl̃osũ ẽ regnũ q̄ cũ xp̄o regnãt oñs sci amicti stolis albis sequũt agnũ q̄cũqz ierit. ¶ De scdo nota q̄ p racõnẽ quã iste hõ rex cũ pus suis est positurus significaẽ examinacõ meritoz̄ sicut dicit glõ. Hãc aũt examinacõnẽ dñs ptialiter facit in morte vnius cuiusqz. sz̄ gñaliter eã faciet in die iudicij. De hac examinacõne dr̄ in p̄s. xvi. Probasti cor meũ et visitasti nocte igne me examinasti et nõ ẽ inuẽ. Dñs em̄ nocte idest in morte q̄n̄ videlicet sol materialis occidit hoibz vnusquisqz cor̄ p bat. linguã visitat. et opus examinat. et hoc igne. i. sapiã et austeritate iudiciaria. In igne q̄ppe duo nõtur videlz lux et ardor. Per lucẽ itel ligẽ sapiã iudicis. Per ardorẽ austeritas eiusdẽ iudicis figuraẽ. Per sapiẽtiã q̄ppe nullius facin⁹ ptrãsit indiscussũ. Per austeritatẽ vo nullũ pẽm relinq̄t impunitũ. Q̃ aũt dñs in morte cor hominis ꝓbet siue scrutetur declarat p iheremiã. xvij. Ego dñs scrutans corda et ꝓbans renes qui do vnicuiqz iuxta viã suã et iuxta fructũ adinuẽtionũ suarũ. Dicit ecia sapi. i. In cogitacõibz impy inẽ rogaõ erit. Q̃ ecia linguã sit iudici aliter visitaturus dñs p semetipm testaẽ math. xxj. Dico vobis q̄m de oi vbo ocioso q̄d locutus fuerit hõ red det racõnẽ de eo in die iudicij. Ex verbis em̄ tuis iustificaberis et ex vbis tuis condẽpnaberis. Q̃ ecia opa nra dñs sit examinaturus asserit paulus ij. coñ. v. ita dicẽs. Omnes nos manifestari oz añ tribunal xp̄i ut referat vnusquisqz ꝓpria corpis ꝓut gessit siue bonũ siue malũ. Necessariũ igit̃ ẽ nobis kr̄i ut hãc iudiciariam examinacõnẽ semp ante mentis oculos habeam⁹ et sic nos ꝓparemus quasi hodie vel cras de omni locutõe cogitacõe et ope racõnẽ sim⁹ coram deo reddituri. Quis ecia scit vtrum cras sit victurus. Vñ seneca. Ego certe velut ille laturus sina⁹ de oibz ãmis meis dies venerit ita me observo et alloquor. De eo nõ q̄ p illũ q̄ decẽ mlia talẽta debebat transgressor siue violator decẽ mãdatoz̄ dñi figuraẽ. Cuiuslibet em̄ trãsgressio siue violatio quasi pondus ẽ mille talentorũ quod miserũ pc̃orem demergit in infernũ. Vñ dr̄ de violatoribus p̄ceptorũ dei. exo. xx. Submersi q̄ plũbũ in aquis vehemẽtibus. i. in aquis infernalibz ve eternũ habẽtibus. Vnde ecia dicit ysai. xxiij. de aia pc̃atrice. grauat eã iniquitas sua et corruet et nõ adiciet ut resurgat. Primũ igit̃ p̄ceptũ dt. Nõ habebis deos alienos coram me. Hoc preceptũ violant omẽs qui mulierẽ vel nũmũ vel ventrẽ vel aliã quãcũqz tẽ tpalem amori vel cultui diuino ꝓponũt. Hoc ecia p̄ceptũ violant mulieres que sortilegia et incantationes et maleficia faciunt et qui in talibz confidunt. Secundum preceptum dicit. Non assumes nomen dei tui

inuanū. Istud violant qui iniuria cō
mittūt et q̄ ecīā sine causa iuramen
ta emittūt. Terciū p̄ceptū dt. meme
to ut diē sabbi scifices. Hoc mādatū
violāt qui in dnicis diebz ac alijs so
lēpnitatibz sine licencia et magna
nēcitate in bigis vadūt et carribz et
qui tūc choreas ducūt et cū globis a
trapillis ludūt et q̄ tunc tm̄ vētri et e
brietatibz intendūt. Quartū p̄ceptū
ait. Honora prēm tuū et mrēm tuā
Hoc p̄ceptū violāt qui circa pntes
suos pterui sūt et qui eos in sua se
nectute dspiciūt nec eis in suis nēci
tatibz assistūt. Quintū p̄ceptū dicit.
Nō occides. Huiꝰ p̄cepti violatoēs
exīstūt manuales occisores et detra
ctores illiq; qui prīōs suos odiunt
et q̄ eis mortē vel aliquā egritudinē
vel ecīā dāpnationē imp̄cant et cīnā.
Sextū inquit. Nō mechaberis. Hoc
p̄ceptū violāt fornicatores et adul
teri et incestuosi et sodomitici et oēs
luxurie sectatoēs q̄literaliq; ip̄a ꝓpe
trāt. Septimū p̄ceptū dt. Nō furtū
facies. Huiꝰ p̄cepti violatores exi-
stūt fures raptores incendiarij the
oloneary vsurarij falsarij et oēs
auari. Octauū p̄ceptū ait. Non fal
sum testimoniū dices. Hoc p̄ceptū
violant mali aduocati qui iustas
causas opprimūt et q̄ tuent iniustas
qui ecīā innocentes accusant et qui
innocētibz p testiōniū calūpnie corā
iudicō secularī bona sua auferunt.
Nonū p̄ceptū. Non cōpisces vxo-
rem primi tui. Huiꝰ mandati vio
latores sūt qui in luxuriosis cogita
cōnibus delectāt et vellēt fornicari si
licēret eis et possent. Decimū p̄ceptū
dicit. Non desiderabis dēm ꝓximi tui
Hoc p̄ceptū violāt qui bona ꝓximo
tūi et res cōtra legē iustīe vel acqui
rere vel possidere desiderāt. Trāsgres
sores itaq; oim decē p̄ceptoꝝ sūt q̄si
debitores decē milīū talētorū. Hos
dñs cū suo iudicō fuerūt pūnati: p̄cipi
et venūdari et vxorē eoꝝ et filios et
oīa que habent et reddant ea que
tenentur. Hec venundatō est eterna
dāpnatō. Omnis em̄ qui mortuꝰ fue
rit in p̄cō mortali: venundabīt idest
supplicys eternis cōmēdabīt. Vxor
eciam sua idest cōscientia a filijs eius
idest opa et omnia mēbra que habz
cū xp̄o venundabunt idest eternali
dampnabūt ut videlicet psoluat in
pena que cōmisit in culpa. ¶ Deq̄
to nota q̄ tria faciēda sūt p̄cōri ut
ei oīe debitū dimittat. Primū ē ut
corā dño se psternat. vñ dr. Procī-
dēs aūt seruus ille. Hedm est ut ea
que neglexit vel egit se emendare p
mittat. vñ sequit. Rogabat eum di
cēs. patienciā habe in me et oīa red
dā tibi. Terciū ē ut prīō suo hoc qđ
in se deliquit ex corde dimittat. Igit
ut cōsequamur venīā p̄cōrū nrōrū
quasi iam diuino iudicō assistentes
debemus nos primo corā domino p
sternere p veram contricōnē. Vñ dicit
q̄ procidit seruus ille idest pnus ce
cidit q̄i manus pedes caput et totum
corpus offerēs dño. et hoc fit p cōtri
cōnē. Vera quippe cōtricō totū corpꝰ
offert pme. Hedo ꝓmittere debemꝰ
q̄ velimus bona que neglexīmus et
mala que commisimus omnia vin
dicare et emendare p plenam sa
tisfactionem. Vnde ecīā dicebat ille.

patiẽciã habe in me et oia reddã tibi
q.d. Permitte me diutius viuẽ et
ego totũ emẽdabo qđ peccaui. Tercõ
debem⁹ pris nãs q̃ nos offenderunt
ex toto dimittẽ. Nđ qz nõ fecit seru⁹
ille cui dñs decẽ milia talẽtoz dimi
serat. sed tñ a cõpuo suo tã impatiẽ
ter extorsit cẽtũ denarios. Vocauit
eũ dñs et oẽ debitũ qđ dimiserat re
petijt et exegit per tortores. Et hoc
valde terribile ẽ exẽplũ oibz hijs q̃
nolũt iniurias sibi illatas ex corde
remittẽ. Vñ eciã dñs in cõclusione
hui⁹ euãgelij dt. Sic et pr̃ me⁹ cele
stis faciet vob̃ si nõ remiseritis vnus
quisqz frã suo de cordibz vrãis. Roga
te ergo dñm ut sic debitoribz nãs di
mittam⁹ ut a nãs debitis absoluti
societatẽ supnoz ciuiũ attingam⁹

Dñica xxiij. Sermo. lxxvij.

Magister scimus qz verax es. et
viam dei in veritate docẽs. et
nõ est tibi cura de aliquo. Quatu
or sũt hic notãda. Primũ ẽ quis sit
iste q̃ magister appellat. Secũdũ ẽ
que veritas ab eo discat. Terciũ ẽ q̃
liter via dei ab ipo doceat. Quartũ
est quõ de nullo cura ipi habeat.
De ꝓmo nõ qz mgr̃ iste ẽ ihs xp̃us.
Hunc em̃ martha mgrm̃ appellat
ita dicens ad mariã magdalenã so
rorẽ suã. iohis. xi. mag̃r adest et vo
cat te. Ipe eciã ihs p semetipm testa
tur q̃ sit mgr̃ ita loquẽs ad discipu
los suos. ioh̃. xiij. Vos vocatis me
magister a dñe a bñ dicitis. sũ etem̃
Dñs igit̃ mgr̃ appellat qz docz nos
ꝺdruplicat. Docet em̃ nos p semetip
sũ. et hoc p inẽnã ispiracõnẽ. multo
ciẽs namqz dñs loquẽs hoi in corde.
Dissuadet em̃ ei malũ a inuitat eum
ad bonũ. Vñ dt eccle. iij. Sapiã filiis
suis vitã inspirauit et suscipit ex
q̃rẽtes se. Sapiã sicut dt glõ. ẽ xp̃c
q̃ filios. i. eos q̃s creauit p doctrinã
inspiracõis ad vitã iuitat eknã. Ca
uere itaqz debem⁹ ut monet nos p̃s.
ne cũ voce eius audierim⁹ obdure⁹
corda nostra. Sedo docet nos p an
gelos. Angeli etem̃ sepi⁹ p reuelati
onem diuine voluntatis docẽt homines
inẽnseqs in aure cordis. Vñ dt za
cha. iij. Angel⁹ q̃ loq̃bat̃ in me susci
tauit me q̃si virũ qui suscitat̃ a somp
no suo. Angeli quippe xp̃i qz solliciti
sũt de salute aiaz nrãz q̃i boi custo
des sepe suscitant nos de sompno pi
gricie et instigãt ad ꝓficiũ creatoris
nri. Otus ergo fiet qui doctrinã eoz
operibus fuerit assecutus. Tercõ do
cet nos per homines idest p predica
tores et sacerdotes et p quoslibet ali
os qui nos vel verbo vel exẽplo ad sa
lutẽ inuitant. quorũ certe doctrina
nõ est cõtempnenda. Dicit eciã lu. x.
Qui vos audit me audit. et qui vos
spernit me spernit. Cum em̃ pones
vite eterne cõtempnunt̃ ipe xp̃us re
putat se contemptũ. Quarto docet
nos magister ihesus per creaturas
Propter hoc dicit eciã iob. xij. Inter
roga iumenta et docebunt te et vo
latilia celi et indicabunt tibi. Loquere
terre et respõdebit tibi. et narrabũt
pisces maris. Iumẽta que dicuntur
q̃i iuuamenta eo qz adiuuant nos
in laboribz nãs. docẽt nos mutuã
caritatem ut videlicet sicut ipa nos
adiuuãt. ita et nos nobismetipis al
ternatim in nãs nãcitatibz subueiam⁹

Hinc dt petr9 .j. iij. Ante oia mutuam in vbisme ipis caritate hntes co
tinuā qz caritas opit multitudinē pc
catoz. Hinc eciā dt aplūs ad gal .vi.
Alt alt9 onea portate et sic adim
plebitis legē xpi. Volatilia celi que
suo volatu petūt sublimia docēt nos
exēplo suo pplacēs a desideriis sub
limitatē. Vnde et paulus aues nos
imitari dehortās monz nos ad colo
ij. Que sursū sūt qrite vbi xps ē in
dextrā dei sedēs. q sursū sūt sapite et
nō q sup terrā. Terra q nō solū hoi
nū ꝫ et pcudū pedibz et vestiaz teri
tur docet nos obediēciā et humilitatē
Vñ et petr9 loquit .j. ij. Serui sub
diti estote in oi timoe dnīs nōn
tm bois et modestis sed eciā discolis
Pisces q in amaro mari fluctibz tū
dunt et procellis: docent nos pacīe le
mitatē. Vñ iacob .i. hortat dicens. Oē
gaudiū existimate fres cū in temptacō
nes varias iciderītis sciētes qz pba
cō fidei vre patiēciā opat. Patiā āt
opus pfectū hz. vnde suat hodie do
ctrina iumētoz et volatiliū et terre
ac pisciū. Pauci qppe sūt q pris su
is fidelit subuenīāt et q supna vicē
rupiāt q eciā humilit obediāt et q adú
sa patienc sustineāt. ¶ De sedo nō
qz qūs veritas quā iste verax mgr
docet multiplex sit et inexplicabilis
ymone: hoc tn ad pns notādū ē qz
ipe asserit nullū posse intre in regnū
celoz nisi sit humilis paup et mūdus
ꝫ heu paucissimi sūt q frās ondāt se
huic credē veritati. Vñ dt dns iohis
viij. Si veritatē dico vobis qre non
creditis mi: Primo igit asserit qz nō
supbz ꝫ humilis intraturus sit in reg
nū celoz. Vñ dt ma. xviij. Amē dico
vobis nisi conu fueritis .s. a supbia hanc
puuli nō intrabitis in regnū celoz. Itē
dt mar. x. Sinite puulos venīe ad
me et ne phibueritis eos. talīū em ē
regnū celoz. Amē dico vob q̄s nō
recipit regnū dei velut puul9 iste nō
intrabit illō et oplexās eos et ponēs
man9 sup eos bndicebat eos. Per
puulos humiles figurāt quibz ianua
celestis regni patet quos eciā dns
amplexat ut filios carissimos. Ma
nus quoqz illis imponit ac bndiat
eos ut videlicet sint reges et sacer
dotes in regno suo. Sedo asserit qz
paupes intrabūt in regnū celoz. et
qz diuites difficilē ymmo impossibilē
introitū habeāt in regno celoz. Ait
eciā mat. x. Filioli qz difficile ē cōfidē
tes in pecuniis in regnū dei introire.
Facilius ē p foramē acus camelū trā
sire qz diuitē intrare in regnū dei. Nō
qz p diuitē in loco isto talis intelligit
qui diuicias male acquisiuit vel eciā si
possz acqrē vellet iuste. Diues eciā
dt hic q res ex licito habitas: nis a
uarē detinet et plus in eis qz in do cō
fidit. talis diues nō pt intrare in reg
nū dei. Per paupēm vero intelligit
ille qui licet res habeat sufficientes
ex iusto pmio vel pprio laboe rite
cōquisitas. nō tn in eis cōfidit nec cor
ipis appoit. ꝫ necessitates suas a suoz
partim ex eis accipit et partim eas ab
paupibus diuidit. Papa eciā ē res
porales nō hns et hoc in pacia susti
nēs. De talibz paupibz dt dns ma.
v. Bī paupes spū qm ipoz ē regnū celoz. Ter
cō asserit veritas qz tm ille q mūd9 fue
rit intrabit i regnū celoz. Vñ dt ma. xix

Sūt eunuchi q̄ seipos castrauerūt
ꝓp regnū dei. q̄ ꝑt capiat. De
ipm castrae ē castitati ꝙsecrae. Ca
stitas aūt tres gd9 cplectit videlicz
cōiugalitatis vidualitatis ac vgmi
tatis Qui istis ebz gdibz nō fuerit
imuēt9 nō mūd9 reputabit ſ imūd9
et talis aulā dei mūdissimā nō poteit
introire. Nichil em cōiq̄natū itroibit
in illā siaut dr sapi. vij. ¶ De tcō nō
q̄ via dei quā ihs docz ē via iustitie
Hāc viā docet vbi dr. Reddite q̄ sūt
cesaris cesari et q̄ sūt dei deo. Per ce
sarē intelligit oīs hō auiuscūq̄z sit cō
diciōis vel officij vel digtatis. Via igi
tur iustitie in hijs duobz cōsistit ut
videlicz ea q̄ sūt hoim hoibz psolua9
et q̄ dei deo reddam9. Ad ꝓmū inui
tat nos aplūs ad ro. xiij. Reddite oi
bus debita aui ebutū ebutū aui vesti
gal vestigal. aui tiōrē tiōrē aui hono
rē honorē. Dicit ecia aug9. Nō dimittit
pām n restituat ablatū. Deiem9 ec
deo reddē q̄ dei sūt videlicz oim possef
sionū nrāz decimā et corp9 et aiam
Ipe em nob possessiones tpales sua
largitate doāuit et ipe nob aiam in
spiraut. ¶ De q̄rto nō q̄ dr dño nō
esse aura de aliquo q̄ videlicet nō re
spicit psonas hoim. Nō em ꝓpt abū
dancia tpalē vel potencia seaularem
dat aliqui hominū eo facili9 vel grāz
in pnti vel gloriā in futuro. imo pau
paulo aliqui et humili eo facili9 elar
git. Vnde ipe dr ysa. lxvi. Ad quem
respicia nisi ad paupaulū et cōtritū
spū et tremētē ꝓmones meos. Roga
te ergo dnm ut sic doctrinā suā exeq̄
mur q̄tenus ad claritatē vultus ei9
pueniē mereamur. Qd nobis q̄ē.

Dñica xxiij. Sermo. lxxviij.

Erat puer vnus hic qui habet
q̄nq̄z panes ordeaceos et du
os pisces. ¶ Quatuor sūt hic notā
da. Primū ē quid ꝙ puer q̄ quinq̄z
panes et duos pisces habuit intelli
gat. Deinde ē quid ꝙ ipos q̄nq̄z pa
nes et duos pisces exꝑmat. Tercīū
ē que sint q̄nq̄z milia hoim q̄ ex pa
nū et piscīū fractione saciata legun
tur. Quartū est qui sint duodecim
cophīni qui ex eisdē pambus et pi
scibus colligunt. ¶ De primo nota
q̄ per puerū istū dei filius intelligi
tur. Ipe em est puer ille de quo dicit
ysa. ix. Vitulus et leo et ouis simul
morabunt et puer puulus minabit
eos. Per vitulū qui olim dño imo
lari solebat intelligunt boni xpiani
carnis lasciuiā ꝓpter dnm in semet
ipis mortificantes. Per leonem qui
fortis est et robustus notāt dyabo
lo et pcis strenue repugnātes. Per
ouem quod ē animal simplex et pa
ciens signficant aduersa huiꝰ mun
di ꝓpter deum pacient et humiliter
tolerantes. Hos itaq̄z puer ihūs
virga sue remīgtatis minat ad pa
scua padisi dm. ¶ De secūdo nota q̄
ꝙ quinq̄z panes ordeaceos et duos
pisces septem intelligūtur que dns
ꝓpter salutem nostrā fecit in mundo
per que ecia non tantū quinq̄z mili
a hominū ymmo imēpabiliter plus
q̄m decies centena milia hominū re
fecit et saciait in hoc mūdo Et bñ pa
nes isti dicunt ordeacei fuisse. Ordeū
q̄pe aantes a pūgitiuas hz aristas
Ita certe et ihs gnes pālitatū ꝑm

hūanā naturā patiebat aculeos qñ hos panes āmistrabāt huic mundo Primꝰ igit paris fuit ꝑm carnē mū di ingressio· Hec̄s fuit mīlti laboris i mūdo ꝓpessio· Tercius fuit salutaris ꝓdicacō·Quartꝰ fuit fidel orō·Quī tus fuit in cruce sui corpis imolatio· Duo pisces sūt cōsolatoia ꝛsurrectio et dulcis in celū ascēsio·In istis qñ, qz panibz et duobz piscibz totus mū dus sufficiētissimā mucit refectionē De istis paibz dt ecclē·xxxi·Hplen did in panibus būdicēt labia mīltoꝝ Hē em labia vmúsoꝝ dñt būdicere ihm q̄ se ꝑ pietatē valde splēdidum oñdit in exhibicōne panū istoꝝ·Pri mus igit panis quē dñs dedit huic mūdo fuit mūdi huiꝰ corpalis igres sio·Nasitas em ihu mirabilit refi cit et cōsolat quēlibz xpianū·In na tiuitate itaqz panis ille āgeloꝝ qui decoctus fuerat igne spūs sci in ci, bano vginalis vteri repositus fuit i ꝑsepio et hoc in bethleem que domꝰ panis interꝑtat ut videlicet q̄is fa melicus accurrēt et uscēt ex eo·Tri a demqz circa xpi natiuitatem speci aliter sūt intuēda·videlicet eximia humilitas·multa pauptas·et īgēs asperitas·Nonne fuit eximia huili tas ꝙ natiuitatē suā celebrari volu it in stabulo cū nasci poterat si volu isset in ipiali palacō?Cōfundant er go qui litigāt de excelsioibz locis ha bendis in choro vel in ecclys·Nonne ecia multa pauptas fuit ibi vbi vir go cū pepisset filiū suū ꝑmogenitū pā nis eum inuoluit vilibz ut dt glō·et sic in ꝑsepiū eū reclinauit?Confun dantur ergo qui tā solliciti sūt ut ꝑ cciosis ac delicatis pānis corpus suū vestiant cito a vmbz in tumulo cor rodēdū·Ingēs ecia aspritas accurrit ad natiuitatē xpi·Corpꝰ em xpi te nerrimū vilibus pānis et forsitā ecī am duris inuoluit·et sic sup fenum minus molle tā tenerrimo corpi repo nit·Octauo ecia die circūcidit q̄r cūcisio fuit puulo nō puū martiriū· Erubescant igit qui corpori suo cito in cinerē reuersuro tantū ꝑparant cōmodū ut ecia molles culcitras re putēt sibi nimis esse duras·Hec̄s panis ē multi laboris in hoc mundo ꝓpessio·Iste panis similiter frāgen dus est in tria·Triplex em fuit la, bor xpi ptīcipalit·Laborauit em fa mē et sitim q̄pluries patiēdo·Labo rauit fatigacōnes ac lassitudies in iti nere sustinēdo·Laborauit ecia īmīq graues calūpnias ac insidias ꝓferē do·Qz dñs famem passus fuit testat mathꝫ·iiij·Cum ieunasset īq̄t ihus xl·diebz et xl·nocthbz postea esuryt· dt ecia mr·xi·Altera die cū exiret de bethania esurijt·De siti em dñs dicit iohꝫ·iiij·Qz ihus sitiens dixit ad mu lierem·da michi bibere·Qz ecia lassi tudines et fatigationes in itinere su stinuisset dicit ich̄as quarto·Ihe sus fatigatus ex itinere sedebat sic super fontem·Ipse ecia dicit in psal mo·Cucurri in siti·Dominus eciam pertulit graues insidias ac calump nias iudeorum·Ipsi enim obserua bant eum et temptabant et sepe ca pere laborabant·Unde dicit lucas vicesimo·Hacerdotes et scribe ob, seruantes insidiatores miserūt qui se iustos simularent ut caperent

eū in ꝑmone et tradere ēt eū pncipa
tui et pūti pſidis· Oēs ergo q̄ fame
et ſiti cruciāt et q̄ in itinē fatigantur
necnō et q̄ p malicias hoim ꝓturbā
tur ſi panē iſtū bñ maſticauerint ſi
ne dubio in ſuis laboribz cōfortabūt
Tercius panis ē ſalutaris ꝑdicacō·
Vñ dr lu·viij· Iter faciebat ihs p ci
uitates et caſtella ꝑdicās et euāge
lizās vbū dei· Dicit ecia mat·iiij· Cir
cuibat ihus totā galilcā docēs in ſy
nagogis eoꝝ a ꝑdicās euāgelia re
gni dei et ſanās oem̄ languorē et om
nē infirmitatē in ꝑplō· Predicacō re
gni dñi licz multiplex fuerit· maxime
tñ cōſiſtit in quatuor· Et hec ſūt q̄tu
or fauſta panis huj9· Docebat em̄
hoies a pūis recedē· Iō docuit eos
caſte pie et iuſte viuē· Docuit eciam
eos regnū dei appetē necnō et iſerni
ſupplicia fugē· De ꝑmo dr matḥ·iiij·
Cepit ihs ꝑdicaē et dicē· pnāz agite
appinq̄bit em̄ regnū celoꝝ· Ille vero
a pūis recedit q̄ pnam agit· Peni
tre em̄ ē ut ait aug9· Añacta deflē
et deflēda nō cōmittē· Sēdo docuit
nos caſte viuē et pie viuē· De caſti
tate dr matḥ· v· Audiſtis q̄ dcm̄ ē
antiquis nō mechaberis· Ego autē
dico vobis qm̄ oīs qui viderit mulie
rē ad cupiſcēdū eā iā mechatus ē
eam in corde ſuo· Dicit ecia dñs lu·x
i· Sint lūbi vr̄i p̄cincti p cōtinēcia
videlicet et caſtitatē· De iuſticia dr
lu·vi· put vultis q̄ faciāt hoies vo
bis et vos facite illis ſimilē· De pie
tate ibidē· Diligite inimicos vr̄os et
bñfacite et mutuum date nichil in de
ſperātes et erit merces vr̄a multa
et eritis filij altiſſimi quia ipe benig
nus ē ſup ingratos a malos· Tercō
docet nos regnū celoꝝ appetere· Vñ
dr matḥ· vi· Nolite theſaurizare vo
bis in terra vbi erugo a tinea demo
litur· vbi fures effodiūt et furantur
Theſaurizate vobis theſauros in ce
lo vbi nec erugo nec tinea demolit·
et vbi fures nō effodiūt nec furant
Vbi em̄ ē theſaurus tuus ibi ē et cor
tuum· Monet igit nos dñs regnū dei
appetere vbi nec erugo ſupbie nec ti
nea inuidie neq; fur eciam auaricie
ſūmū bonū ꝑt auferre· Quarto do
cet nos infirmi ſupplicia fugē dicēs·
matḥ·xiij· Mittet filiꝰ hois āgelos
ſuos et colligent de regno eius oīa
ſcādala et eos qui faciūt iniq̄tatē et
mittēt eos in caminū ignis ibi erit
fletus et ſtridor dentiū· Tūc iuſti ful
gebūt ſicut ſol in regno pr̄is· qui h;
aures audiendi audiat· q· d· Sua
deo vobis ne aliqui ſcādalū· i· occaſio
pūi exiſtatis nec ecia iniquitatē ali
quā faciatis ne videlicet in caminū
ignis· i· in iferni mittam· ibiq; fletū
et ſtridorē dentiū patiami· ſz potiꝰ i ce
lo claritatē ſolis aſſeq̄mini· Quartꝰ
panis ē fidelis oratō· De hac orōne
dr ioh· xvij· Subleuatis oculis ihs
in celū dixit· Pr̄ ſcē ſua eos in noie
tuo q̄s dediſti michi ut ſint vnum ſi
cut et nos· nō rogo ut tollas eos de
mūdo ſed ut ſues eos a malo ſcifica
eos in veritate· Non p eis aūt rogo
tm̄· ſz et p eis qui creditur ſūt p ver
ba eoꝝ in me ut oēs vnū ſint ſicut
tu pr̄ in me a ego in te a ut ipi in no
bis vnū ſint· Pr̄ vlo q̄s dediſti m̄
ut vbi ſum a illi ſint mecū ut videāt
claritatem meam quā dediſti michi·

Nota q̄ quatuor petit hic ihs oīās ad p̄ēm suū. Primū ē ut in vnitate caritatis et fidei congregemur ut videlicēt sit vna fides nob̄ et vnū cor in dño. Secūm ē ut ab oī malo consuemur. Terciū ē ut in bono p̄ficiam⁹. Quartū ut suā claritatē videamus Quis nō cōfitebit: et nō cōsolabit ex hoc q̄ dñs tā fidelit̄ p̄ p̄ijamis suis orat. Sē cōfortatori⁹ ē pais iste. Cūtus pais ē ip̄i⁹ xp̄i in ara crucis immolacō. Iste eciā frāgēd⁹ ē in ca frusta. Cōsideraē q̄ppe debe⁹ i ihu ī ara crucis imolacōne. sūmā patiēciā. mirā benuolēciā. a imitabilē sapiētiam Sūmā patiēciā oñdit ibi vbi dixit ad p̄ēm lu. xiij. Pr̄ dimitte illis nō em̄ sciūt q̄d faciūt. Mirā benuolēciā maifestauit q̄n latromi padisū apuit. dicēs ad eū. lu. xxiij. Amē dico tibi hodie mecū eris ī padiso. Benuolēciā eciā suā p hoc declarauit q̄ mrēz plorātē vḡinī discipulo cmēdauit ita dicēs. ioh. xix. Ecce mr̄ tua. a ex illa hora accepit eā discipul⁹ in suā subaudi aurā. Imitabilē sapiēciā oñdit dicēs ad prēz. lu. xxiij. Pr̄ in manꝰ tuas cmēdo spm̄ meū. In hac sapia dñm imitari debe⁹ ut videlicēt corp⁹ nrm̄ et aiaz et q̄ūqz habem⁹ deo pū oi hoā fidelit̄ recōmēdem⁹. O q̄ felix ē ille q̄ panē istū utpote nr̄aciū uigiter hz repositum in mēsa cordis sui. Duo pisces sūt p̄solatoria r̄surrectio et dulcis ad celos ascēsio. Discipuli q̄ppe q̄ ex morte dm̄ fuerāt cōstatimiro mō ex ip̄ius resurrectione cōsolati fuerūt. Vñ dr̄ io. xx. Gauisi sūt discipuli viso dño. Videtes eciā eūt̄ in celū. pre cordis dulcedie iubilauerūt et in ihrlm cū magno gaudio redierūt. sicut testat̄ lu. xxiij. Isti eciā duo pisces mirabilit̄ nos p̄solāt. Certissimē q̄ppe scire debe⁹ q̄ si xp̄m fuerim⁹ imitati q̄ videlicēt corpa nrā i die iudicij resuscitabūt̄ in glām xp̄i maqz sequēt̄ in requiē sempit̄nā. ¶ De cō nō q̄ p q̄ūqz milia hoim notauit ihs qui oēs q̄ūqz sensus suos intrioris siue exteriores cōdūtūt ad fruicōm xp̄i. Legit̄ em̄ q̄ illa q̄ūqz milia hoim seuta fuerāt dñm. alias forsitan nō fuissēt ab eo refecta. Quis igit̄ q̄ seaut⁹ fuerit dñm sufficiēt̄ iuenīet refectionē in panibus et piscibz memoratis ¶ De q̄rto nō. q̄ p duodēā cophios fragmētoz intelligūt̄ duodēā gaudia q̄ inuenīet in p̄ria de mēsa grē ad mēsam gle trāseūtes. Primū ē gaudiū qd̄ hēbit hō ex fruicōe glosissime trinitatis. Secūm ē qd̄ hēbit ex visione dulcissime hūanitatis. Terciū qd̄ hēbit ex intuitu illi⁹ vḡis q̄ ē mr̄ pietatis. Quartū ē qd̄ dabit̄ hoi in aie sue bēficacōe. Quītū ē qd̄ addit̄ ei in corpis glorificacōne. Alia septē gaudia sūt q̄ hēbit et assequet̄ hō ex societate āgeloz p̄archaz pphaz apostoloz martirū cōfessoz et virginū Rogate ergo dñm ut sic p eū sustentemur in tris ut ad ip̄m mereamur ptingere in celis. Qd̄ nobis prestare dignetur nr̄.

¶ Explicit hic prima pars sermonū de tempe sūs alberti de ordie p̄dicatoz